

สารบัญ

4	ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ	74	ความรับผิดชอบต่อสังคม
6	โครงสร้างองค์กร	77	การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง
7	คณะกรรมการบริษัท	78	รายการระหว่างกัน
8	คณะผู้บริหาร	79	การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ
16	นโยบายและภาพรวมการประกอบธุรกิจ	83	รายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ
20	ลักษณะการประกอบธุรกิจ	86	รายงานของคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน
41	ปัจจัยความเสี่ยง	87	ข้อมูลพื้นฐานสำหรับนักลงทุน
45	โครงสร้างเงินทุน	89	ข้อมูลงบการเงิน ประจำปี 2561
46	โครงสร้างการจัดการ	93	รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
55	การกำกับดูแลกิจการ	103	งบการเงิน ประจำปี 2561

วิสัยทัศน์

“IRCP เป็นกลุ่มบริษัทที่มีธุรกิจหลากหลายด้าน ICT
มีความเป็นผู้นำด้านคุณภาพ และเป็นหนึ่งในทุกกลุ่มธุรกิจ”

พันธกิจ

เพิ่มจำนวนและรักษากลุ่มลูกค้า ซึ่งมีมูลค่าสูงหรือศักยภาพสูงเอาไว้ การขยายฐานลูกค้าทำได้โดยการเสนอความแตกต่างจากคู่แข่งให้แก่ลูกค้า โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้วยการเน้นความเป็นผู้นำผลิตภัณฑ์การพัฒนาคุณลักษณะเด่น และการให้บริการลูกค้าด้วยความเป็นเลิศ โดยวิธี

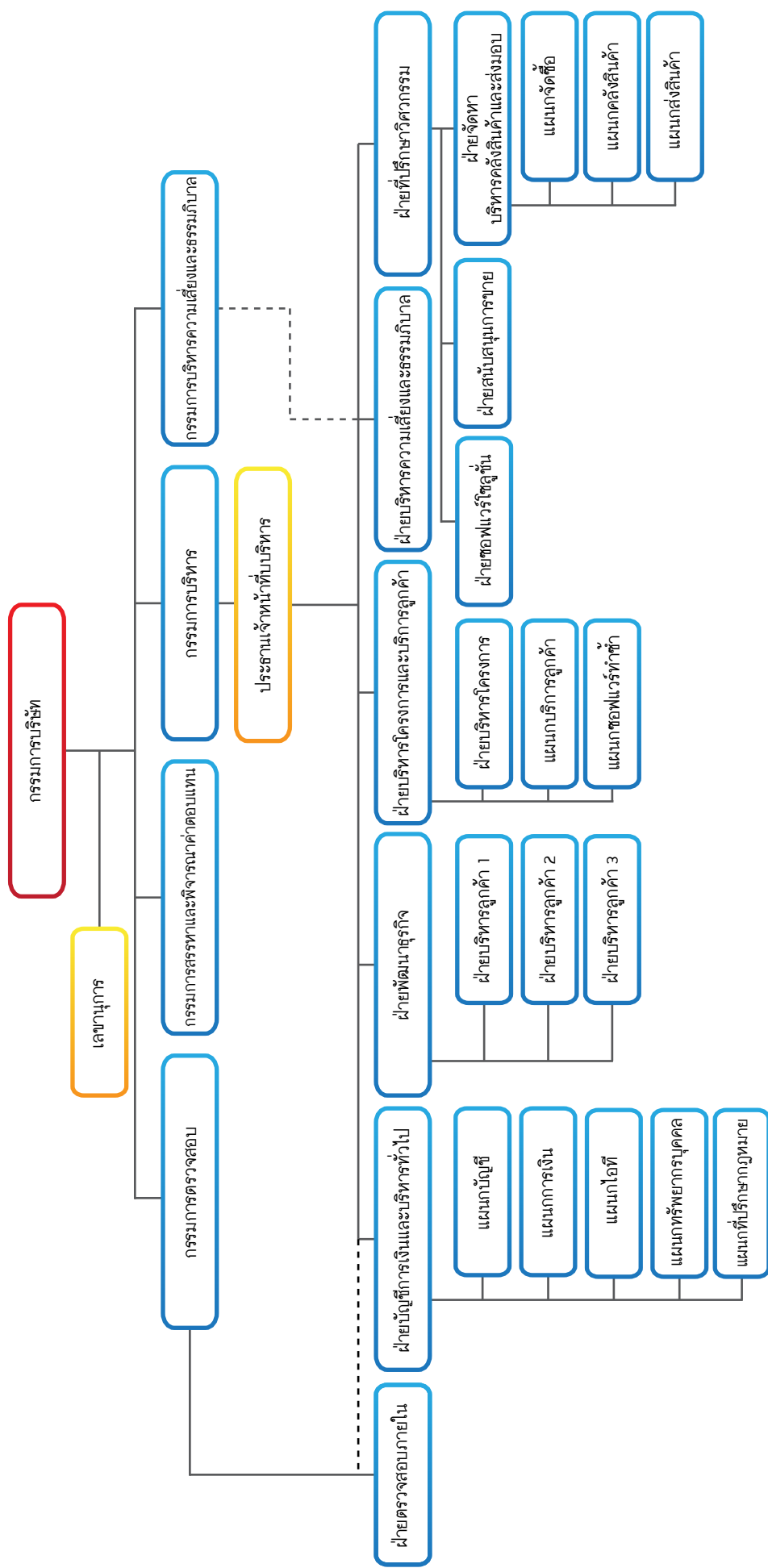
1. สร้างมูลค่าเพิ่มทางการเงิน ผู้ถือหุ้นจะได้มูลค่าของหุ้นที่เพิ่มขึ้นทุกปี และหรือมีผลตอบแทนในรูปเงินปันผลที่ไม่น้อยกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก และผู้ถือหุ้นมีความภาคภูมิใจในการมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของบริษัท
2. สร้างมูลค่าเพิ่มสำหรับลูกค้า โดยการพัฒนาระบบและการบริการใหม่ที่ตรงกับความต้องการ และให้บริการอย่างมืออาชีพ เพื่อให้ลูกค้าบรรลุผลสำเร็จจากการใช้งาน
3. สร้างมูลค่าเพิ่มสำหรับพนักงาน โดยการพัฒนาความรู้ บรรยากาศในการทำงานและผลตอบแทนให้ดียิ่งขึ้น

เป้าหมายการดำเนินธุรกิจ

บริษัท มีเป้าหมายที่จะเติบโตเป็นบริษัทชั้นนำทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างครบวงจร และจะเติบโตอย่างต่อเนื่องไปพร้อมๆ กับการขยายตัวในภาคเทคโนโลยีสารสนเทศภายในประเทศ และสามารถตอบสนองทุกความต้องการของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของประเทศ โดยปัจจุบัน IRCP เป็นที่ยอมรับจากลูกค้าว่าเป็นบริษัทที่ให้บริการด้าน Total ICT Solution ที่ดีบริษัทหนึ่งในประเทศไทย และกำลังก้าวเข้าสู่การเป็น The Innovative Company ด้วยการนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพสูงให้แก่ลูกค้าเพิ่มขึ้นอย่างไม่หยุดยั้ง

โครงสร้างองค์กร

(ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561)

คณะกรรมการบริษัท

(ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561)

นายอำนวยการ ทอสงิตย

อายุ 66 ปี

สัญชาติ ไทย

กรรมการอิสระ

ประธานกรรมการบริษัท

ประธานกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน

การศึกษา

- ปริญญาโท สาขาเทคโนโลยีพลังงาน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
- ปริญญาตรี สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
- Post Grad. Cert. Alternative Energy, University of Florida, USA
- Cert. Senior Executive Fellows, Harvard University, USA

การอบรมหลักสูตรกรรมการ

- หลักสูตร Advanced Audit Committee Program: AACF รุ่น 30/2018 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตรนักบริหารระดับสูง รุ่น 44 สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน
- หลักสูตรป้องกันราชอาณาจักร รุ่น 49 วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
- หลักสูตรการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่นที่ยั่งยืน รุ่นที่ 1 สถาบันพระปกเกล้า
- หลักสูตรการบริหารความมั่นคงระดับสูง รุ่น 3 สมาคมวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
- หลักสูตร Director Certification Program: DCP รุ่นที่ 201/2015 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

ความเชี่ยวชาญ

การบริหารจัดการ การบริหารความเสี่ยง ด้านพลังงาน

จำนวนวาระ / ปี ที่ดำรงตำแหน่ง

2 วาระ / 2 ปี 1 เดือน

(ได้รับการแต่งตั้ง เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2559)

ประสบการณ์การทำงาน

- ประธานกรรมการ บมจ. อินเทอร์เน็ตชั้นนำ รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น
- ประธานกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน บมจ. อินเทอร์เน็ตชั้นนำ รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น
- ประธานกรรมการ บมจ. ไอที กรีน
- กรรมการตรวจสอบ บมจ. ไอที กรีน

ดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

-ไม่มี-

การดำรงตำแหน่งในกิจการอื่น (ที่มีใช้บริษัทจดทะเบียน)

- กรรมการ สถาบันบริหารกองทุนพลังงาน (องค์การมหาชน)
- กรรมการ มูลนิธิพลังงานเพื่อสิ่งแวดล้อม
- กรรมการ ศูนย์อนุรักษ์พลังงานแห่งประเทศไทย
- กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ วิทยาลัยพลังงานและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

การดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการ/ผู้บริหารในกิจการอื่นที่อาจทำให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ต่อบริษัท

-ไม่มี-

การถือหุ้นในบริษัท

-ไม่มี-

การเข้าร่วมประชุมในปี 2561

- คณะกรรมการบริษัท : 11 ครั้ง จากจำนวน 11 ครั้ง
- คณะกรรมการตรวจสอบ : 7 ครั้ง จากจำนวน 7 ครั้ง
- คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน : 1 ครั้ง จากจำนวน 3 ครั้ง

ความสัมพันธ์หรือการมีส่วนได้เสียกับบริษัท/บริษัทย่อย/บริษัทร่วมหรือบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งในปัจจุบันหรือในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา

- ไม่เป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมในการบริหารงาน พนักงาน ลูกจ้าง หรือที่ปรึกษาที่ได้รับเงินเดือนประจำ
  - ไม่เป็นผู้บริหารทางวิชาชีพ (เช่น ผู้สอบบัญชี ที่ปรึกษากฎหมาย)
  - ไม่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจที่มีนัยสำคัญ
- อันอาจมีผลให้ไม่สามารถทำหน้าที่ได้อย่างอิสระ

นายวิระ แสงมณี

อายุ 74 ปี

สัญชาติ ไทย

กรรมการอิสระ

ประธานกรรมการตรวจสอบ

การศึกษา

- ปริญญาโท พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- ปริญญาตรี รัฐศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย
- นักปกครองระดับสูง (นปส.) รุ่นที่ 20 จากมหาวิทยาลัยการปกครอง กรมการปกครอง
- หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) รุ่นที่ 37 จากมหาวิทยาลัยการป้องกันราชอาณาจักร
- หลักสูตรการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยสำหรับผู้บริหารระดับสูง ปรป. รุ่นที่ 6 สถาบันพระปกเกล้า

การอบรมหลักสูตรกรรมการ

- หลักสูตร Director Certification Program (DCP) รุ่นที่ 97 จากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย
- หลักสูตร Advance Audit Committee Program (AACP) รุ่นที่ 18 จากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย

ความเชี่ยวชาญ

การบริหารจัดการและการบริหารความเสี่ยง

จำนวนวาระ / ปี ที่ดำรงตำแหน่ง

1 วาระ / 1 ปี 10 เดือน

(ได้รับการแต่งตั้ง เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2560)

ประสบการณ์การทำงาน

- ที่ปรึกษากระทรวงมหาดไทย
- กรรมการบริษัท ซีพีแอนด์ จำกัด (มหาชน)
- กรรมการบริษัท อุบล ไปโอ เอทานอล จำกัด (มหาชน)

ดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

จำนวน 2 แห่ง ดังนี้

- กรรมการอิสระและกรรมการตรวจสอบ บริษัท ซีพีแอนด์ จำกัด (มหาชน)
- กรรมการอิสระและกรรมการตรวจสอบ บริษัท อุบล ไปโอ เอทานอล จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในกิจการอื่น (ที่มีใช้บริษัทจดทะเบียน)

-ไม่มี-

การดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการ/ผู้บริหารในกิจการอื่นที่อาจทำให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ต่อบริษัท

-ไม่มี-

การถือหุ้นในบริษัท

-ไม่มี-

การเข้าร่วมประชุมในปี 2561

- คณะกรรมการบริษัท : 9 ครั้ง จากจำนวน 11 ครั้ง
- คณะกรรมการตรวจสอบ : 8 ครั้ง จากจำนวน 9 ครั้ง

ความสัมพันธ์หรือการมีส่วนได้เสียกับบริษัท/บริษัทย่อย/บริษัทร่วมหรือบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งในปัจจุบันหรือในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา

- ไม่เป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมในการบริหารงาน พนักงาน ลูกจ้าง หรือที่ปรึกษาที่ได้รับเงินเดือนประจำ
- ไม่เป็นผู้บริหารทางวิชาชีพ (เช่น ผู้สอบบัญชี ที่ปรึกษากฎหมาย)
- ไม่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจที่มีนัยสำคัญ อันอาจมีผลให้ไม่สามารถทำหน้าที่ได้อย่างอิสระ

นายเอกวัฒน์ พิริยะวรสกุล

อายุ 39 ปี

สัญชาติ ไทย

กรรมการอิสระ

กรรมการตรวจสอบ

กรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน

การศึกษา

- ปริญญาโท นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยวิสคอนซิน-เมดิสัน, ประเทศสหรัฐอเมริกา (Master of Legal Institutions (M.L.I.))
- ปริญญาตรี นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

การอบรมหลักสูตรกรรมการ

- หลักสูตร Directors Certification Program: DCP
- รุ่นที่ 224/2016 โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) กรรมการบริษัทไทย

ความเชี่ยวชาญ

ด้านการบริหาร และด้านกฎหมาย

จำนวนวาระ / ปี ที่ดำรงตำแหน่ง

2 วาระ / 2 ปี 1 เดือน

(ได้รับการแต่งตั้ง เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2559)

ประสบการณ์การทำงาน

- กรรมการตรวจสอบ บมจ.อินเตอร์เนชั่นแนล รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น
- กรรมการสรรหา บมจ. อินเตอร์เนชั่นแนล รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น
- กรรมการ บมจ. อินเตอร์เนชั่นแนล รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น
- กรรมการตรวจสอบ บมจ. ไอที กรีน

ดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

-ไม่มี-

การดำรงตำแหน่งในกิจการอื่น (ที่มีใช้บริษัทจดทะเบียน)

- กรรมการบริษัท อีราตะ เอ็นจิเนียริง (ประเทศไทย) จำกัด
- กรรมการบริษัท อีเอส แคนเซลล์ จำกัด

การดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการ/ผู้บริหารในกิจการอื่นที่อาจทำให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ต่อบริษัท

-ไม่มี-

การถือหุ้นในบริษัท

-ไม่มี-

การเข้าร่วมประชุมในปี 2561

- คณะกรรมการบริษัท : 11 ครั้ง จากจำนวน 11 ครั้ง
- คณะกรรมการตรวจสอบ : 9 ครั้ง จากจำนวน 9 ครั้ง
- คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน : 3 ครั้ง จากจำนวน 3 ครั้ง

ความสัมพันธ์หรือการมีส่วนได้เสียกับบริษัท/บริษัทย่อย/บริษัทร่วมหรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งในปัจจุบันหรือในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา

- ไม่เป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมในการบริหารงาน พนักงาน ลูกจ้าง หรือที่ปรึกษาที่ได้รับเงินเดือนประจำ
- ไม่เป็นผู้บริหารทางวิชาชีพ (เช่น ผู้สอบบัญชี ที่ปรึกษากฎหมาย)
- ไม่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจที่มีนัยสำคัญ อันอาจมีผลให้ไม่สามารถทำหน้าที่ได้อย่างอิสระ

นางสาวชลธิชา จิตราอากรณ์

อายุ 61 ปี

สัญชาติ ไทย

กรรมการอิสระ

กรรมการตรวจสอบ

การศึกษา

- ปริญญาตรี บัญชีบัณฑิต, คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- Master Degree in Language and International Trade, Faculty of Economics, Eastern Michigan University, USA
- Master Degree in Applied Economics, Faculty of Economics, University of Michigan, Ann Arbor, USA

การอบรมหลักสูตรกรรมการ

- Director Accreditation Program (DAP) 143/ 2560 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

ความเชี่ยวชาญ

บัญชี การเงิน และความเสี่ยง

จำนวนวาระ / ปี ที่ดำรงตำแหน่ง

- วาระ / - ปี 2 เดือน

(ได้รับการแต่งตั้ง เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2561)

ประสบการณ์การทำงาน

- กรรมการตรวจสอบ ประธานกรรมการความเสี่ยง/กรรมการบริษัท/กรรมการอิสระ บมจ.แอ็ดวานซ์ โลฟ ประกันชีวิต
- ประธานกรรมการตรวจสอบ/กรรมการบริษัท/กรรมการอิสระ บมจ. แอ็บโซลูท คลีน เอ็นเนอร์จี

ดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

-ไม่มี-

การดำรงตำแหน่งในกิจการอื่น (ที่มีใช้บริษัทจดทะเบียน)

- กรรมการบริหารความเสี่ยง บริษัท ธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด
- Senior Consultant บริษัท เซ็นซิส คอนซัลติ้ง แอนด์ รีเสิร์ช จำกัด

การดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการ/ผู้บริหารในกิจการอื่นที่อาจทำให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ต่อบริษัท

-ไม่มี-

การถือหุ้นในบริษัท

-ไม่มี-

การเข้าร่วมประชุมในปี 2561

- คณะกรรมการบริษัท : 3 ครั้ง จากจำนวน 11 ครั้ง
- คณะกรรมการตรวจสอบ : 3 ครั้ง จากจำนวน 9 ครั้ง

ความสัมพันธ์หรือการมีส่วนได้เสียกับบริษัท/บริษัทย่อย/บริษัทร่วมหรือบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งในปัจจุบันหรือในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา

- ไม่เป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมในการบริหารงาน พนักงาน ลูกจ้าง หรือที่ปรึกษาที่ได้รับเงินเดือนประจำ
- ไม่เป็นผู้บริหารทางวิชาชีพ (เช่น ผู้สอบบัญชี ที่ปรึกษากฎหมาย)
- ไม่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจที่มียสำคัญอันอาจมีผลให้ไม่สามารถทำหน้าที่ได้อย่างอิสระ

นายวรวิทย์ ชัยลิมนนตรี

อายุ 50 ปี

สัญชาติ ไทย

กรรมการบริษัท

กรรมการบริหาร

ประธานกรรมการบริหารความเสี่ยงและธรรมาภิบาล

การศึกษา

- ปริญญาโท บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาธุรกิจระหว่างประเทศ Schiller International University, London, England
- ปริญญาตรี บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการตลาด มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- Certificate of Thailand Government Savings Bank, Management Leadership Program, Marshall School of Business, University of Southern California
- Certificate of Housing Finance Program at the Wharton School, University of Pennsylvania
- หลักสูตรผู้บริหารกระบวนการยุติธรรมระดับสูง (บ.ย.ส.) รุ่นที่ 16 วิทยาลัยการยุติธรรม สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม

การอบรมหลักสูตรกรรมการ

- หลักสูตร Advance Audit Committee Program (AACP) รุ่นที่ 30/2018 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตร Director Certification Program: DCP รุ่นที่ 100/2008 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

ความเชี่ยวชาญ

การเงิน การธนาคาร และการบริหารความเสี่ยง

จำนวนวาระ / ปี ที่ดำรงตำแหน่ง

1 วาระ / 2 ปี 2 เดือน

(ได้รับการแต่งตั้ง เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2560)

ประสบการณ์การทำงาน

- กรรมการ บริษัท 2 เอส เมทัล จำกัด (มหาชน)
- กรรมการ บริษัท เนชั่นแนล เพาเวอร์ ซัพพลาย จำกัด (มหาชน)
- กรรมการ บริษัท สยามฟิวเจอร์ดีเวลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)
- กรรมการ บริษัท เอสซีเอ็น แคปปิตอล จำกัด
- กรรมการสมาคมมิตรภาพไทย-กัมพูชา

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

จำนวน 3 แห่ง

- กรรมการอิสระ บริษัท 2 เอส เมทัล จำกัด (มหาชน)
- กรรมการอิสระ บริษัท เนชั่นแนล เพาเวอร์ ซัพพลาย จำกัด (มหาชน)
- กรรมการอิสระ บริษัท สยามฟิวเจอร์ดีเวลอปเม้นท์ จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในกิจการอื่น (ที่มีใช้บริษัทจดทะเบียน)

จำนวน 1 แห่ง

- กรรมการ บริษัท เอสซีเอ็น แคปปิตอล จำกัด

การดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการ/ผู้บริหารในกิจการอื่นที่อาจทำให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ต่อบริษัท

-ไม่มี-

การถือหุ้นในบริษัท

-ไม่มี-

การเข้าร่วมประชุมในปี 2561

- คณะกรรมการบริษัท : 10 ครั้ง จากจำนวน 11 ครั้ง
- คณะกรรมการบริหาร : 7 ครั้ง จากจำนวน 8 ครั้ง
- คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและธรรมาภิบาล : 6 ครั้ง จากจำนวน 7 ครั้ง

ความสัมพันธ์หรือการมีส่วนได้เสียกับบริษัท/บริษัทย่อย/บริษัทร่วมหรือบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งในปัจจุบันหรือในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา

- ไม่เป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมในการบริหารงาน พนักงาน ลูกจ้าง หรือที่ปรึกษาที่ได้รับเงินเดือนประจำ
- ไม่เป็นผู้บริหารทางวิชาชีพ (เช่น ผู้สอบบัญชี ที่ปรึกษากฎหมาย)
- ไม่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจที่มีนัยสำคัญ อันอาจมีผลให้ไม่สามารถทำหน้าที่ได้อย่างอิสระ

นายคณ ฤทธิกุล

อายุ 39 ปี

สัญชาติ ไทย

ประธานกรรมการบริหาร

กรรมการบริหารความเสี่ยงและธรรมาภิบาล

ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

การศึกษา

- ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล

การอบรมหลักสูตรกรรมการ

- หลักสูตรนักบริหารระดับสูงด้านการพัฒนาธุรกิจอุตสาหกรรมและการลงทุน รุ่นที่ 2 (วธอ.2)
- หลักสูตร Directors Certification Program: DCP รุ่นที่ 224/2016 โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

ความเชี่ยวชาญ

การบริหารจัดการ ไอที

จำนวนวาระ / ปี ที่ดำรงตำแหน่ง

7 วาระ / 7 ปี 8 เดือน

(ได้รับการแต่งตั้ง เมื่อวันที่ 25 เมษายน 2554)

ประสบการณ์การทำงาน

- ประธานกรรมการบริหาร บมจ. อินเทอร์เน็ตชั้นนำ รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น
- กรรมการบริหารความเสี่ยงและธรรมาภิบาล บมจ. อินเทอร์เน็ตชั้นนำ รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น
- ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บมจ. อินเทอร์เน็ตชั้นนำ รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น
- กรรมการ บมจ. ไอที กรีน
- กรรมการสรรหาและพิจารณาตอบแทน บมจ. อินเทอร์เน็ตชั้นนำ รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น
- กรรมการ บมจ. อินเทอร์เน็ตชั้นนำ รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น

ดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

-ไม่มี-

การดำรงตำแหน่งในกิจการอื่น (ที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน)

-ไม่มี-

การดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการ/ผู้บริหารในกิจการอื่นที่อาจทำให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ต่อบริษัท

-ไม่มี-

การถือหุ้นในบริษัท

-ไม่มี-

การเข้าร่วมประชุมในปี 2561

- คณะกรรมการบริษัท : 11 ครั้ง จากจำนวน 11 ครั้ง
- คณะกรรมการบริหาร : 8 ครั้ง จากจำนวน 8 ครั้ง
- คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและธรรมาภิบาล : 5 ครั้ง จากจำนวน 7 ครั้ง

ความสัมพันธ์หรือการมีส่วนได้เสียกับบริษัท/บริษัทย่อย/บริษัทร่วมหรือบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งในปัจจุบันหรือในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา

- ไม่เป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมในการบริหารงาน พนักงาน ลูกจ้าง หรือที่ปรึกษาที่ได้รับเงินเดือนประจำ
- ไม่เป็นผู้บริหารทางวิชาชีพ (เช่น ผู้สอบบัญชี ที่ปรึกษากฎหมาย)
- ไม่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจที่มีนัยสำคัญ อันอาจมีผลให้ไม่สามารถทำหน้าที่ได้อย่างอิสระ

นางสิริพันธ์ เียนสุภาพ

อายุ 54 ปี

สัญชาติ ไทย

กรรมการบริหาร

กรรมการบริหารความเสี่ยงและธรรมาภิบาล

ประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายบัญชีการเงิน

การศึกษา

- ปริญญาโท บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปริญญาตรี บริหารธุรกิจ (สาขาบัญชี) มหาวิทยาลัยรามคำแหง

การอบรมหลักสูตรกรรมการ

- Director Certification Program (DCP) รุ่น 271/2019 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- Strategic CFO in Capital Markets รุ่นที่ 6

ความเชี่ยวชาญ

บัญชี การเงิน การบริหารจัดการด้านสินเชื่อ และการบริหารความเสี่ยง

จำนวนวาระ/ ปี ที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ

1 วาระ / 6 เดือน

(ได้รับการแต่งตั้ง เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2561)

ประสบการณ์การทำงาน

- กรรมการ บริษัท ไอที กรีน จำกัด (มหาชน)
- กรรมการ บริษัท คลีน แพลนนิ่ง จำกัด
- Financial Planning and Analyst Manager บริษัท กู๊ดเยียร์ (ประเทศไทย) จำกัด
- Financial Manager บริษัท ทรอมัลลอย (ประเทศไทย) จำกัด

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

-ไม่มี-

การดำรงตำแหน่งในกิจการอื่น (ที่มีใช้บริษัทจดทะเบียน)

มีจำนวน 1 แห่ง

- กรรมการบริษัท คลีน แพลนนิ่ง จำกัด

การดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการ/ผู้บริหารในกิจการอื่นที่อาจทำให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ต่อบริษัท

-ไม่มี-

การถือหุ้นในบริษัท

-ไม่มี-

การเข้าร่วมประชุมในปี 2561

- คณะกรรมการบริษัท : 3 ครั้ง จากจำนวน 11 ครั้ง
- คณะกรรมการบริหาร : 8 ครั้ง จากจำนวน 8 ครั้ง
- คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและธรรมาภิบาล : 7 ครั้ง จากจำนวน 7 ครั้ง

ความสัมพันธ์หรือการมีส่วนได้เสียกับบริษัท/บริษัทย่อย/บริษัทร่วมหรือบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งในปัจจุบันหรือในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา

- ไม่เป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมในการบริหารงาน พนักงาน ลูกจ้าง หรือที่ปรึกษาที่ได้รับเงินเดือนประจำ
- ไม่เป็นผู้บริหารทางวิชาชีพ (เช่น ผู้สอบบัญชี ที่ปรึกษากฎหมาย)
- ไม่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจที่มีนัยสำคัญ อันอาจมีผลให้ไม่สามารถทำหน้าที่ได้อย่างอิสระ

คณะผู้บริหาร

(ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561)

นายดล เถระนูล
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

นางสิริพันธ์ เจียนสุภาพ
ประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายบัญชีการเงิน

นายแทน เถระนูล
รองประธานเจ้าหน้าที่อาวุโสฝ่ายพัฒนาธุรกิจ

คุณวุฒิการศึกษา

- ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต
วิทยาลัยนานาชาติ
มหาวิทยาลัยมหิดล

คุณวุฒิการศึกษา

- ปริญญาโท บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปริญญาตรี บริหารธุรกิจ (สาขาบัญชี)
มหาวิทยาลัยรามคำแหง

คุณวุฒิการศึกษา

- ปริญญาเอก คณะรัฐศาสตร์
นโยบายสาธารณะ
มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร
- ปริญญาโท Victoria University
of Melbourne, Australia
สาขา International Trade Marketing
- ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
คณะวิศวกรรมศาสตร์ ภาควิชา
อังกฤษ บริหารจัดการเทคโนโลยี

นายทรงธรรม หลิมวานิช
รองประธานฝ่ายบริหารลูกค้า 1

นายยงสาก พดด้วง
รองประธานฝ่ายบริหารลูกค้า 2

นายบัญชา อาษานุสรณ์
รองประธานฝ่ายบริหารลูกค้า 3

คุณวุฒิการศึกษา

- ปริญญาตรี
สาขาวิชาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์
มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

คุณวุฒิการศึกษา

- ปริญญาโท
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
Illinois Institute of Technology,
IL, USA.
- ปริญญาตรี สาขาวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ปริญญาตรี สาขานิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง

คุณวุฒิการศึกษา

- ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์

นายสุรภัทร์ รัตนานคร

รองประธานบริหารที่ปรึกษาฝ่ายวิศวกรรม

คุณวุฒิการศึกษา

- ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

นายณารุส สุวรรณหิรัญ

รองประธานฝ่ายบริหารโครงการและบริการลูกค้า

คุณวุฒิการศึกษา

- ปริญญาตรี วิศวกรรมอุตสาหการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

นายสมศักดิ์ รัตนนิชานู

รองประธานฝ่ายบริหารความเสี่ยงและธรรมาภิบาล

คุณวุฒิการศึกษา

- ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาสถิติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

นายธนพล อรรถวิหาคุน

รองประธานบริหารที่ปรึกษาฝ่ายวิศวกรรม

คุณวุฒิการศึกษา

- ปริญญาตรี บัญชีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปริญญาโท บัญชีมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นายวุฒิไกร เกียรติงไกรยศ

เลขานุการบริษัท

คุณวุฒิการศึกษา

- ปริญญาโท บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ปริญญาตรี บริหารธุรกิจ สาขาการตลาด มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- หลักสูตร Corporate Secretary Development Program รุ่นที่ 82/2017 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตร Fundamentals For Corporate Secretaries รุ่น 1/2018 ชมรมเลขานุการบริษัทไทย สมาคมบริษัทจดทะเบียนไทย
- หลักสูตร Board Reporting Program (BRP) รุ่น 27/2018 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

นโยบายและภาพรวมการประกอบธุรกิจ

กลุ่มบริษัท IRCP ได้มุ่งมั่นดำเนินธุรกิจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และมีการขยายการดำเนินงานเข้าสู่ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด 33 ปี โดยมีผลงานสำคัญในระดับประเทศจำนวนมาก โดยได้มีการขยายการดำเนินธุรกิจหลัก ที่ประกอบด้วย 5 สายธุรกิจ คือ ธุรกิจโทรคมนาคม ธุรกิจโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศระดับองค์กร ธุรกิจพลังงาน ธุรกิจการพัฒนาซอฟต์แวร์และธุรกิจระบบวิทยุและโทรทัศน์กระจายเสียง และประกอบไปด้วย 4 กลุ่มบริษัทย่อย ซึ่งเป็นการขยายศักยภาพในการดำเนินธุรกิจให้ครอบคลุมความต้องการของลูกค้าและรองรับความก้าวหน้าและแนวโน้มของเทคโนโลยีให้ครอบคลุมได้มากยิ่งขึ้น ซึ่งถือว่าการให้บริการทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแบบเบ็ดเสร็จ และยังเป็นการกระจายความเสี่ยงของการดำเนินธุรกิจโดยไม่พึ่งพารายได้จากธุรกิจหรือลูกค้ากลุ่มใด กลุ่มหนึ่งแต่เพียงอย่างเดียว

นอกจากนี้ กลุ่มบริษัท IRCP ยังได้ตั้งเป้าหมายที่จะเพิ่มสัดส่วนรายได้จากการบริการ (Professional Service) ซึ่งครอบคลุมตั้งแต่การให้คำปรึกษา ออกแบบ ติดตั้งระบบความปลอดภัยทั้งทางกายภาพและความปลอดภัยของข้อมูล ระบบคอมพิวเตอร์และระบบเครือข่าย การพัฒนาซอฟต์แวร์ การบำรุงรักษาระบบ การฝึกอบรม และบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โทรคมนาคมให้มากขึ้น เป็นรายได้ต่อเนื่อง เพิ่มรายได้ระยะยาว และเพิ่มอัตรากำไรที่สูงขึ้น

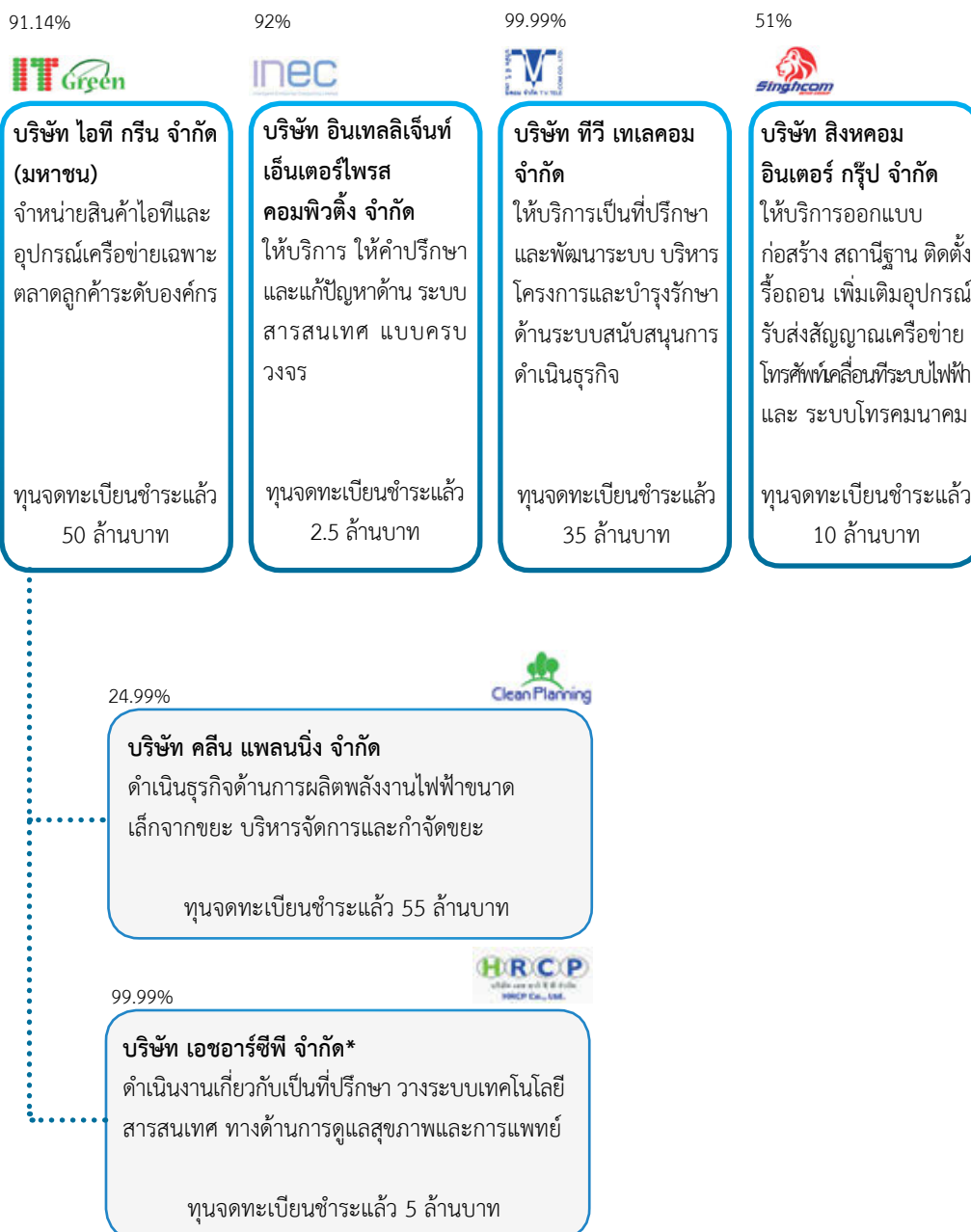
การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการที่สำคัญ

บริษัท อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (“บริษัท” หรือ “IRCP”) ก่อตั้งโดยผู้บริหารคนไทย ซึ่งได้จดทะเบียนจัดตั้งบริษัทขึ้นเมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2529 ด้วยทุนจดทะเบียน 1 ล้านบาท โดยได้เริ่มต้นประกอบธุรกิจจากการเป็นผู้ผลิตการ์ดแสดงผลภาษาไทยที่ใช้ในเครื่องคอมพิวเตอร์ และต่อมาได้ขยายธุรกิจในสายงานด้านไอทีอย่างต่อเนื่องโดยมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการที่สำคัญ ดังนี้

ปี พ.ศ.	รายละเอียด
2533	บริษัทได้ร่วมมือกับบริษัท Microsoft Corporation ประเทศสหรัฐอเมริกา (Microsoft USA) พัฒนาเทคโนโลยีระบบภาษาไทยสำหรับระบบปฏิบัติการ เริ่มตั้งแต่ Microsoft DOS, Microsoft Windows 95/98 เรื่อยมาจนถึง Microsoft Windows NT server/ Workstation และปี 2536 บริษัทได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้ผลิตซ้ำซอฟต์แวร์ของ Microsoft แต่เพียงผู้เดียวในประเทศไทย
2538	บริษัทเริ่มดำเนินธุรกิจด้านที่ปรึกษาและการรวบรวมระบบคอมพิวเตอร์ โดยเข้าร่วมประมูลโครงการของภาครัฐและเอกชน
2540	บริษัทได้ขยายการลงทุนในธุรกิจไอที โดยเข้าไปถือหุ้นร้อยละ 99.99 ในบริษัท ไอที ดิสทริบิวชั่น จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่ทำธุรกิจด้านการจัดจำหน่ายสินค้าไอทีและอุปกรณ์ต่อพ่วง
2542	ขยายธุรกิจพัฒนาซอฟต์แวร์โดยการลงทุนในบริษัท อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล ซอฟต์แวร์ เดเวลอปเม้นท์ จำกัด ถือหุ้นร้อยละ 99.99
2544	ได้เข้าไปลงทุนในบริษัท ไออาร์ซี เทคโนโลยี จำกัด ในสัดส่วนร้อยละ 29.99 และปี 2545 - 2546 ได้เพิ่มสัดส่วนการลงทุนเป็นร้อยละ 49.99 และร้อยละ 50 ตามลำดับ และต่อมาในปี 2548 บริษัทได้จำหน่ายเงินลงทุนในบริษัทนี้ให้แก่ผู้ถือหุ้นอีกฝ่ายหนึ่งไป โดยมีกำไรจากการขายหน่วยลงทุน 2.56 ล้านบาท
2547	บริษัทได้เห็นความสำคัญในการขยายการให้บริการสารสนเทศแบบครบวงจร จึงมีมติจัดตั้งบริษัทย่อยขึ้นอีก 1 บริษัท คือ บริษัท อินเทลลิเจนท์ เอ็นเตอร์ไพรส์ คอมพิวเตอร์ จำกัด ซึ่งบริษัทได้เข้าไปถือหุ้นร้อยละ 60 และต่อมาในปี 2549 บริษัทได้เข้าซื้อหุ้นเพิ่มทุนอีก ทำให้บริษัทมีสัดส่วนถือหุ้นร้อยละ 92
2548	ในเดือนมีนาคม บริษัท ได้รับรางวัลธรรมมาภิบาลดีเด่น (Good Governance Award) รางวัลที่ 1 ประจำปี 2547 จากสถาบันปวศ อิงภากรณ์ โดยเป็นรางวัลที่มอบให้กับหน่วยงานที่ยึดมั่นหลักการบริหารจัดการ ด้วยความซื่อสัตย์ โปร่งใส มีความรับผิดชอบ มีคุณธรรมจริยธรรม

ปี พ.ศ.	รายละเอียด
2552	บริษัทได้ยกเลิกสายธุรกิจภูมิศาสตร์สารสนเทศ และสายธุรกิจบริการให้คำปรึกษาพัฒนาระบบสารสนเทศ (บริษัท อินเทลลิเจนท์ เอ็นเตอร์ไพรส์ คอมพิวเตอร์ จำกัด: INEC) เนื่องจากเล็งเห็นว่าเป็นสายธุรกิจที่ไม่มีงานโครงการรองรับในอนาคต และเป็นสายธุรกิจที่ไม่สามารถสร้างกำไรให้แก่บริษัทได้
2553	มีการขยายธุรกิจ โดยการลงทุนในบริษัท ทีวีเทลคอม จำกัด ถือหุ้นร้อยละ 99.99 ด้วยวิธีการเข้าซื้อกิจการเนื่องจากเห็นว่าธุรกิจดังกล่าวจะสนับสนุนให้กลุ่มบริษัทมีธุรกิจด้านเทคโนโลยีแบบครบวงจร
2553	บริษัทได้เพิ่มสายธุรกิจการให้บริการด้านสารสนเทศแบบครบวงจร โดยใช้ชื่อบริษัทอินเทลลิเจนท์ เอ็นเตอร์ไพรส์ คอมพิวเตอร์ จำกัด: INEC เนื่องจากเมื่อปี 2552 ได้มีการยกเลิกสายธุรกิจ ในบริษัทนี้ไป แต่ตัวบริษัทยังคงอยู่ ต่อมาในช่วงปลายปี 2553 จึงมีการนำสายธุรกิจด้านการบริการกลับมาอีกครั้งในชื่อบริษัทเดิม
2553	ในเดือนมิถุนายน บริษัทมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างองค์กร ในระดับบริหาร โดยมีการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (Chief Executive Officer: CEO)
2555	ในช่วงปลายปี บริษัทได้ยกเลิกชื่อกลุ่มธุรกิจระบบเครือข่ายสารสนเทศ (Network Business Sector: NW) โดยปรับเปลี่ยนชื่อให้สอดคล้องกับผลิตภัณฑ์ที่มุ่งเน้น จึงนำกลุ่มธุรกิจนี้ไปรวมกับกลุ่มธุรกิจโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศระดับองค์กรภายใต้ชื่อเดิมคือ Enterprise Information Technology Business Department: EIT
2555	ในเดือนธันวาคม กลุ่มบริษัทมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างองค์กร ในระดับคณะกรรมการบริษัท โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน เพื่อพิจารณาสรรหาบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการ และพิจารณาผลประโยชน์และคำตอบแทนต่าง ๆ ที่กรรมการได้รับ เพื่อความโปร่งใสและเป็นหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance)
2556	ในช่วงปลายปี กลุ่มบริษัทได้ยกเลิกกิจการ บริษัท อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล ซอฟต์แวร์ เดเวลลอปเม้นท์ จำกัด: ISD และได้โอนย้ายพนักงาน และธุรกิจของบริษัท ไปอยู่ภายใต้ บริษัท อินเทลลิเจนท์ เอ็นเตอร์ไพรส์ คอมพิวเตอร์ จำกัด: INEC
2556	กลุ่มบริษัท ได้ขยายธุรกิจ โดยได้จัดตั้งสายธุรกิจระบบวิทยุและโทรทัศน์กระจายเสียง (Digital Broadcasting) เพื่อดำเนินงานรับเป็นที่ปรึกษา ออกแบบ ติดตั้ง และให้บริการคำแนะนำด้านการแพร่ภาพ โทรทัศน์ และวิทยุ ในระบบดิจิทัล และรองรับ นโยบายของภาครัฐที่จะเปลี่ยนถ่ายจากการแพร่ภาพโทรทัศน์และวิทยุในระบบ อนาล็อก เข้าสู่ระบบ ดิจิตอล
2557	บริษัท ไอที ดิสทริบิวชัน จำกัด ได้เพิ่มทุนจากทุนจดทะเบียน 10 ล้านบาท เป็น 50 ล้านบาท ทั้งนี้ เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนในการรองรับการเติบโตธุรกิจที่มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี
2558	จัดตั้งบริษัท คลีน แพลนนิ่ง จำกัด โดยบริษัท ไอที ดิสทริบิวชัน จำกัด ถือหุ้นร้อยละ 25 ซึ่งดำเนินธุรกิจด้านการผลิตพลังงานไฟฟ้าขนาดเล็กจากขยะ และบริหารจัดการและกำจัดขยะ ด้วยทุนจดทะเบียน 2 ล้านบาท และปัจจุบันมีทุนจดทะเบียนจำนวน 60 ล้านบาท
2559	จัดตั้งบริษัท สิงห์คอม อินเทอร์เน็ต กรุ๊ป จำกัด มีสถานะเป็นบริษัทร่วมทุน โดย IRCP เป็นผู้ถือหุ้น ร้อยละ 51 หรือ 5.1 ล้านบาท ของทุนจดทะเบียนจำนวน 10 ล้านบาท ดำเนินธุรกิจโดยให้บริการออกแบบก่อสร้างสถานีสถานี ติดตั้ง รื้อถอน เพิ่มเติมอุปกรณ์รับส่งสัญญาณเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ ระบบไฟฟ้า และระบบโทรคมนาคม
2559	บริษัท เอช อาร์ ซี พี จำกัด (HRCP) ได้ทำการขายหุ้นสามัญ ให้แก่บริษัท ไอที กรีน จำกัด (มหาชน) เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2559 โดยบริษัท ไอที กรีน จำกัด (มหาชน) ถือหุ้นร้อยละ 99.99
2560	บริษัทได้มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างองค์กรในบริษัทเพื่อให้การทำงานมีความคล่องตัว โปร่งใสและสามารถตรวจสอบซึ่งกันและกันได้ ทั้งนี้ ยังได้มีการเปลี่ยนแปลงผู้ดำรงตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหารอีกด้วย
2561	กลุ่มบริษัทได้ปิดกิจการ บริษัท โออาร์ซีพี คลาวด์ เซอร์วิส จำกัด (IRCP Cloud)

โครงสร้างการถือหุ้นของกลุ่มบริษัท

ลักษณะการประกอบธุรกิจ

โครงสร้างรายได้

กลุ่มบริษัท ซึ่งปัจจุบันประกอบด้วย บริษัท บริษัท ไอที กรีน จำกัด (มหาชน) บริษัท อินเทลลิเจนท์ เอ็นเตอร์ไพรส์คอมพิวเตอร์ จำกัด บริษัท ทีวี เทเลคอม จำกัด บริษัท เอช อาร์ ซี พี จำกัด บริษัท สิงห์คอม อินเทอร์เน็ต กรุ๊ป จำกัด มีรายได้จากการขายและให้บริการสำหรับปี 2559 – 2561 ตามรายละเอียดดังนี้

ตารางแสดงประเภทรายได้จากการขายและให้บริการ

หน่วย: พันบาท

หน่วยธุรกิจ	%	2559	ร้อยละ	2560	ร้อยละ	2561	ร้อยละ
		จำนวนเงิน (พันบาท)		จำนวนเงิน (พันบาท)		จำนวนเงิน (พันบาท)	
รายได้การดำเนินงานบริษัทแม่	100	535,966	47.53	637,617	49.60	437,117	40.48
รายได้การดำเนินงานบริษัทย่อย							
1. บริษัท ไอที กรีน จำกัด (มหาชน)	91.14	552,649	49.01	628,901	48.92	631,606	58.49
2. บริษัท อินเทลลิเจนท์ เอ็นเตอร์ไพรส์ คอมพิวเตอร์ จำกัด	92.00	20,770	1.84	-	-	2,020	0.19
3. บริษัท ทีวี เทเลคอม จำกัด	99.99	5,542	0.49	2,596	0.20	-	-
4. บริษัท เอช อาร์ ซี พี จำกัด	50.99	156	0.01	1,553	0.12	1,667	0.15
5. บริษัท สิงห์ คอม อินเทอร์เน็ต กรุ๊ป จำกัด	50.99	34,506	3.06	9,968	0.78	-	-
รวมรายได้ค่าบริการพัฒนาระบบและรายได้จากการขาย							
ก่อนรายได้ระหว่างส่วนงาน		1,149,591	101.95	1,281,154	99.67	1,072,411	99.31
หัก รายได้ระหว่างส่วนงาน		(30,716)	(2.72)	(11,412)	(0.89)	(2,750)	(0.25)
รวมรายได้ค่าบริการพัฒนาระบบและรายได้จากการขาย							
ก่อนรายได้อื่น		1,118,875	99.23	1,269,742	98.78	1,069,661	99.05
รายได้อื่น		8,679	0.77	15,710	1.22	10,221	0.95
รวมรายได้		1,127,554	100.00	1,285,452	100.00	1,079,882	100

การประกอบธุรกิจของบริษัท

บริษัท อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (“บริษัท” หรือ “IRCP”) ปัจจุบันมีทุนจดทะเบียนชำระแล้ว 254,299,746 บาท ประกอบธุรกิจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างครบวงจร มีบริษัทย่อยที่ดำเนินงานภายใต้บริษัทใหญ่อีก 4 บริษัท ได้แก่ บริษัท ไอที กรีน จำกัด (มหาชน) บริษัท อินเทลลิเจนท์ เอ็นเตอร์ไพรส์ คอมพิวเตอร์ จำกัด บริษัท ทีวี เทเลคอม จำกัด และบริษัท สิงห์คอม อินเทอร์เน็ต กรุ๊ป จำกัด

โดยบริษัท ไอที กรีน จำกัด (มหาชน) ได้จดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัท มหาชน เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2558 มีบริษัทย่อยที่ดำเนินงานภายใต้บริษัท 1 บริษัท คือ บริษัท เอช อาร์ ซี พี จำกัด (“HRCP”) ซึ่งได้ทำการซื้อหุ้นสามัญจากบริษัท อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2559 โดยถือหุ้นร้อยละ 99.99 และมีบริษัทร่วมลงทุน 1 บริษัท คือ บริษัท คลื่น แพลนนิ่ง จำกัด โดยถือหุ้นร้อยละ 25

บริษัทได้เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ใหม่ (MAI) เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2546 ปัจจุบันบริษัท และบริษัทย่อย ประกอบธุรกิจหลักทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และดำเนินงานภายใต้บริษัทต่าง ๆ ดังนี้

ดำเนินงานโดย	ชื่อบริษัท	ธุรกิจหลัก	ลักษณะธุรกิจ
บริษัทแม่	บริษัทอินเตอร์เนชั่นแนล รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology)	แบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม คือ 1. Telecommunication 2. Digital Broadcasting Radio & Television 3. Enterprise Information Technology 4. Energy 5. Software Development 6. Authorized Replication :AR
บริษัทย่อย	บริษัท ไอที กรีน จำกัด (มหาชน)** (ถือหุ้นร้อยละ 91.14)	ธุรกิจจำหน่ายสินค้าไอทีและอุปกรณ์เครือข่ายประเภทผลิตภัณฑ์ระดับองค์กร (IT Green Pub Co., Ltd: ITG)	เป็นตัวแทนจำหน่ายอุปกรณ์เครือข่ายให้กับผู้ประกอบการ การค้าคอมพิวเตอร์
บริษัทย่อย	บริษัท อินเทลลิเจนท์ เอ็นเตอร์ไพรส์ คอมพิวเตอร์ จำกัด (ถือหุ้นร้อยละ 92)	ธุรกิจบริการให้คำปรึกษา พัฒนาระบบสารสนเทศ (Intelligent Enterprise Computing: INEC)	บริการให้คำปรึกษาและบำรุงรักษาคอมพิวเตอร์และเครือข่ายงานเทคโนโลยีสารสนเทศ
บริษัทย่อย	บริษัท ทีวี เทเลคอม จำกัด (ถือหุ้นร้อยละ 99.99)	ธุรกิจระบบสนับสนุนธุรกิจโทรคมนาคม (TV Telecom: TVT)	ที่ปรึกษา ออกแบบ จัดหาอุปกรณ์ ติดตั้ง พัฒนาระบบ บริหารโครงการ และบำรุงรักษาระบบสนับสนุนการดำเนินธุรกิจ
บริษัทย่อย	บริษัท สิงห์คอม อินเตอร์ กรุ๊ป จำกัด (ถือหุ้นร้อยละ 51)	ที่ปรึกษา ออกแบบ ติดตั้ง และให้บริการด้านโทรคมนาคม (Singhcom Inter Group Co., Ltd : SIG)	ให้บริการออกแบบก่อสร้างสถานีดัดตั้ง รื้อถอน เพิ่มเติม อุปกรณ์รับส่งสัญญาณเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ ระบบไฟฟ้า และระบบโทรคมนาคม

ข้อมูลการดำเนินธุรกิจ

ธุรกิจหลักของบริษัทในปัจจุบันคือการเป็นผู้ให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแบบครบวงจร (Total Enterprise Solution and Service Provider) มีผลิตภัณฑ์ที่บริษัทแม่และบริษัทย่อยพัฒนาขึ้นเองและผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นตัวแทนจำหน่ายจากบริษัทชั้นนำของโลก รวมถึงการให้บริการทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารด้านต่างๆ โดยแบ่งเป็นธุรกิจประเภทโครงการ ออกเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มโทรคมนาคม (Telecommunication)
2. กลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศระดับองค์กร (Information Technology)
3. กลุ่มระบบวิทยุและโทรทัศน์กระจายเสียง (Broadcasting)
4. กลุ่มพลังงาน (Energy)
5. กลุ่มพัฒนาซอฟต์แวร์ (Software Development)

กลุ่มโทรคมนาคม (Telecommunication)

กลุ่มโทรคมนาคม (Telecommunication) ดำเนินธุรกิจการเป็นที่ปรึกษา ออกแบบ จัดหาอุปกรณ์ ติดตั้ง บริหารโครงการ และบำรุงรักษาด้านระบบสื่อสารโทรคมนาคมที่ทันสมัยแบบครบวงจร โดยนำเสนออุปกรณ์ที่มีชื่อเสียงระดับชั้นนำของโลก และมีทีมงานที่มีประสบการณ์และผลงานเป็นที่ยอมรับในตลาด เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าองค์กรขนาดใหญ่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด สินค้าหลักที่นำเสนอ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ Nokia Siemens Network (NSN), Elite Core, Ericsson, Huawei, NetNumber, Alcatel-Lucent, Coriant, Enghouse และ Sonus เป็นต้น โซลูชันหลัก ที่เสนอขาย ได้แก่ ระบบเชื่อมโยงความเร็วสูงผ่านสายใยแก้วนำแสง (DWDM Transmission system) ระบบสื่อสารโทรคมนาคมสมัยใหม่ (Next Generation Network) ระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ยุคที่ 3 (the 3rd Generation Mobile Network) ระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ยุคที่ 4 (Long-Term Evolution : LTE) อุปกรณ์ระบบ FTTx และอุปกรณ์มีเดียเกตเวย์ Unified Communication

กลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศระดับองค์กร (Enterprise Information Technology)

กลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศระดับองค์กร ประกอบธุรกิจด้านการให้บริการรวบรวมและพัฒนาระบบสารสนเทศ พร้อมทั้งให้คำปรึกษาและแก้ปัญหาให้กับงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างครบวงจร (IT Total Solutions) โดยการนำเสนอเทคโนโลยีและระบบสารสนเทศที่ได้รับการยอมรับจากทั่วโลกให้กับลูกค้า และให้บริการแบบใช้งานได้ทันที (Turnkey Solution) ทั้งนี้บริษัทจะเป็นผู้รับเหมางานทั้งหมดแบบครบวงจร กล่าวคือ รวบรวมผลิตภัณฑ์ทั้งระบบสารสนเทศ ซึ่ง ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

(1) ฮาร์ดแวร์ ได้แก่ คอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Server) คอมพิวเตอร์ลูกข่าย (Desktop, Mobile) พร้อมอุปกรณ์เชื่อมโยงเครือข่าย (Network Integration) ระบบรักษาความปลอดภัย (Security) และอุปกรณ์จัดเก็บข้อมูล (Storage) ซึ่งบริษัทมีผลิตภัณฑ์ที่นำเสนอ อาทิเช่น IBM, HP, Oracle, Dell, Lenovo, Acer, Aruba และ Fortinet เป็นต้น

(2) ระบบซอฟต์แวร์ประยุกต์ เป็นการพัฒนาระบบงานตามความต้องการของผู้ใช้งานในหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ ซึ่งมีกระบวนการในการพัฒนาระบบงาน ตั้งแต่ สำรวจเก็บความต้องการผู้ใช้งาน (Get Requirement) ออกแบบระบบ (System Design) จัดทำต้นแบบ (Prototype) พัฒนาโปรแกรม (Coding) และนำไปใช้งาน (Implementation) ซึ่งในส่วนนี้บริษัทได้มีการว่าจ้าง Outsourcing ที่มีคุณภาพ และยอมรับเงื่อนไขการทำงานของบริษัทและลูกค้า เข้ามาเป็นพันธมิตรในการทำงานร่วมกัน

(3) ซอฟต์แวร์โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับงานต่าง ๆ ได้แก่ ERP, CRM, Billing, Enterprise IT Management, EAI, Document & Work Flow Management Business Intelligence และ Geographic Information System รวมถึงการจัดทำระบบ การพัฒนา การติดตั้ง การบริหารโครงการ การฝึกอบรมทั้งด้านเทคนิค การใช้งาน และการ Outsourcing ระบบงานด้านไอที ได้แก่ การบริหารดูแลระบบคอมพิวเตอร์ โดยเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ ในปัจจุบันสายธุรกิจ EIT ได้เป็นตัวแทนให้กับสินค้าซอฟต์แวร์ต่าง ๆ อาทิเช่น SAP, ORACLE, IBM, Microsoft, ESRI เป็นต้น ทำให้บริษัทสามารถพัฒนาบุคลากรให้ทันต่อเทคโนโลยีตลอดเวลา และสามารถแก้ไขปัญหาให้กับลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพและตรงตามความต้องการอย่างรวดเร็ว

นอกจากนี้ในส่วนของการบริการ ได้มีการให้บริการครบวงจรทั้งระบบสารสนเทศโดยการนำเสนอเทคโนโลยีระบบสารสนเทศที่ทันสมัยในแบบ Integrated Solutions ได้แก่ การพัฒนา การติดตั้ง การบริหารโครงการ การฝึกอบรมทั้งด้านเทคนิคและการใช้งาน และการ Outsourcing พร้อมทั้งให้คำปรึกษาและแก้ปัญหาให้กับงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างครบวงจรโดยการเลือกสรรผลิตภัณฑ์และบริการที่เป็นที่ยอมรับจากทั่วโลกซึ่งสามารถประยุกต์ ใช้งานเพื่อความสะดวกเหมาะสมตามความต้องการของลูกค้า

กลุ่มระบบวิทยุและโทรทัศน์กระจายเสียง (Digital Broadcasting Radio and Television)

กลุ่มระบบวิทยุและโทรทัศน์กระจายเสียง (Digital Broadcasting Radio and Television) เปิดดำเนินการตั้งแต่กลางปี 2556 โดยดำเนินธุรกิจการเป็นทีปรีกษา ออกแบบ จัดหาอุปกรณ์ ติดตั้ง บริหารโครงการ และบำรุงรักษาด้านระบบวิทยุและโทรทัศน์กระจายเสียงที่ทันสมัยแบบครบวงจร โดยนำเสนออุปกรณ์ที่มีชื่อเสียงระดับชั้นนำของโลก และมีทีมงานที่มีประสบการณ์และผลงานเป็นที่ยอมรับในตลาด เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าองค์กรขนาดใหญ่ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด สินค้าหลักที่นำเสนอ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์เครื่องส่งวิทยุและโทรทัศน์ Plisch ระบบสายอากาศ Kathrein ระบบรวมสัญญาณ Spinner และระบบ Software ออกแบบและบริหารจัดการโครงข่ายโทรทัศน์ดิจิทัลทีวี Prokira โซลูชันหลักที่เสนอขายได้แก่ ระบบส่งสัญญาณโทรทัศน์ ในระบบดิจิทัลภาคพื้นดิน (DVB-T2) ซึ่งเป็นระบบกระจายเสียงของโทรทัศน์ที่ทันสมัยที่สุด ระบบในการส่งสัญญาณวิทยุดิจิทัล (DAB +) รวมทั้งอุปกรณ์ในการส่งสัญญาณผ่านดาวเทียม (DVB-S/S2) อุปกรณ์ในการผลิตเนื้อหารายการวิทยุและโทรทัศน์ รวมไปถึงอุปกรณ์ในการควบคุมการออกอากาศ

นอกจากให้บริการจัดหาและรวบรวมระบบแล้ว หน่วยธุรกิจ Digital Broadcasting ยังให้บริการหลังการขาย โดยรับประกันอุปกรณ์และระบบบรอดแคส ตามระยะเวลาที่ตกลงกับลูกค้า ซึ่งโดยทั่วไปจะรับประกันอยู่ในช่วงเวลา 1-2 ปี โดยให้บริการถึงสถานที่ของลูกค้า (Onsite Service) โดยแบ่งการบริการออกเป็น 2 ลักษณะ ตามความต้องการของลูกค้า ได้แก่

1. Corrective maintenance คือ การให้บริการต่อเมื่อเกิดปัญหาระบบให้กับลูกค้า
  2. Preventive maintenance คือ การให้บริการตรวจเช็คระบบทุก ๆ ช่วงเวลาที่ลูกค้ากำหนด เช่น 3 เดือน 6 เดือน เป็นต้น
- กลุ่มพลังงาน (Energy)

บริษัทเล็งเห็นถึงอนาคตทางด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม อีกทั้งปัจจุบันได้มีการพัฒนาฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์เพื่อสนับสนุนการอนุรักษ์พลังงาน และช่วยในการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น

- Smart City
- Smart Lighting Control & Monitoring
- Renewable Energy
- Smart Metering

กลุ่มพัฒนาซอฟต์แวร์ (Software Development)

กลุ่มพัฒนาซอฟต์แวร์ (Software Development) เป็นการพัฒนาระบบงานตามความต้องการของผู้ใช้งานในหน่วยงานราชการ และรัฐวิสาหกิจ ซึ่งมีกระบวนการในการพัฒนาระบบงาน ตั้งแต่ สำรวจเก็บความต้องการผู้ใช้งาน (Get Requirement) ออกแบบระบบ (System Design) จัดทำต้นแบบ (Prototype) พัฒนาโปรแกรม (Coding) และนำไปใช้งาน (Implementation) ซึ่งในส่วนนี้ บริษัทได้จัดให้มีทีมงานในการพัฒนา Software พร้อมทั้งมีการว่าจ้าง Outsourcing ที่มีคุณภาพ และยอมรับเงื่อนไขการทำงานของบริษัทและลูกค้า เข้ามาเป็นพันธมิตรในการทำงานร่วมกัน เช่น

- Approval
- Mobile
- Business Process Management (BPM)
- Device Managed Service (DMS)
- Database

การตลาดและการแข่งขัน

บริษัทเน้นนโยบายการตลาดโดยการให้บริการที่มีคุณภาพดีที่สุดสำหรับลูกค้า เพื่อส่งเสริมความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของลูกค้า ด้วยการเป็นผู้ให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแบบครบวงจร ตามความต้องการของลูกค้า (Customer Needs) ทั้งลูกค้าเดิมและลูกค้าใหม่อย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นการใช้อินเทอร์เน็ตและซอฟต์แวร์จากเจ้าของผลิตภัณฑ์ที่มีความแข็งแกร่ง หรือซอฟต์แวร์ที่พัฒนาขึ้นเองเพื่อการสร้างมูลค่าเพิ่มให้สอดคล้องตามความต้องการของลูกค้าอย่างครบถ้วน ด้วยบุคลากรที่มีคุณภาพและประสบการณ์สูงในการให้บริการและคำปรึกษาแก่ลูกค้าที่แตกต่างจากผู้ประกอบการรายอื่นและสอดคล้องกับความต้องการของลูกค้าด้วยเทคโนโลยีทั้งรุ่นปัจจุบันและรุ่นที่ผ่านมา ซึ่งกลยุทธ์การแข่งขันมีดังนี้

(1) ด้านสินค้าและบริการ

บริษัทได้รับการแต่งตั้งให้เป็นตัวแทนจำหน่ายสินค้าที่มีชื่อเสียง อาทิเช่น ผลิตภัณฑ์ Nokia Siemens Network (NSN), Elite Core, Ericsson, Huawei, NetNumber, Coriant, Enghouse, Sonus, SAS, Ultimus, Microsoft (เป็น Certified Partner), Spinner, Kathrein, Plisch และ Progira เป็นต้น โดยสินค้าของบริษัท มีคุณภาพ ได้รับการยอมรับอย่างสูงจากลูกค้า นอกจากนี้ ยังมีจุดเด่นในการสร้างความแตกต่างในการนำเสนอเทคโนโลยีที่ดีที่สุด (Solution) ในการแก้ไขปัญหาให้กับลูกค้า มีความชำนาญและมีศักยภาพในการบริหารโครงการ นอกจากนี้ทางทีมงานเน้นการให้ความสำคัญและใส่ใจในความต้องการของลูกค้าโดยเฉพาะด้านคุณภาพการให้บริการก่อนและหลังการขายในเวลาอันรวดเร็ว โดยทีมงานจะต้องเข้าใจในธุรกิจเพื่อนำเสนอสินค้าและบริการที่ดีที่สุด การส่งมอบตรงเวลาทำให้บริษัท มีชื่อเสียงที่ดีและได้รับการยอมรับจากลูกค้าเสมอมา

(2) ด้านพนักงาน

บริษัท มีนโยบายที่จะพัฒนาตนเองให้ทันเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เปลี่ยนไปอยู่เสมอเพื่อให้มีความสามารถแนะนำและรองรับความต้องการที่เปลี่ยนไปของลูกค้าและตลาด จึงเน้นพัฒนาคุณภาพของพนักงานให้เป็นผู้ที่มีความสามารถ เน้นเรื่องการทำงานเป็นทีม การรับรู้และการปรับตามการเคลื่อนไหวของธุรกิจไอซีทีอย่างทันทั่วถึงและต่อเนื่องส่วนหนึ่งได้จากการเป็น Certificate Partner จากเจ้าของผลิตภัณฑ์ ทำให้ทีมงานมีความยืดหยุ่นในการทำงานสามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับความต้องการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีได้อย่างดี

(3) ด้านการบริหารต้นทุน

บริษัทเน้นการบริหารต้นทุนการขายและการให้บริการเพื่อให้ได้เปรียบในเชิงการแข่งขัน โดยยังรักษาคุณภาพสินค้าและบริการให้ได้ตามมาตรฐานโลก นอกจากนี้ ยังเน้นการบริหารความสัมพันธ์กับคู่ค้า และเจ้าของผลิตภัณฑ์เพื่อให้สามารถซื้อสินค้าได้ในราคาที่ต่ำ เข้าใจในตัวสินค้าต่าง ๆ เป็นอย่างดีและมีความหลากหลายของสินค้า ทำให้สามารถนำเสนอสินค้าให้ตรงตามความต้องการของลูกค้า และได้รับการคัดเลือกเป็นผู้ชนะการประมูลและสามารถแข่งขันกับองค์กรอื่นได้ในระยะยาว

(4) ด้านการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับลูกค้า

บริษัทมีการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับลูกค้าโดยการทำความเข้าใจลูกค้า ค้นหาความต้องการและทำการแก้ไขปัญหาให้ลูกค้า ทำให้มีโอกาสรับงานจากลูกค้ารายเดิมเพิ่มขึ้น และมีอัตราได้รับงานซ้ำจากลูกค้ารายเดิมสูงอีกด้วย

ลักษณะของกลุ่มลูกค้าและช่องทางการจัดจำหน่าย

บริษัทมีการกำหนดกลุ่มลูกค้าเป้าหมายที่ชัดเจน คือ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ โดยเฉพาะหน่วยงานขนาดใหญ่ เช่น บมจ. กสท โทรคมนาคม บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด บมจ.ทีโอที การทางพิเศษแห่งประเทศไทย บมจ. ปตท. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น เนื่องจากหน่วยงานเหล่านี้มีงบประมาณในการลงทุนทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารค่อนข้างสูงเพื่อใช้ในการปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ บริษัท มีจุดแข็งในด้านความรู้ ความชำนาญและประสบการณ์ที่ยาวนานมากกว่า 33 ปี ในธุรกิจนี้ จึงทำให้ลูกค้ากลุ่มนี้มีความมั่นใจในผลงานที่บริษัทเป็นผู้ดำเนินการ

รายได้ส่วนใหญ่ของหน่วย มาจากรัฐวิสาหกิจซึ่งทางหน่วยธุรกิจ จะเข้าไปทำการประกวดราคา ขั้นตอนโดยทั่วไปจะให้พนักงาน pre sales เข้าไปแนะนำทางด้านเทคนิค และระบบใหม่ ๆ ให้กับลูกค้าเพื่อให้ลูกค้าเล็งเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการใช้ระบบต่างๆ ในการทำงาน จากนั้นหากลูกค้ามีความสนใจสินค้าและบริการ ทางสายงานจะจัดส่งพนักงานขายเข้าไปเจรจาต่อรองด้านราคาและเซ็นสัญญาโครงการเพื่อทำการประกวดราคาหรือปิดงานต่อไป

การจัดหาผลิตภัณฑ์หรือบริการ

บริษัทดำเนินงานโดยให้คำปรึกษาและรวบรวมระบบให้กับลูกค้า ดังนั้น วิธีการจัดหาผลิตภัณฑ์และบริการจึงเป็นส่วนหนึ่งของขั้นตอนในการทำงาน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

หน่วยงานจะทำการสั่งซื้อสินค้าที่ต้องรวบรวมให้กับลูกค้าเมื่อได้รับการสั่งซื้อจากลูกค้าแล้ว โดยไม่มีการเก็บสินค้าคงเหลือ การจัดหาผลิตภัณฑ์และบริการ ทั้งอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ จะสั่งซื้อตรงจากเจ้าของผลิตภัณฑ์คือ ด้าน Telecom ได้แก่ผลิตภัณฑ์ Nokia Siemens Network (NSN), Elite Core, Ericsson, Huawei, NetNumber, Coriant, Enghouse และ Sonus ด้าน Information Technology ได้แก่ผลิตภัณฑ์ SAS,Ultimus,Microsoft ด้าน Broadcasting ได้แก่ผลิตภัณฑ์ Spinner Kathrein Plisch และ Prokira

เรื่องการให้บริการ หน่วยงานมีการให้บริการด้วยตนเองหรือมีการใช้ผู้เชี่ยวชาญจากผู้ผลิตร่วม รวมถึงการซื้อบริการต่อจากผู้ให้บริการอื่น (Outsource) โดยบริษัทแม่และบริษัทย่อยมีปัจจัยในการพิจารณาเลือกบริษัทที่ทำซื้อบริการต่อ คือ ราคาและความชำนาญสำหรับงานนั้น ๆ

ธุรกิจการผลิตซ้ำซอฟต์แวร์ (Authorized Replicator: AR)

หน่วยธุรกิจ AR ดำเนินงานภายใต้บริษัท IRCP ประกอบธุรกิจเป็นผู้ผลิตซ้ำซอฟต์แวร์ให้กับ Microsoft ประเภทรับจ้างผลิต OEM ของ Microsoft มีขั้นตอน คือ บริษัทเป็นผู้จัดหาวัตถุดิบ ได้แก่ สิ่งพิมพ์และบรรจุภัณฑ์ Media ต่าง ๆ อาทิ DVD, USB Flash drive และ ฉลากแสดงสิทธิ์ใช้งาน (Certificate of Authenticity) แล้วนำฉลากแสดงสิทธิ์ใช้งาน (Certificate of Authenticity) มาทำการพิมพ์ข้อความแสดงสิทธิ์การใช้งานในแต่ละผลิตภัณฑ์ พร้อมทั้งนำวัตถุดิบและวัตถุดิบที่แปรรูปแล้ว มาประกอบเข้าด้วยกันตามสูตรการผลิตของแต่ละผลิตภัณฑ์ แล้วทำการจัดส่งไปยังลูกค้า ซึ่งมี 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่เป็นผู้จัดจำหน่ายที่ได้รับอนุญาต (OEM Distributor and Reseller, ODR) และกลุ่มที่เป็นผู้ผลิตเครื่องคอมพิวเตอร์ (OEM Royalty, ORY) ซึ่งลูกค้าทั้งสองกลุ่มจะต้องเป็นบริษัทที่ได้ทำสัญญาจ่ายค่า License ตรงกับไมโครซอฟต์แล้วเท่านั้น สำหรับขั้นตอนการพิมพ์ ตลอดจนการจัดส่งจะถูกรวบรวมและดำเนินการโดยผ่านกระบวนการ และเทคโนโลยีของไมโครซอฟต์ โดยเฉพาะ (Microsoft OEM Online) ปัจจุบันทางสายธุรกิจ AR เป็นผู้ผลิตซ้ำซอฟต์แวร์ให้กับ Microsoft แต่เพียงผู้เดียวในประเทศไทยมานานกว่า 26 ปี

การตลาดและการแข่งขัน

สัดส่วนรายได้ของหน่วยธุรกิจ AR ในปี 2561 มาจากการผลิตซ้ำซอฟต์แวร์ของไมโครซอฟต์ทั้งหมด โดยมุ่งเน้นตลาดในประเทศ และตลาดเวียดนาม ซึ่งมีการสั่งซื้ออย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน แต่ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา มีอัตราการถดถอยจากสภาวะตลาดในกลุ่มนี้ทั้งในประเทศและเวียดนามเกิดการชะลอตัว จากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภคที่เปลี่ยนไปใช้อุปกรณ์ประเภทโมบาย และการซื้อคอมพิวเตอร์ที่เป็นแบรนด์ชั้นนำ อาทิ HP, Lenevo, Dell, Acer เป็นต้น ซึ่งแบรนด์ดังกล่าวมีการติดตั้งระบบปฏิบัติการวินโดวส์ มาพร้อมแล้ว อย่างไรก็ตามหน่วยงานยังได้รับความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์ดีมาก จากการสำรวจความพึงพอใจของลูกค้าทั้งหมดทั้งในเดือนมกราคมและกรกฎาคม ปี 2561 ซึ่งเดิมตลาดของประเทศเวียดนามมีคู่แข่งที่ทำอยู่คือ AR ในมาเลเซียและสิงคโปร์ ในขณะที่หน่วยงานเป็นผู้ทำตลาดในประเทศไทยเพียงรายเดียว ทำให้ในปัจจุบันสัดส่วนของผลิตภัณฑ์ไมโครซอฟต์ที่บริษัทจำหน่ายสามารถแบ่งเป็น 2 กลุ่มตามภูมิภาคคือ ไทย และเวียดนามเป็น 62%:38% ตามจำนวนหน่วย สำหรับนโยบายด้านลูกค้า จะเน้นการผลิตและจัดส่งได้อย่างรวดเร็ว มีคุณภาพได้มาตรฐานตามที่ลูกค้ากำหนด มีบริการหลังการขาย นอกจากนี้ หน่วยธุรกิจ AR ได้จัดให้มีขั้นตอนการทำงานอย่างเป็นระบบ รวมถึงมีระบบการตรวจสอบคุณภาพและรวบรวมสถิติที่ได้มาตรฐาน และมีการจัดทำแบบประเมินความพึงพอใจจากลูกค้าอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งลูกค้ายังคงไว้วางใจเสมอมา

หน่วยธุรกิจ AR มีกลยุทธ์การแข่งขัน ดังนี้

(1) ด้านสินค้าและบริการ

หน่วยธุรกิจ AR เน้นการให้บริการผลิตสินค้าและการให้บริการที่รวดเร็ว และมีคุณภาพ ซึ่งหน่วยงานมีการให้สัญญาโดยกำหนดระดับการให้บริการที่รวดเร็วและมีคุณภาพ (Service Level Agreement) แก่ลูกค้า คือจัดส่งให้ลูกค้าภายใน 3 วัน ในอัตราความสำเร็จที่ 100% และสามารถจัดส่งได้ภายใน 1 วันในอัตรา 100% ของจำนวนรายการคำสั่งซื้อทั้งหมดในปี ซึ่งเป็นเครื่องแสดงถึงความสามารถในการบริหารจัดการสินค้าคงคลัง และการตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้หน่วยธุรกิจ AR มีการสำรวจระดับความพึงพอใจของลูกค้า (Customer Satisfaction Level) มาอย่างต่อเนื่องทุกปี โดยทำแบบสอบถามไปถึงลูกค้าโดยตรงเพื่อให้คะแนนในหัวข้อต่าง ๆ ที่ทางหน่วยงานคาดว่าจะสำคัญ เช่น คุณภาพสินค้า ราคา การจัดส่งและการให้บริการ เป็นต้น เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนากระบวนการผลิตให้ลูกค้า มีความพึงพอใจสูงสุด ซึ่งผลการสำรวจตลอดปี 2561 ที่ผ่านมามีลูกค้ามีระดับความพึงพอใจในเกณฑ์ ดี ถึง ดีมาก เฉลี่ยถึงร้อยละ 100

และเนื่องจากหน่วยธุรกิจ AR ประกอบธุรกิจหลัก คือ การผลิตซ้ำซอฟต์แวร์ของไมโครซอฟต์ ซึ่งขายให้กับลูกค้าตามที่ไมโครซอฟต์เป็นผู้กำหนดให้ โดย Microsoft Licensing ประเทศสหรัฐอเมริกาจะเป็นผู้มอบหมายนโยบายให้กับ ไมโครซอฟต์ ประเทศไทยซึ่งเป็นตัวแทนในประเทศ เพื่อให้เป็นผู้กำหนดนโยบายทางด้านการตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์ใหม่ รวมถึงการปราบปรามซอฟต์แวร์ที่ผิดกฎหมายอีกทอดหนึ่ง ดังนั้น นโยบายการตลาดส่วนใหญ่จะถูกกำหนดโดยไมโครซอฟต์ โดยหากในปีใดทางไมโครซอฟต์ มีนโยบายการปราบปรามซอฟต์แวร์ละเมิดลิขสิทธิ์อย่างเข้มงวด ก็จะส่งผลให้รายได้ของหน่วยงานโตตามไปด้วย ในขณะเดียวกัน สำหรับผลิตภัณฑ์หรือรุ่นสินค้าของไมโครซอฟต์ ซึ่งมีออกมาใหม่เป็นระยะเพื่อกระตุ้นและตอบสนองความต้องการของลูกค้า หน่วยงานก็จะได้รับความไว้วางใจให้เป็นผู้ผลิตซ้ำซอฟต์แวร์เหล่านั้น ทำให้หน่วยธุรกิจ AR สามารถผลิตผลิตภัณฑ์ได้หลากหลาย อย่างเช่น ในระหว่างปี 2561 ทางไมโครซอฟต์ ได้มีการออกผลิตภัณฑ์ใหม่คือ Windows Server 2019 และมีการทำ Media Refreshment สำหรับ Windows 10 เพื่อปรับปรุงทั้งด้านความปลอดภัย และความสะดวกต่อการใช้งานให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีของฮาร์ดแวร์ที่ปัจจุบัน คอมพิวเตอร์แต่ละเครื่องจะใช้จำนวน CPU น้อยลง แต่ละ CPU แต่ละตัวจะมีจำนวน Core ที่มากขึ้น เพื่อให้การประมวลผลเร็วขึ้น ประสิทธิภาพสูงขึ้น และต้นทุนต่ำลง

(2) ด้านการลดต้นทุนการผลิต

หน่วยงานมีการดำเนินงานตามมาตรฐานที่ทาง Microsoft กำหนด และได้มีการปรับปรุงพัฒนากระบวนการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยยึดหลักการ ง่าย เร็ว ประหยัด และมีประสิทธิภาพ (Easier, Faster, Saver และ More Efficient) มาอย่างต่อเนื่อง โดยไมโครซอฟต์ได้ขอให้ AR แต่ละรายนำเสนอแนวทางในการลดต้นทุน และหน่วยงานก็ได้นำเสนอรูปแบบ Packaging ที่จะช่วยลดต้นทุนวัตถุดิบได้ไม่ต่ำกว่า 20% ซึ่งแนวคิดดังกล่าวได้ผ่านการพิจารณาแล้ว แต่ยังคงอยู่ในระหว่างการพิจารณาหาข้อสรุปจากไมโครซอฟต์ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงผลิตภัณฑ์แต่ละตัว ถ้าสรุปแล้วจะใช้แบบเดียวกันทั่วโลก นอกจากนี้หน่วยงานยังมีนโยบายการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการได้รับความร่วมมือและความพยายามจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี จึงทำให้ปีที่ผ่านมาสามารถลดต้นทุนการผลิตได้ในอัตราสูงกว่าร้อยละ 1.0 ซึ่งถือเป็นที่น่าพอใจ ท่ามกลางปัจจัยภายนอกที่ไม่เอื้ออำนวยทั้งหลายที่กล่าวมา ทั้งนี้ในภาพรวมการปรับปรุงกระบวนการในช่วงปีที่ผ่านมาถือว่าประสบความสำเร็จ อันเป็นผลจากการวิเคราะห์ตลาดและการวางแผนจัดการวัตถุดิบอย่างมีประสิทธิภาพ และมีการปรับเปลี่ยนวิธีการเฉพาะสำหรับคำสั่งซื้อ lot ใหญ่ที่เป็นงานโครงการภาครัฐ โดยความพยายามรวมการสั่งซื้อให้มีปริมาณมากที่สุดต่อครั้ง และการเจรจาต่อรองด้านราคากับ Supplier ทำให้มีความประหยัดต่อขนาด (Economy of Scale) สูง ทั้งนี้ ทุกเป้าหมายมีการติดตามและจัดเก็บเป็นดัชนีชี้วัด (KPI) อย่างต่อเนื่องเป็นระบบ และสอดคล้องกับนโยบายโดยรวมของบริษัท ทำให้มั่นใจได้ว่าปีต่อ ๆ ไป บริษัทจะสามารถควบคุมต้นทุนการผลิตได้อย่างสม่ำเสมอตั้งแต่อดีตที่ผ่านมา

ลักษณะของกลุ่มลูกค้าและช่องทางการจัดจำหน่าย

สำหรับซอฟต์แวร์ของไมโครซอฟต์ทางหน่วยธุรกิจ AR จะจำหน่ายให้เฉพาะลูกค้าที่ Microsoft เป็นผู้กำหนดให้เท่านั้น ซึ่งปัจจุบันเรียกว่ากลุ่ม ODR (OEM Distributor and Reseller) คือบริษัทที่เป็นตัวแทนกระจายสินค้าของไมโครซอฟต์ ซึ่งในประเทศไทยมี 3 รายและประเทศเวียดนาม 3 ราย โดย ODR เหล่านี้จะขายสินค้าให้กับกลุ่มลูกค้าหลัก 2 กลุ่มคือ กลุ่มบริษัทผู้ผลิตคอมพิวเตอร์รายย่อย (System Builder) ที่ไม่ได้ซื้อลิขสิทธิ์โดยตรงกับไมโครซอฟต์ และกลุ่มองค์กรต่าง ๆ ที่ต้องการซอฟต์แวร์ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้องของไมโครซอฟต์ โดยในปี 2561

ภาวะการแข่งขัน

ซอฟต์แวร์ปฏิบัติการและซอฟต์แวร์ประยุกต์ ของไมโครซอฟต์ เป็นสินค้าที่มีผู้ใช้งานสูงสุดในตลาดซอฟต์แวร์ของประเทศไทย และเนื่องจากทางหน่วยธุรกิจ AR ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้ผลิตซ้ำซอฟต์แวร์ของไมโครซอฟต์ เพียงรายเดียวในประเทศไทย ดังนั้นปัจจุบันบริษัทสามารถครองตลาดได้ทั้งในประเทศและประเทศเวียดนามในอัตราส่วน 100% ทั้งนี้สำหรับสินค้าที่มีลิขสิทธิ์ที่ถูกต้องลูกค้าทั้งในประเทศไทยและเวียดนามมีทางเลือกที่จะซื้อสินค้าจากผู้ผลิตซ้ำซอฟต์แวร์ประเทศสิงคโปร์ มาเลเซีย และอื่นๆทั่วโลก แต่หน่วยธุรกิจ AR มีความได้เปรียบทางด้านสถานที่ตั้งโรงงานผลิตซ้ำ และบรรจุหีบห่อที่อยู่ในประเทศไทย ประกอบกับนโยบายด้านราคาที่มีความคุ้มค่าและการจัดส่งที่รวดเร็ว ทำให้เป็นที่พึงพอใจแก่ลูกค้า ทำให้ค่าขนส่งและระยะเวลาในการจัดส่งน้อยกว่า อย่างไรก็ตามบริษัทมีคู่แข่งทางอ้อมที่สำคัญคือซอฟต์แวร์ละเมิดลิขสิทธิ์ซึ่งมีราคาที่ถูกกว่าและครองส่วนแบ่งการตลาดประมาณร้อยละ 70-80

แนวโน้มอุตสาหกรรมการผลิตซ้ำซอฟต์แวร์

จากการที่ซอฟต์แวร์ที่ผลิตซ้ำเป็นซอฟต์แวร์ของไมโครซอฟต์ ทั้งระบบปฏิบัติการและซอฟต์แวร์ประยุกต์ ซึ่งผลิตให้กับกลุ่มผู้ขายที่เป็น ODR โดยตรง เป็นซอฟต์แวร์ที่ครองส่วนแบ่งการตลาดอันดับหนึ่งสำหรับการใช้งานเพื่อธุรกิจ ดังนั้น การพิจารณายอดขายซอฟต์แวร์จึงสามารถพิจารณาได้จากยอดขายของจำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่จำหน่ายในประเทศไทยและเวียดนาม รวมถึงลาว กัมพูชา และเมียนมาร์ ซึ่งในช่วง 5 ปีที่ผ่านมากระแสของแท็บเล็ตและอุปกรณ์แบบโมบายต่าง ๆ เข้ามาแย่งส่วนแบ่งของตลาดพีซีไปพอสมควรจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภค และสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน แนวโน้มจะเป็นไปในลักษณะทรงตัวถึงถดถอย ซึ่งทำให้หน่วยงานต้องขยายฐานลูกค้าเพิ่ม โดยจะเน้นกลุ่มลูกค้า ODR ที่อยู่ในแถบ ASEAN เป็นต้น ซึ่งคาดว่าจะได้ยอดขายมาชดเชย โดยคาดการณ์เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 2-5

การจัดหาผลิตภัณฑ์หรือบริการ

หน่วยธุรกิจ AR เป็นผู้รับจ้างผลิตซ้ำซอฟต์แวร์ให้กับ Microsoft โดยมีขั้นตอนการทำงานและการจัดหาผลิตภัณฑ์ ดังนี้

1. ไมโครซอฟต์เป็นผู้ส่งโปรแกรมต้นฉบับให้กับทางหน่วยธุรกิจ AR และทางหน่วยงานเป็นผู้พิมพ์ฉลากแสดงสิทธิกันปลอม (Certificate of Authenticity) และจัดหาวัตถุดิบส่วนต่าง ๆ ที่เหลือ เช่น แผ่นแผ่นดีวีดี / แฟลชไดรฟ์ สิ่งพิมพ์ และหีบห่อ เป็นต้น เพื่อประกอบเป็นโปรแกรมสำเร็จรูปตามความต้องการของลูกค้า
2. หน่วยธุรกิจ AR เป็นผู้จัดส่งโปรแกรมให้กับโรงงานที่ได้รับการอนุญาตจากไมโครซอฟต์ ให้เป็นผู้ลงโปรแกรมลงแผ่นดีวีดี / แฟลชไดรฟ์
3. โรงงานที่ลงโปรแกรมส่งแผ่นดีวีดี / แฟลชไดรฟ์กลับมาที่หน่วยธุรกิจ AR เพื่อทำการผลิตซ้ำซอฟต์แวร์โดยการปิดฉลากแสดงสิทธิกันปลอม (Certificate of Authenticity) บรรจุหีบห่อ และตรวจสอบคุณภาพก่อนส่งสินค้าให้ลูกค้า
4. หน่วยธุรกิจ AR ส่งโปรแกรมสำเร็จรูปให้กับลูกค้า

ปัจจุบันโรงงานการผลิตซ้ำซอฟต์แวร์ตั้งอยู่บนถนนรัตนนิเบศร์ จังหวัดนนทบุรี เป็นอาคารพาณิชย์ 1 คูหา 4 ชั้น โดยมีขุมสายการผลิตสั่งซื้อโดยตรงจากไมโครซอฟต์ คือ เครื่องพิมพ์ MOO/POD (Microsoft OEM online/ Print on Demand) จำนวน 1 สายการผลิต โดยมีบุคลากรในหน่วยธุรกิจ AR ทั้งหมด 5 คน มีกำลังการผลิตซอฟต์แวร์และปริมาณการผลิตจริงเป็นไปตามความต้องการของตลาด ดังแสดงในตาราง

หัวข้อ	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561
กำลังการผลิต (จำนวนชุด)	250,000	250,000	250,000	180,000
ปริมาณการผลิตจริง (จำนวนชุด)	174,291	152,816	132,551	105,906

สำหรับนโยบายการผลิตที่สำคัญคือ เมื่อได้รับคำสั่งซื้อของผู้แทนจำหน่ายที่ได้รับการแต่งตั้งจาก Microsoft แล้วจึงจะทำการผลิตและทำการจัดส่งภายใน 1-2 วัน สำหรับสินค้าที่มีสายการผลิตอยู่แล้ว ส่วนสินค้าที่ไม่มีสายการผลิต เช่น ผลิตภัณฑ์ใหม่จะกำหนดเสร็จภายใน 4 วัน

การจัดหาวัตถุดิบ จะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกคือ วัตถุดิบคุณภาพระดับสูงป้องกันการปลอมแปลง ต้องสั่งซื้อจากผู้ขายที่ Microsoft เป็นผู้กำหนดให้เท่านั้น ได้แก่

- แผ่นดีวีดี / แฟลชไดรฟ์มีการสั่งซื้อจาก 1 บริษัทในประเทศไทยเอสแอล
- ฉลากแสดงสิทธิกันปลอม (Certificate of Authenticity) มีการสั่งซื้อจาก 1 บริษัท ซึ่งตั้งอยู่ที่ประเทศมอลตา

ส่วนวัตถุดิบที่ไม่จำเป็นต้องซื้อจากผู้ผลิตที่ Microsoft กำหนด ได้แก่ สิ่งพิมพ์และหีบห่อ โดยจะสั่งซื้อจากภายในประเทศไทย โดยมีสัดส่วนต้นทุนของวัตถุดิบในปี พ.ศ. 2558 - 2561 แสดงดังตารางด้านล่าง

หน่วย : ร้อยละ

วัตถุดิบ	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561
แผ่นดีวีดีบรรจุซอฟต์แวร์	65	65	65	65
ฉลากแสดงสิทธิ์กันปลอม	20	20	20	20
แผ่นพับ คู่มือ อื่น ๆ	15	15	15	15
รวม	100	100	100	100

ทั้งนี้ สัดส่วนของการซื้อวัตถุดิบจากแหล่งวัตถุดิบจากต่างประเทศและในประเทศ ปี พ.ศ. 2558 - 2561 เป็นดังนี้

หน่วย : ร้อยละ

แหล่งที่มาวัตถุดิบ	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561
ต่างประเทศ	85	85	85	85
ในประเทศ	15	15	15	15
รวม	100	100	100	100

หมายเหตุ สัดส่วนการพึ่งพาวัตถุดิบจากต่างประเทศในช่วง 4 ปีที่ผ่านมา มีสัดส่วนคงที่ และจะยังคงมีแนวโน้มเช่นนี้ต่อไปในปีหน้า เนื่องจากรูปแบบผลิตภัณฑ์ทุกสายผลิตภัณฑ์ อาทิ Windows 10 และ Server ที่แม้ว่าจะลดการใช้

กล่องพลาสติกไปและเปลี่ยนไปใช้ของกระดาษแทน แต่ชิ้นส่วนหลักยังคงเป็น ฉลากแสดงสิทธิ์กันปลอม (Certificate of Authenticity) กับแผ่นดีวีดี/แฟลชไดรฟ์เหมือนเดิม

ธุรกิจช่องทางจัดจำหน่ายสินค้าไอทีประเภทผลิตภัณฑ์ระดับองค์กร (IT Green Public Company Limited : ITGreen) ลักษณะผลิตภัณฑ์หรือบริการ

บริษัท ไอที กรีน จำกัด (มหาชน) (“ITGreen”) เดิมชื่อบริษัท ไอที ดิสทริบิวชัน จำกัด (ITDC) ดำเนินธุรกิจด้านการจัดจำหน่าย (ขายส่ง) สินค้าไอทีมาตั้งแต่ปี 2540 และดำเนินธุรกิจดังกล่าวเรื่อยมา ซึ่งในช่วงปี 2540-2546 สินค้าของบริษัท จะเป็นสินค้าไอทีประเภทสินค้าส่วนบุคคล (Consumer Products) เป็นส่วนใหญ่ เน้นการขายด้านจำนวนเป็นหลักและเนื่องจากธุรกิจลักษณะนี้มีการแข่งขันสูง ความแตกต่างของการทำธุรกิจในกลุ่มผู้จำหน่ายด้วยกันต่ำ กำไรขั้นต้นต่ำ ในขณะที่มีความเสี่ยงหลายด้าน เช่น สินค้าด้อยคุณภาพและหนี้สูญทางผู้บริหารจึงพยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยในช่วงปี 2547 ต่อ 2548 ได้ก่อตั้งหน่วยธุรกิจใหม่แยกจากธุรกิจเดิมที่ทำอยู่เพื่อจำหน่ายสินค้าไอทีประเภทสำหรับองค์กร (Enterprise Products) เพื่อสร้างความแตกต่าง สร้างมูลค่าเพิ่ม ไม่เน้นการแข่งขันที่ราคาเพื่อให้กำไรขั้นต้นสูงขึ้น ลดปัญหาความเสี่ยงแบบที่เคยมีอยู่กับธุรกิจเดิมที่ทำอยู่ตามที่ได้กล่าวไปแล้ว โดยสินค้าตัวแรกคือ Packeteer ซึ่งเป็นสินค้าจากประเทศอเมริกาเป็นระบบอุปกรณ์ในการบริหารจัดการการใช้แบนด์วิธของเครือข่าย WAN ให้มีประสิทธิภาพและสมรรถภาพสูงสุด ปัจจุบันได้เลิกการเป็นตัวแทนจำหน่ายสินค้าตัวนี้ไปแล้วเนื่องจากบริษัทผู้ผลิตสินค้าถูกซื้อโดยบริษัทผู้ผลิตรายอื่นและสินค้าได้หายไปจากตลาด สินค้าตัวที่ 2 คือ Fortinet เป็นสินค้าจากประเทศอเมริกา เป็นสินค้าที่จัดการเกี่ยวกับระบบความปลอดภัยข้อมูลให้กับองค์กร สินค้าตัวนี้ได้กลายเป็นสินค้าที่สร้างรายได้ส่วนใหญ่ให้กับบริษัท มาหลายปีจนถึงปัจจุบัน และบริษัท ได้หาสินค้าเพื่อเป็นตัวแทนจำหน่ายเพิ่มอีกหลายตัว การทำธุรกิจเติบโตด้วยดีมาตลอด บริษัท ได้ตัดสินใจครั้งสำคัญในการเลิกการจัดจำหน่ายสินค้าประเภทบุคคลทั้งหมดในกลางปี 2551 และได้หาสินค้าเพิ่มใหม่ ปรับและจัดกลุ่มสินค้าที่บริษัท เป็นตัวแทนจำหน่ายให้เหมาะสมกับความต้องการของตลาดและได้มุ่งความสำคัญไปที่พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีของลูกค้าในตลาด เช่น การที่ลูกค้านำอุปกรณ์เครือข่ายส่วนบุคคลชนิดใหม่ ๆ มาใช้ในงานขององค์กร

มากขึ้นเช่น Tablet (IPAD, Android, MobilePC), Smart Phone การทำงานแบบเคลื่อนที่ การทำงานจากนอกสำนักงาน (Mobility and Remote Access) ความต้องการในการทำธุรกิจอย่างต่อเนื่องเพื่อไม่ให้เกิดการหยุดชะงัก (Business Continuity) การรักษาความปลอดภัยของเครือข่ายและข้อมูลไอที (IT Security) การทำศูนย์ข้อมูลสำรอง (Data Center & Disaster Recovery Site) การทำงานแบบ Virtualization เป็นต้น

บริษัท มุ่งเน้นการสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added) ให้กับตัวสินค้าและบริการ ในทุกขั้นตอนของการจัดจำหน่าย การทำความเข้าใจ และทำงานร่วมกันกับคู่ค้าเพื่อให้เกิดการเสริมพลัง (Synergy) ซึ่งกันและกัน การสร้างและให้บริการสนับสนุนก่อนและหลังการขาย เช่น การสร้างบริการและโซลูชันใหม่ ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของกลุ่มลูกค้าแต่ละกลุ่ม การให้ข้อมูลด้านเทคนิคและข้อมูลเฉพาะของสินค้า (Technical Information and Specification) การให้คำปรึกษา (Consultancy) การออกแบบระบบ (System Design) การให้การสนับสนุนในด้านอุปกรณ์และบุคลากรในการทดสอบการใช้งานสินค้า (Proof of Concept or Product Testing) การวางแผนธุรกิจร่วมกับคู่ค้า การจัดอบรมเพื่อพัฒนาทักษะในการขายให้กับคู่ค้า การร่วมกับคู่ค้าในการนำเสนอสินค้าและปิดการขาย (Joint Customer Visit) หรือเพื่อแสดงสินค้า (Joint Exhibition/Seminar) มีสต็อกสินค้าเพื่อลดระยะเวลาการส่งสินค้าให้กับลูกค้า การบริการติดตั้งอุปกรณ์ และระบบงาน การให้การอบรมด้านเทคนิคของสินค้าเป็นภาษาไทยให้แก่คู่ค้าและลูกค้า การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวสินค้าและโซลูชัน การบริการการซ่อมบำรุงรักษาตลอดจนการมีอุปกรณ์ทดแทนในช่วงเวลาการซ่อมอุปกรณ์ นอกเหนือจากนั้นบริษัทมุ่งเน้นการให้บริการที่สม่ำเสมอและต่อเนื่อง เป็นต้น

ด้านทุนจดทะเบียนบริษัท ไอที กรีน จำกัด (มหาชน) เริ่มกิจการในรูปบริษัทด้วยการจดทะเบียนด้วยเงินทุนจดทะเบียน 1 ล้านบาท ในปี 2540 ต่อมาได้เพิ่มทุนจดทะเบียนเป็น 5 ล้านบาทและ 10 ล้านบาทในปี 2541 และปี 2552 ตามลำดับและในปี 2557 บริษัท ได้เพิ่มทุนจดทะเบียนเป็น 50 ล้านบาท เพื่อรองรับการขยายธุรกิจในอนาคต

บริษัท ไอที กรีน จำกัด(มหาชน) มีบริษัทย่อยที่ดำเนินงานภายใต้บริษัทใหญ่ ได้แก่ บริษัท เอช อาร์ ซี พี จำกัด (“HRCP”) ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2559 บริษัทฯ ได้ทำการซื้อหุ้นสามัญของ HRCP คิดเป็นอัตราร้อยละ 99.99 ซึ่งจะดำเนินธุรกิจทางด้าน IT System Integration ถือเป็นการสร้างโอกาสทางธุรกิจใหม่สำหรับบริษัท ฯ ให้ครอบคลุมถึงลูกค้าในวงกว้างขึ้น นอกจากนั้น บริษัท ฯ มีการร่วมลงทุนกับบริษัท คลีน แพลนนิ่ง จำกัด ซึ่งดำเนินธุรกิจด้านการผลิตพลังงานไฟฟ้าขนาดเล็กจากขยะ บริหารจัดการและกำจัดขยะโดยถือหุ้นร้อยละ 25

ผลิตภัณฑ์หลักของบริษัท ฯ แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ อุปกรณ์เครือข่ายมีสายและอุปกรณ์เครือข่ายไร้สาย ระบบอุปกรณ์รักษาความปลอดภัยทางด้านข้อมูลไอที และระบบสนับสนุนการทำงานของสำนักงาน ศูนย์ข้อมูล นอกเหนือจากนี้บริษัท ยังมีการบริการสนับสนุนการทำงานของลูกค้าหรือบริการหลังการขายอีกด้วย โดยรายละเอียดของผลิตภัณฑ์และการให้บริการของบริษัท มีดังต่อไปนี้

ระบบอุปกรณ์ที่บริษัท เป็นตัวแทนจำหน่ายประกอบด้วย

1. สินค้ากลุ่มระบบอุปกรณ์เครือข่ายมีสายและอุปกรณ์เครือข่ายไร้สาย

สำหรับรองรับการทำงานแบบ BYOD และรองรับการใช้งานอุปกรณ์ลูกข่ายชนิดใหม่ๆ การทำงานแบบเคลื่อนที่ การทำงานจากนอกสถานที่ การทำงานจากระยะไกล (Mobility and Bring Your Own Device Network)

ผลิตภัณฑ์กลุ่มนี้ประกอบด้วยระบบอุปกรณ์เครือข่ายต่าง ๆ ได้แก่

High Performance Enterprise LAN and Wireless Network แบนด์ Alcatel-Lucent

Alcatel-Lucent เป็นอุปกรณ์เครือข่าย LAN and Wireless ที่มีสมรรถนะสูงสามารถรองรับการทำงานของข้อมูลทั้งประเภทข้อมูลดาต้า เสียง และวิดีโอ (Convergent Network) รองรับ เข้าใจ รู้จัก บริหารและจัดการกับอุปกรณ์ลูกข่ายชนิดใหม่ ๆ ที่นำมาใช้งานในเครือข่ายโดยอัตโนมัติ สนับสนุนการทำงานแบบ Mobility และ BYOD ประกอบด้วย Switch, Router, DNS, NAC และซอฟต์แวร์ระบบบริหารอุปกรณ์เครือข่าย และยังเหมาะกับการสร้างเครือข่ายสมรรถนะสูง ราคาประหยัดสำหรับศูนย์ข้อมูลเพื่อรองรับการส่งข้อมูลจำนวนมหาศาลระหว่างเซิร์ฟเวอร์กับเซิร์ฟเวอร์ ภายในศูนย์ข้อมูลและกับเครื่องลูกข่ายต่าง ๆ ในเครือข่าย นอกเหนือจากนี้ Alcatel-Lucent ยังพัฒนาอุปกรณ์รุ่นใหม่ ๆ ที่ใช้ซอฟต์แวร์ในการกำหนดคุณสมบัติหรือนโยบายของการทำงานหรือนโยบายความปลอดภัยข้อมูลของเครือข่าย (Software Defined Network) ที่มีความฉลาดและมีสมรรถนะสูง

Enterprise LAN and Secured Wireless Network แปรนต์ HPE Aruba

HPE Aruba ผลิตภัณฑ์ที่เป็นผู้นำทั้งในด้านอุปกรณ์เครือข่าย Wire และ Wireless ที่ให้ความปลอดภัยของข้อมูลแก่ผู้ใช้งานสูง ส่วนของอุปกรณ์ Wireless HPE Aruba มีการใช้คลื่นสัญญาณที่ฉลาดเพื่อให้ได้สมรรถนะการทำงานของระบบและสนองผู้ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด มีอุปกรณ์บริหารจัดการด้านการระบุตัวตนของผู้ใช้งานของ HPE Aruba ที่มาช่วยควบคุมและป้องกันข้อมูลของผู้ใช้งานให้มีความปลอดภัยมากขึ้น และมีซอฟต์แวร์บริหารจัดการเครือข่ายของ HPE Aruba ให้ความยืดหยุ่นและง่ายในการจัดการ การใช้งานเพื่อสนับสนุนการทำงานนอกสถานที่หรือการทำงานจากระยะไกล ไม่ว่าจะเป็นการใช้งานจากสำนักงานสาขา การใช้งานจากบ้านหรือการใช้งานจากสถานที่สาธารณะใด ๆ โดยที่ยังให้ความปลอดภัยของข้อมูลสูงเช่นเดียวกับการใช้งานในสำนักงาน โดยที่การจัดการไม่ได้เพิ่มภาระให้กับเจ้าหน้าที่ไอทีขององค์กรแต่อย่างใด เหมาะกับองค์กรที่มีสำนักงานสาขาจำนวนมาก องค์กรที่ผู้บริหารและพนักงานเดินทางนอกสถานที่ทำงานบ่อย ๆ หรือทำงานจากบ้าน ด้วยความสามารถของระบบดังกล่าวจึงสามารถรองรับเหตุการณ์ที่พนักงานไม่สามารถเดินทางเข้ามาทำงานที่สำนักงานไม่ว่าสาเหตุนั้นจะเกิดภัยพิบัติใด ๆ ก็ตาม และมีความสามารถในการรองรับ เข้าใจ รู้จัก บริหารและจัดการกับอุปกรณ์ลูกข่ายชนิดใหม่ ๆ ที่นำมาใช้งานในเครือข่ายโดยอัตโนมัติ สนับสนุนการทำงานแบบ Mobility และ BYOD อย่างดีเช่นกัน นอกจากนี้ HPE Aruba ยังได้ออกสินค้าใหม่ AP ที่มารองรับมาตรฐาน IEEE 802.11ax, Zigbee, Bluetooth 5 โดยจะมีประสิทธิภาพการทำงานที่สูงกว่า AP ที่ใช้มาตรฐาน 802.11ac ถึง 4 เท่า, ประหยัดไฟลงได้ถึง 70% ด้วย Green AP และยังตอบโจทย์ IoT ได้ดีกว่าเดิม รวมถึง Switch ที่รองรับ Power over Ethernet มาตรฐานใหม่ 802.3bt จ่ายไฟได้สูงสุด 60 Watt ต่อพอร์ต สำหรับให้ 802.11ax AP รุ่นใหญ่ ดังนั้นในปัจจุบัน HPE Aruba จึงได้ตอบสนองความต้องการด้าน Wire และ Wireless ต่อผู้ใช้งานได้อย่างครบ Solution และตอบโจทย์กับลูกค้าทุกธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็นองค์กรเล็กไปจนถึงองค์กรขนาดใหญ่

High Performance Outdoor and Indoor Wireless แปรนต์ LigoWave

LigoWave เป็นอุปกรณ์ระบบเครือข่าย กลุ่มบรอดแบนด์ไร้สายระดับองค์กรครอบคลุมทุกกลุ่มอุตสาหกรรม มีความเสถียรในการรับ-ส่งข้อมูล ที่มีประสิทธิภาพสูง ราคาเหมาะสม ด้วยวัสดุที่มีคุณภาพสูงจากโรงงานผลิตและทีมวิจัยของ LigoWave และระบบบริหารจัดการ (Software Management) ที่เป็นลิขสิทธิ์เฉพาะของ LigoWave ที่สามารถช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการทำงานของระบบเครือข่าย Wi-Fi ให้มีประสิทธิภาพการทำงานเหนือกว่าระบบเครือข่ายของคู่แข่งในท้องตลาด โดยแบ่งเป็น 2 ประเภทดังนี้

ประเภทที่ 1 Outdoor Wireless เป็นอุปกรณ์เครือข่ายไร้สายที่สามารถรับส่งข้อมูลประเภทใช้งานภายนอกอาคารที่สามารถตอบสนองความต้องการของทุกกลุ่มอุตสาหกรรมทั้งผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (ISP) หน่วยงานภาครัฐ เอกชน อุตสาหกรรม และด้านความปลอดภัย โดยที่ LigoWave มีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายจึงทำให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานได้ตรงตามลักษณะการใช้งานได้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพทั้งการทำงานในรูปแบบ Point to Point และ Point to Multi Point รวมถึงเทคโนโลยีการเชื่อมต่อด้วยระบบเครือข่ายไร้สายขั้นสูงอย่าง Mesh และ Hopping นอกจากนี้เป็นอุปกรณ์เครือข่ายที่ใช้รับ - ส่งข้อมูลแล้วยังสามารถนำมาใช้เป็นอุปกรณ์กระจายสัญญาณ Wi-Fi เพื่อรองรับการเชื่อมต่อการใช้งานจากอุปกรณ์ในกลุ่ม Mobile Devices ได้เป็นจำนวนมาก และเหมาะสมกับทุกสภาวะแวดล้อม ซึ่งจะช่วยให้หน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ สามารถนำเทคโนโลยีที่เป็นนวัตกรรมที่ LigoWave ได้คิดค้นและพัฒนามาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์กับหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่าการลงทุน

ประเภทที่ 2 Indoor Wireless เป็นอุปกรณ์กระจายสัญญาณ Wi-Fi ประเภทใช้งานภายในอาคารที่เหมาะสมกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ที่เป็นบริษัทในกลุ่ม SME โดยเฉพาะกลุ่มอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เช่น โรงแรม รีสอร์ท กลุ่มสถาบันการศึกษาในกลุ่มโรงเรียนระดับมัธยม มหาวิทยาลัยต่าง ๆ รวมทั้งหน่วยงานที่อยู่ในพื้นที่ต่างจังหวัด ซึ่ง LigoWave มีผลิตภัณฑ์ที่มีประสิทธิภาพทั้งในส่วน of อุปกรณ์ที่สามารถรองรับการใช้งานได้เป็นจำนวนมาก (Concurrent Client) และมีระบบบริหารจัดการอุปกรณ์ (Software Controller) ที่สามารถตรวจสอบ วิเคราะห์และแก้ไขปัญหาจากการใช้งาน ทำให้สามารถออกแบบระบบเครือข่าย ลดปัญหาจากการใช้งาน ทำให้ระบบมีความเสถียรสูง นอกจากนี้ระบบบริหารจัดการอุปกรณ์ของ LigoWave ยังรองรับการใช้งานในรูปแบบ Cloud ทั้งแบบ Private Cloud และ Public Cloud จึงทำให้ผู้ดูแลระบบสามารถจะควบคุม ตรวจสอบ และบริหารจัดการระบบเครือข่ายได้ทุกที่ ทุกเวลา ซึ่งถือเป็นนวัตกรรมที่ LigoWave มุ่งมั่นวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความสะดวกและรวดเร็วสอดคล้องกับแนวคิด Plug and Play ที่จะช่วยให้สามารถเข้าถึงลูกค้ากลุ่มเป้าหมายได้เป็นอย่างดี

2. สินค้ากลุ่มระบบความปลอดภัยข้อมูลไอที (IT Security)

ระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูลขององค์กรนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีไว้ โดยเฉพาะองค์กรที่จะต้องติดต่อกับโลกภายนอก ไม่ว่าจะเป็นการติดต่อผ่านระบบอินเทอร์เน็ต เครือข่ายแบบ Extranet หรือแม้แต่เครือข่ายแบบ Intranet ขององค์กร โดยเฉพาะเมื่อมีการนำการสื่อสารแบบไร้สายที่ไม่มีระบบรักษาความปลอดภัยที่ดีเพียงพอมาใช้งาน เนื่องจากปัจจุบันนี้ภัยคุกคามต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น ไวรัส หนอน ม้าโทรจัน สปายแวร์ การดักรับข้อมูล ในรูปแบบต่าง ๆ หรือแม้แต่การโจมตีเพื่อให้ระบบหยุดทำงานมีผลต่อระดับ Business Continuity ขององค์กรได้ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่องค์กรจะต้องเสริมสร้างความปลอดภัยให้เครือข่ายมีความแข็งแกร่งมากที่สุด สินค้าและโซลูชันที่ ITGREEN เป็นตัวแทนจำหน่ายประกอบด้วย

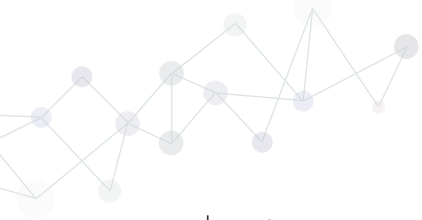
ระบบความปลอดภัยด้านไอทีแบรนด์ Fortinet

ระบบความปลอดภัยไอทีของ Fortinet เป็นต้นแบบระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูลในรูปแบบของ UTM (Unified Threat Management) โดยได้รวบรวมเอาความสามารถทางด้านการรักษาความปลอดภัยในรูปแบบต่าง ๆ มาทำงานบนอุปกรณ์ตัวเดียว ไม่ว่าจะเป็น Firewall , Anti-Virus, IDS-IPS , Web filtering , Anti-Spam, VPN IPSec , SSL-TLS, การป้องกันข้อมูลรั่วไหล (Data Loss Prevention – DLP) การปรับสภาพการทำงานเครือข่ายให้เหมาะสม (WAN Optimization) การแจกแจงและควบคุมการทำงานของแอปพลิเคชัน (Application Control) การตรวจสอบข้อมูลจราจรที่เข้ารหัสแบบ SSL (SSL-Encrypted Traffic Inspection) และการแบ่งปริมาณข้อมูลให้กับลิงค์และเซิร์ฟเวอร์ให้มีความเหมาะสม (Load Balance) ล่าสุด Fortinet ยังเพิ่มความสามารถในการจัดการและให้บริการการสื่อสารไร้สายแบบรวมศูนย์ให้กับอุปกรณ์ UTM ของ Fortinet ซึ่งทำให้ลูกค้าที่ใช้งาน UTM ของ Fortinet อยู่แล้วสามารถจัดหา Access Point ไร้สายของ Fortinet ติดตั้งเพิ่มในเครือข่ายก็สามารถให้บริการการสื่อสารไร้สายในองค์กรได้ในขณะที่ใช้รูปแบบไร้สายขององค์กรยังได้รับการบริการด้านความปลอดภัยของข้อมูลจากอุปกรณ์ UTM ของ Fortinet ได้เช่นเดิม นอกจากนี้ Fortinet ยังพัฒนาโซลูชันความปลอดภัยของข้อมูลสำหรับ Server Virtualization ซึ่งกำลังได้รับความนิยมอย่างสูงในขณะนี้ โดยที่โซลูชันนี้จะช่วยป้องกันการโจมตีหรือการแพร่กระจายของอันตรายที่มาจากแอปพลิเคชันหนึ่งไปสู่แอปพลิเคชันอื่น ๆ ที่ทำงานอยู่บน Server ตัวเดียวกัน ด้วยความสามารถหลากหลายในอุปกรณ์ตัวเดียวจึงทำให้ Fortinet เป็นมากกว่าอุปกรณ์ UTM อื่น ๆ ในตลาด Fortinet ได้ออกแบบอุปกรณ์มาหลายรุ่นตั้งแต่ขนาดเล็กถึงใหญ่ เพื่อให้มีความเหมาะสมกับการนำไปใช้งานกับทุก ๆ ขนาดของหน่วยงานตั้งแต่องค์กรขนาดเล็กจนถึงระดับผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต

ตลอดช่วงเวลา 2-3 ปีที่ผ่านมา Fortinet ได้เล็งเห็นการเปลี่ยนแปลงของตลาด Security ที่เกิดขึ้นแล้วและกำลังจะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้จึงได้ออกผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ รวมทั้งการซื้อกิจการที่ผลิตระบบอุปกรณ์ Security หลายบริษัทและนำมาพัฒนาเพิ่มเติมเพื่อให้สามารถทำงานร่วมกันตั้งแต่การตรวจพบอันตรายและการโจมตีผ่านตัวอุปกรณ์ จากแหล่ง ต่าง ๆ (Devices, Applications, Contents, Traffics, Locations) การวิเคราะห์ การรายงาน และการจัดการกับอันตรายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในเครือข่ายให้มีความทำงานอย่างเป็นองค์รวม มีสมรรถนะสูงและเป็นอัตโนมัติมากขึ้น อีกทั้งยังเป็นระบบเปิดเพื่อรองรับการทำงานร่วมกับอุปกรณ์ Security ของผู้ผลิตแบรนด์อื่น ๆ อีกด้วย โดย Fortinet ได้เรียกหลักการทำงานและแนวคิดของระบบนี้ว่า Fortinet's Security Fabric ซึ่งการเช่นนี้จะปรับเปลี่ยนการแข่งขันในตลาด Security ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

ระบบป้องกันความปลอดภัยของข้อมูล แบรนด์ Sangfor

ผู้ให้บริการโซลูชัน Next-generation Firewall อันดับหนึ่งจากประเทศจีน เปิดให้บริการโซลูชัน Hyper-converged Infrastructure (HCI) จุดเด่นด้าน Security พร้อมผสาน NGFW เข้าไปในระบบนอกเหนือจากส่วน Compute, Storage และ Network นอกจากนี้ยังเปิดตัวโซลูชันใหม่ Virtual Desktop Infrastructure (VDI) ซึ่งพร้อมให้บริการแบบครบวงจรในประเทศไทยแล้วมี Appliance หลากหลายตั้งแต่สาขาขนาดเล็กไปจนถึง 1Gbps และรองรับโปรโตคอลมาตรฐาน โดยใน WANO เพียงชุดเดียวก็สนับสนุนความสามารถในการทำ Firewall, URL Classification / Control, VPN และ Link Load Balancing อีกทั้งยังเป็นผู้ผลิตที่มีฐานแข็งแกร่งภายในประเทศจีนอีกด้วย SANGFOR เป็นผู้จำหน่ายโซลูชันเครือข่ายชั้นนำ

เช่น Web Security, WAN Optimization และ Internet Access Management ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ด้วยประสบการณ์มากกว่า 15 ปี SANGFOR มีความภาคภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือลูกค้ากว่า 28,000 รายทั่วโลก เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและผลิตภาพให้กับเครือข่าย ขณะนี้ลดต้นทุนด้านไอที

ระบบการป้องกันไวรัสและการโจมตีสำหรับอุปกรณ์ลูกข่ายที่เป็นแบบ Cloud Service แบนด์ ZScaler

เหมาะสำหรับองค์กรที่มีพนักงานติดต่อกับโลกภายนอกผ่านระบบอินเทอร์เน็ตหรือ Web โดยเฉพาะองค์กรที่มีสาขาหลายแห่งหรือมีพนักงานทำงานนอกสำนักงานเป็นจำนวนมาก เมื่อพนักงานจะทำธุรกรรมกับโลกภายนอกหากต้องดึงข้อมูลเข้าสู่ส่วนกลาง ก่อนที่จะนำข้อมูลเข้าหรือออกจากภายนอกเพื่อตรวจสอบอันตรายที่ติดมากับข้อมูลเหล่านี้จะเป็นการสิ้นเปลืองแบนด์วิธของเครือข่ายหลักขององค์กรซึ่งมีปริมาณจำกัดและมีราคาแพง หรือหากต้องมีอุปกรณ์ตรวจสอบอันตรายของข้อมูลดังกล่าวเพื่อติดตั้งอยู่ที่ทุกสำนักงานสาขาทุกสาขาจะเป็นการลงทุนที่สูงมาก และหากองค์กรละเลยการตรวจสอบดังกล่าว ยิ่งเป็นการตัดสินใจที่สร้างต้นทุนที่สูงมากให้กับองค์กรหากมีอันตรายหลุดเข้ามาพร้อมกับข้อมูลดังกล่าว ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดการล้มเหลวของเครือข่ายหรือสร้างความเสียหายให้กับข้อมูลธุรกิจหลักขององค์กรได้ ดังนั้นการบริการตรวจสอบอันตรายที่จะติดมากับข้อมูลดังกล่าวผ่านการให้บริการแบบ Cloud Service นั้นเป็นคำตอบที่มีประสิทธิภาพและประหยัดค่าใช้จ่ายให้กับองค์กรได้อย่างสูงสุด ระบบการทำงานนี้สนับสนุนการทำงานแบบ Mobility และ Remote Access

ระบบการแจ้งเตือนและป้องกันการแก้ไขข้อมูลในตัวเซิร์ฟเวอร์ (ServerAlarm and WebAlarm) แบนด์ eLock

เป็นระบบซอฟต์แวร์ที่จะคอยตรวจสอบการเข้าถึงและแก้ไขไฟล์ข้อมูลที่อยู่ในเครื่องคอมพิวเตอร์ และแจ้งเตือนหากมีการเข้าถึงหรือแก้ไขโดยบุคคลที่ไม่มีสิทธิ ไม่ว่าไฟล์ข้อมูลนั้นจะเป็นข้อความ ภาพ เสียง ฐานข้อมูล หรือหน้าเว็บก็ตามและสามารถที่จะนำข้อมูลชุดก่อนที่จะถูกแก้ไขกลับมาคืนสภาพเดิมให้ได้ (Recovery)

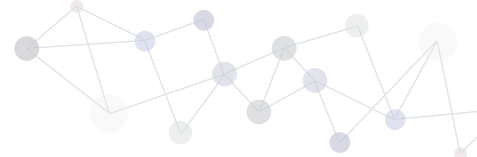
องค์กรธุรกิจปัจจุบันให้ความสำคัญกับการใช้งานเทคโนโลยีไอทีและข้อมูลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน ข้อมูลจึงเป็นทรัพย์สินที่สำคัญยิ่งและยังเป็นชื่อเสียงและหน้าตาขององค์กร การถูกเข้าถึงและแก้ไขข้อมูลหรือหน้าเว็บขององค์กรโดยบุคคลภายนอกที่ไม่มีสิทธิจะสะท้อนถึงความน่าเชื่อถือขององค์กรต่อลูกค้าอย่างยิ่ง

ระบบการตรวจสอบตัวตนและพิสูจน์สิทธิ์การใช้งาน (Authorization, Authentication and Access Control) แบนด์ HPE-Aruba เรียกว่า ClearPass Policy Manager (CPPM)

ระบบ CPPM เป็นระบบกำหนดนโยบายให้กับอุปกรณ์ประเภทต่างๆ เช่น MacBook, iPhone, iPad, Android, Galaxy Tab, Wi-Fi Phone, Printer หรืออุปกรณ์อื่นๆ เพื่อให้เข้าถึงระบบเครือข่ายขององค์กร โดยที่ CPPM สามารถรองรับการเชื่อมต่อได้ทั้งเครือข่ายแบบใช้สายและเครือข่ายแบบไร้สาย โดย CPPM จะมีโมดูล 3 โมดูลด้วยกัน

- โมดูลที่ 1 เรียกว่า Clear Pass Self Service Registration/Provisioning (Guest) : เป็นระบบการลงทะเบียนสำหรับบุคคลภายนอกเพื่อให้อุปกรณ์สามารถใช้งานในระบบเครือข่ายได้ โดยผู้ใช้งานเป็นผู้ลงทะเบียนด้วยตนเองผ่านทางหน้าจอ Captive Portal และระบบจะจัดเก็บข้อมูลของอุปกรณ์ไว้ใน Database ให้โดยอัตโนมัติ ซึ่งทำให้สะดวกและง่ายต่อการใช้งานและจะช่วยลดงานของเจ้าหน้าที่บริหารไอทีลงอย่างเห็นได้ชัด
- โมดูลที่ 2 เรียกว่า ClearPass Onboard : เป็นระบบที่ช่วยในการตั้งค่าการติดตั้งโปรแกรมด้านความปลอดภัยต่างๆ และจัดเตรียมทรัพยากรของการระบุตัวตนและพิสูจน์ทราบตัวตนภายใต้มาตรฐาน 802.1x ให้กับอุปกรณ์ที่กำลังจะเชื่อมต่อกับเครือข่าย ทำให้สามารถทราบและระบุตัวตนผู้ที่กำลังใช้งานระบบเครือข่ายได้ เป็นการรองรับและจัดการกับอุปกรณ์แบบ BYOD
- โมดูลที่ 3 คือ ClearPass OnGuard : เป็นระบบที่ทำหน้าที่เป็น NAC (Network Access Control) เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบอุปกรณ์ที่กำลังจะเชื่อมกับระบบเครือข่ายว่ามีระบบรักษาความปลอดภัยและข้อกำหนดต่าง ๆ เป็นไปตามที่องค์กรกำหนดไว้หรือไม่ เช่น ในตัวอุปกรณ์มีซอฟต์แวร์ป้องกันไวรัสหรือไม่ เปิดไฟร์วอลล์ไว้หรือไม่ หรือมีซอฟต์แวร์ที่ไม่ได้กำหนดให้ใช้งานอยู่หรือไม่ ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวมาจะทำให้ระบบเครือข่ายขององค์กรทำงานได้อย่างสมบูรณ์แบบทั้ง Monitor, Control, Protect, Reports ได้อย่างครบถ้วน

ระบบสนับสนุนการทำงานของสำนักงาน ศูนย์ข้อมูล และอื่น ๆ ประกอบด้วยระบบอุปกรณ์และซอฟต์แวร์ที่ช่วยให้การทำงานของระบบอุปกรณ์เครือข่ายและอุปกรณ์ในศูนย์ข้อมูลมีความเสถียรมากขึ้น มีระบบรักษาความปลอดภัยข้อมูลที่ดีขึ้น สนับสนุนการทำงานแบบธุรกิจต่อเนื่อง (Business Continuity) และมีระบบจัดการการใช้แบนด์วิดท์สำหรับอุปกรณ์ลูกค้า นอกเหนือจากนั้นยังมีระบบช่วยให้การสื่อสารระหว่างบุคคลหรือกลุ่มบุคคลแบบเสียงและภาพผ่านเครือข่ายแบบ Web ที่มีประสิทธิภาพและประหยัดระบบอุปกรณ์ในกลุ่มนี้ประกอบด้วย

DNS, DHCP and IPAM แบนด์ Infoblox

เป็นโซลูชันของ Network Infrastructure ในการจัดการ DNS DHCP และ IPAM ที่สามารถทำงาน 3 ฟังก์ชันได้พร้อมกันใน Appliance เครื่องเดียว สามารถใช้เป็น DNS/DHCP Server แบบ IPv4/IPv6 ที่มีประสิทธิภาพสูงทำ DNS fail over และ DHCP fail over ซึ่ง DNS/DHCP โดยใช้ Windows และ Bind Open Source ไม่สามารถทำได้ ทนทานต่อภัยคุกคามและการโจมตีเข้าระบบ ด้วยคุณสมบัติของ DNSSECURE ระหว่าง domain และ sub domain ทนต่อการโจมตี แบบ DDOS สามารถเพิ่มคุณสมบัติ DNS Firewall เพื่อใช้ป้องกัน user จากการไป access DNS ที่เป็น bad site สามารถทำ High Availability ได้ทุกรุ่น และขยายการทำงานไปยังสาขาต่าง ๆ ด้วย Grid Technology ซึ่งเป็นเทคโนโลยีเฉพาะของ Infoblox เพื่อให้การ update DNS/DHCP/IP เป็นไปอย่างอัตโนมัติ นอกจากนี้ยังใช้เป็น IP Address Management สามารถใช้จัดการ IP ขององค์กรแบบอัตโนมัติทั้ง IPv4 และ IPv6 ทั้งที่เป็น Physical และ Virtual Systems ให้ความสะดวกกับผู้ดูแลระบบ สามารถทำบริหาร DNS/DHCP/IP ได้จากส่วนกลาง (Centralize Management) ทำให้แก้ปัญหาเน็ตเวิร์คได้อย่างรวดเร็วกว่าการจัดการแบบเดิม ลด Business Disruption และการสูญเสียรายได้จากการที่ต้องหยุดทำธุรกรรมจากสาเหตุที่ระบบสารสนเทศและเครือข่ายทำงานไม่ได้อันเนื่องมาจากอุปกรณ์ DNS/DHCP/IP อ่อนแอ ไม่แข็งแรง ทำงานไม่ได้และหรือทำงานผิดพลาด เหมาะกับศูนย์ข้อมูลขนาดกลางและขนาดใหญ่ที่มีจำนวนผู้ใช้งานจำนวนมากเกินกว่า 500 รายขึ้นไปและเหมาะกับองค์กรที่มีศูนย์ข้อมูลของสำนักสาขาหลายสาขาระบายอยู่ต่างพื้นที่

Internet Gateway และ Mobile Offload แบนด์ Antlabs

Antlabs เป็นผลิตภัณฑ์ ซึ่งมีคุณสมบัติเป็น Internet gateway ระดับ Enterprise สำหรับการจัดการผู้ใช้งาน Wired และ Wireless โดยมีลักษณะที่เรียกว่า Visitor-based Network คือจะทำให้การใช้งาน Internet สำหรับ user ที่เข้ามาในพื้นที่บริการ Wi-Fi ประเภทต่าง ๆ ใช้งานได้อย่างเป็นที่น่าสนใจ โดยโซลูชันของ Antlabs สำหรับกลุ่มลูกค้าแต่ละประเภประกอบด้วย

- โซลูชัน Hospitality สำหรับกลุ่มลูกค้า โรงแรม, Service Apartment, Exhibition Hall สามารถทำ Multi-tier QOS เพื่อใช้จัดการ Internet Bandwidth ผ่าน Network ทั้งแบบ Wired และ Wireless สำหรับผู้ใช้แต่ละประเภท ตัวอย่างเช่น ลูกค้าเข้าพักโรงแรมทั่วไปสามารถใช้ Free Wi-Fi ได้ bandwidth 256 KB ต่อคน สามารถใช้งานได้รวม 24 ชั่วโมง หากเป็น VIP หรือจ่ายเพิ่มจะได้ bandwidth 1 MB จนกว่าจะ checkout หรือต้องการทำ Conference Call สามารถทำ Fixed Bandwidth ขนาด 2 MB ให้ได้โดยไม่มีคนอื่นมาแชร์ Bandwidth ร่วม นอกจากนี้ยังสามารถ Integrate ร่วมกับ Front Office Software ของโรงแรมชั้นนำส่วนใหญ่ได้เช่น Micros Fidelio, Opera ฯลฯ โดยไม่ต้องเขียนโปรแกรมเพิ่มเติม เพื่อส่งค่าการใช้งานหรือแจ้งเตือนแขกที่เข้าพักเรื่องค่าใช้จ่ายต่าง ๆ อุปกรณ์สำหรับโซลูชันนี้จะมีคุณสมบัติเบ็ดเสร็จอยู่ใน Appliance เครื่องเดียว รวมถึงคุณสมบัติที่สามารถทำ DHCP, DNS, Lawful Intercept (Log management), Payment Gateway Interface และยังสามารถทำ HA (High Availability) เพื่อให้ระบบสามารถใช้งานได้ 24 ชั่วโมง โดยประมาณการ Device สูงสุดไม่เกิน 5,000 Devices
- โซลูชัน BYOD เหมาะสำหรับ Campus เช่น มหาวิทยาลัย ซึ่งสามารถจัดการ Authentication และจัด QOS Profile ให้เหมาะกับอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้ทั้ง Notebook, Smart phone, Tablet โดยมี Portal ซึ่งมีขนาดจอเหมาะกับอุปกรณ์แต่ละประเภท และสามารถระบุให้อุปกรณ์ที่ออกจากบริเวณวง Network ไปแล้ว เมื่อนำเข้ามาใหม่สามารถใช้ได้ทันทีโดยไม่ต้อง Login ใหม่อีกครั้ง หากว่าผู้ใช้นั้น ๆ ยังมีสิทธิและโควตาในการใช้งานอยู่ โซลูชันนี้จะมีคุณสมบัติเบ็ดเสร็จอยู่ใน Appliance เครื่องเดียวเหมือนโซลูชัน Hospitality โดยประมาณการ Device สูงสุดไม่เกิน 20,000 Devices

- โซลูชัน Carrier Wi-Fi เหมาะสำหรับ Provider ในการจัดการ Wi-Fi ที่ติดตั้งในพื้นที่บริเวณกว้างเช่น เทศบาลหรือจังหวัด ซึ่งจะมีรุ่นและอุปกรณ์เสริมจาก Antlabs เป็นชุด Appliance หลายตัว โดยจะมีการสำรวจและออกแบบให้เหมาะสมกับความต้องการของโครงการ
- โซลูชัน Mobile Offload เป็น โซลูชันสำหรับ Mobile Provider หรือ Campus ที่ปัจจุบัน Mobile Provider มีการนำ Wi-Fi Access Point ไปวางไว้ทดแทนการขยาย 3G Node ซึ่งมีราคาแพง โดยหากเครื่องลูกข่ายสนับสนุน protocol EAP-SIM (เครื่อง Mobile รุ่นใหม่จะมีทั้งหมด) จะสามารถใช้ Internet 3G ของค่ายมือถือที่ใช้อยู่ผ่าน Wi-Fi access point ที่ใกล้ที่สุดได้ทันทีโดยไม่ต้องใช้ผ่าน 3G Internet Node ซึ่งอาจมีผู้ใช้งานจำนวนมากและอยู่ในระยะใกล้กว่า

3. Web Conference

ระบบการประชุมทางไกล Online ผ่านเครือข่าย Internet ความเร็วสูง โดยสามารถทำการประชุมแบบเห็นภาพ ฟังเสียงและรับส่งข้อมูลได้ในเวลาเดียวกัน ด้วยความเร็วของเครือข่าย 3G ,4G หรือ WIFI ก็จะสามารถประชุมพร้อมกันได้ ทุกสถานที่ทั่วโลกหรือทุกเวลา อีกทั้งสามารถบันทึกการประชุมเป็นคลิป VDO ได้และนำเสนองาน Presentation นำเสนอสินค้า ผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ แก่ลูกค้าหรือใช้ในการอบรมภายในบริษัท บริการ Web Conference เป็นระบบที่ใช้งานง่าย ทันสมัยในยุคการติดต่อสื่อสารในปัจจุบัน ประหยัดเวลา ประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ในกรณีที่ต้องเดินทางไปประชุมพร้อม ๆ กัน การใช้งานและการติดตั้ง โปรแกรมที่เครื่องลูกข่ายไม่ยุ่งยากใช้ทรัพยากรของระบบน้อย ประหยัดงบประมาณโดยรวมของกิจการหรือหน่วยงาน ด้วยความสามารถโดยรวมของระบบ Web Conference สามารถประยุกต์ใช้กับทุกหน่วยงานทั้งภาครัฐกิจเอกชน และหน่วยงานราชการ ที่มีการบริหารงานแบบมีสำนักงานใหญ่ และสำนักงานสาขา

ระบบการสื่อสารทางไกล แบนด์ V-Cube Web Conference

เป็นชุดโปรแกรมระบบประชุมทางไกล Online ผ่านเครือข่าย Internet เป็นชุดโปรแกรมที่พัฒนาในประเทศญี่ปุ่นและได้รับการยอมรับว่าใช้งานง่ายจนมีผู้นิยมเลือกใช้งานเป็นอันดับ 1 ในประเทศญี่ปุ่น V-Cube มีความสามารถที่โดดเด่น กว่าชุดโปรแกรม Web Conference อื่น ๆ โดยมี User Interface ที่ใช้งานง่ายแต่ก็มีรายละเอียดครบถ้วนเพียงพอที่จะเลือกใช้สำหรับการประชุมทางไกล Online นอกจากนี้ V-Cube ยังมีคุณสมบัติที่โดดเด่นกว่าชุดโปรแกรม Web Conference อื่น ๆ เช่น รองรับ 100 ผู้ใช้งาน (Concurrent) ต่อ 1 ห้องประชุมด้วยมาตรฐาน H.264/SVC สามารถทำ Auto Bandwidth Tuning ทำให้ได้ภาพและเสียงที่มีคุณภาพตลอดเวลา รวมถึงสามารถแสดงภาพได้ระดับ HD , ลดการเกิดเสียงก้องด้วย Software Echo Canceller (SPEEX Wideband Audio), แบ่งระดับผู้ใช้งานแบบ Master Admin, Admin, User ทำให้ประยุกต์การใช้งานกับหน่วยงานรูปแบบ Multi Company, เข้ารหัสแบบ SSL 128 bit เพิ่มความปลอดภัยในการใช้งานผ่าน Internet , เชื่อมต่อกับระบบ Network Video Conference แบบ Hardware Endpoint ที่ใช้ Protocol แบบ H.323 และ SIP เชื่อมโยงใช้งานผ่านระบบ Speed recognition and Translation เพื่อแปลงคำพูดเป็นตัวอักษรและยังสามารถแปลคำพูดเป็นภาษาอื่นๆ ได้ รองรับการทำงานด้วยการโทรเข้าและโทรออกโดยใช้งานผ่านโทรศัพท์พื้นฐานและยังมีคุณสมบัติอีกหลายข้อสำหรับอำนวยความสะดวกของผู้ใช้ ให้สามารถใช้งานได้ง่าย และปัจจุบันผู้ใช้งาน V Cube ในประเทศไทย โดยส่วนมากเป็นกลุ่มธุรกิจที่เป็นเครือข่ายธุรกิจของประเทศญี่ปุ่น และในเรื่อง ค่าใช้จ่ายลิขสิทธิ์การใช้งานลูกค้าสามารถเลือกใช้บริการได้ทั้งแบบเช่าใช้รายปีหรือซื้อสิทธิ์การใช้แบบถาวร พร้อมการต่ออายุการใช้งานแบบรายปีทำให้ลูกค้ามีทางเลือกในเรื่องงบประมาณที่เหมาะสม บริษัท ไอที กรีน จำกัด (มหาชน) ได้รับการแต่งตั้งอย่างเป็นทางการ จาก V Cube ให้เป็น Master Dealer (ตัวแทนค้าส่ง) ในกลุ่มสินค้าต่อไปนี้

- V Cube Meeting = ระบบประชุมทางไกล Online
- V Cube Seminar = ระบบถ่ายทอดการประชุมสัมมนา Online
- V Cube Gate = ระบบสื่อสารสนทนาแบบเฉพาะกลุ่ม (สื่อสาร ข้อความ ภาพ VDO และ สติกเกอร์)
- V Cube Box = อุปกรณ์ Appliance ระบบประชุมทางไกล Online
- V Cube LMS = ระบบการเรียนการสอนแบบ Online

ระบบ Web Conference , VDO Camera แบนด์ AVER

Aver เป็นผู้ผลิตจากประเทศไต้หวัน มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในเรื่องของคุณภาพของกล้อง ที่แสดงภาพได้ความคมชัดระดับ Full HD สำหรับสินค้าของบริษัท ไอที กรีน จำกัด (มหาชน) ได้รับแต่งตั้งให้เป็นตัวแทนจำหน่ายแบบผู้แทนกระจายสินค้าส่งมี 2 รุ่น คือ VC520, VC320 โดยทั้งสองรุ่นเป็นเครื่องมือที่จำเป็นสำหรับการประชุมทางไกลผ่าน Web Conference ความสามารถที่โดดเด่นของอุปกรณ์คือถูกออกแบบมาให้ใช้งานง่ายแบบ Plug and Play สามารถ Pan Tilt Zoom ภาพได้ Microphone รับเสียงพูดได้รอบทิศทางแบบ 360 องศา และตัวลำโพงให้เสียงมีความชัดเจนสูง เพียงเชื่อมต่อสาย USB เข้ากับคอมพิวเตอร์ก็สามารถใช้งานได้อย่างง่ายดายเหมาะสมสำหรับห้องประชุมที่มีขนาดเล็ก ไปจนถึงห้องประชุม ที่มีขนาดใหญ่ EZMeetup, Skype™, Microsoft Lync™, Google Hangouts™, FaceTime, Cisco WebEx®, GoToMeeting, Adobe Connect, BlueJeans, Zoom, Vidyo, Fuze, WebRTC , V Cube ด้วยการประยุกต์ใช้ความสามารถอันโดดเด่นของ Software V Cube และอุปกรณ์ AVER VDO Camera เพื่อใช้งานระบบ Web Conference และปรับแต่งให้สามารถใช้งานร่วมกัน ได้เป็นอย่างดี อีกทั้งด้วยความสามารถของทีมงานที่มีพื้นฐานด้านเครือข่ายและความปลอดภัยด้านเครือข่ายทำให้การปรับแต่งและให้คำปรึกษาด้าน Technical Support ทั้งก่อนและหลังการขาย

ระบบและอุปกรณ์สายสัญญาณ (Cabling System) แบนด์ Panduit

Panduit มีระบบอุปกรณ์สายสัญญาณและตู้ใส่อุปกรณ์ (Cable and Cable Rack) คุณภาพสูงและมีหลายประเภทสำหรับการใช้งานในสภาพแวดล้อมต่าง ๆ มีทั้งสายสัญญาณที่เป็นสายทองแดง CAT5E หรือ CAT6A หรือสาย Optic Fiber มีสายสัญญาณที่ใช้ในโรงงานที่อ่อนไหวต่อคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า สายสัญญาณที่ติดตั้งกับเครื่องมือที่เคลื่อนที่หรือบิดไปมา สายสัญญาณที่ติดตั้งในสภาพแวดล้อมที่มีอุณหภูมิร้อนหรือเย็นกว่าปกติ หรือมีความชื้นหรือมีเคมีเป็นต้น Panduit ยังมีอุปกรณ์เสริมของสายสัญญาณเพื่อเพิ่มความมั่นใจในการใช้งาน ระบบการป้องกันการถอดเปลี่ยนสลับสายสัญญาณโดยพลั้งเผลอหรือไม่ตั้งใจ ระบบการบริหารจัดการการติดตั้งใช้งานสายสัญญาณที่ฉลาดเหมาะกับการเดินสายแลนในสำนักงาน ศูนย์ข้อมูล หรือโรงงานอุตสาหกรรม

Uninterruptible Power Supply แบนด์ Delta

ระบบอุปกรณ์ปรับสภาพและสำรองพลังงานไฟฟ้าคุณภาพสูงของ Delta จำหน่ายและให้บริการโดยบริษัท Delta Green Industrial (Thailand) Company Limited ระบบสำรองไฟฟ้าเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับองค์กรทุกประเภทที่ต้องการความต่อเนื่องของการทำงานของอุปกรณ์ที่ใช้ไฟฟ้า ไม่ว่าจะเป็นเครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์เครือข่าย เครื่องพิมพ์เครื่องจักรในโรงงาน สายพานลำเลียงเครื่องมือต่าง ๆ ในห้องผ่าตัดรวมถึงไฟส่องสว่าง ซึ่งหากเครื่องมือเหล่านี้หยุดทำงานเนื่องจากขาดกระแสไฟฟ้าไปเสียแล้ว อาจหมายถึงการหยุดชะงักของธุรกิจ การเสียโอกาสในการผลิต การเสียลูกค้า หรืออาจต้องเสียเวลาในการทำความสะอาดอุปกรณ์ที่เกิดจากการของตกค้างในขบวนการผลิตและเสียเวลาในการเตรียมเครื่องให้เริ่มทำงานใหม่ซึ่งจะเสียทั้งเวลาและค่าใช้จ่ายสูง หรืออาจหมายถึงชีวิตของคนไข้หรือหมายถึงคุณภาพของการบริการต่าง ๆ ที่จะให้ลูกค้า

เครื่องสำรองไฟของ Delta มีทั้งรุ่นที่เป็นระบบไฟฟ้า Single Phase และ Three Phase 3 เฟส ใช้เทคโนโลยี True on-line, Double-conversion และใช้เทคโนโลยีแบบ IGBT และ modular ups คือสามารถเพิ่มการใช้งานได้ตามความต้องการของผู้ใช้โดยมีขนาดตั้งแต่ 1 kVA จนถึง 400kVA มี Software สามารถจัดการผ่าน network และสามารถจัดการ Shutdown Linux และ Windows server ตลอดจน Vmware ได้เมื่อมีเหตุการณ์ที่ต้องทำการ shutdown แบบอัตโนมัติ นอกจากนี้ Delta ยังมี DCIM(Data Center Infrastructure Management) ซึ่งเป็นระบบศูนย์ข้อมูลกลางรวบรวม ค่าการใช้งานพลังงาน ค่าอุณหภูมิ ความร้อน ภาพจากกล้องวงจรปิด ข้อมูลการเข้าออกของเจ้าหน้าที่ห้อง Datacenter ตลอดจนสัญญาณจาก Fire Alarm และค่าการใช้งานของ Server และอุปกรณ์ Network ต่าง ๆ มารวมแสดงผลในห้องควบคุมโดยสามารถดึงค่าต่าง ๆ จากระยะไกลหรือจากสาขาต่าง ๆ ได้ผ่านเครือข่าย Network ทำให้ผู้ดูแล Datacenter สามารถควบคุมและจัดการอุปกรณ์ในห้อง Datacenter ได้อย่างสมบูรณ์แบบ

การตลาดและการแข่งขัน

การตลาด

บริษัท ไอที กรีน จำกัด(มหาชน) มีนโยบายในการดำเนินธุรกิจที่ชัดเจนโดยเน้นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและลดขั้นตอนการจัดจำหน่ายเพื่อหลีกเลี่ยงการแข่งขันด้านราคา ในด้านการตลาดไอทีกรีนจะร่วมมือกับเจ้าของสินค้าในการสร้างการรับรู้ของตลาดในตัวสินค้า โดยการโฆษณาผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ จัดสัมมนาให้ข้อมูลสินค้าแก่คู่ค้าและลูกค้า รวมถึงการจัดอบรมด้านเทคนิคเป็นต้น ในด้านการจัดจำหน่ายไอทีกรีนจะร่วมมือกับคู่ค้าในการร่วมแสดงสินค้า การเยี่ยมและนำเสนอการขายต่อลูกค้า การทำโปรโมชั่น บริษัทได้สร้างชื่อให้เป็นที่รู้จักและยอมรับ ในด้านการเป็นคู่ค้าที่ดี มีคุณภาพ มีบริการที่ดี เชื่อสัตย์เชื่อถือและไว้วางใจได้ โดยการเลือกทำตลาดสินค้าที่มีคุณภาพ การเลือกสรรและการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องให้มีการทำงานและพฤติกรรมที่สอดคล้องและเหมาะสมกับปรัชญาในการทำงานของบริษัท ฯ ที่เน้นความต่อเนื่องในการทำธุรกิจ (Continuity) ความเชื่อมั่นไว้วางใจได้ (Reliability) ความมั่นคง (Stability) และความน่าเชื่อถือสามารถคาดการณ์ได้ (Predictability)

กลยุทธ์การแข่งขัน มีดังนี้

1. ด้านสินค้าและบริการ

เพื่อให้สอดคล้องกับปรัชญาในการทำธุรกิจ บริษัท ฯ เน้นการกำหนดประเภทของสินค้าและบริการที่จะนำมาจำหน่ายซึ่งจะต้องเป็นสินค้าที่ตอบสนองความต้องการของตลาดในปัจจุบันและตอบสนองแนวโน้มตลาดที่กำลังเกิดขึ้น และควรเป็นสินค้าที่เกื้อหนุนซึ่งกันและกัน (Complimentary) และต้องเป็นสินค้าที่ต้องการประเภทของความเชี่ยวชาญและความชำนาญของบุคลากรใกล้เคียงกัน เพื่อที่จะสร้างความชำนาญและความเชี่ยวชาญในการให้บริการในตัวบุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสร้างความมั่นใจในการให้บริการกับลูกค้า คัดเลือกสินค้าที่มีคุณภาพทั้งด้านตัวสินค้าและบริษัทผู้ผลิต สินค้าที่มีคุณสมบัติที่ตรงกับความต้องการของตลาด มีคุณภาพสูง และมีศักยภาพทางการตลาดสูง มีกลยุทธ์ มีอนาคต เป็นสินค้าแบรนด์ที่ต้องการชิงตลาดหรือเจาะตลาดของแบรนด์ที่เป็นผู้นำ คือเป็นแบรนด์ท้าทายผู้นำ (Challenging Brand) ในช่วงปีที่ผ่านมา ๑ มาและปี 2561 บริษัท ฯ มุ่งตอบสนองเทคโนโลยีใหม่ในเรื่อง Digital transformation การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นการสร้างกระบวนการใหม่ให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากขึ้น ไม่เพียงแต่เป็นการนำเทคโนโลยีเข้าทำบริการที่มีอยู่ในรูปแบบดิจิทัลเท่านั้น แต่เป็นการใช้เทคโนโลยีเพื่อเปลี่ยนแปลงบริการดังกล่าวจากสิ่งที่มีอยู่ให้เป็นสิ่งที่ดีกว่าเดิม แต่เทคโนโลยีสามารถเปลี่ยนแปลงหรือ transform ได้ตลอดเวลา ดังนั้นการนำเอาเทคโนโลยีเข้ามาใช้งานจึงควรมุ่งเน้นไปที่การตั้งเป้าหมายที่ชัดเจนสำหรับอนาคต แทนที่จะมุ่งเน้นไปที่กลยุทธ์แค่สำหรับวิสัยทัศน์นั้น ๆ และยังคงยึดมั่นในนโยบายของรัฐในเรื่องการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยระบบดิจิทัล (Digital Economy) ได้แก่การค้าด้วยอิเล็กทรอนิกส์และการใช้เทคโนโลยีไอที เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและสร้างความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งจะแตกย่อยไปเป็นระบบคอมพิวเตอร์สำหรับงานสำนักงาน งานขาย งานผลิต การนำไอทีมาช่วยในไลน์ผลิตหรือ shop floor (Industry Automation) การค้าแบบออนไลน์ Internet Banking การทำเว็บไซต์ขององค์กร การใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการสื่อสารภายในองค์กรกับภายนอกองค์กร การทำงานระยะไกลจากภายนอกองค์กร (Remote Workforce หรือ Workforce Mobility) ระบบความปลอดภัยของข้อมูล (IT Security) ระบบข้อมูลแบบคลาวด์ ระบบ Web Conference เป็นต้น ซึ่งบริษัทก็ได้เป็นตัวแทนสินค้าหลายตัวตามที่ได้กล่าวมาแล้ว เช่น Fortinet, Alcatel-Lucent, HPE Aruba, InfoBlox, ZScaler, AntLabs, eLock, VCube, Aver, Delta, Panduit เป็นต้น นอกจากนี้บริษัทเริ่มวางฐานเกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ เช่น Hyper Convergence, Software Defined Network, Internet of Things (IoT) และบริษัทก็จะเสาะหาคัดเลือกสินค้าใหม่ ๆ ที่สนับสนุนแนวโน้มที่กล่าวไปแล้วเพิ่มเติมอีกด้วย

2. ด้านพนักงาน

พนักงานเป็นทรัพยากรที่สำคัญของบริษัท ฯ ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างและส่งมอบคุณค่าให้กับสินค้าและการจัดจำหน่าย พนักงานจะได้รับการคัดสรรมาจากกลุ่มผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และต้องสามารถทำงานเป็นทีมและเมื่อได้รับบรรจุในทีมงานแล้ว จะได้รับการอบรมความรู้เกี่ยวกับสินค้าโดยตรงจากเจ้าของสินค้าและจากผู้ร่วมงานในทีมงาน บริษัทมีเป้าหมายที่ชัดเจนในการให้พนักงานส่วนใหญ่ผ่านการรับรองความรู้ความสามารถ และมีใบประกาศนียบัตรรับรองจากผู้ผลิตสินค้าที่บริษัท ฯ เป็นตัวแทนจำหน่าย (Certified Training) พนักงานแต่ละท่านจะได้รับการกำหนดตัวสินค้าที่จะต้องรับผิดชอบอย่างชัดเจนเพื่อจะได้พัฒนาความรู้ความเชี่ยวชาญในสินค้าและเป็นหลักในการให้บริการเกี่ยวกับสินค้านั้น ๆ และจะเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ความเชี่ยวชาญให้กับทีมงานท่านอื่น ๆ เพื่อช่วยกันพัฒนาความรู้ความเชี่ยวชาญร่วมกัน สามารถทำงานทดแทนกันได้และสามารถทำงานในลักษณะเสนองานเป็นระบบโดยรวม (Solution หรือ System) ได้ สามารถให้คำปรึกษา การบริการและตอบคำถามให้กับลูกค้าได้ไม่ว่าจะเป็นด้านทางเทคนิคของสินค้าแต่ละชนิดหรือปัญหาของระบบที่เสนอได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว นอกเหนือจากนั้นพนักงานต้องสามารถทำหน้าที่เป็นผู้อบรม (Trainer) ความรู้เกี่ยวกับสินค้าที่เป็นตัวแทนจำหน่ายให้กับผู้จำหน่ายช่วงหรือลูกค้าได้

บริษัท มีนโยบายในการรักษาพนักงานให้ทำงานกับบริษัท ทั้งในเรื่องผลตอบแทนในการทำงาน การเติบโตในสายงาน สวัสดิการ สภาพแวดล้อมการทำงาน การให้โอกาสในการพัฒนาตนเอง การบริหารงานภายในบริษัทตลอดจนการสร้างให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างทีมงานเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการทำงานและการให้บริการโดยไม่เปลี่ยนบุคลากรผู้ให้บริการบ่อยนัก

3. ด้านช่องทางการจำหน่าย

บริษัท จำหน่ายสินค้าโดยผ่านตัวแทนจำหน่ายหรือบริษัทร่วมค้าหรือคู่ค้า (Dealer หรือ Reseller หรือ Partner) รวมเรียกว่า “คู่ค้า” ซึ่งได้แก่บริษัทที่จำหน่ายและติดตั้งระบบอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และเครือข่าย (Network Integrator) หรือเป็นบริษัทที่จำหน่ายและติดตั้งระบบอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และโปรแกรมธุรกิจ (System Integrator) ทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด โดยบริษัทจะคัดสรรผู้ร่วมค้าโดยมุ่งเน้นคุณภาพ เน้นความตั้งใจในการทำธุรกิจไม่เน้นขนาดของบริษัท บริษัทจะทำงานร่วมกันกับผู้ร่วมค้าอย่างยุติธรรมและเสมอภาค มีกฎเกณฑ์กติกาในการทำธุรกิจ และตัดสินใจบนกติกาที่วางไว้ทำให้สามารถเป็นที่คาดการณ์ได้ (Predictability) ของผู้ร่วมค้า ซึ่งจะทำให้เกิดการเชื่อมั่นและเชื่อถือซึ่งกันและกันในระยะยาว เพื่อสนับสนุนช่องทางการจัดจำหน่ายให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกเหนือจากการเพิ่มบุคลากรด้านการตลาดแล้วบริษัทจะเพิ่มบุคลากรเพื่อติดต่อตรงถึงลูกค้า (Direct Touch) เพื่อพัฒนาโอกาสในการขายในลูกค้าสำคัญใหญ่ ๆ เป็นการสนับสนุนการสร้าง Sales Leads ให้กับคู่ค้าของบริษัท

4. ด้านการสนับสนุนการจำหน่ายสินค้า

บริษัท มีนโยบายการจัดกิจกรรมเพื่อให้ข่าวสารเกี่ยวกับสินค้า (Create Product and Brand Awareness) การกระตุ้นตลาดและสร้างความต้องการให้กับกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย (Demand Generation Activities) ซึ่งได้แก่การจัดสัมมนาด้านเทคนิคเกี่ยวกับตัวสินค้าให้กับกลุ่มลูกค้าเป้าหมายและบุคคลที่สนใจ การจัดงานสัมมนาด้านเทคนิคร่วมกับตัวแทนจำหน่ายสำหรับลูกค้าโรงงานอุตสาหกรรม การเข้าร่วมงานนิทรรศการเพื่อแสดงสินค้าและการใช้งาน (Exhibition and Trade Show) การให้ข้อมูลเทคนิคเกี่ยวกับคุณสมบัติของสินค้าและนำไปใช้ในงานจริงผ่านช่องทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) และเว็บไซต์ประชาสัมพันธ์

ในปี 2561 บริษัท ขยายตลาดไปในต่างจังหวัดและประเทศใกล้เคียงที่กำลังเติบโตให้มากขึ้น โดยการมีบุคลากรประจำในพื้นที่เพื่อเป็นตัวแทนของบริษัท ในการศึกษาความต้องการของตลาดและพัฒนาโอกาสในการทำธุรกิจ การให้ข้อมูลของบริษัท และสินค้าแก่ตลาด การคัดเลือก สนับสนุนและร่วมมือในการทำธุรกิจกับบริษัทคู่ค้าในพื้นที่ เพื่อสร้างการรับรู้ สร้างความมั่นใจและให้บริการที่เหมาะสมและทันทั่วถึงที่ต่อคู่ค้าและลูกค้าในพื้นที่ ซึ่งได้เริ่มทำที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือก่อนเป็นพื้นที่แรก เริ่มด้วยการมีสำนักงานสาขาที่ขอนแก่นมีแผนจะเปิดสาขาใหม่ที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือก่อนเป็นพื้นที่แรก เริ่มด้วยการมีสำนักงานสาขาที่ขอนแก่นมีแผนจะเปิดสาขาใหม่ที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือก่อนเป็นพื้นที่แรก เริ่มด้วยการมีสำนักงานสาขาที่ขอนแก่นมีแผนจะเปิดสาขาใหม่ที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือก่อนเป็นพื้นที่แรก เริ่มด้วยการมีสำนักงานสาขาที่ขอนแก่นมีแผนจะเปิดสาขาใหม่ที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือก่อนเป็นพื้นที่แรก เริ่มด้วยการมีสำนักงานสาขาที่ขอนแก่นมีแผนจะเปิดสาขาใหม่ที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือก่อนเป็นพื้นที่แรก

5. ด้านราคา

เนื่องจากบริษัท เน้นคุณภาพและการสร้างมูลค่า/คุณค่าเพิ่ม (Value added) แก่สินค้าและบริการ จึงไม่มีนโยบายการแข่งขันทางด้านราคา อย่างไรก็ตามบริษัทพยายามบริหารต้นทุนสินค้าให้อยู่ในระดับต่ำ โดยมีการบริหารสินค้าคงคลังที่มีประสิทธิภาพ และยังได้ประโยชน์จากการที่มีพนักงานที่มีคุณภาพ มีความเชี่ยวชาญ ลดความจำเป็นที่จะต้องพึ่งพาผู้เชี่ยวชาญหรือการบริการจากต่างประเทศ ทำให้บริษัทมีศักยภาพที่จะแข่งขันด้านราคา หากมีความจำเป็น และส่งผลดีต่อสถานะการทำการกำไรของบริษัทในที่สุด

6. ด้านการควบคุมสินเชื่อ

การให้เครดิตกับลูกค้า บริษัท เน้นนโยบายการให้วงเงินแก่ลูกค้าที่มีความน่าเชื่อถือในลักษณะยืดหยุ่นเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการทำตลาดร่วมกันและจะใช้นโยบายเข้มงวดกับลูกค้าที่เริ่มมีการผิดนัดการชำระเงิน การพิจารณาให้วงเงินเครดิตของลูกค้าแต่ละรายจะให้ตามความน่าเชื่อถือในการดำเนินธุรกิจ โดยพิจารณาข้อมูลได้แก่ ผลประกอบการย้อนหลัง 2 ปี ทุนจดทะเบียน รายการฝากถอนเงินในบัญชี (Bank Statement) เพื่อนำมาประกอบการตัดสินใจในการให้วงเงินเครดิต นอกจากนั้นจะพิจารณาประวัติ ความตั้งใจในการทำธุรกิจและการบริหารงานของผู้บริหารของลูกค้า ส่วนลูกค้ารายใหม่ที่ยังไม่เคยทำธุรกิจมาก่อนจะพยายามทำการซื้อขายเป็นเงินสดในครั้งแรก เพื่อดูผลการทำงานร่วมกันในระยะหนึ่งแล้วจึงจะพิจารณาให้เครดิตต่อไป ที่ผ่านมามีหนี้สูญน้อยมาก

ธุรกิจการให้บริการและพัฒนาระบบสารสนเทศ (Intelligent Enterprise Computing Company Limited: INEC)

ลักษณะผลิตภัณฑ์หรือบริการ

หน่วยธุรกิจให้บริการและพัฒนาระบบสารสนเทศ (Service) ดำเนินงานภายใต้บริษัท INEC (Intelligent Enterprise Computing Limited) ประกอบธุรกิจด้านการให้บริการระบบสารสนเทศ พร้อมทั้งให้คำปรึกษาและแก้ปัญหาให้กับงานด้านไอทีแบบครบวงจร (IT Total Service Solutions) โดยการนำเสนอบริการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับลูกค้า และสามารถให้บริการแบบเบ็ดเสร็จ (Turnkey Solution) ทั้งหมด 4 ประเภทหลัก ๆ คือ

1. ธุรกิจบริการหลังการขายโดยสัญญาการบริการบำรุงรักษา (Maintenance)
2. บริการหลังการขายโดยสัญญาการบริการบำรุงรักษาระบบคอมพิวเตอร์ตามระยะเวลาที่ตกลงกันลูกค้า ซึ่งโดยทั่วไปจะรับจ้างบริการอยู่ในช่วงเวลา 1, 3, 5 ปี โดยให้บริการถึงสถานที่ของลูกค้า (Onsite & Offsite Service) โดยแบ่งการบริการออกเป็น 2 ลักษณะ ตามความต้องการของลูกค้า ได้แก่
  - 2.1 Corrective maintenance คือ การให้บริการแก้ไขปัญหให้กับลูกค้าในกรณีเกิดปัญหาเกี่ยวกับระบบหรือการใช้งานอุปกรณ์
  - 2.2 Preventive maintenance คือ การให้บริการตรวจเช็คระบบและอุปกรณ์ เพื่อป้องกันหรือลดการเกิดปัญหาของอุปกรณ์ (Hardware) รวมถึงการปรับปรุง (Software) การ Update Patch และปรับปรุงประสิทธิภาพของระบบ (Performance Tuning and Customization) โดยมีการกำหนดการไว้ก่อนล่วงหน้า เช่น ทุก ๆ เดือน 3 เดือน หรือ 6 เดือน เป็นต้น
3. ธุรกิจบริการด้านการบริหารโครงการ (Project Management)

ธุรกิจการให้บริการด้านการบริหารโครงการ เป็นการให้บริการวางแผนงาน ควบคุมการปฏิบัติงาน จัดสรรทรัพยากร โดยคำนึงถึงทรัพยากรของบริษัทที่มีอยู่อย่างจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์และประสิทธิภาพสูงสุด และเพื่อให้ส่งมอบสินค้าและบริการให้กับลูกค้า ตรงต่อเวลา และเป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้
4. การให้บริการครบวงจรทั้งระบบสารสนเทศ (Total IT Outsourcing Service)

การให้บริการเทคโนโลยีระบบสารสนเทศ ที่ทันสมัยในแบบ Integrated Solutions ได้แก่ การพัฒนา การออกแบบ การติดตั้ง การบริหารโครงการ และการฝึกอบรม ทั้งด้านเทคนิคและการใช้งาน และพร้อมทั้งให้คำปรึกษาและแก้ปัญหาให้กับงานบริการไอทีแบบครบวงจร โดยการเลือกสรรผลิตภัณฑ์และบริการที่เป็นที่ยอมรับจากทั่วโลกซึ่งสามารถประยุกต์ใช้งานเพื่อความเหมาะสมตามความต้องการของลูกค้า

บริการผลิตภัณฑ์ (Product Service) ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

4.1 ฮาร์ดแวร์ ได้แก่ คอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Server, Storage) คอมพิวเตอร์ลูกข่าย (Desktop, Notebook, Peripherals, Mobile Tablet) พร้อมอุปกรณ์เชื่อมต่อเครือข่ายและอุปกรณ์รักษาความปลอดภัยระบบ (Network Switch, Firewall, IPS, Load balance)

ซอฟต์แวร์ ได้แก่ ซอฟต์แวร์ (Operating System, Database, Middleware) รวมถึงโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับงานต่าง ๆ เช่น ERP, CRM, Billing, Enterprise IT Management, EAI, Document & Work Flow Management, Business Intelligence, Symantec, VMWare

ธุรกิจระบบสนับสนุนธุรกิจโทรคมนาคม (TV Telecom Company Limited: TVT)

ลักษณะผลิตภัณฑ์หรือบริการ

หน่วยธุรกิจระบบสนับสนุนธุรกิจโทรคมนาคม (Telecommunication's Business Supporting System) ดำเนินงานภายใต้ชื่อบริษัท ทีวีเทลคอม จำกัด (TV Telecom Co., Ltd. หรือ TVT) โดยทำธุรกิจการเป็นที่ปรึกษา ออกแบบ จัดหาอุปกรณ์ ติดตั้ง พัฒนาระบบ บริหารโครงการ และบำรุงรักษาด้านระบบสนับสนุนการดำเนินธุรกิจ (Business Supporting System หรือ BSS) ให้แก่หน่วยงาน ที่ให้บริการโทรคมนาคมที่ทันสมัยแบบครบวงจร ได้แก่ระบบบิลลิ่งสำหรับบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Billing System for Mobile Business) ระบบคงสิทธิ์เลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Mobile Number Portability System) ระบบเติมเงิน Online ของโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบเติมเงิน ระบบการบริหารจัดการอุปกรณ์ Wifi เป็นต้น

นอกจากให้บริการพัฒนาและติดตั้งระบบแล้ว หน่วยธุรกิจ TVT ยังให้บริการแบบ Outsourcing และบำรุงรักษาระบบสื่อสารโทรคมนาคมตามระยะเวลาที่ตกลงกับลูกค้า ซึ่งโดยทั่วไปจะรับประกันอยู่ในช่วงเวลา 1-3 ปี โดยให้บริการถึงสถานที่ของลูกค้า (Onsite Service) โดยแบ่งการบริการออกเป็น 2 ลักษณะ ตามความต้องการของลูกค้า ได้แก่

1. Corrective maintenance คือ การให้บริการต่อเมื่อเกิดปัญหาหารบบให้กับลูกค้า
2. Preventive maintenance คือ การให้บริการตรวจเช็คระบบทุก ๆ ช่วงเวลาที่ลูกค้ากำหนด เช่น 3-6 เดือน

ธุรกิจจำหน่าย ติดตั้ง วางระบบ และให้คำปรึกษาด้านโทรคมนาคม (Singhcom Inter Group Company Limited: SIG)

เป็นกิจการร่วมค้าสำหรับธุรกิจเกี่ยวกับระบบโทรคมนาคม และโทรศัพท์เคลื่อนที่ ภายใต้ชื่อ บริษัท สิงห์คอม อินเตอร์ กรุ๊ป จำกัด (Singhcom Inter Group Co., Ltd. or SIG) จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2559 โดย IRCP มีสัดส่วนการร่วมลงทุนอยู่ที่ร้อยละ 51 ของทุนจดทะเบียนจำนวน 10 ล้านบาท

ลักษณะผลิตภัณฑ์หรือบริการ

ธุรกิจจำหน่าย ติดตั้ง วางระบบ และให้คำปรึกษาด้านโทรคมนาคม ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ตลอดจนเป็นผู้ให้บริการทางด้านการออกแบบ ติดตั้ง รื้อถอน เพิ่มอุปกรณ์ บำรุงรักษา การทดสอบอุปกรณ์และทดสอบระบบเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ และระบบทางด้านโทรคมนาคม รวมถึงเป็นผู้ให้บริการออกแบบก่อสร้างสถานีฐาน ติดตั้ง รื้อถอน เพิ่มเติม อุปกรณ์รับส่งสัญญาณเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ ระบบไฟฟ้า และระบบโทรคมนาคม

ลักษณะของกลุ่มลูกค้าและช่องทางการจัดจำหน่าย

กลุ่มเป้าหมายที่สำคัญของ SIG ได้แก่กลุ่มบริษัทที่เป็นผู้ได้รับสัมปทานระบบเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ คือ AWN และ ERICSON (True & DTAC) โดย SIG เป็นผู้รับเหมาช่วง มีหน้าที่หลักในการติดตั้งอุปกรณ์ และทดสอบระบบเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ตามที่ได้รับมอบหมายทั่วประเทศ

ปัจจัยความเสี่ยง

บริษัท อินเทอร์เน็ตชั่นแนล รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) มุ่งเสริมสร้างการเป็นองค์กรที่เติบโตอย่างยั่งยืนในกลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร บริษัทตระหนักถึงผลกระทบของปัจจัยเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อบริษัทและผู้มีส่วนได้เสียอย่างสม่ำเสมอ คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและธรรมาภิบาล (Risk Management and Governance Committee) จึงได้กำหนดและมอบหมายให้คณะทำงานบริหารความเสี่ยง (Risk Management Team) ติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและประเมินเหตุการณ์ความเสี่ยงที่สำคัญที่อาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจในแต่ละช่วงเวลาที่เกิดเหตุการณ์ โดยผู้บริหารระดับสูงได้กำกับและดูแลให้มีการจัดการความเสี่ยงต่างๆ เพื่อให้มั่นใจว่า สามารถป้องกันและลดผลกระทบความเสี่ยงในสถานการณ์ต่างๆ ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ปัจจัยความเสี่ยง มีดังนี้

1. ความเสี่ยงเชิงกลยุทธ์ (Strategic Risks)

1.1 ความเสี่ยงด้านการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี

ด้วยปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและการแข่งขันในกลุ่มธุรกิจเทคโนโลยีและการสื่อสาร มีการเปลี่ยนแปลงและแข่งขันอยู่ในเกณฑ์สูง เพื่อเป็นการลดความเสี่ยง บริษัทจึงปรับกลยุทธ์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายโดยให้ทีมวิศวกร พนักงานขาย ศึกษาและติดตามการพัฒนาทางเทคโนโลยี และเข้าร่วมการสัมมนาทางวิชาการต่างๆ เพื่อให้อยู่ในฐานะผู้นำนวัตกรรมทางเทคโนโลยี และต้องทำงานใกล้ชิดกับพันธมิตรธุรกิจเพื่อให้เข้าใจเทคโนโลยีและการพัฒนา

1.2 ความเสี่ยงจากการแข่งขัน

เนื่องจากธุรกิจเทคโนโลยีและการสื่อสาร ในปัจจุบันมีการแข่งขันสูง โดยเฉพาะการแข่งขันในเรื่องของราคา ซึ่งจะส่งผลกระทบโดยตรงต่อผลกำไรของกลุ่มบริษัทที่มีแนวโน้มว่าจะลดลงในอนาคต ดังนั้น บริษัทจึงได้พยายามขยายพันธมิตรในการจัดหาผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ช่วยในการลดต้นทุนและตรงตามความต้องการของลูกค้า ทั้งนี้ไม่เพียงแต่ลูกค้าจะได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ แต่ยังสามารถสร้างผลกำไรให้กับกลุ่มบริษัทอีกด้วย

1.3 ความเสี่ยงจากการยกเลิกสัญญาการแต่งตั้งเป็นตัวแทนจำหน่ายสินค้า

ปัจจุบันบริษัท ได้รับการแต่งตั้งเป็นตัวแทนจำหน่ายสินค้าหลายรายการ ทั้งสินค้า Telecom, IT , Digital Broadcast และตัวแทนในการผลิตซ้ำซอฟต์แวร์จาก Microsoft อย่างไรก็ตาม สัญญาการแต่งตั้งตัวแทนจำหน่ายเป็นสัญญาที่มีระยะเวลาสิ้นสุด และจะมีการพิจารณาต่อสัญญา ดังนั้น กรณีที่คู่ค้ามีการเปลี่ยนแปลงนโยบายหรือไม่ประสงค์ที่จะจำหน่ายหรือมีเหตุอันทำให้ไม่สามารถจัดหาสินค้าและบริการให้แก่บริษัท อาจเป็นสาเหตุให้มีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขหรือยกเลิกสัญญาจากคู่สัญญาได้ ทางกลุ่มบริษัทจึงมีนโยบายที่จะลดความเสี่ยงด้วยการทบทวนสัญญา และวางแผนงานการจำหน่ายร่วมกับคู่สัญญาถึงแนวทางปฏิบัติตามเงื่อนไขอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งการหาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ เพิ่มเติม

จากการที่บริษัทมีความสัมพันธ์ที่ดีกับคู่ค้ามาตลอด ในการเป็นคู่ค้าหรือตัวแทนจำหน่ายสินค้า หากคู่ค้าต้องการยกเลิกสัญญา คู่ค้าจะแจ้งให้บริษัททราบล่วงหน้า นอกจากนี้ บริษัทยังมีผลิตภัณฑ์อื่นๆ จำหน่ายอีกหลายรายการและส่วนใหญ่มีผู้จัดจำหน่ายมากกว่า 1 ราย ดังนั้น จึงมีความยืดหยุ่นในการเปลี่ยนคู่ค้าหากมีความจำเป็น จึงสามารถกระจายความเสี่ยงจากการพึ่งพิงคู่ค้ารายเดียวได้

1.4 ความเสี่ยงด้านลูกค้า

รายรับส่วนใหญ่มาจากการขายและติดตั้งให้กับองค์กรภาครัฐไม่มากราย แต่ในปัจจุบันมีคู่แข่งมากขึ้น ดังนั้นหากบริษัทไม่สามารถขายกับลูกค้าหลักได้หลายครั้ง อาจจะสูญเสียลูกค้ารายดังกล่าวไป และหากยังไม่สามารถหาลูกค้ารายอื่นมาทดแทนได้ ก็จะมีผลกระทบต่อรายได้ของบริษัท บริษัทจึงพยายามสร้างยอดขายกับลูกค้าหลักโดยพยายามเสนอขายการบริการบำรุงรักษา(MA), การบริการให้เข้าการร่วมทุน รวมถึงการพยายามขยายฐานลูกค้าใหม่ๆ เพิ่ม เพื่อลดความเสี่ยงจากการพึ่งพาลูกค้าน้อยราย

1.5 ความเสี่ยงจากการสินค้าล้าสมัย

เป็นที่ทราบกันดีว่าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีมีโอกาสล้าสมัยสูง การที่ต้องจัดเก็บสินค้าจึงมีความเสี่ยงสูง บริษัทไม่มีนโยบายในการจัดเก็บสินค้าที่เป็นงานโครงการ จึงไม่เกิดปัญหาสินค้าล้าสมัยในส่วนงานนี้

1.6 ความเสี่ยงด้านการลงทุน

บริษัท มีนโยบายลงทุน ขยายธุรกิจของบริษัทย่อยและบริษัทร่วมต่างๆ เพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งและเพิ่มรายได้ธุรกิจ บริษัทจึงมีความเสี่ยงด้านการลงทุน หากผลประกอบการของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม ไม่สามารถสร้างยอดขายและให้ผลตอบแทนการลงทุนไม่เป็นตามเป้าหมาย จะส่งผลกระทบต่อทางลบต่อการดำเนินธุรกิจ มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น รวมทั้งอาจส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานฐานะการเงินของบริษัท บริษัทได้เพิ่มความระมัดระวังเป็นอย่างมากก่อนการร่วมดำเนินธุรกิจ ทำการศึกษาข้อดี-ข้อเสีย พิจารณาอัตราผลตอบแทน และศึกษาถึงข้อกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างรอบคอบก่อนการลงทุน และให้กรรมการของบริษัทเข้าร่วมเป็นกรรมการในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมต่างๆ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นของบริษัทอย่างเต็มที่

2. ความเสี่ยงจากการปฏิบัติงาน (Operation Risks)

2.1 ความเสี่ยงด้านบุคลากร

ธุรกิจเทคโนโลยีและการสื่อสาร จำเป็นต้องมีบุคลากรผู้เชี่ยวชาญในการแนะนำ ให้คำปรึกษา การออกแบบ และการดำเนินงานทั้งทางด้านการตลาด วิศวกรรม และการบริหารโครงการ พนักงานส่วนใหญ่แต่ละคนมีประสบการณ์การทำงานไม่น้อยกว่า 4 ปี บริษัทจึงให้ความสำคัญในการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อรองรับการแข่งขันและการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี โดยเน้นการพัฒนาพนักงานในทุกระดับให้มีทักษะในแต่ละตำแหน่งหน้าที่ (Skill Set) และวัฒนธรรมการทำงานร่วมกันเป็นทีม (Team Work)

เพื่อเป็นการรักษาทรัพยากรบุคคล บริษัทมีรูปแบบการจ้าง สวัสดิการและให้สภาพแวดล้อมการทำงานที่ดี บริษัทได้ปรับโครงสร้างองค์กรให้สอดคล้องกับแข่งขันและส่งเสริมการพัฒนาความสามารถของบุคลากรแต่ละทีม มีระบบทดแทนกันหากเกิดกรณีพนักงานหลักไม่พร้อมทำงานก็สามารถมีพนักงานทดแทนได้ในทันที และทุก 1-2 สัปดาห์จะมีการประชุมระดับผู้บริหารหน่วยเป็นการภายใน เพื่อรับทราบปัญหาที่เกิดขึ้น และกำหนดมาตรการที่จำเป็นเพื่อลดปัญหาในการทำงาน

2.2 ความเสี่ยงด้านการส่งมอบโครงการ

การส่งมอบงานโครงการของหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน ตามที่กำหนดในสัญญา ถือเป็นความท้าทายที่กลุ่มบริษัทให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากมีอัตราค่าปรับค่อนข้างสูง ซึ่งเป็นผลทำให้ต้นทุนสูงขึ้น สาเหตุหลักของความล่าช้าในการส่งมอบมักมาจากปัจจัยที่อยู่เหนือการควบคุม อาทิเช่น การส่งของจากคู่ค้า ความไม่พร้อมของสถานที่ที่จะติดตั้ง การเปลี่ยนแปลงรุ่นอุปกรณ์ เป็นต้น การบริหารจัดการโครงการต้องอาศัยการติดตามโครงการอย่างใกล้ชิด ต้องมีความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ รวมถึงต้องกำหนดขั้นตอน วิธีการตรวจรับ เอกสารประกอบ รวมถึงการประสานงาน เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องมีความเข้าใจทั้งทีมงานบริษัทและลูกค้า จึงจะสามารถลดผลกระทบต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้

บริษัทได้เพิ่มความระมัดระวังกับโครงการที่มีอยู่ในปัจจุบัน และเพิ่มการป้องกันโครงการใหม่ ๆ โดยได้กำหนดและปรับปรุงขั้นตอนปฏิบัติงานทั้งก่อนการดำเนินงานโครงการ ระหว่างการดำเนินงาน การบริหารโครงการ การส่งมอบงานระหว่างกัน โดยมีควบคุมและติดตามอย่างใกล้ชิดและรายงานสถานะตามคาบเวลาที่กำหนด เพื่อให้งานทั้งหมดถูกส่งมอบตามกำหนดตามกรอบระยะเวลา ทั้งนี้บริษัทได้จัดตั้งคณะกรรมการบริหารงานโครงการ ประกอบด้วยผู้บริหารระดับสูงของบริษัททุกฝ่าย โดยมีหน้าที่ ดังนี้

- ประชุมพิจารณา ประเมินความเสี่ยงโครงการ
- ประชุมพิจารณา ต้นทุน แรงงาน และระยะเวลาของโครงการ
- ควบคุมการบริหารงานของโครงการให้เป็นไปตามกำหนดระยะเวลาสัญญา
- ควบคุมการใช้จ่ายเงินตามงบประมาณของโครงการ
- ประเมินสถานการณ์ และแจ้งความคืบหน้าของโครงการต่อประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

2.3 ความเสี่ยงด้านรายได้จากงานประเภทโครงการ

รายได้จากงานประเภทโครงการส่วนใหญ่มาจากการประมูลงานของหน่วยงานราชการ และรัฐวิสาหกิจ ซึ่งเกือบทั้งหมดมาจากการจัดซื้อจัดจ้างจากทางหน่วยงานราชการ และรัฐวิสาหกิจ ดังนั้น รายได้ส่วนนี้ของกลุ่มบริษัทจึงขึ้นอยู่กับความสามารถในการชนะการประมูลโครงการ นโยบายการลงทุน งบประมาณของหน่วยงานราชการ และรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนสถานการณ์ทางการเมืองภาวะเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศเป็นสำคัญ

บริษัท พยายามขยายฐานลูกค้าไปยังกลุ่มราชการอื่นๆ และธุรกิจเอกชน เข้าร่วมกับมหาลัยในการเข้าร่วมสร้างโครงการใหม่ๆ ในการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาช่วยในการจัดการบริหารเพื่อการบริหารจัดการที่รวดเร็ว ลดค่าใช้จ่าย และเป็นปัจจุบัน (Real Time)

2.4 ความเสี่ยงจากการถูกบอกเลิกสัญญา

การบอกเลิกสัญญาเนื่องจากการทำงานล่าช้า ไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในสัญญา เป็นเหตุให้บริษัททำการตั้งสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจากส่วนงานที่ได้ทำเสร็จไปแล้วในปีก่อนๆ ตามที่ปรากฏอยู่ในงบการเงินปี 2560, 2561

จากกรณีดังกล่าว ทางคณะกรรมการบริหารงานโครงการที่ประกอบด้วยผู้บริหารระดับสูงของบริษัททุกฝ่ายร่วมกันประชุมพิจารณาความเสี่ยงโครงการที่มีแนวโน้มว่าจะสามารถส่งมอบได้ตามสัญญา หรือมีแนวโน้มว่าจะถูกยกเลิกโครงการ คณะกรรมการบริหารโครงการจะมีการพิจารณาตั้งสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญหรือค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่อง และรายงานโครงการที่มีปัญหาและที่คาดว่าจะมีปัญหาต่อที่ประชุมคณะกรรมการคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและธรรมาภิบาล และคณะกรรมการตรวจสอบ

3. ความเสี่ยงด้านการเงิน

3.1 ความเสี่ยงด้านลูกหนี้

จากความเสี่ยงจากการส่งมอบสินค้าให้ลูกค้าไม่ทันตามกำหนดระยะเวลาสัญญาของงานที่เป็นประเภทโครงการ จะส่งผลกระทบต่ออีกด้านหนึ่งคือ ไม่สามารถเรียกชำระหนี้ได้ หรือเสี่ยงจากการถูกปรับเนื่องจากส่งงานล่าช้าจากงานที่ทำเสร็จแล้ว รวมถึงอาจเกิดภาระดอกเบี้ยอันเนื่องจากการระดมเงินเข้าไม่เป็นตามที่ประมาณการ

3.2 ความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

โดยทั่วไปในการทำโครงการ บริษัทต้องประมาณการต้นทุนโครงการล่วงหน้า เพื่อจะใช้ในการยื่นประมูลงานโครงการ ซึ่งหากมีรายการใดที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ ต้นทุนของโครงการอาจได้รับผลกระทบ อันเกิดจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ บริษัทได้กำหนดวิธีการลดความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ดังนี้

1. ประมาณการอัตราแลกเปลี่ยนเพิ่ม ในการคำนวณต้นทุนโครงการ
2. การทำสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าครอบคลุมทั้งจำนวน

3.3 ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

จากการที่บริษัทมีส่วนจากรายได้ของโครงการอยู่ที่ร้อยละ 90 และเกือบทั้งหมดเป็นรายได้จากหน่วยงานราชการ และรัฐวิสาหกิจ แต่เนื่องจากขั้นตอนการชำระเงินของหน่วยงานราชการ และรัฐวิสาหกิจ อาจไม่สอดคล้องกับการชำระค่าสินค้าและบริการที่ใช้ในโครงการ ซึ่งอาจทำให้กลุ่มบริษัทขาดสภาพคล่อง บริษัทได้ทำการจัดหาเงินทุนเพื่อใช้ในการดำเนินงานโครงการ โดยใช้วงเงินสินเชื่อกับทางธนาคาร ซึ่งปัจจุบันบริษัทได้มีวงเงินสินเชื่อกับธนาคารพาณิชย์หลายแห่ง

3.4 ความเสี่ยงด้านกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ (Compliance Risk)

การประกอบธุรกิจของบริษัท อยู่ภายใต้กฎหมาย กฎเกณฑ์ การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ (“สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต.”) และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หากกฎหมาย กฎเกณฑ์ หมาย รวมทั้งการกำกับดูแลเปลี่ยนแปลงไป อาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจ ด้านการแข่งขัน ต้นทุนทางการเงิน และผลการดำเนินงาน การไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือ ฝ่าฝืน หรือการประมาทเลินเล่อ อาจทำให้บริษัทถูกภาคทัณฑ์ หรือ ลงโทษได้ ดังนั้น เพื่อป้องกันความเสี่ยงดังกล่าว บริษัทได้มอบหมายให้ฝ่ายกำกับและตรวจสอบ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่เป็นอิสระจากโครงสร้างการบริหารงาน ทำหน้าที่ในการควบคุม ดูแลและติดตามให้หน่วยงานต่างๆ ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎข้อบังคับของสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. หน่วยงานทางราชการต่างๆ นโยบาย และระเบียบของบริษัท ติดตามการเปลี่ยนแปลงในเรื่องกฎหมายของทางการ และแจ้งให้หน่วยงาน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ และถือปฏิบัติโดยทั่วกัน

โครงสร้างเงินทุน

1. จำนวนทุนจดทะเบียนและทุนชำระแล้ว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

ทุนจดทะเบียน	:	320,536,266 บาท ประกอบด้วยหุ้นสามัญจำนวน 320,536,266 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท
ทุนที่ออกและชำระแล้ว	:	254,299,746 บาท ประกอบด้วยหุ้นสามัญจำนวน 254,299,746 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาท

2. ผู้ถือหุ้น

รายชื่อและสัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีดังต่อไปนี้

			สัดส่วน (ร้อยละ)	
ลำดับ	ผู้ถือหุ้นรายใหญ่	จำนวนหุ้น (หุ้น)	% หุ้น	
1	นายวิเชียร ศรีมนินทรนิมิต	19,019,600	7.479	
2	นายดล เติระกุล	17,258,400	6.787	
3	นายแดน เติระกุล	11,163,570	4.390	
4	นายประชา เติระกุล	7,318,000	2.878	
5	นายณรงค์ ฐานธรรมกุล	5,353,200	2.105	
6	นายณัฏฐพันธ์ มหัทธนะ	3,500,000	1.376	
7	นายประเสริฐ รวมภักดีกุล	3,500,000	1.376	
8	นายยงยุทธ พัวประเสริฐ	2,977,000	1.171	
9	นายอนันต์ อัครพุทธิพร	2,952,800	1.161	
10	นางสาวจาร์วิ โลภวิวัส	2,848,050	1.120	

หมายเหตุ : ผู้ถือหุ้นลำดับที่ 2, 3 และ 4 เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกันตามมาตรา 258 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2551

3. นโยบายการจ่ายเงินปันผล

บริษัท มีนโยบายจ่ายเงินปันผลในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ของกำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้ และหักสำรองตามกฎหมาย ทั้งนี้ ต้องได้รับการอนุมัติจากที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นด้วย เว้นแต่บริษัท มีความจำเป็นต้องใช้เงินเพื่อการขยายกิจการ ซึ่งนโยบายดังกล่าวได้ปรับใช้กับบริษัทย่อยทั้ง 4 บริษัทด้วย

ข้อมูลการเปรียบเทียบการจ่ายเงินปันผลของบริษัท อินเทอร์เน็ตชั่นแนล รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ในปี 2559-2561 ดังนี้ (หน่วย พันบาท)

รายละเอียดการจ่ายเงินปันผล	ปี 2561	ปี 2560	ปี 2559
กำไรสุทธิของงบการเงินเฉพาะกิจการ	(37,984)	(19,559)	(132,432)
จัดสรรเป็นสำรองตามกฎหมาย	-	-	3
กำไรสุทธิของงบการเงินเฉพาะกิจการหลังหักสำรองตามกฎหมาย	(37,984)	(19,559)	(132,435)
เงินปันผล จ่ายจากผลการดำเนินงานประจำปี	งดจ่ายเงินปันผล	งดจ่ายเงินปันผล	งดจ่ายเงินปันผล
เงินปันผล จ่ายจากกำไรสะสม	-	-	-
รวมเงินปันผลประจำปี	-	-	-
สัดส่วนการจ่ายเงินปันผลเทียบกับกำไรสุทธิ (%)	0.00	0.00	0.00

โครงสร้างการจัดการ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 โครงสร้างการจัดการของบริษัท ประกอบด้วย คณะกรรมการบริษัท และคณะกรรมการชุดย่อยอีก 4 ชุด ประกอบด้วย คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน คณะกรรมการบริหาร และคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและธรรมาภิบาล โดยคณะกรรมการบริษัทและผู้บริหารของบริษัท มีคุณสมบัติครบถ้วนตามมาตรา 68 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ.2535 และตามประกาศคณะกรรมการตลาดทุนที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ คณะกรรมการชุดต่างๆ ของบริษัท มีดังนี้

1. คณะกรรมการบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ประกอบด้วย กรรมการรวม 7 คน ดังนี้

ลำดับ	รายชื่อ	ตำแหน่ง
1	นายอำนาจ ทองสถิตย์	ประธานกรรมการ/ กรรมการอิสระ
2	นายคิระ แสงมณี	กรรมการ/ ประธานกรรมการตรวจสอบ/กรรมการอิสระ
3	นางสาวชลธิชา จิตราอาภรณ์ ¹	กรรมการ/ กรรมการตรวจสอบ/กรรมการอิสระ
4	นายเอกวัฒน์ พิริยะวรสกุล	กรรมการ/ กรรมการตรวจสอบ/กรรมการอิสระ
5	นายดล เติระกุล	กรรมการ / ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
6	นายวรวิทย์ ชัยลิมนนตรี	กรรมการ
7	นางสิริพันธ์ เขียนสุภาพ ²	กรรมการ

หมายเหตุ

1 เป็นกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งจากที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 9/2561 เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2561 แทนนายจิตรเกษม งามนิล

2 เป็นกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งจากที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 9/2561 เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2561 แทนนายวุฒิพงษ์ โมฬีชาติ นายวุฒิพงษ์ โมฬีชาติ ประธานกรรมการลาออกเมื่อวันที่ 14 กันยายน 2561

โดยมี นายวุฒิไกร เกรียงไกรยศ เป็นเลขานุการบริษัท ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 13/2560 เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2560

รายงานการถือหลักทรัพย์ของกรรมการบริษัท ในปี 2560 และ 2561

ลำดับ	คณะกรรมการบริษัท	ลักษณะการถือครอง	ตำแหน่ง	การถือครอง หุ้นสามัญ ณ วันสิ้นปี 2560	การถือครอง หุ้นสามัญ ณ วันสิ้นปี 2561	เพิ่ม (ลด)
1	นายอำนาจ ทองสถิตย์	ทางตรง	ประธานกรรมการ/ กรรมการอิสระ	-	-	-
2	นายคิระ แสงมณี	ทางตรง	รองประธานกรรมการ/ กรรมการอิสระ	-	-	-
3	นางชลธิชา จิตราอาภรณ์	ทางตรง	กรรมการอิสระ	-	-	-
4	นายเอกวัฒน์ พิริยะวรสกุล	ทางตรง	กรรมการอิสระ	-	-	-
5	นายวรวิทย์ ชัยลิมนนตรี	ทางตรง	กรรมการบริหาร	-	-	-
6	นายดล เติระกุล	ทางตรง	กรรมการบริหาร	17,258,400	17,258,400	-
7	นางสิริพันธ์ เขียนสุภาพ	ทางตรง	กรรมการบริหาร	-	-	-
8	นายแดน เติระกุล	ทางตรง	ผู้บริหาร	11,163,570	11,163,570	-
9	นายสุรภัมภ์ ธัญญานคร	ทางตรง	ผู้บริหาร	-	-	-
10	นายธนาวุธ สุวรรณหิรัญ	ทางตรง	ผู้บริหาร	-	-	-
11	นายธนพล ธรรมวิหาคณ	ทางตรง	ผู้บริหาร	-	-	-
12	นายสมศักดิ์ รตนนิชาญ	ทางตรง	ผู้บริหาร	-	-	-

กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม

กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท ประกอบด้วย นายดล เติระกุล นายวรวิทย์ ชัยลิมนตรี นางสิริพันธ์ เขียนสุภาพ กรรมการสองในสามคนนี้ลงลายมือชื่อร่วมกัน และประทับตราสำคัญของบริษัท

การประชุมคณะกรรมการบริษัทและการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ปี 2561

ลำดับ	รายชื่อ	จำนวนครั้งที่เข้าร่วมประชุม	การประชุมสามัญผู้ถือหุ้นปี 2561
1.	นายอำนาจ ทองสถิตย์	11/11	มา
2.	นายศิวัช แสงมณี	9/11	มา
3.	นางสาวชลธิชา จิตราอาภรณ์ ¹	3/3	-
4.	นายเอกวัฒน์ พิริยะวรสกุล	11/11	มา
5.	นายดล เติระกุล	11/11	มา
6.	นายวรวิทย์ ชัยลิมนตรี	10/11	มา
7.	นางสิริพันธ์ เขียนสุภาพ ²	3/3	มา
8.	นายวุฒิพงษ์ โมฬีชาติ ³	7/7	มา

หมายเหตุ

*จำนวนครั้งที่เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการบริษัท พิจารณาจากจำนวนครั้งตามระยะเวลาของแต่ละกรรมการทำหน้าที่เป็นกรรมการบริษัท

1 เป็นกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งจากที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 9/2561 เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2561

2 เป็นกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งจากที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 9/2561 เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2561

3 นายวุฒิพงษ์ โมฬีชาติ ได้ลาออกจากการเป็นประธานกรรมการ/ประธานคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2561

2. คณะกรรมการตรวจสอบ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ประกอบด้วยกรรมการ 3 คน ดังนี้

ลำดับ	รายชื่อ	ตำแหน่ง
1.	นายศิวัช แสงมณี	ประธานกรรมการตรวจสอบ และกรรมการอิสระ
2.	นางสาวชลธิชา จิตราอาภรณ์	กรรมการตรวจสอบ และกรรมการอิสระ
3.	นายเอกวัฒน์ พิริยะวรสกุล	กรรมการตรวจสอบ และกรรมการอิสระ

ทั้งนี้ กรรมการตรวจสอบที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการเงินและการบัญชีเพียงพอที่จะทำหน้าที่สอบทานความน่าเชื่อถือของงบการเงิน คือ นางสาวชลธิชา จิตราอาภรณ์ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี สาขาวิชาบัญชีบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

โดยมีนายธนพล ธรรมวิหิตคุณ รองประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายตรวจสอบภายใน ทำหน้าที่เป็นเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากคณะกรรมการตรวจสอบครั้งที่ 1/2561 เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2561

วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการตรวจสอบ

กรรมการตรวจสอบมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 3 วาระ และสามารถต่อวาระได้โดยรวมไม่เกิน 9 ปี ทั้งนี้คณะกรรมการบริษัทสามารถพิจารณาขยายเวลาการดำรงตำแหน่งของกรรมการตรวจสอบได้ตามที่เห็นสมควร

การประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ ปี 2561

ลำดับ	รายชื่อ	จำนวนครั้งที่เข้าร่วมประชุม
1.	นายอำนาจ ทองสกลิต์	7/7
2.	นายคิระ แสงมณี	8/9
3.	นางสาวชลธิชา จิตราอาภรณ์	3/3
4.	นายเอกวัฒน์ พิริยะวรสกุล	9/9

หมายเหตุ

นายอำนาจ ทองสกลิต์ ได้ลาออกจากการเป็นกรรมการตรวจสอบ โดยนางสาวชลธิชา จิตราอาภรณ์ ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการบริษัท/กรรมการตรวจสอบแทน จากมติที่ประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ 9/2561 เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2561

3. คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและธรรมาภิบาล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ประกอบด้วยกรรมการ 3 คน ดังนี้

ลำดับ	รายชื่อ	ตำแหน่ง
1.	นายวรวิทย์ ชัยลิ้มปมนตรี	ประธานกรรมการบริหารความเสี่ยงและธรรมาภิบาล
2.	นายดล เติระกุล	กรรมการบริหารความเสี่ยงและธรรมาภิบาล
3.	นางสิริพันธ์ เขียนสุภาพ	กรรมการบริหารความเสี่ยงและธรรมาภิบาล

โดยมีนายสมศักดิ์ รัตนนิชอุท ทำหน้าที่เป็นเลขานุการคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและธรรมาภิบาล ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากที่ประชุมคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและธรรมาภิบาล ครั้งที่ 1/2562 เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2562

วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการบริหารความเสี่ยงและธรรมาภิบาล

กรรมการบริหารความเสี่ยงและธรรมาภิบาลมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 2 ปี ทั้งนี้เมื่อครบวาระดังกล่าวกรรมการบริหารความเสี่ยงและธรรมาภิบาลที่พ้นตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่ก็ได้ ตามที่คณะกรรมการบริษัทเห็นว่าเหมาะสม

การประชุมคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและธรรมาภิบาล ปี 2561

ลำดับ	รายชื่อ	จำนวนครั้งที่เข้าร่วมประชุม
1.	นายวรวิทย์ ชัยลิ้มปมนตรี	6/7
2.	นายดล เติระกุล	5/7
3.	นางสิริพันธ์ เขียนสุภาพ	7/7

4. คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ประกอบด้วยกรรมการ 3 คน ดังนี้

ลำดับ	รายชื่อ	ตำแหน่ง
1.	นายอำนาจ ทองสกลิต์	ประธานกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน
2.	นายดล เติระกุล	กรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน
3.	นายเอกวัฒน์ พิริยะวรสกุล	กรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน

โดยมีนายเอกวัฒน์ พิริยะวรสกุล ทำหน้าที่เป็นเลขานุการคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน ครั้งที่ 2/2560 เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2560

วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน

คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน มีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับระยะเวลาการดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัท โดยจะครบวาระตำแหน่งในการประชุมสามัญประจำปีผู้ถือหุ้นพร้อมกับการครบวาระการเป็นกรรมการบริษัท (ในปีที่ครบกำหนด) ทั้งนี้ กรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน ที่พ้นวาระอาจได้รับการแต่งตั้งให้กลับเข้าดำรงตำแหน่งได้อีก

การประชุมคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน ปี 2561

ลำดับ	รายชื่อ	จำนวนครั้งที่เข้าร่วมประชุม
1.	นายอำนาจ ทองสถิตย์	1/1
2.	นายดล เทศระกุล	3/3
3.	นายเอกวัฒน์ พิริยวรสกุล	3/3
4.	นายวุฒิพงษ์ โมฬีชาติ ¹	2/2

หมายเหตุ

1 นายวุฒิพงษ์ โมฬีชาติ ได้ลาออกจากการเป็นประธานกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน โดยนายอำนาจ ทองสถิตย์ ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการบริษัท/ประธานกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน จากมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 8/2561 เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2561

5. คณะกรรมการบริหาร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ประกอบด้วยกรรมการ 3 คน ดังนี้

ลำดับ	รายชื่อ	ตำแหน่ง
1.	นายดล เทศระกุล	ประธานกรรมการบริหาร
2.	นายวรวิทย์ ชัยลิ้มปมนตรี	กรรมการบริหาร
3.	นางสิริพันธ์ เขียนสุภาพ	กรรมการบริหาร

โดยมีนางสิริพันธ์ เขียนสุภาพ ทำหน้าที่เป็นเลขานุการคณะกรรมการบริหาร ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากที่ประชุมคณะกรรมการบริหาร ครั้งที่ 7/2560 เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2560

วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการบริหาร

กรรมการบริหารมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 3 ปี ทั้งนี้เมื่อครบวาระดังกล่าวกรรมการบริหารที่พ้นตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่ได้อีกได้ ตามที่คณะกรรมการบริษัทเห็นว่าเหมาะสม

การประชุมคณะกรรมการบริหาร ปี 2561

ลำดับ	รายชื่อ	จำนวนครั้งที่เข้าร่วมประชุม
1.	นายดล เทศระกุล	8/8
2.	นายวรวิทย์ ชัยลิ้มปมนตรี	7/8
3.	นางสิริพันธ์ เขียนสุภาพ	8/8

6. เลขานุการบริษัท

ในที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 13/2560 เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2560 คณะกรรมการบริษัท ได้มีมติ แต่งตั้ง นายวุฒิไกร เกียรติไกรยศ ดำรงตำแหน่งเลขานุการบริษัท เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา 89/15 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 แก้ไขโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2551 ทั้งนี้ หน้าที่ความรับผิดชอบของเลขานุการบริษัท มีดังนี้

1. เลขานุการบริษัทได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการบริษัทเพื่อทำหน้าที่ในนามบริษัทหรือคณะกรรมการ
2. จัดทำและเก็บรักษาทะเบียนกรรมการ หนังสือนัดประชุมคณะกรรมการ หนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้น รายงานการประชุม คณะกรรมการ รายงานการประชุมผู้ถือหุ้น และรายงานประจำปีของบริษัท
3. เก็บรักษารายงานการมีส่วนได้เสียที่รายงานโดยกรรมการหรือผู้บริหาร
4. ทำหน้าที่ในการดำเนินการจัดการประชุมคณะกรรมการบริษัท และการประชุมผู้ถือหุ้น
5. ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่กำกับดูแล เช่น สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
6. ดูแลการเปิดเผยข้อมูลและรายงานสารสนเทศ ต่อหน่วยงานที่กำกับดูแลและสาธารณชน ให้ถูกต้องครบถ้วนตามกฎหมาย
7. จัดให้มีการปฐมนิเทศ ให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งเข้ามาดำรงตำแหน่งใหม่
8. ดำเนินการอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนประกาศกำหนด
9. ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากบริษัทหรือคณะกรรมการบริษัท
10. เลขานุการบริษัทต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ความระมัดระวัง และความซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ ข้อบังคับของบริษัท มติคณะกรรมการบริษัท ตลอดจนมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น
11. คณะกรรมการบริษัทอาจมีมติพิจารณาให้เลขานุการบริษัทพ้นจากตำแหน่ง
12. ในกรณีที่เลขานุการบริษัทพ้นจากตำแหน่งหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งเลขานุการบริษัทคนใหม่ ภายใน 90 วัน นับแต่วันที่เลขานุการบริษัทคนเดิมพ้นจากตำแหน่งหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ และให้คณะกรรมการมีอำนาจ มอบหมายให้กรรมการคนใดคนหนึ่งปฏิบัติหน้าที่แทนในช่วงเวลาดังกล่าว และให้ประธานคณะกรรมการบริษัทแจ้งชื่อ เลขานุการบริษัทต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ทราบภายใน 14 วัน นับแต่วันที่จัดให้มีผู้รับผิดชอบในตำแหน่งดังกล่าว

7. ผู้บริหาร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ประกอบด้วย

ลำดับ	รายชื่อ	ตำแหน่ง
1.	นายดล เทศระกุล	ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
2.	นางสิริพันธ์ เขียนสุภาพ	ประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายบัญชีการเงิน
3.	นายแดน เทศระกุล	รองประธานอาวุโสฝ่ายพัฒนาธุรกิจ
4.	นายสมศักดิ์ รัตนนิชาญ	รองประธานฝ่ายบริหารความเสี่ยงและธรรมาภิบาล
5.	นายสุรพันธ์ ธีญญานคร	รองประธานฝ่ายที่ปรึกษาวิศวกรรม
6.	นายธนวุธ สุวรรณศิริ	รองประธานฝ่ายบริหารโครงการและบริการลูกค้า
7.	นายธนพล ธรรมวิหาคคุณ	รองประธานฝ่ายตรวจสอบภายใน

คำตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร

1. คำตอบแทนกรรมการ

ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ 1/2561 ประชุมเมื่อวันที่ 27 เมษายน 2561 ได้มีมติอนุมัติคำตอบแทนกรรมการให้แก่คณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและธรรมาภิบาล และคณะกรรมการบริหาร ดังรายละเอียดที่ปรากฏด้านล่าง

ก. เบี้ยประชุม

ตำแหน่ง	คำตอบแทนกรรมการ (ต่อคนต่อเดือน)	ค่าเบี้ยประชุม (ต่อคนต่อครั้ง)				
		คณะกรรมการบริษัท	คณะกรรมการตรวจสอบ	คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน	คณะกรรมการบริหาร	คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ฯ
		2561	2561	2561	2561	2561
ประธาน	10,000	25,000	25,000	10,000	10,000	10,000
กรรมการ	10,000	20,000	20,000	10,000	10,000	10,000

ข. โบนัส

-ไม่มี-

ค. ผลตอบแทนหรือสิทธิประโยชน์อื่น

กลุ่มบริษัท ได้มีประกันภัยความรับผิดกรรมการและเจ้าหน้าที่ระดับบริหาร

ทั้งนี้ ในงวดปี 2561 คณะกรรมการได้รับเบี้ยประชุม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ลำดับ	รายชื่อคณะกรรมการ	กรรมการบริษัท	กรรมการตรวจสอบ	กรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน	คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและธรรมาภิบาล	คณะกรรมการบริหาร	คำตอบแทนรายเดือน	รวม
1.	นายอำนาจ ทองสถิตย์	240,000	140,000	10,000	-	-	110,000	500,000
2.	นายศิวัช แสงมณี	180,000	200,000	-	-	-	100,000	480,000
3.	นางสาวชลธิชา จิตราอาภรณ์	40,000	60,000	-	-	-	30,000	130,000
4.	นายเอกวัฒน์ พิริยะวรสกุล	220,000	180,000	30,000	-	-	110,000	540,000
5.	นายดล เหนระกุล	220,000	-	30,000	50,000	80,000	110,000	490,000
6.	นายวรวิทย์ ชัยลิมนพนตรี	200,000	-	-	60,000	70,000	100,000	430,000
7.	นางสิริพันธ์ เขียนสุภาพ	-	-	-	-	-	-	-
8.	นายวุฒิพงษ์ โมฬีชาติ	175,000	-	20,000	-	-	70,000	265,000
	รวม	1,260,000	580,000	90,000	110,000	150,000	630,000	2,835,000

2. ค่าตอบแทนผู้บริหาร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัท มีผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าผู้บริหาร ทั้งสิ้น 7 คน ซึ่งบริษัท มีการจ่ายค่าตอบแทนผู้บริหารคิดเป็นจำนวนเงินตามประเภทค่าตอบแทน ดังนี้

ค่าตอบแทนผู้บริหาร	2561 (บาท)
ผู้บริหาร (คน)	7
เงินเดือน เบี้ยเลี้ยง และค่าตอบแทนอื่น	15,732,224.00
เงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	102,930.72
รวม	15,835,154.72

บุคลากร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2561 บริษัท และบริษัทย่อย มีพนักงานทั้งหมด 164 คน มีพนักงานของบริษัท จำนวน 87 คน และพนักงานของบริษัทย่อยจำนวน 77 คน โดยแบ่งจำนวนพนักงานตามสายธุรกิจหลักได้ดังนี้

ฝ่ายงาน	จำนวนคน ณ 31 ธ.ค. 2561	จำนวนคน ณ 31 ธ.ค. 2560
บริษัทแม่		
- ฝ่ายปฏิบัติการ	69	75
- ฝ่ายสนับสนุน	18	20
บริษัทย่อย	77	75
รวม	164	170

ค่าตอบแทนพนักงาน

ในปี 2561 บริษัท ได้จ่ายค่าตอบแทนพนักงานคิดเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้นประมาณ 49,897,882.94 ล้านบาท ซึ่งค่าตอบแทนดังกล่าว ได้แก่ เงินเดือน ค่าล่วงเวลา ค่าคอมมิชชั่น โบนัส เบี้ยเลี้ยง เงินประกันสังคม เงินสมทบเงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และสวัสดิการอื่น ๆ

ข้อพิพาทด้านแรงงานที่สำคัญ ปี 2561

เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2560 อดีตพนักงานคนหนึ่งได้ยื่นฟ้องบริษัทต่อศาลแรงงานกลางโดยเรียกค่าชดเชยและค่าจ้างจำนวนเงินรวม 4.80 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี นับแต่วันที่เลิกจ้างเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระแล้วเสร็จ

เนื่องจากคดีดังกล่าวศาลแรงงานได้พิพากษายกฟ้องแล้ว แต่โจทก์ยื่นอุทธรณ์ ผู้บริหารของบริษัทเชื่อมั่นว่าบริษัทจะไม่ได้รับค่าเสียหายอย่างเป็นสาระสำคัญจากคดีฟ้องร้องดังกล่าว บริษัทจึงยังมีได้บันทึกประมาณการหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นจากคดีความไว้ในบัญชี

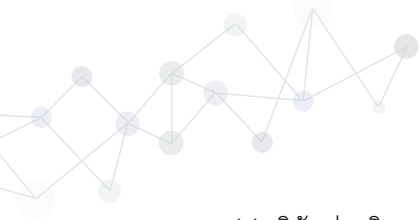
นโยบายพัฒนาบุคลากร

บริษัท ให้ความสำคัญกับพนักงานอย่างเต็มที่ และเน้นการทำงานด้วยความมุ่งมั่นเป็นทีม และมีการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน โดยจัดให้มีการอบรมให้ความรู้ทั้งจากภายในและภายนอก เพื่อให้พัฒนาทันตามเทคโนโลยี และเพิ่มเติมทักษะการบริหารจัดการในด้านต่างๆ ตลอดจนทักษะด้านวิชาชีพเฉพาะทาง ซึ่งส่งผลให้การปฏิบัติงานในหน้าที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงมีแนวทางพัฒนาบุคลากรของบริษัท ดังนี้

ก) การพัฒนากรรมการบริษัท

- (1) บริษัท จัดให้กรรมการเข้าอบรมหลักสูตรที่ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัท เพื่อเป็นการพัฒนา สนับสนุน และส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ
- (2) บริษัท จะเปิดเผยข้อมูลการเข้ารับการพัฒนาและฝึกอบรมของกรรมการในปีที่ผ่านมา

- (3) บริษัท ส่งเสริมและสนับสนุนให้กรรมการได้รับการอบรมและเสริมสร้างความรู้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของคณะกรรมการ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางธุรกิจที่อาจเกิดขึ้น
- (4) บริษัท ส่งเสริมและสนับสนุนให้กรรมการได้รับการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานของบริษัท อย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของคณะกรรมการ
- ทั้งนี้ ในปี 2561 มีกรรมการเข้าร่วมสัมมนาและเข้าอบรมหลักสูตรต่างๆ ดังนี้

ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง	หลักสูตรที่อบรมปี 2561	ระยะเวลาอบรม (วัน)
นายอำนาจ ทองสถิตย์	ประธานกรรมการบริษัท	Advanced Audit Committee Program (AACP) รุ่น 30/2018 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)	4
นายวรวิทย์ ชัยลิมนนตรี	กรรมการบริษัท	Advanced Audit Committee Program (AACP) รุ่น 30/2018 สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)	4
นางสิริพันธ์ เขียนสุภาพ	กรรมการบริษัท และประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายบัญชีการเงิน	Strategic CFO in Capital Markets รุ่นที่ 6	7

(ข) การพัฒนาผู้บริหาร

- (1) บริษัท จัดให้มีหลักสูตรการฝึกอบรมและแนวทางการพัฒนาอื่นๆ ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสมรรถนะสำหรับผู้บริหารให้กับผู้บริหารของบริษัท
- (2) บริษัท จัดให้มีการปฐมนิเทศผู้บริหารที่เข้าดำรงตำแหน่งใหม่ เพื่อสนับสนุนให้ผู้บริหารสามารถปรับตัวเข้ากับบทบาทความรับผิดชอบ และความคาดหวังของตำแหน่งใหม่ได้อย่างเหมาะสม
- (3) บริษัท ส่งเสริมให้ผู้บริหารแบ่งปันประสบการณ์ในการทำงานแก่ผู้บริหารและพนักงานในบริษัท เพื่อสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้และการพัฒนาภายในองค์กร

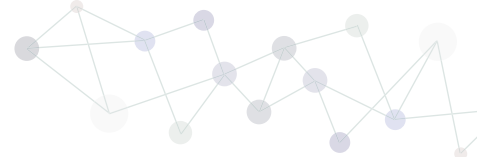
(ค) การพัฒนาพนักงาน

- (1) บริษัท จัดให้มีหลักสูตรการฝึกอบรมและแนวทางการพัฒนาอื่นๆ ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสายงาน
- (2) บริษัท จัดให้มีการปฐมนิเทศพนักงานที่เข้ามาใหม่

การจัดการความขัดแย้งทางผลประโยชน์

คณะกรรมการบริษัท ได้กำหนดนโยบายการจัดการความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และติดตามรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และรายการที่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งจะพิจารณาอย่างรอบคอบถึงความเหมาะสมของรายการอย่างเป็นอิสระภายในกรอบของการกำกับดูแลกิจการที่ดีซึ่งถือปฏิบัติมาโดยสม่ำเสมอ เพื่อประโยชน์ของบริษัทเป็นสำคัญ บริษัทยังกำหนดให้คณะกรรมการและผู้บริหารต้องรายงานให้บริษัททราบถึงการมีส่วนได้เสียของตนหรือของบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการกิจการของบริษัทและบริษัทย่อย ทั้งนี้ เพื่อให้บริษัทมีผลประโยชน์ และอาจนำไปสู่การถ่ายเทผลประโยชน์ของบริษัทและบริษัทย่อย โดยบริษัทได้กำหนดนโยบายความขัดแย้งทางผลประโยชน์เพื่อเป็นแนวทางให้แก่บุคลากรของบริษัท ปฏิบัติตาม ดังต่อไปนี้

- (1) บุคลากรของบริษัท จะต้องตัดสินใจทางธุรกิจโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของบริษัท มากกว่าผลประโยชน์ส่วนตัว
- (2) บุคลากรของบริษัท ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการประชุมในวาระหนึ่งวาระใด จะต้องออกเสียงลงคะแนน หรือไม่เข้าร่วมการประชุมในวาระที่พิจารณาเรื่องที่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และไม่นำข้อมูลใดที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ไปใช้
- (3) บุคลากรของบริษัท จะต้องจัดทำเอกสารรายงานเปิดเผยการมีส่วนได้เสียของตนทั้งโดยตรงและโดยอ้อม รวมทั้งรายงานตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด

-
- (4) กรรมการของบริษัท จะต้องไม่ประกอบกิจการอันมีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันกับกิจการของบริษัท หรือเข้าเป็นหุ้นส่วนในทางหุ้นส่วนสามัญ หรือเป็นหุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิดชอบในทางหุ้นส่วนจำกัด หรือเป็นกรรมการของบริษัทอื่นที่ประกอบกิจการอันมีสภาพอย่างเดียวกัน และเป็นการแข่งขันกับกิจการของบริษัท เว้นแต่จะได้แจ้งให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นทราบก่อนมีมติแต่งตั้ง
  - (5) บุคลากรของบริษัท จะต้องไม่แสวงหาผลประโยชน์จากข้อมูลภายในที่ได้รับรู้อันเนื่องมาจากตำแหน่งหน้าที่และความรับผิดชอบ
  - (6) บุคลากรของบริษัท จะต้องไม่รับตำแหน่งในหน่วยงานภายนอกหรือองค์กรไม่แสวงหากำไร เว้นแต่จะแจ้งหรือได้รับอนุญาตจากผู้มีอำนาจตามหลักเกณฑ์ของบริษัท กำหนด
  - (7) บุคลากรของบริษัท จะต้องไม่เข้าไปมีบทบาทในการตัดสินใจเกี่ยวกับการรับบุคลากรใหม่ที่เป็นผู้เกี่ยวข้องกับตนเอง เพื่อให้การพิจารณารับบุคลากรเป็นไปอย่างโปร่งใส เป็นธรรมต่อผู้มีคุณสมบัติอย่างเดียวกัน
  - (8) การพิจารณาการทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน บริษัท จะใช้เกณฑ์ราคาและข้อตกลงทางการค้าเช่นเดียวกับที่ใช้กับลูกค้าทั่วไป ส่วนรายการให้หรือรับความช่วยเหลือทางการเงิน จะต้องเป็นไปด้วยความจำเป็นสมเหตุสมผล และต้องมีข้อตกลงและเงื่อนไขที่เป็นธรรม ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่บริษัท
  - (9) ในกรณีที่เข้าข่ายเป็นรายการที่เกี่ยวข้องกัน ภายใต้ประกาศที่เกี่ยวข้องของตลาดหลักทรัพย์ฯ คณะกรรมการกำกับตลาดทุน และ ก.ล.ต. ให้บุคลากรของบริษัทฯ ดังกล่าวมีหน้าที่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวอย่างเคร่งครัด

การกำกับดูแลกิจการ

นโยบายการกำกับดูแลกิจการ

คณะกรรมการบริษัท อินเทอร์เน็ตชั่นแนล รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ได้ให้ความสำคัญกับการดูแลกิจการที่ดี มีการบริหารงานโดยยึดถือแนวปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี (The Principles of Good Corporate Governance) ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยบริษัท ได้กำหนดเป็นนโยบายเพื่อให้การดำเนินธุรกิจของบริษัท มีการกำกับดูแลกิจการที่โปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ และเพิ่มความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ลงทุน นอกจากนี้ บริษัท ยังให้ความสำคัญต่อระบบการควบคุมและตรวจสอบภายใน ส่วนในด้านการบริหารความเสี่ยง บริษัทพยายามควบคุมและบริหารความเสี่ยงอย่างใกล้ชิด และคำนึงถึงเรื่องจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจ โดยดำรงไว้ซึ่งความเป็นธรรมต่อลูกค้า ผู้ถือหุ้น และผู้มีส่วนได้เสียทุกๆ กลุ่ม และให้ความสำคัญเกี่ยวกับความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท โดยได้ทำการปรับปรุงกฎบัตรคณะกรรมการบริษัท และคณะกรรมการชุดย่อย เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด กฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง บริษัท จึงได้กำหนดให้มั่นนโยบายในการกำกับดูแลกิจการที่ดี และกฎบัตรคณะกรรมการบริษัท และคณะกรรมการชุดย่อย ตามที่กำหนด โดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในการประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 1/2562 เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2562 ดังนี้

สิทธิของผู้ถือหุ้น

คณะกรรมการบริษัทมีหน้าที่รับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้นเกี่ยวกับการสนับสนุน ส่งเสริม และอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ถือหุ้นทุกราย โดยได้รับสิทธิพื้นฐานต่างๆ ของผู้ถือหุ้นด้วยวิธีการและมาตรฐานอันเป็นที่ยอมรับ เชื่อถือได้ โปร่งใส และเป็นธรรม โดยให้สิทธิในการได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมกันแก่ผู้ถือหุ้นในการ ซื้อ ขาย หรือโอนหุ้น การได้รับส่วนแบ่งผลกำไรจากบริษัท การเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น การได้ข่าวสาร ข้อมูลของกิจการอย่างเพียงพอ การเสนอวาระการประชุมล่วงหน้า การเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้ารับการคัดเลือกตั้งเป็นกรรมการบริษัท การแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมผู้ถือหุ้นอย่างเป็นอิสระ และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องสำคัญของบริษัท การแต่งตั้งหรือถอดถอนกรรมการ การแต่งตั้งผู้สอบบัญชี และเรื่องที่มีผลกระทบต่อบริษัท เช่น การจัดสรรเงินปันผล การกำหนดหรือการแก้ไขข้อบังคับและหนังสือบริคณห์สนธิ การลดทุนหรือเพิ่มทุน และการอนุมัติรายการพิเศษ เป็นต้น โดยกำหนดให้ผู้ถือหุ้นทุกรายมีสิทธิออกเสียงตามจำนวนหุ้นที่ถืออยู่ แต่ละหุ้นมีสิทธิออกเสียงหนึ่งเสียง

นอกจากสิทธิดังกล่าวข้างต้นแล้ว บริษัทหรือคณะกรรมการบริษัทที่ดำเนินการในนามของบริษัท ต้องตระหนักและให้ความสำคัญถึงสิทธิของผู้ถือหุ้น ไม่กระทำการใดๆ อันเป็นการละเมิดหรือลดทอนสิทธิของผู้ถือหุ้น โดยกำหนดแนวนโยบายการสนับสนุน ส่งเสริม และอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ถือหุ้น โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การประชุมผู้ถือหุ้น

1. บริษัทจะดำเนินการเปิดเผยนโยบายในการสนับสนุนและส่งเสริมผู้ถือหุ้นทุกกลุ่ม ให้เข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น
2. บริษัทจะดูแลให้มีการให้ข้อมูล วัน เวลา สถานที่ และวาระการประชุม โดยมีคำชี้แจงและเหตุผลประกอบตามวาระหรือมติที่ขอตามที่จะระบุไว้ในหนังสือเชิญประชุมหรือในเอกสารแนบวาระการประชุม และจะละเว้นจากการกระทำใดๆ ที่เป็นการจำกัดโอกาสของผู้ถือหุ้นในการศึกษาสารสนเทศของบริษัท
3. บริษัทจะสนับสนุนให้ผู้ถือหุ้นได้ใช้สิทธิในการเข้าร่วมประชุมและออกเสียงอย่างเต็มที่ ในกรณีที่ผู้ถือหุ้นไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ด้วยตนเอง บริษัทเปิดโอกาสให้สามารถมอบฉันทะให้กรรมการอิสระหรือบุคคลใดๆ เข้าร่วมประชุมแทนตนได้
4. บริษัทจะเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นส่งคำถามเพื่อสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการประชุมแต่ละครั้งหรือข้อมูลอื่นๆ ของบริษัทผ่านที่อยู่ของบริษัทตามหลักเกณฑ์ที่บริษัทกำหนด
5. บริษัทจะสนับสนุนให้ผู้ถือหุ้นใช้หนังสือมอบฉันทะในรูปแบบที่ผู้ถือหุ้นสามารถกำหนดทิศทางการลงคะแนนเสียงได้ และเสนอชื่อกรรมการอิสระอย่างน้อย 1 คนเป็นทางเลือกในการมอบฉันทะของผู้ถือหุ้น

การดำเนินการในวันประชุมผู้ถือหุ้น

1. บริษัทจะสนับสนุนให้ส่งเสริมให้นำเทคโนโลยี เช่น บาร์โค้ด บัตรลงคะแนน หรืออื่นๆ มาใช้กับการประชุมผู้ถือหุ้น ทั้งการลงคะแนนผู้ถือหุ้น การนับคะแนนและแสดงผล เพื่อให้การดำเนินการประชุมสามารถกระทำได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำ โปร่งใส และตรวจสอบได้ โดยจะจัดให้มีการเปิดเผยผลการลงคะแนนไว้ในรายงานการประชุมผู้ถือหุ้น พร้อมทั้งคะแนนเสียงที่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย และการงดออกเสียงในแต่ละวาระที่มีการลงคะแนนเสียง ในกรณีที่วาระการประชุมประกอบไปด้วยรายการที่ต้องมีการลงคะแนนเสียง บริษัทจะทำให้การลงมติให้ดำเนินการลงคะแนนแต่ละรายการในวาระนั้นๆ ทีละรายการ เพื่อให้เกิดความโปร่งใส
2. บริษัทจะสนับสนุนให้กรรมการทุกคนเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น โดยผู้ถือหุ้นสามารถซักถามประธานคณะกรรมการชุดย่อยต่างๆ และกรรมการทุกคนในเรื่องที่เกี่ยวข้องได้ตามความเหมาะสม
3. บริษัทจัดให้มีบุคคลที่เป็นอิสระเป็นสักขีพยานในการนับคะแนนเสียง หรือเป็นผู้นับหรือตรวจสอบคะแนนเสียงในการประชุม เช่น ผู้ตรวจสอบบัญชีของบริษัท หรือที่ปรึกษากฎหมาย และเปิดเผยผลการนับหรือตรวจสอบคะแนนเสียงดังกล่าวให้ที่ประชุมทราบพร้อมบันทึกไว้ในรายงานการประชุมด้วย
4. บริษัทจะจัดการประชุมให้เหมาะสมและส่งเสริมให้ผู้ถือหุ้นมีโอกาสในการแสดงความเห็นและตั้งคำถามต่อที่ประชุมในเรื่องที่เกี่ยวกับบริษัทได้

การจัดทำรายงานการประชุม และการเปิดเผยมติการประชุมผู้ถือหุ้น

1. รายงานการประชุมผู้ถือหุ้นจะบันทึกการชี้แจง ขั้นตอนการลงคะแนนเสียง และวิธีการแสดงผลคะแนนให้ที่ประชุมทราบก่อนดำเนินการประชุม รวมทั้งการเปิดโอกาสให้มีการซักถาม และจะบันทึกคำถาม คำตอบ ประเด็นสำคัญ ผลการลงคะแนนเสียงในแต่ละวาระ รวมถึงจะมีการบันทึกรายชื่อกรรมการทั้งที่เข้าร่วมประชุมและลาประชุมด้วย
2. บริษัทจะเปิดเผยให้สาธารณชนทราบถึงผลการลงคะแนนเสียงในแต่ละวาระของการประชุมภายในวันทำการถัดไปผ่านระบบของตลาดหลักทรัพย์
3. บริษัทจะทำรายงานการประชุมทั้งกรณีการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น และการประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น และจัดทำรายงานการประชุมให้แล้วเสร็จภายใน 14 วันนับแต่วันประชุม และส่งให้ตลาดหลักทรัพย์ และ/หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด และเผยแพร่ในเว็บไซต์ของบริษัทต่อไป

การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน

บริษัทมีความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเท่าเทียม ทั้งผู้ถือหุ้นที่เป็นผู้บริหารและผู้ถือหุ้นที่ไม่เป็นผู้บริหาร ทั้งที่เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่หรือผู้ถือหุ้นส่วนน้อย นักลงทุนสถาบัน รวมทั้งผู้ถือหุ้นต่างชาติ เพื่อทำให้เกิดความโปร่งใสและเป็นธรรม

การให้ข้อมูลก่อนการประชุมผู้ถือหุ้น

1. บริษัทแจ้งกำหนดการประชุมพร้อมระเบียบวาระ และความเห็นของคณะกรรมการต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของบริษัทอย่างน้อย 28 วัน ก่อนวันนัดประชุมผู้ถือหุ้น
2. บริษัทจะแจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบถึงกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่ใช้ในการประชุม ขั้นตอนการออกเสียงลงมติและสิทธิการออกเสียงลงคะแนนตามแต่ละประเภทของหุ้น
3. บริษัทจะทำหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

การคุ้มครองสิทธิของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย

1. บริษัทเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นรายเดียวหรือหลายรายที่ถือหุ้นนั้นรวมกันได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท มีสิทธิที่จะเสนอวาระในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี โดยบริษัทเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นเสนอวาระล่วงหน้าอย่างน้อย 1 เดือน ก่อนวันสิ้นสุดรอบบัญชี เพื่อให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณา ก่อน โดยในกรณีที่วาระดังกล่าวได้รับการพิจารณาเห็นชอบให้บรรจุเข้าเป็นวาระการประชุม บริษัทจะแจ้งในหนังสือนัดประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปีเป็นวาระที่กำหนดโดยผู้ถือหุ้น ในกรณีที่คณะกรรมการบริษัทปฏิเสธให้บรรจุเข้าเป็นวาระประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี บริษัทจะชี้แจงเหตุผลให้ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปีทราบ
2. บริษัทกำหนดหลักเกณฑ์การให้ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการบริษัท โดยให้เสนอชื่อผ่านคณะกรรมการสรรหา หรือคณะกรรมการบริษัทเป็นการล่วงหน้าในระยะเวลา 1 เดือนก่อนวันสิ้นสุดรอบบัญชี พร้อมข้อมูลประกอบการพิจารณาด้านคุณสมบัติและการให้ความยินยอมของผู้ได้รับการเสนอชื่อ ตามหลักเกณฑ์ที่บริษัทกำหนด
3. บริษัทเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยได้สิทธิในการแต่งตั้งกรรมการรายคน ตามหลักเกณฑ์ที่บริษัทกำหนด
4. บริษัทจัดให้มีช่องทางแก่ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยให้สามารถเสนอแนะ แสดงความคิดเห็น หรือร้องเรียนยังกรรมการอิสระ ผ่านที่อยู่สำนักงาน ซึ่งกรรมการอิสระจะเป็นผู้พิจารณาดำเนินการให้เหมาะสมในแต่ละเรื่อง

การป้องกันการใช้อ้างอิงภายใน (Insider Trading)

1. บริษัทกำหนดแนวทางในการเก็บรักษาและป้องกันการใช้อ้างอิงภายในเป็นลายลักษณ์อักษรและแจ้งให้บุคคลที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติ
2. บริษัทกำหนดให้กรรมการทุกคนและผู้บริหารที่มีหน้าที่รายงานการถือครองหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ โดยจะมีการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวในรายงานประจำปี
3. บริษัทกำหนดให้กรรมการ ผู้บริหาร รวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งระดับบริหารในสายงานบัญชี/การเงินที่ได้รับทราบข้อมูลภายในที่เป็นสาระสำคัญ ซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงราคาหลักทรัพย์ ต้องไม่มีการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทภายใน 30 วันก่อนที่จะเผยแพร่การเงินรายไตรมาสและงบการเงินประจำปีต่อสาธารณชน และควรรออย่างน้อย 24 ชั่วโมงภายหลังการเปิดเผยงบการเงินดังกล่าว

การมีส่วนได้เสียของกรรมการบริษัท

1. บริษัทจะเปิดเผยโครงสร้างการถือหุ้นของบริษัทและบริษัทย่อยไว้ในรายงานประจำปี
2. บริษัทกำหนดให้กรรมการบริษัทและผู้บริหารต้องรายงานการมีส่วนได้เสียของตนและบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง โดยรายงานต่อเลขานุการบริษัท และเลขานุการบริษัทจะต้องนำเสนอสำเนารายงานการมีส่วนได้เสียนี้ให้แก่ประธานกรรมการ และประธานกรรมการตรวจสอบทราบภายใน 7 วันทำการนับแต่วันที่ได้รับรายงาน
3. บริษัทกำหนดให้กรรมการรายงานการมีส่วนได้เสียอย่างน้อยก่อนการพิจารณาวาระ และบันทึกไว้ในรายงานการประชุมคณะกรรมการบริษัท
4. บริษัทกำหนดให้กรรมการที่มีส่วนได้เสียอย่างมีนัยสำคัญในลักษณะที่อาจทำให้กรรมการรายดังกล่าวไม่สามารถให้ความเห็นได้อย่างอิสระ จะต้องออกเสียงลงคะแนน หรือไม่เข้าร่วมการประชุมในวาระที่พิจารณาเรื่องที่ตนมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และไม่นำข้อมูลที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ไปใช้

บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย

บริษัทยึดมั่นในการดำเนินธุรกิจที่มีความโปร่งใส เป็นธรรม ที่คำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสีย เคารพและปฏิบัติอย่างเหมาะสมต่อผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่ม รวมทั้งส่งเสริม ร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อมเพื่อความยั่งยืนในการทำธุรกิจ

การกำหนดนโยบายต่อผู้มีส่วนได้เสีย

1. บริษัทจะปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเป็นธรรม เท่าเทียมและคำนึงถึงสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้ถือหุ้นแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม และสม่ำเสมอ มีความโปร่งใสในการบริหารจัดการ และสามารถตรวจสอบได้ โดยมุ่งมั่นดำเนินธุรกิจให้มีผลประโยชน์การที่ดี สามารถสร้างผลกำไรให้เติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่องและมั่นคง ดำรงวิถีทางในการดำเนินธุรกิจอย่างรอบคอบและมีจรรยาบรรณ เสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันและเป็นประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้นในระยะยาว
2. บริษัทจะปฏิบัติต่อลูกค้าด้วยความเต็มใจ เต็มกำลังความสามารถ ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม และยึดมั่นในหลักจริยธรรม ที่พึงมี โดยไม่เปิดเผยข้อมูลหรือความลับของลูกค้า และมุ่งมั่นรักษาสัมพันธภาพที่ยั่งยืนกับลูกค้า
3. บริษัทจะปฏิบัติต่อคู่ค้าตามกรอบการแข่งขันทางการค้าที่สุจริต โดยยึดถือการปฏิบัติตามสัญญา จรรยาบรรณและจริยธรรม ธุรกิจ และค่านิยมที่ไว้ให้กับคู่ค้าอย่างเคร่งครัด รวมทั้งสนับสนุนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ สร้างห่วงโซ่อุปทานและห่วงโซคุณค่า เพื่อผลประโยชน์สูงสุดร่วมกัน
4. บริษัทจะปฏิบัติตนต่อคู่แข่งตามกรอบการแข่งขันทางการค้าที่สุจริต โดยยึดมั่นในการดำเนินธุรกิจด้วยความเป็นธรรมภายใต้กรอบของกฎหมายและจรรยาบรรณและจริยธรรมบริษัท
5. บริษัทจะปฏิบัติต่อชุมชนรอบสถานที่สถานประกอบการตั้งอยู่ด้วยความรับผิดชอบช่วยเหลือบรรเทาสาธารณภัยต่างๆ เมื่อจำเป็น
6. บริษัทจะปฏิบัติต่อเจ้าหน้าที่อย่างมีจริยธรรม โดยจะปฏิบัติตามข้อตกลงหรือสัญญาที่ตกลงกันไว้และตั้งอยู่บนพื้นฐานของความ เป็นธรรมทั้งสองฝ่าย กรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ได้ จะต้องรีบแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบล่วงหน้า เพื่อร่วมกันพิจารณา หาแนวทางแก้ไข และจะไม่เรียกหรือรับผลประโยชน์ใดๆ ที่เป็นการทุจริตอีกด้วย
7. บริษัทจะปฏิบัติต่อภาครัฐและหน่วยงานราชการต่างๆ อย่างมีความเป็นกลางทางการเมืองตามที่ได้กำหนดไว้ในจรรยาบรรณ และจริยธรรมบริษัทและนโยบายต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน
8. บริษัทจะปฏิบัติต่อพนักงานอย่างเป็นธรรมและมีการพัฒนาความรู้และศักยภาพของพนักงาน จัดให้มีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดี และมีการกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด
9. บริษัทปฏิบัติต่อสิ่งแวดล้อมโดยมีความรับผิดชอบต่อสังคม ร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อความยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมและ สนับสนุนโครงการด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วย

การเปิดเผยการปฏิบัติตามนโยบาย และการจัดทำรายงานความรับผิดชอบต่อสังคม

1. บริษัทจะเปิดเผยกิจกรรมต่างๆ ที่แสดงให้เห็นถึงการมีความรับผิดชอบต่อสังคม
2. บริษัทจะดูแลให้มีการจัดทำรายงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการ โดยรวมไว้ในรายงานประจำปี หรือทำเป็นฉบับ แยกต่างหาก

การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส

บริษัทจะเปิดเผยข้อมูลที่มีสาระสำคัญอย่างถูกต้อง เพียงพอ เชื่อถือได้ ทันเวลา ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อให้แน่ใจว่า ผู้ถือหุ้นแต่ละรายได้รับการปฏิบัติโดยเท่าเทียมและรับทราบข้อมูลในภาษาที่ง่ายต่อการเข้าใจผ่านช่องทางต่างๆ ที่เหมาะสม

การเปิดเผยข้อมูล

1. บริษัทจะจัดทำกลไกและการเปิดเผยข้อมูลให้ถูกต้อง เพียงพอต่อการตัดสินใจของนักลงทุนและไม่ทำให้เกิดความสำคัญผิดใน สาระสำคัญของข้อมูล
2. ข้อมูลสำคัญของบริษัทในที่นี้ หมายถึง ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจของบริษัทที่ต้องมีการเปิดเผยโดยวิธีการที่เหมาะสม เพราะมีผลกระทบต่อนัยสำคัญในการดำเนินธุรกิจของบริษัท ต่อราคาหลักทรัพย์ หรืออาจส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุน
3. บริษัทกำหนดให้บุคคลที่ได้รับมอบหมายมีสิทธิในการเปิดเผยข้อมูลสำคัญที่ยังไม่ได้เปิดเผยสู่สาธารณะเท่านั้น

4. บริษัทห้ามมิให้มีการเผยแพร่ข้อมูลสาธารณะในช่วง 2 สัปดาห์ก่อนวันที่กำหนดไว้ว่าจะให้มีการเปิดเผยข้อมูลสำคัญ
5. บริษัทจะรายงานนโยบายการกำกับดูแลกิจการ จรรยาบรรณและจริยธรรมบริษัท นโยบายด้านการบริหารความเสี่ยงและธรรมาภิบาล และผลการปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวผ่านช่องทางต่างๆ เช่น รายงานประจำปี และเว็บไซต์ของบริษัท เป็นต้น
6. คณะกรรมการบริษัทจะสนับสนุนให้บริษัทจัดทำคำอธิบาย และการวิเคราะห์ของฝ่ายจัดการ (Management Discussion and Analysis หรือ MD&A) เพื่อประกอบการเปิดเผยงบการเงินทุกไตรมาส ทั้งนี้ เพื่อให้นักลงทุนได้รับทราบข้อมูลและเข้าใจการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทในแต่ละไตรมาสได้ดียิ่งขึ้น นอกเหนือจากข้อมูลตัวเลขในงบการเงินเพียงอย่างเดียว
7. บริษัทจะกำหนดให้มีการเปิดเผยค่าสอบบัญชี และค่าบริการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการของผู้สอบบัญชี
8. บริษัทจะเปิดเผยบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อย จำนวนครั้งของการประชุมและจำนวนครั้งที่กรรมการแต่ละท่านเข้าร่วมประชุมในปีที่ผ่านมา และความเห็นจากการทำหน้าที่ รวมถึงการฝึกอบรมและพัฒนาความรู้ด้านวิชาชีพอย่างต่อเนื่องของคณะกรรมการในรายงานประจำปี
9. บริษัทจะเปิดเผยนโยบายการจ่ายค่าตอบแทนแก่กรรมการบริษัทและผู้บริหาร ตามที่กฎหมายกำหนด โดยนโยบายดังกล่าว นั้นจะสะท้อนถึงภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละคนรวมทั้งรูปแบบหรือลักษณะของค่าตอบแทนด้วย ทั้งนี้ จำนวนค่าตอบแทนที่เปิดเผยจะรวมถึงค่าตอบแทนที่กรรมการแต่ละท่านได้รับจากการเป็นกรรมการของบริษัทอีกด้วย
10. บริษัทจะเปิดเผยข้อมูลตามข้อกำหนดของคณะกรรมการกำกับตลาดหลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลต่อผู้ถือหุ้น และ/หรือ ต่อสาธารณะอย่างเท่าเทียมกัน

ข้อมูลขั้นต่ำที่จะมีการเปิดเผยบนเว็บไซต์ของบริษัท

1. บริษัทเปิดเผยกิจกรรมต่างๆ ที่แสดงให้เห็นถึงการดำเนินการตามนโยบายของบริษัทโดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพนักงาน
2. บริษัทเปิดเผยข้อมูลตามข้อกำหนดของคณะกรรมการกำกับตลาดหลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยจะเปิดเผยผ่านช่องทางของตลาดหลักทรัพย์ และเว็บไซต์ของบริษัท โดยจะกระทำอย่างสม่ำเสมอและนำเสนอข้อมูลที่เป็ปัจจุบันมากที่สุด โดยอย่างน้อยประกอบด้วยข้อมูลต่อไปนี้
  - 2.1 วิสัยทัศน์และพันธกิจของบริษัท
  - 2.2 ลักษณะการประกอบธุรกิจของบริษัท
  - 2.3 รายชื่อคณะกรรมการและผู้บริหาร
  - 2.4 งบการเงินและรายงานเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานทั้งฉบับปัจจุบันและของปีก่อนหน้า
  - 2.5 แบบ 56-1 และรายงานประจำปี ที่สามารถให้ดาวน์โหลดได้
  - 2.6 โครงสร้างการถือหุ้นทั้งทางตรงและทางอ้อม
  - 2.7 โครงสร้างกลุ่มบริษัท รวมถึงบริษัทย่อยด้วย

การร้องเรียนการทุจริตและการกระทำผิด

บริษัท ตระหนักถึงการทุจริตและการกระทำผิดที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานและการติดต่อกับผู้มีส่วนได้เสีย ซึ่งอาจส่งผลต่อการตัดสินใจและการดำเนินงานทางธุรกิจของบริษัท จึงได้จัดทำนโยบายต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันและการแจ้งเบาะแสหรือข้อร้องเรียน การดำเนินการเมื่อได้รับเรื่องร้องเรียน และการคุ้มครองผู้ร้องเรียน โดยผู้แจ้งเบาะแสหรือร้องเรียนหมายถึง พนักงาน บุคลากรของบริษัท ลูกค้า บุคคลที่รับจ้างทำงานให้แก่บริษัท รวมถึงผู้มีส่วนได้เสียต่างๆ ซึ่งได้ร้องเรียนการทุจริตหรือกระทำผิดใดๆ ที่เกิดขึ้นในบริษัท โดยบุคคลดังกล่าวจะได้รับการปกป้องและคุ้มครองสิทธิตามกฎหมาย และตามแนวทางดำเนินและมาตรการคุ้มครองที่บริษัทได้กำหนดไว้

ช่องทางการร้องเรียน

ผู้ร้องเรียนสามารถแจ้งเบาะแสหรือข้อร้องเรียนการทุจริตและการกระทำผิดพร้อมส่งหลักฐานต่างๆ โดยสามารถส่งมายังช่องทางการรับเรื่องช่องทางใดช่องทางหนึ่ง ดังนี้

1. แจ้งผ่านช่องทาง อีเมล Thanapholt@ircp.co.th
2. แจ้งผ่านช่องทาง ส่งไปรษณีย์ปิดผนึก ถึง
ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ
บริษัท อินเทอร์เน็ตชั้นนำ รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
23/106-108 ซอยศูนย์วิจัย ถนนพระราม 9 แขวงบางกะปิ
เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร 10320
3. แจ้งผ่านช่องทาง “กล่องรับแจ้งเบาะแสและข้อร้องเรียนการทุจริตคอร์รัปชัน”
(ตั้งอยู่ในบริษัท: เปิดกล่องได้เฉพาะประธานกรรมการตรวจสอบ และ/หรือเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ)

ทั้งนี้ ในปี 2561 บริษัท ไม่ได้รับข้อร้องเรียนหรือข้อพิพาทใดๆ

ความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท

องค์ประกอบคณะกรรมการบริษัท

ผู้ถือหุ้นเป็นผู้พิจารณาอนุมัติแต่งตั้งกรรมการบริษัท คณะกรรมการบริษัทประกอบด้วยประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการอิสระและกรรมการ โดยมีจำนวนที่เหมาะสมกับขนาดของกิจการของบริษัทและการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพโดยเมื่อรวมแล้วมีจำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน และกรรมการบริษัทไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจะต้องมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร และมีกรรมการที่มีความเป็นอิสระอย่างแท้จริงจากฝ่ายบริหารและปราศจากความสัมพันธ์ทางธุรกิจหรือความสัมพันธ์อื่นใดอันอาจมีอิทธิพลต่อการใช้ดุลยพินิจอย่างเป็นอิสระไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมดและต้องไม่ต่ำกว่า 3 คน

คณะกรรมการบริษัทเป็นตัวแทนของผู้ถือหุ้น จึงมีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทาง นโยบาย และกลยุทธ์ ในการดำเนินธุรกิจ เพื่อสร้างผลตอบแทนการลงทุนและประโยชน์สูงสุดให้แก่ผู้ถือหุ้น รวมทั้งมีหน้าที่สำคัญในการกำกับดูแลและติดตามการดำเนินงานของฝ่ายจัดการเพื่อให้มั่นใจว่ามีการปฏิบัติตามนโยบายและกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ คณะกรรมการบริษัทยังมีอำนาจและความรับผิดชอบตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย วัตถุประสงค์ ข้อบังคับของบริษัท และมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น

คณะกรรมการบริษัทประกอบด้วยกรรมการที่มีความรู้ ประสบการณ์ และความสามารถที่หลากหลายในสาขาต่างๆ ของธุรกิจเช่น ด้านการตลาด ด้านบัญชี ด้านกฎหมาย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 คณะกรรมการของบริษัทมีรายนาม ดังต่อไปนี้

ลำดับ	รายชื่อ	ตำแหน่ง	วันที่ดำรงตำแหน่ง	จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่ง**
1	นายอานวย ทองสถิตย์	ประธานกรรมการ/ กรรมการอิสระ	14 พฤศจิกายน 2559	2 ปี 1 เดือน
2	นายศิวัช แสงมณี	กรรมการ/ ประธานกรรมการตรวจสอบ	22 มิถุนายน 2560	1 ปี 6 เดือน
3	นางสาวชลธิชา จิตราอาภรณ์	กรรมการ/ กรรมการตรวจสอบ	18 ตุลาคม 2561	-ปี 2 เดือน
4	นายเอกวัฒน์ พิริยวรสกุล	กรรมการ/ กรรมการตรวจสอบ	14 พฤศจิกายน 2559	2 ปี 1 เดือน
5	นายดล เหนระกุล	กรรมการ / ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร	25 เมษายน 2554	7 ปี 6 เดือน
6	นายวรวิทย์ ชัยลิ้มปมนตรี	กรรมการ	13 กุมภาพันธ์ 2560	1 ปี 10 เดือน
7	นางสิริพันธ์ เขียนสุภาพ	กรรมการ	18 ตุลาคม 2561	-ปี 2 เดือน

หมายเหตุ **จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งคำนวณตั้งแต่ดำรงตำแหน่ง ถึงเดือน ธันวาคม 2561 เท่านั้น

คุณสมบัติคณะกรรมการบริษัท

- 1.) กรรมการบริษัทต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถมีความซื่อสัตย์สุจริตมีจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจและมีเวลาอย่างเพียงพอที่จะอุทิศความรู้ความสามารถและปฏิบัติหน้าที่ให้แก่บริษัทได้
- 2.) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด และกฎหมายที่เกี่ยวข้องรวมทั้งต้องไม่มีลักษณะที่แสดงถึงการขาดความเหมาะสมที่จะได้รับความไว้วางใจให้บริหารจัดการกิจการที่มีมหาชนเป็นผู้ถือหุ้นตามที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ประกาศกำหนด
- 3.) กรรมการบริษัท สามารถดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทอื่นได้ แต่ทั้งนี้ในการเป็นกรรมการดังกล่าวต้องไม่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่กรรมการของบริษัทและต้องเป็นไปตามแนวทางของ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- 4.) กรรมการอิสระต้องมีคุณสมบัติเกี่ยวกับความเป็นอิสระตามที่บริษัทกำหนด และเป็นไปตามแนวทางเดียวกันกับคุณสมบัติของกรรมการตรวจสอบ ตามประกาศของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่องคุณสมบัติและขอบเขตการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบและต้องสามารถดูแลผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นทุกรายได้เท่าเทียมกันและไม่ให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ นอกจากนี้ยังต้องสามารถเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการบริษัท โดยให้ความเห็นอย่างเป็นอิสระได้

สำหรับกรรมการอิสระ บริษัทกำหนดให้หมายความถึงกรรมการที่ไม่ทำหน้าที่เป็นผู้บริหาร เป็นกรรมการที่เป็นอิสระจากฝ่ายจัดการและผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจควบคุมและเป็นผู้ซึ่งไม่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัทในลักษณะที่จะให้ข้อจำกัดในการแสดงความเห็นที่เป็นอิสระและจะต้องมีคุณสมบัติเพิ่มเติม คือ

1. ถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 1 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท บริษัทแม่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท ทั้งนี้ ให้นับรวมการถือหุ้นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับกรรมการอิสระรายนั้นๆ ด้วย
2. ไม่เป็นหรือเคยเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมบริหารงาน ลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษาที่ได้รับเงินเดือนประจำ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท บริษัทแม่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทย่อยลำดับเดียวกัน ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือของผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี ทั้งนี้ ลักษณะต้องห้ามดังกล่าวไม่รวมถึงกรณีที่กรรมการอิสระเคยเป็นข้าราชการ หรือที่ปรึกษาของส่วนราชการซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท
3. ไม่เป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิต หรือโดยการจดทะเบียนตามกฎหมาย ในลักษณะที่เป็นบิดา มารดา คู่สมรส พี่น้อง และบุตร รวมทั้งคู่สมรสของบุตร ของกรรมการรายอื่น ผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้มีอำนาจควบคุม หรือบุคคลที่จะได้รับการเสนอให้เป็นกรรมการ ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทหรือบริษัทย่อย และบริษัทร่วม
4. ไม่มีหรือเคยมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท บริษัทแม่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท ในลักษณะที่อาจเป็นการขัดขวางการใช้วิจารณญาณอย่างอิสระของตน รวมทั้งไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ถือหุ้นในจำนวนที่มียก หรือผู้มีอำนาจควบคุมของผู้ที่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท บริษัทแม่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี ก่อนวันที่ได้รับแต่งตั้ง
5. ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท บริษัทแม่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท และไม่เป็นผู้ถือหุ้นที่มียก ผู้มีอำนาจควบคุม หรือหุ้นส่วนของสำนักงานสอบบัญชี ซึ่งมีผู้สอบบัญชีของบริษัท บริษัทแม่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทสังกัดอยู่ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี ก่อนวันที่ได้รับแต่งตั้ง
6. ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ให้บริการวิชาชีพใดๆ ซึ่งรวมถึงการให้บริการเป็นที่ปรึกษากฎหมายหรือที่ปรึกษาทางการเงิน ซึ่งได้รับค่าบริการเกินกว่า 2 ล้านบาทต่อปี จากบริษัท บริษัทแม่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้ถือหุ้นใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท และไม่เป็นผู้ถือหุ้นที่มียก ผู้มีอำนาจควบคุม หรือหุ้นส่วนของผู้ให้บริการทางวิชาชีพนั้นด้วย เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี ก่อนวันที่ได้รับแต่งตั้ง

7. ไม่เป็นกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งขึ้นเพื่อเป็นตัวแทนของกรรมการของบริษัท ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่
8. ไม่ประกอบกิจการที่มีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันที่มิชอบกับกิจการของบริษัทหรือบริษัทย่อย หรือไม่เป็นหุ้นส่วนที่มียกเว้นในหุ้นส่วน หรือเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมบริหารงาน ลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษาที่รับเงินเดือนประจำ หรือถือหุ้นเกินร้อยละ 1 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัทอื่น ซึ่งประกอบกิจการที่มีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันที่มิชอบกับกิจการของบริษัทหรือบริษัทย่อย
9. ไม่มีลักษณะอื่นใดที่ทำให้ไม่สามารถให้ความเห็นอย่างเป็นอิสระเกี่ยวกับการดำเนินงานของบริษัท

วาระการดำรงตำแหน่ง

1. คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทนจะเป็นผู้ทำการสรรหาและเสนอชื่อบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในกฎบัตรนี้เพื่อดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัท โดยจะนำเสนอชื่อบุคคลดังกล่าวต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทและ/หรือที่ประชุมผู้ถือหุ้น เพื่อเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นพิจารณาเลือกต่อไป
2. ให้กรรมการบริษัทดำรงตำแหน่งคราวละ 3 ปีและเมื่อครบกำหนดออกตามวาระอาจได้รับพิจารณาเลือกตั้งให้เป็นกรรมการบริษัทต่อไปได้
3. ในกรณีที่เป็นการแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งกรรมการที่ว่างลงเพราะเหตุอื่นนอกจากถึงคราวออกตามวาระ ให้คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทนเลือกบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในกฎบัตรนี้และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายเพื่อนำเสนอชื่อบุคคลดังกล่าวต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทเพื่อแต่งตั้งเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัทในการประชุมคณะกรรมการบริษัทคราวถัดไป เว้นแต่วาระของกรรมการผู้นั้นจะเหลือน้อยกว่า 2 เดือน ทั้งนี้ บุคคลซึ่งเข้ารับตำแหน่งเป็นกรรมการในกรณีดังกล่าวให้อยู่ในตำแหน่งเพียงเท่าวาระที่ยังเหลืออยู่ของกรรมการบริษัทซึ่งพ้นจากตำแหน่ง
4. ในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปีทุกครั้งให้กรรมการบริษัทออกจากตำแหน่งจำนวน 1 ใน 3 ของ จำนวนกรรมการในขณะนั้นถ้าจำนวนกรรมการจะแบ่งออกให้ตรงเป็นสามส่วนไม่ได้ก็ให้ออกโดยจำนวนใกล้เคียงที่สุดกับส่วน 1 ใน 3 โดยกรรมการบริษัทซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับเลือกให้กลับเข้ามารับตำแหน่งได้
5. กรรมการอิสระจะมีวาระการดำรงตำแหน่งต่อเนื่องไม่เกิน 9 ปี เว้นแต่คณะกรรมการบริษัทจะเห็นว่าบุคคลนั้นสมควรดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการอิสระของบริษัทต่อไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัท
6. นอกจากการพ้นตำแหน่งตามวาระดังกล่าวข้างต้น กรรมการบริษัท พ้นตำแหน่งเมื่อ
  - ก) ตาย
  - ข) ลาออก
  - ค) ขาดคุณสมบัติการเป็นกรรมการบริษัทหรือมีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัดหรือมีลักษณะที่แสดงถึงการขาดความเหมาะสมที่จะได้รับความไว้วางใจให้บริหารจัดการกิจการที่มีมหาชนเป็นผู้ถือหุ้นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (และที่แก้ไขเพิ่มเติม) รวมทั้งประกาศของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่เกี่ยวข้อง
  - ง) ขาดคุณสมบัติการเป็นกรรมการบริษัท ตามกฎบัตรนี้
  - จ) ที่ประชุมผู้ถือหุ้นลงมติให้ออก
  - ฉ) ศาลมีคำสั่งให้ออก

กรรมการบริษัทคนใดจะลาออกจากตำแหน่งให้ยื่นใบลาออกต่อประธานกรรมการบริษัทหรือเลขานุการบริษัท โดยการลาออกนั้นให้มีผลตั้งแต่วันที่ใบลาออกไปถึงบริษัท

ขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบคณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการบริษัทมีอำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทฯ ต่อผู้ถือหุ้น ซึ่งกรรมการแต่ละคนต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนเพื่อประโยชน์สูงสุดขององค์กร และต้องรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงานของคณะกรรมการบริษัทร่วมกันและอย่างเท่าเทียมกัน โดยคณะกรรมการบริษัทมีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

1.) ด้านนโยบาย และการกำกับดูแล

- 1.1 ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ และข้อบังคับของบริษัท ตลอดจนมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โดยคำนึงถึงผลประโยชน์บริษัทเป็นสำคัญ
- 1.2 กำหนดและอนุมัติวิสัยทัศน์ ทิศทางการดำเนินธุรกิจ กลยุทธ์ แผนการลงทุน แผนธุรกิจ รวมทั้งงบประมาณประจำปีของบริษัท/บริษัทย่อย
- 1.3 กำกับดูแลการบริหารจัดการและติดตามผลการดำเนินงานของบริษัท/บริษัทย่อย เพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินกิจการเป็นไปตามเป้าหมายและแผนงานที่กำหนดไว้
- 1.4 จัดให้มีนโยบายเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่เหมาะสมสำหรับบริษัท/บริษัทย่อย และเปิดเผยให้ผู้ถือหุ้นรับทราบในรายงานประจำปี
- 1.5 จัดให้มีจรรยาบรรณและจริยธรรมทางธุรกิจ เพื่อเป็นมาตรฐานในการปฏิบัติงานของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานบริษัท/บริษัทย่อยทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทควรติดตามให้มีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณและจริยธรรมทางธุรกิจดังกล่าวอย่างจริงจัง
- 1.6 พิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการชุดย่อยเพื่อทำหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะ พิจารณาเรื่องต่างๆ พร้อมทั้งกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการชุดย่อย
- 1.7 พิจารณาแต่งตั้งประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (CEO รวมถึงพิจารณาคำตอบแทนของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (CEO)
- 1.8 ในกรณีที่คณะกรรมการบริษัทมีการมอบอำนาจ/ยกเลิก เพิกถอน เปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขอำนาจ ให้ผู้บริหาร หรือพนักงานปฏิบัติการแทน ต้องจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร หรือบันทึกเป็นมติคณะกรรมการบริษัทในรายงานการประชุมคณะกรรมการบริษัทอย่างชัดเจน

2.) ด้านบัญชีและการจัดทำรายงานทางการเงิน

- 2.1 จัดให้มีการทบทวนแสดงฐานะทางการเงิน และงบกำไรขาดทุน ณ วันสิ้นสุดของรอบปีปฏิทินซึ่งเป็นรอบปีบัญชีของบริษัทเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นในการประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปีเพื่อพิจารณาอนุมัติ ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทต้องจัดให้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตรวจสอบงบแสดงฐานะทางการเงินและงบกำไรขาดทุนนั้นให้เสร็จก่อนนำเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้น
- 2.2 พิจารณาคัดเลือกให้ความเห็นชอบในการเสนอรายชื่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของบริษัท/บริษัทย่อย รวมทั้งพิจารณากำหนดค่าตอบแทนที่เหมาะสมตามที่คณะกรรมการตรวจสอบนำเสนอก่อนนำเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้น ในการประชุมสามัญประจำปีเพื่อพิจารณาอนุมัติ
- 2.3 ดำเนินการให้บริษัท/บริษัทย่อย นำนโยบายบัญชีที่เหมาะสมตามมาตรฐานการบัญชีมาใช้ในการจัดทำบัญชีและรายงานทางการเงิน
- 2.4 อนุมัติการทำรายการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งทรัพย์สินและหรือรายการเกี่ยวโยงกันของบริษัท ยกเว้นแต่รายการดังกล่าวระบุไว้ว่าต้องได้รับอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น ในการพิจารณาอนุมัติดังกล่าวต้องเป็นไปตามประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อบังคับ และระเบียบการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกัตลาดหลักทรัพย์
- 2.5 ดูแลบริษัทย่อยให้เปิดเผยข้อมูลที่สำคัญในการจัดทำงบการเงินโดยข้อมูลต้องครบถ้วนถูกต้อง ภายในเวลาที่ บริษัทกำหนด

3.) ด้านการควบคุมการตรวจสอบภายใน และการบริหารความเสี่ยง

- 3.1 จัดให้มีกรรมการตรวจสอบจำนวนอย่างน้อย 3 ท่าน โดยคัดเลือกจากกรรมการบริษัทซึ่งเป็นกรรมการอิสระ จำนวน 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการบริษัททั้งหมด เป็นคณะกรรมการตรวจสอบ (Audit Committee) ซึ่งต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้
- ก) ได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการบริษัทหรือที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทให้เป็นกรรมการตรวจสอบ
  - ข) เป็นกรรมการอิสระที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม และไม่เป็นการการที่รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทให้ตัดสินใจในการดำเนินการของบริษัท บริษัทแม่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทย่อยลำดับเดียวกัน ผู้ถือหุ้นรายใหญ่หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท และไม่เป็นการการของบริษัทแม่ บริษัทย่อย หรือบริษัทย่อยลำดับเดียวกัน เฉพาะที่เป็นบริษัทจดทะเบียน
  - ค) มีหน้าที่ในลักษณะเดียวกับที่กำหนดไว้ในประกาศตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยว่าด้วยคุณสมบัติและขอบเขตการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบ
  - ง) มีความรู้และประสบการณ์เพียงพอที่จะสามารถทำหน้าที่ในฐานะกรรมการตรวจสอบ ทั้งนี้ ต้องมีกรรมการตรวจสอบอย่างน้อย 1 คนที่มีความรู้และประสบการณ์เพียงพอที่จะสามารถทำหน้าที่ในการสอบทานความน่าเชื่อถือของงบการเงินได้
- 3.2 จัดให้มีคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและธรรมาภิบาล ซึ่งประกอบด้วยกรรมการบริษัทอย่างน้อย 2 ท่านและผู้บริหาร โดยจำนวนคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและธรรมาภิบาล จะต้องไม่เกิน 5 ท่าน ซึ่งควรมีคุณสมบัติ ดังนี้
- ก) มีความรู้ ความชำนาญ และความเข้าใจเกี่ยวกับความเสี่ยงของกิจการ
  - ข) สามารถอุทิศเวลาในการปฏิบัติหน้าที่และความคิดเห็นอย่างเพียงพอในการปฏิบัติงานในฐานะคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและธรรมาภิบาล
  - ค) จัดให้มีนโยบายด้านการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Policy) ให้ครอบคลุมทั้งบริษัท/บริษัทย่อย รวมทั้งจัดให้มีกระบวนการในการบริหารความเสี่ยงเพื่อลดผลกระทบต่อกิจการของบริษัท/บริษัทย่อย อย่างเหมาะสม
  - ง) ติดตามและควบคุมบริษัท/บริษัทย่อย ให้เป็นไปตามนโยบายการควบคุมภายใน และการบริหารความเสี่ยงที่บริษัทกำหนด รวมทั้งกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางธุรกิจ
  - จ) ทบทวนระบบหรือประเมินประสิทธิภาพของระบบควบคุมภายในและการจัดการความเสี่ยงอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

4.) ด้านการจัดการความขัดแย้งทางผลประโยชน์

- 4.1 ห้ามมิให้กรรมการซึ่งมีส่วนได้ส่วนเสียในเรื่องใดออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมในเรื่องนั้น
- 4.2 ห้ามมิให้กรรมการประกอบกิจการอันมีสภาพอย่างเดียวกันและเป็นการแข่งขันกับกิจการของบริษัท หรือเข้าเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนสามัญ หรือเป็นหุ้นส่วนไม่จำกัดความรับผิดในห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือเป็นกรรมการของบริษัทเอกชนหรือบริษัทอื่นที่ประกอบกิจการอันมีสภาพอย่างเดียวกัน และเป็นการแข่งขันกับกิจการของบริษัทไม่ว่าจะทำเพื่อประโยชน์ตน หรือประโยชน์ผู้อื่น เว้นแต่จะได้แจ้งให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นทราบก่อนมีมติแต่งตั้ง
- 4.3 ห้ามมิให้บริษัทให้กู้ยืมเงิน ค่าประกันการรับซื้อหรือซื้อลดตัวเงิน และให้หลักประกันเกี่ยวกับเงินที่กู้ยืมแก่กรรมการ ดังต่อไปนี้
- ก) การให้กู้ยืมเงิน ค่าประกันการรับซื้อหรือซื้อลดตัวเงิน และให้หลักประกันเกี่ยวกับเงินที่กู้ยืมแก่คู่สมรส หรือบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของกรรมการ
  - ข) การให้กู้ยืมเงิน ค่าประกันการรับซื้อหรือซื้อลดตัวเงิน และให้หลักประกันเกี่ยวกับเงินที่กู้ยืมแก่ห้างหุ้นส่วนสามัญที่กรรมการ คู่สมรส หรือบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของกรรมการนั้นเป็นหุ้นส่วน
  - ค) การให้กู้ยืมเงิน ค่าประกันการรับซื้อหรือซื้อลดตัวเงิน และให้หลักประกันเกี่ยวกับเงินที่กู้ยืมแก่ห้างหุ้นส่วนจำกัดที่กรรมการ คู่สมรส หรือบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของกรรมการนั้น เป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิด

- ง) การให้กู้ยืมเงิน คำประกันการรับซื้อหรือซื้อลดตัวเงิน และให้หลักประกันเกี่ยวกับเงินที่กู้ยืมแก่บริษัทอื่นหรือบริษัท เอกชนที่กรรมการ คู่สมรส หรือบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของการกรรมการนั้น ถือหุ้นรวมกันเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนหุ้น ทั้งหมดของบริษัทอื่นหรือบริษัทเอกชนนั้น

ทั้งนี้ เว้นแต่การให้กู้ยืมเงิน การคำประกันการรับซื้อหรือซื้อลดตัวเงิน และการให้หลักประกันเกี่ยวกับเงินที่กู้ยืมนั้น เป็นไปตาม ระเบียบการสงเคราะห์พนักงานและลูกจ้าง

- 4.4 ห้ามมิให้บริษัทจ่ายเงินหรือทรัพย์สินอื่นใดให้แก่กรรมการ เว้นแต่จ่ายเป็นค่าตอบแทนตามข้อบังคับบริษัท ในกรณีที่ข้อ บังคับของบริษัทมิได้กำหนดไว้ การจ่ายค่าตอบแทนให้เป็นไปตามมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้น ซึ่งประกอบด้วยคะแนนเสียง ไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุม
- 4.5 กรรมการคนใดซื้อทรัพย์สินของบริษัท หรือขายทรัพย์สินให้แก่บริษัทหรือกระทำการธุรกิจอย่างใดอย่างหนึ่งกับบริษัท ไม่ว่าจะ กระทำในนามของตนหรือของบุคคลอื่น ต้องได้รับความยินยอมจากคณะกรรมการบริษัทก่อน ไม่เช่นนั้นการซื้อขาย หรือกระทำการธุรกิจนั้นไม่มีผลผูกพันบริษัท
- 4.6 ให้กรรมการ/ผู้บริหาร ของบริษัท รายงานส่วนได้เสียของตนเองและของบุคคลที่เกี่ยวข้องให้บริษัททราบ เมื่อมีกรณีดังต่อไปนี้
  - ก) มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในสัญญาใดๆ ที่บริษัททำขึ้นระหว่างรอบปีบัญชี โดยระบุข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ ลักษณะของสัญญา ชื่อของคู่สัญญาและส่วนได้เสียของกรรมการในสัญญานั้น (ถ้ามี)
  - ข) ถือหุ้นหรือหุ้นกู้ในบริษัท โดยระบุจำนวนทั้งหมดที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงในระหว่างรอบปีบัญชี (ถ้ามี)

5.) ด้านการติดต่อสื่อสารกับผู้ถือหุ้น

- 5.1 จัดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นเป็นการประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปีภายใน 120 วัน นับแต่วันสิ้นสุดของรอบปีบัญชีของ บริษัท การประชุมคราวอื่นนอกจากนี้ ให้เรียกว่าการประชุมวิสามัญ
- 5.2 จัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่สำคัญต่อผู้ถือหุ้น ในงบการเงินและรายงานต่างๆ ที่จัดทำต่อผู้ถือหุ้น โดยข้อมูลเหล่านี้นควรให้เผยแพร่ผ่านระบบของตลาดหลักทรัพย์ก่อนและอาจเผยแพร่เพิ่มเติมผ่านเว็บไซต์ของบริษัท

6.) ด้านอื่นๆ

- 6.1 จัดให้มีคณะกรรมการบริหาร และคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน และเป็นผู้คัดเลือกประธานกรรมการ บริหาร และประธานกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน
- 6.2 แต่งตั้งเลขานุการบริษัทตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
- 6.3 จัดให้มีกฎบัตรของคณะกรรมการบริษัท และคณะกรรมการชุดย่อย ตลอดจนให้ความเห็นชอบข้อเสนอของกรรมการชุด ย่อยในการปรับเปลี่ยนเนื้อหาในกฎบัตรให้มีความเป็นปัจจุบัน และเหมาะสมกับระเบียบ ข้อบังคับ และสถานการณ์ที่ เปลี่ยนแปลงไป
- 6.4 ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่กำหนดไว้ในประกาศ ข้อกำหนด พระราชบัญญัติ หรือกฎหมายอื่นใดที่กำกับดูแลบริษัท

การประชุมคณะกรรมการบริษัท

1. กำหนดให้มีการประชุมอย่างน้อย 4 ครั้งต่อปี โดยกำหนดวันประชุมไว้ล่วงหน้าตลอดทั้งปีและอาจมีการประชุมวาระพิเศษเพิ่ม เดิมตามความจำเป็น
2. ประธานกรรมการบริษัทและประธานเจ้าหน้าที่บริหารจะเป็นผู้ดูแลให้ความเห็นชอบกำหนดวาระการประชุม
3. เลขานุการบริษัททำหน้าที่จัดส่งหนังสือเชิญประชุมพร้อมระเบียบวาระการประชุมและเอกสารประกอบการประชุมไปให้ กรรมการล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วันเพื่อให้กรรมการมีเวลาศึกษาล่วงหน้าก่อนเข้าประชุม

4. ประธานกรรมการบริษัททำหน้าที่ประธานที่ประชุมมีหน้าที่ดูแลจัดสรรเวลาแต่ละวาระให้อย่างเพียงพอสำหรับกรรมการที่จะอภิปรายแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระในประเด็นสำคัญโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างเป็นธรรม
5. ในการประชุมกรรมการบริษัท ผู้มีส่วนได้เสียอย่างมีนัยสำคัญในเรื่องที่พิจารณาต้องออกจากที่ประชุมระหว่างการพิจารณาเรื่องนั้นๆ
6. การลงมติให้ใช้เสียงข้างมากและหากมีการคัดค้านมติดังกล่าวให้บันทึกคำคัดค้านไว้ในรายงานการประชุม
7. เลขานุการบริษัททำหน้าที่ในการจัดบันทึกและจัดทำรายงานการประชุมภายใน 14 วันจัดเก็บรายงานการประชุมเอกสารประกอบการประชุมสนับสนุนติดตามให้คณะกรรมการบริษัทสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นไปตามกฎหมายข้อบังคับและมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นรวมทั้งประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้อง

องค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการบริษัทต้องมีกรรมการบริษัทมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการบริษัททั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุมในกรณีที่ประธานกรรมการบริษัทไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ในกรณีที่มีรองประธานกรรมการบริษัทอยู่ให้รองประธานกรรมการบริษัทเป็นประธานที่ประชุม แต่ถ้าไม่มีรองประธานกรรมการบริษัทหรือมีแต่ไม่อยู่ในที่ประชมนั้นหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการบริษัทซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการบริษัทคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุมการวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

กรรมการบริษัทคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนนเว้นแต่กรรมการบริษัทซึ่งมีส่วนได้เสียในเรื่องใดไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนในเรื่องนั้นถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมเป็นผู้ชี้ขาด

การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ

คณะกรรมการบริษัท จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานโดยรวมของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการตรวจสอบ และการประเมินตนเองเป็นรายบุคคล เพื่อให้คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาผลงานและปัญหา เพื่อการปรับปรุงแก้ไขการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

โดยกระบวนการในการประเมินตนเองของคณะกรรมการและคณะกรรมการตรวจสอบนั้น เลขานุการบริษัท และเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบจะจัดส่งแบบประเมินดังกล่าวข้างต้น ให้กรรมการทุกท่านทำการประเมินและส่งกลับมายังเลขานุการบริษัท และเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อทำการประมวลผลและสรุปผลคะแนนรายงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท และคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อทราบ

หัวข้อหลักในการประเมินผลการปฏิบัติงาน สามารถสรุปได้ดังนี้

	การประเมินตนเองแบบทั้งคณะ		การประเมินตนเองแบบรายบุคคล	
	คณะกรรมการบริษัท	คณะกรรมการตรวจสอบ	คณะกรรมการบริษัทฯ	คณะกรรมการตรวจสอบ
(1) โครงสร้างและคุณสมบัติของคณะกรรมการ	◆	◆	◆	◆
(2) การประชุมคณะกรรมการ	◆	◆	◆	◆
(3) บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ	◆	◆	◆	◆
(4) เรื่องอื่นๆ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการและฝ่ายจัดการ การพัฒนาด้านของกรรมการและการพัฒนาผู้บริหาร	◆			

ในปี 2561 ผลการประเมินการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัท และคณะกรรมการตรวจสอบ สรุปได้ดังนี้

	การประเมินตนเองแบบทั้งคณะ (ร้อยละ)	การประเมินตนเองแบบรายบุคคล (ร้อยละ)
คณะกรรมการบริษัทฯ	95.4	93.5
คณะกรรมการตรวจสอบ	94	94.66

การประเมินผลการปฏิบัติงานของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

คณะกรรมการบริษัท ได้จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร โดยใช้หัวข้อการประเมิน (1) การประเมินผลการปฏิบัติงาน (2)การมีวิสัยทัศน์และการบริหารเชิงกลยุทธ์ (3) ความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ (4) การบริหารการเปลี่ยนแปลง (5) การบริหารทรัพยากรบุคคล (6) การบริหารความเสี่ยง และ (7) ความไว้วางใจ

คณะกรรมการชุดย่อย

คณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการชุดย่อยของคณะกรรมการบริษัท ปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการบริษัท ได้มอบหมาย ทำหน้าที่อย่างอิสระ เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีและมาตรฐานสากล เพื่อให้มั่นใจว่าการบริหารกิจการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนด

วาระการดำรงตำแหน่ง

คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทนจะเป็นผู้ทำการสรรหาและเสนอชื่อบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในกฎบัตรนี้เพื่อดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจสอบโดยจะนำเสนอชื่อบุคคลดังกล่าวต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาอนุมัติแต่งตั้งหรือเพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาอนุมัติแต่งตั้งต่อไป ให้กรรมการตรวจสอบดำรงตำแหน่งกรรมการติดต่อกันได้ไม่เกิน 3 วาระ และ สามารถต่อวาระได้โดยรวมไม่เกิน 9 ปี

ทั้งนี้คณะกรรมการบริษัทสามารถพิจารณาขยายระยะเวลาการ ดำรงตำแหน่งของกรรมการตรวจสอบได้ตามที่เห็นสมควร และในปีที่กรรมการตรวจสอบดังกล่าวครบกำหนดออก ตามวาระ คณะกรรมการอาจเสนอชื่อกรรมการดังกล่าวให้ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นพิจารณาเลือกตั้งกรรมการกลับเข้าเป็นกรรมการตรวจสอบต่อไปได้

ขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบคณะกรรมการตรวจสอบ

1. พิจารณาและสอบทานความถูกต้องและความเพียงพอในการเปิดเผยข้อมูลของรายงานทางการเงินประจำปีหรือระหว่างกาลของบริษัท เพื่อให้เหมาะสมและเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี โดยติดต่อประสานงานกับผู้สอบบัญชีภายนอกและผู้บริหารที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดเตรียมรายงานทางการเงินประจำปีและประจำไตรมาส
2. คณะกรรมการตรวจสอบอาจให้ผู้สอบบัญชีภายนอกสอบทานหรือตรวจสอบธุรกรรมใดๆ ที่เห็นว่าจำเป็นและสำคัญในระหว่างการจัดทำบัญชีของบริษัท
3. สอบทานให้มีระบบการควบคุมภายในและการตรวจสอบภายในของบริษัท/บริษัทย่อย ที่เหมาะสมและมีประสิทธิผล
4. ควบคุมดูแลให้บริษัท/บริษัทย่อย ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด กฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กฎของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และกฎของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่เกี่ยวกับบริษัทจดทะเบียน รวมถึงกฎเกณฑ์อื่นที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจของบริษัท/บริษัทย่อย

5. พิจารณาความเป็นอิสระของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ตลอดจนให้ความเห็นชอบในการพิจารณาแต่งตั้ง โยกย้าย และเลิกจ้างหัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายใน
6. พิจารณา คัดเลือก เสนอ และเลิกจ้างบุคคลซึ่งมีความเป็นอิสระเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้สอบบัญชี และพิจารณาเสนอคำตอบแทนของบุคคลดังกล่าวต่อคณะกรรมการบริษัท รวมทั้งประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชีโดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมประชุมด้วยอย่างน้อยปีละครั้ง
7. พิจารณาและอนุมัตินโยบาย/กฎบัตรหน่วยงานตรวจสอบภายใน แผนการตรวจสอบภายในประจำปีของบริษัท/บริษัทย่อย
8. พิจารณาและให้ความเห็นรายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ให้มีความสมเหตุสมผลและเป็นประโยชน์สูงสุดขององค์กร รวมถึงเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
9. จัดทำรายงานการกำกับดูแลกิจการของคณะกรรมการตรวจสอบ โดยเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปี ซึ่งรายงานดังกล่าวต้องลงนามโดยประธานกรรมการตรวจสอบ
10. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมายด้วยความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบ
11. สอบทานและให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ เช่น นโยบายการบัญชีที่สำคัญของบริษัท นโยบายการตั้งค่าเผื่อการบัญชีและการประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ นโยบายเกี่ยวกับการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เป็นต้น

คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน

คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน ถูกแต่งตั้งโดยคณะกรรมการบริษัท เพื่อเข้ามาสรรหาและเสนอแนวทางการกำหนดคำตอบแทนให้แก่กรรมการบริษัท กรรมการชุดย่อย และผู้บริหารระดับสูง ให้เป็นไปอย่างโปร่งใส เป็นธรรมและเป็นไปตามนโยบายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

วาระดำรงตำแหน่ง

คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน มีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับระยะเวลาการดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัท โดยจะครบวาระตำแหน่งในการประชุมสามัญประจำปีผู้ถือหุ้นพร้อมกับการครบวาระการเป็นกรรมการบริษัท (ในปีที่ครบกำหนด) ทั้งนี้ กรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน ที่พ้นวาระอาจได้รับการแต่งตั้งให้กลับเข้าดำรงตำแหน่งได้อีก

ขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน

1. พิจารณาโครงสร้าง ขนาด และองค์ประกอบของคณะกรรมการบริษัท และคณะกรรมการชุดย่อยของบริษัทและบริษัทย่อย ให้มีความเหมาะสมกับกลยุทธ์ของบริษัท และสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป
2. พิจารณากำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัท โดยคำนึงถึงความหลากหลายทางด้านความรู้ความเชี่ยวชาญ ทักษะและประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัท และการอุทิศเวลา
3. กำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการในการสรรหา ตลอดจนพิจารณาคัดเลือกและเสนอชื่อกรรมการของบริษัท และกรรมการของคณะกรรมการชุดย่อยให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้น และ/หรือคณะกรรมการบริษัทอนุมัติ
4. พิจารณาหลักเกณฑ์ในการสืบทอดตำแหน่งของผู้บริหารระดับสูง
5. พิจารณากลับกรองคำตอบแทนสำหรับคณะกรรมการบริษัท และคณะกรรมการชุดย่อย ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ของบริษัท ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน
6. นำเสนอแผนการกำหนดคำตอบแทนสำหรับคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการชุดย่อย ต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณา และขออนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นประจำปี

7. นำเสนอคำตอบแทนและผลประโยชน์ที่เหมาะสมสำหรับประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และเสนอแนะต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อขออนุมัติ
8. กรณีที่ตำแหน่งกรรมการว่างลง เนื่องจาก
  1. ออกตามวาระ – พิจารณาสรรหาและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณสมบัติเหมาะสม เป็นกรรมการ เพื่อเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการบริษัท และขออนุมัติจากที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี
  2. ออกเพราะเหตุอื่นนอกจากถึงคราวออกตามวาระ – พิจารณาสรรหาและคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเป็นกรรมการ เพื่อเสนอคณะกรรมการบริษัทฯ พิจารณาแต่งตั้งทดแทนตำแหน่งที่ว่างลง
9. ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมายอันเกี่ยวเนื่องกับการสรรหาและพิจารณาคำตอบแทน

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและธรรมาภิบาล

คณะกรรมการบริษัทได้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและธรรมาภิบาลขึ้น เพื่อกำหนดนโยบายด้านการบริหารความเสี่ยงให้ครอบคลุมทั้งองค์กร รวมทั้งกำกับดูแลให้มีระบบหรือกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อลดผลกระทบต่อบริษัทอย่างเหมาะสม โดยกำหนดองค์ประกอบ ขอบเขตอำนาจ หน้าที่และความรับผิดชอบ เพื่อให้คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและธรรมาภิบาล สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามที่คณะกรรมการบริษัทได้มอบหมาย และเพื่อให้การดำเนินธุรกิจเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลและกำกับดูแลกิจการที่ดี

วาระการดำรงตำแหน่ง

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและธรรมาภิบาล มีวาระดำรงตำแหน่งคราวละ 2 ปี กรรมการบริหารความเสี่ยงและธรรมาภิบาล ที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการบริษัทเข้ามาดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารความเสี่ยงอีกได้

ขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและธรรมาภิบาล

บริหารความเสี่ยง

1. กำหนด ทบทวน และให้ความเห็นชอบนโยบายการบริหารความเสี่ยง แผนแม่บทบริหารความเสี่ยง ตลอดจนอำนาจการและดำเนินการจัดการวางระบบบริหารความเสี่ยงของบริษัท รวมทั้งพิจารณา ทบทวนแผนบริหารความเสี่ยงให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้อง เหมาะสมกับสถานการณ์
2. ประเมิน ติดตาม และดูแลระดับความเสี่ยงของบริษัทให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม
3. กำกับ ดูแล ตลอดจนติดตามให้ทุกหน่วยงานภายในบริษัทปฏิบัติตามนโยบายบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง
4. ติดตามและรายงานสถานะความเสี่ยงของบริษัท ต่อคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการตรวจสอบ
5. แต่งตั้งคณะทำงานได้ตามที่เห็นสมควร
6. ปฏิบัติการอื่นใดที่เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย

ธรรมาภิบาล

1. กำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติในการกำกับดูแลกิจการที่ดีและเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติ
2. ให้คำแนะนำหลักการการกำกับดูแลกิจการที่ดีแก่ คณะกรรมการบริษัท
3. จัดทำคู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดี ทบทวนแนวปฏิบัติด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท โดยเปรียบเทียบกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของมาตรฐานสากล และของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท เพื่อพิจารณาและอนุมัติปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอ

4. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานตามความเหมาะสม และกำหนดนโยบายกำกับดูแลกิจการที่ดีให้คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทฯ โดยรายงานผลการกำกับดูแลกิจการให้ทราบเป็นระยะ
5. รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการบริษัท เพื่อทราบ
6. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการบริหาร

เพื่อสนับสนุนให้การปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหาร ซึ่งเป็นกลไกสำคัญหนึ่งในการกำกับดูแลการบริหารจัดการองค์กร และธุรกิจของบริษัทให้เป็นไปตามนโยบาย แผนงาน และเป้าหมายที่คณะกรรมการบริษัทได้กำหนดไว้ เกิดประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย รวมทั้งให้เกิดความชัดเจนในเรื่องขอบเขตอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ และสาระสำคัญอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการบริษัทจึงเห็นชอบให้จัดทำกฎบัตรคณะกรรมการบริหารขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารให้ถูกต้องตามกฎหมายและสอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี

วาระการดำรงตำแหน่ง

กรรมการบริหารที่เป็นกรรมการบริษัท มีวาระดำรงตำแหน่งคราวละ 3 ปี โดยครบรอบออกตามวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการบริษัทและเมื่อครบกำหนดตามวาระ อาจได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการบริษัทอีกครั้งก็ได้

ขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบคณะกรรมการบริหาร

คณะกรรมการบริษัท ได้มอบหมายให้คณะกรรมการบริหารมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการดำเนินกิจการและบริหารงานของบริษัทและ/หรือบริษัทย่อย รวมทั้งกลุ่มบริษัท โดยคณะกรรมการบริหารต้องมีการกำหนดและกลั่นกรอง นโยบาย จัดทำแผนธุรกิจ งบประมาณ โครงสร้างการบริหารงานและอำนาจการบริหารต่างๆ ของบริษัทและ/หรือบริษัทย่อย รวมทั้งกลุ่มบริษัท เพื่อเสนอให้ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบ

โดยสรุปคณะกรรมการบริหารมีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดังนี้

1. ดำเนินกิจการและบริหารกิจการของบริษัทตามนโยบายของคณะกรรมการบริษัท ซึ่งอยู่ภายใต้กฎหมาย เงื่อนไข กฎระเบียบ และข้อบังคับของบริษัท เว้นแต่รายการที่กฎหมายกำหนดให้ต้องได้มติที่ประชุมผู้ถือหุ้น
2. พิจารณา/กำหนดและกลั่นกรองข้อเสนอของฝ่ายจัดการในการกำหนดโครงสร้างองค์กร วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย นโยบาย ทิศทาง กลยุทธ์ทางธุรกิจ การดำเนินธุรกิจ แผนการดำเนินธุรกิจ การลงทุนขยายกิจการ กำหนดแผนการเงิน งบประมาณรวม และงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อเสนอคณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติ
3. ดำเนินกิจการบริหารงานทั่วไปของบริษัท เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผล โดยให้ครอบคลุมทุกรายละเอียดของการคัดเลือก การฝึกอบรม การว่าจ้าง และการเลิกจ้างของพนักงานของบริษัท
4. อนุมัติการกู้หรือการขอสินเชื่อใดๆ จากสถาบันการเงิน รวมตลอดถึงการเข้าเป็นผู้ค้ำประกัน หรือการชำระเงินหรือใช้จ่ายเงิน เพื่อธุรกรรมตามปกติธุรกิจของบริษัท ให้เป็นไปตามอำนาจอนุมัติ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย
5. แต่งตั้ง ถอดถอน ปรับเปลี่ยนโครงสร้างองค์กร ในตำแหน่งที่ไม่สูงกว่าระดับประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
6. ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมายในแต่ละช่วงเวลาจากคณะกรรมการบริษัท
7. มีอำนาจแต่งตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจตามที่คณะกรรมการบริหารเห็นสมควร เพื่อช่วยสนับสนุนในการดำเนินกิจการหรือบริหารงานของบริษัท/บริษัทย่อย เพื่อให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะทำงาน มีการควบคุมและกำกับดูแลให้การดำเนินงานของคณะทำงานบรรลุเป้าหมาย
8. ให้คำแนะนำ คำปรึกษาและกำหนดอำนาจหน้าที่ของประธานเจ้าหน้าที่บริหารและคณะทำงานเฉพาะกิจ

9. มีอำนาจแต่งตั้งที่ปรึกษาภายนอกเพื่อช่วยสนับสนุนในการดำเนินกิจการหรือบริหารงานของบริษัท/บริษัทย่อย เพื่อให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ
10. กำกับดูแลการบริหารการจัดการและการติดตามผลการดำเนินงานของบริษัท/บริษัทย่อย เพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินกิจการเป็นไปตามเป้าหมายและแผนงานที่กำหนดไว้
11. ดูแลให้บริษัท/บริษัทย่อย มีระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพโดยประสานงานกับคณะกรรมการตรวจสอบ
12. เสนอชื่อผู้มีคุณสมบัติเหมาะสมแก่คณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาแต่งตั้งให้เป็นกรรมการ/ผู้บริหารของบริษัทย่อย รวมทั้งกำหนดนโยบาย การกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อย เพื่อเสนอคณะกรรมการบริษัทอนุมัติ

อำนาจการอนุมัติของคณะกรรมการบริหาร มีดังนี้

1. ศึกษาความเป็นไปได้ในโครงการใหม่ และมีอำนาจพิจารณาอนุมัติการเข้าประมุขงานรวมทั้งการทำนิติกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยอำนาจดังกล่าวให้เป็นไปตามกรอบอำนาจอนุมัติที่คณะกรรมการบริษัทกำหนด และเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
2. ให้มีอำนาจในการมอบอำนาจให้บุคคลใดบุคคลหนึ่ง/หลายคน ปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดอยู่ภายใต้การควบคุมคณะกรรมการบริหารและภายในระยะที่คณะกรรมการบริหารเห็นสมควร คณะกรรมการบริหารอาจยกเลิก เพิกถอน เปลี่ยนแปลง หรือแก้ไขบุคคลที่ได้รับการมอบอำนาจหรือการมอบอำนาจนั้นๆ ตามที่เห็นควร
3. การอนุมัติรายการ/มอบอำนาจของคณะกรรมการบริหาร ไม่สามารถกระทำได้กับรายการที่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์/รายการเกี่ยวโยงกัน หรือบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง หรือมีส่วนได้เสีย (ตามข้อบังคับของบริษัทและตามที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยประกาศกำหนด) ยกเว้น การเข้าทำรายการที่เป็นไปตามนโยบายและหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริษัทได้พิจารณาอนุมัติไว้ ทั้งนี้คณะกรรมการบริหารจะต้องนำเสนอรายการดังกล่าวต่อคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อพิจารณาเห็นชอบและนำเสนอคณะกรรมการบริษัทอนุมัติ

ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ได้รับแต่งตั้งจากคณะกรรมการบริษัท ให้มีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการกิจการงานต่างๆ ของบริษัท ตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย ทั้งนี้ ประธานเจ้าหน้าที่บริหารจะต้องบริหารบริษัท ตามแผนงานหรืองบประมาณที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท อย่างเคร่งครัด ซื่อสัตย์ สุจริต และระมัดระวัง รวมทั้งรักษาผลประโยชน์ของบริษัท และผู้ถือหุ้น โดยอำนาจหน้าที่ของประธานเจ้าหน้าที่บริหารให้รวมถึงเรื่องหรือกิจการต่างๆ ดังต่อไปนี้ด้วย

ขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

1. บริหารจัดการและควบคุมดูแลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานทั่วไปของบริษัทเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ข้อบังคับ นโยบาย ข้อกำหนด กฎระเบียบ มติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท และมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น
2. รับผิดชอบจัดทำ กำหนดโครงสร้างองค์กร วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย นโยบาย ทิศทาง กลยุทธ์ทางธุรกิจ การดำเนินธุรกิจ แผนการดำเนินธุรกิจ การลงทุนขยายกิจการ กำหนดแผนการเงิน งบประมาณรวมและงบประมาณรายจ่ายประจำปี พิจารณาเรื่องการระดมทุนของบริษัท รวมถึงมีหน้าที่นำเสนอ และรายงานความคืบหน้าต่อคณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการบริษัท
3. ทบทวนและปรับปรุงแผนงานธุรกิจ ตลอดจนงบประมาณที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท เสนอต่อคณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการบริษัท ทุกไตรมาส
4. มีอำนาจในการทำนิติกรรมผูกพันบริษัทตามขอบเขตที่กำหนดไว้ในนโยบายและระเบียบวิธีปฏิบัติของบริษัท เรื่องอำนาจอนุมัติ
5. ดูแลให้มีการกำกับดูแลกิจการที่ดี การปฏิบัติตามกฎหมาย จรรยาบรรณธุรกิจ และนโยบายต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันและการแจ้งเบาะแสและข้อร้องเรียน

6. กำหนดและควบคุมให้บริษัท มีระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
7. บริหารจัดการทรัพยากรบุคคล โดยมีอำนาจในการออก/แก้ไข/เพิ่มเติม/ปรับปรุง/ระเบียบ/คำสั่ง และข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงานของบริษัท
8. ว่าจ้าง แต่งตั้ง ถอดถอน โยกย้าย เลื่อน ลด ตัดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัย หรือเลิกจ้าง กำหนดอัตราค่าจ้าง ให้บำเหน็จรางวัล ปรับขึ้นเงินเดือน ค่าตอบแทน เงินโบนัส พนักงานในนามของบริษัท รวมถึงทำการแต่งตั้งและกำหนดค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่อื่นใดในคณะผู้บริหาร และผู้อยู่ภายใต้บังคับบัญชาทั้งหมดที่มีตำแหน่งต่ำกว่าประธานเจ้าหน้าที่บริหารลงมา ตลอดจนมอบอำนาจและหน้าที่ที่ตน ได้รับมอบหมายให้แก่เจ้าหน้าที่ดังกล่าวตามที่ตนอาจพิจารณาเห็นสมควรแต่งตั้งที่ปรึกษาด้านต่างๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินงาน ดำเนินการตามแผนงานและงบประมาณที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท
9. จัดทำนโยบายและเข้าทำหรือยกเลิกสัญญาหรือข้อผูกพันใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในนามบริษัท ทั้งในปัจจุบันและอนาคตภายใต้ขอบเขตอำนาจการอนุมัติที่คณะกรรมการบริษัท พิจารณากำหนดไว้
10. เข้าทำหรือยกเลิกสัญญาหรือข้อผูกพันใดๆ นอกเหนือไปจากตามที่ระบุไว้ในข้อ 9. ข้างต้นภายใต้ขอบเขตอำนาจการอนุมัติที่คณะกรรมการบริษัท พิจารณากำหนดไว้
11. มีอำนาจในการมอบอำนาจช่วง และ/หรือมอบหมายให้บุคคลอื่นปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนได้ โดยการมอบอำนาจช่วง และ/หรือการมอบหมายดังกล่าวให้อยู่ภายในขอบเขตแห่งการมอบอำนาจตามหนังสือมอบอำนาจที่ให้ไว้ และ/หรือให้เป็นไปตามระเบียบ ข้อกำหนด และต้องไม่มีลักษณะเป็นการมอบอำนาจ หรือมอบอำนาจช่วงที่ทำให้ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร หรือผู้รับมอบอำนาจจากประธานเจ้าหน้าที่บริหาร สามารถถอนมติรายการที่ตนหรือบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง อาจมีส่วนได้เสีย หรืออาจได้รับประโยชน์ในลักษณะใดๆ หรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์อื่นใดกับบริษัทหรือบริษัทย่อยของบริษัท ยกเว้นเป็นการอนุมัติรายการที่เป็นไปตามนโยบายและหลักเกณฑ์ที่ประชุมผู้ถือหุ้นหรือคณะกรรมการบริษัทได้พิจารณาอนุมัติไว้

การกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

คณะกรรมการของบริษัทมีกลไกในการกำกับดูแลที่ทำให้สามารถควบคุมดูแลการจัดการและรับผิดชอบการดำเนินงานของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม เพื่อดูแลรักษาผลประโยชน์ในเงินลงทุนของบริษัท ดังนี้

1. กำหนดให้มีนโยบายการบันทึกบัญชีไปในลักษณะเดียวกันกับบริษัทแม่ ซึ่งจะสามารถตรวจสอบ และรวบรวมมาจัดทำงบการเงินรวมได้ทันทีกำหนด
2. ระหว่างปี บริษัทได้จัดให้ฝ่ายตรวจสอบภายในเข้าตรวจสอบแต่ละบริษัทและรายงานต่อผู้บริหารอย่างสม่ำเสมอ

มีการส่งบุคคลเพื่อเป็นตัวแทนของบริษัทไปร่วมเป็นกรรมการ ผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจควบคุม รายละเอียดตามตารางด้านล่างนี้

บริษัทย่อย	อัตราการลงทุน	จำนวนกรรมการ	ตัวแทนของบริษัท	ตำแหน่งใน IRCP
บริษัท ไอที กรีน จำกัด (มหาชน)	91.14 %	8	1. นายอานวย ทองสถิตย์ 2. นายเอกวัฒน์ พิริยะวรสกุล 3. นายดล เติระกุล 4. นางสิริพันธ์ เขียนสุภาพ	ประธานกรรมการ / กรรมการอิสระ กรรมการอิสระ กรรมการ/ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กรรมการ/ประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายบัญชีการเงิน
บริษัท อินเทลลิเจนท์ เอ็นเตอร์ไพรส์ คอม พิวติง จำกัด	92 %	1	1. นายดล เติระกุล	กรรมการ/ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
บริษัท ทีวีที เทเลคอม จำกัด	99.99 %	1	1. นายดล เติระกุล	กรรมการ/ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
บริษัท สิงห์คอม อินเตอร์ กรุ๊ป จำกัด	51 %	2	1. นายดล เติระกุล	กรรมการ/ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

การดูแลเรื่องการใช้ข้อมูลภายใน

กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ของบริษัทฯ และบริษัทย่อย มีหน้าที่ปฏิบัติตามแนวทางการใช้ข้อมูลภายในของพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ฯ พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 รวมถึงกฎเกณฑ์อื่นที่เกี่ยวข้อง

ค่าตอบแทนของผู้สอบบัญชี สำหรับปี 2561

บริษัทและบริษัทย่อยจ่ายค่าตอบแทนการสอบบัญชีให้แก่สำนักงานสอบบัญชีที่ผู้สอบบัญชีสังกัดในรอบปีที่ผ่านมาเป็นจำนวนเงินรวม 1,150,000 บาท ในส่วนค่าสอบบัญชีของบริษัทย่อยนั้นบริษัทย่อยรับภาระเอง

ความรับผิดชอบต่อสังคม

บริษัท ยึดมั่นในความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility : CSR) และเข้าใจเป็นอย่างดีว่า กิจกรรม CSR เป็นการดำเนินการที่ตอบสนองต่อมิติทางธุรกิจ และมีได้เป็นภาระหรือค่าใช้จ่ายขององค์กร แต่เป็นปัจจัยที่หนุนเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันและการเติบโตของกำไรที่มั่นคง

บริษัท มีความมุ่งมั่นที่จะดำเนินธุรกิจให้เติบโตอย่างยั่งยืนและประสบความสำเร็จ มีผลประกอบการที่ดี และสร้างผลตอบแทนที่น่าพอใจให้กับผู้ถือหุ้น บุคลากรของบริษัท และสร้างผลกระทบเชิงบวกให้กับระบบเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม อีกทั้งยังให้ความสำคัญกับการกำกับและดูแลกิจการของบริษัท และการแสดงความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสียกับบริษัท ทุกกลุ่ม ดังนั้น เพื่อเป็นการแสดงความรับผิดชอบต่อการใช้ปฏิบัติให้ได้ตามความมุ่งมั่น และเพื่อเป็นไปตามมาตรฐานการปฏิบัติที่ดีสำหรับบริษัทที่มีหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ กฎระเบียบข้อบังคับและแนวทางที่เกี่ยวข้อง

แนวปฏิบัติความรับผิดชอบต่อสังคม

การกำกับดูแลกิจการที่ดี

1. บริษัท ให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับความเชื่อมั่นต่อบริษัท ความโปร่งใส และขั้นตอนการตัดสินใจต่างๆ ที่ชัดเจนตรวจสอบได้ อันจะส่งผลต่อความมั่นคงของกิจการและการเติบโตอย่างยั่งยืน จึงมีการกำหนดนโยบายการกำกับดูแลกิจการ และปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวอย่างเคร่งครัด
2. บริษัท ปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการอย่างเคร่งครัด และสนับสนุนในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ผู้มีส่วนได้เสีย และบริษัท

การประกอบกิจการด้วยความเป็นธรรม

1. บริษัท ส่งเสริมการแข่งขันทางการค้าที่เป็นธรรม ดังต่อไปนี้
  - 1.1 ส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในลักษณะที่สอดคล้องกับกฎหมายด้านการแข่งขันทางการค้า
  - 1.2 ส่งเสริมให้พนักงานตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติตามแนวทางของการแข่งขันที่เป็นธรรม
  - 1.3 สนับสนุนการต่อต้านการผูกขาดและการทุ่มตลาด ตลอดจนนโยบายสาธารณะต่างๆ ที่ส่งเสริมการแข่งขันที่เป็นธรรม
2. บริษัท ส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้สนับสนุนให้กิจการอื่น เช่นบริษัทย่อยและบริษัทร่วมยอมรับและปรับใช้นโยบายในลักษณะเดียวกัน โดยไม่ก่อให้เกิดการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม
3. บริษัท ส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมในการเคารพสิทธิในทรัพย์สิน
  - 3.1 กำหนดนโยบายและระเบียบปฏิบัติเพื่อให้แน่ใจว่ามีการตรวจสอบทรัพย์สินของบริษัท อย่างเหมาะสม และบริษัท ได้รับอนุญาตอย่างถูกกฎหมายในการใช้และให้สิทธิใช้ทรัพย์สินต่างๆ รวมทั้งชำระการใช้หรือได้มาซึ่งทรัพย์สินอย่างเป็นธรรม
  - 3.2 ส่งเสริมให้บุคลากรของบริษัท ห้ามเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมใดๆ อันเป็นการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา
4. บริษัท ส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมในการส่งเสริมความเกี่ยวข้องกับการเมือง

กำหนด สนับสนุน บังคับใช้นโยบายความขัดแย้งทางผลประโยชน์และนโยบายต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันและการแจ้งเบาะแสตามความเหมาะสม และให้บุคลากรบริษัท ไม่เลือกปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยเหตุผลทางการเมือง

การจัดการสิ่งแวดล้อม

1. บริษัท ถือว่าธุรกิจและสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญต่อกันอย่างยิ่งและตระหนักว่า การดำเนินงานของบริษัท ต้องส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด
2. บริษัท ดำเนินธุรกิจด้วยความยึดมั่นในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
3. บริษัท ส่งเสริมและสนับสนุนในการสร้างจิตสำนึกแก่พนักงานทุกคนให้รับทราบในความรับผิดชอบต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกสำนักงานของบริษัท

การเคารพสิทธิมนุษยชนและการปฏิบัติต่อแรงงานอย่างเป็นธรรม

1. บริษัท ให้ความสำคัญเป็นธรรมในการจ้างงาน โดยไม่เลือกปฏิบัติ และเป็นไปตามการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานทรัพยากรบุคคล
2. บริษัท ไม่ใช้และต่อต้านการใช้แรงงานบังคับและแรงงานเด็ก
3. บริษัท กำหนดให้มีช่องทางเพื่อรับฟังปัญหาและข้อร้องเรียนของพนักงาน
4. บริษัท ให้ความสำคัญกับความสมดุลระหว่างงาน ชีวิตส่วนตัว ครอบครัว และการพักผ่อนของพนักงาน
5. บริษัท ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ การฝึกอบรม และส่งเสริมการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์ของพนักงาน

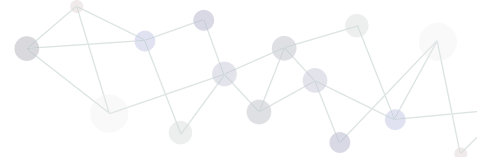
ความรับผิดชอบต่อลูกค้า

1. บริษัท ดำเนินธุรกิจอย่างมีจริยธรรม เผยแพร่ข่าวสารและข้อมูลที่จำเป็นต่อการตัดสินใจให้ลูกค้าทราบ รวมทั้งรับฟังข้อร้องเรียน ข้อเสนอแนะต่างๆ อย่างมีจรรยาบรรณ ดำเนินการบนพื้นฐานของหลักจริยธรรมบริษัทและนโยบายกำกับดูแลกิจการ
2. บริษัท บริหารจัดการความสัมพันธ์กับลูกค้าทั้งก่อนและหลังการขายเป็นอย่างดี และเก็บข้อมูลของลูกค้าอย่างปลอดภัยด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม

บริษัท ให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม ส่งเสริมให้บุคลากรของบริษัท เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชนและสังคม

การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน

1. บริษัท และกลุ่มบริษัท มุ่งมั่นที่จะสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน
2. บุคลากรของบริษัท และกลุ่มบริษัท ต้องปฏิบัติตามนโยบายต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน และจริยธรรมทางธุรกิจ โดยไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับเรื่องทุจริตคอร์รัปชัน ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม เพื่อมุ่งหวังประโยชน์ทั้งต่อตนเองและบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยกรรมการ และ ผู้บริหารต้องปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีและกำกับให้พนักงานทุกคนปฏิบัติตามมาตรการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน
3. บริษัท และกลุ่มบริษัท จัดให้มีระบบควบคุมภายในที่คำนึงถึงการควบคุมความเสี่ยงด้านการทุจริตคอร์รัปชัน รวมทั้งประเมินความเสี่ยงและกำหนดมาตรการจัดการความเสี่ยงอย่างเพียงพอและเหมาะสม
4. บริษัท จัดให้มีกระบวนการตรวจสอบระบบและขั้นตอนการปฏิบัติงานขายและการให้บริการ รวมทั้งงานจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปด้วยความโปร่งใสตามระเบียบและกระบวนการของบริษัทฯ รวมถึงการประเมินความเสี่ยงต่อการเกิดทุจริตคอร์รัปชันและบริหารจัดการให้มีวิธีการแก้ไขที่เหมาะสม
5. บริษัท และกลุ่มบริษัท จัดให้มีขั้นตอนการเก็บรักษาเอกสารและบันทึกต่างๆ ให้พร้อมต่อการตรวจสอบเพื่อยืนยันความถูกต้องและเหมาะสมของรายงานทางการเงิน ตลอดจนขั้นตอนการปฏิบัติเพื่อให้มั่นใจว่าไม่มีรายการใดที่ไม่ได้รับการบันทึกหรือไม่สามารถอธิบายได้ รวมทั้งจัดให้มีการควบคุมภายในและตรวจสอบกระบวนการทำบัญชีและการเก็บรักษาข้อมูลเพื่อให้มั่นใจว่าการบันทึกรายการทางการเงินมีหลักฐานอย่างเพียงพอเพื่อใช้ในการตรวจสอบยืนยันประสิทธิภาพของกระบวนการตามมาตรการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน

-
6. บริษัท และกลุ่มบริษัท มีมาตรการส่งเสริมให้พนักงานทุกระดับไม่พึงละเลยหรือเพิกเฉย เมื่อพบเห็นการกระทำที่เข้าข่ายทุจริตคอร์รัปชัน ควรแจ้งให้หัวหน้าทราบโดยทันที หรือแจ้งผ่านช่องทางการแจ้งเบาะแสที่กำหนดไว้ในนโยบายฉบับนี้ โดยบริษัทฯ มีมาตรการให้ความคุ้มครองพนักงานที่แจ้งเรื่องการทุจริตคอร์รัปชันที่เกี่ยวข้องกับบริษัทฯ และมีมาตรการคุ้มครองผู้ร้องเรียนหรือผู้ที่ให้ความร่วมมือในการรายงานการทุจริตคอร์รัปชัน ตามที่บริษัทฯ และกลุ่มบริษัท กำหนดไว้ในเรื่อง “ช่องทางการแจ้งเบาะแสหรือร้องเรียนการทุจริตคอร์รัปชัน” และ “มาตรการคุ้มครองและรักษาความลับ”
  7. บุคลากรของบริษัท และกลุ่มบริษัท ซึ่งกระทำการทุจริตคอร์รัปชัน อันเป็นการกระทำผิดจรรยาบรรณบริษัทฯ และกลุ่มบริษัท ต้องได้รับการพิจารณาโทษตามระเบียบที่บริษัทฯ และกลุ่มบริษัท กำหนดไว้
  8. ฝ่ายทรัพยากรบุคคล ต้องรายงานผลการตรวจสอบตามมาตรการการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและธรรมาภิบาล คณะกรรมการตรวจสอบ และคณะกรรมการบริษัทอย่างสม่ำเสมอ
  9. บริษัท และกลุ่มบริษัท จัดให้มีการเผยแพร่ ความรู้ ให้แก่บุคลากรและบุคคลที่เกี่ยวข้องในนโยบายการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันอย่างต่อเนื่อง สำหรับบุคลากรที่เข้าใหม่จะจัดเป็นหลักสูตรหนึ่งของการปฐมนิเทศน์ของบริษัทฯ และกำหนดให้บุคคลที่เกี่ยวข้องส่งแบบตอบรับการรับทราบบริษัทฯ และกลุ่มบริษัท มีเจตนารมณ์ที่จะต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันอย่างจริงจัง

โครงการและกิจกรรมเพื่อสังคมและชุมชน

ในส่วนของโครงการและกิจกรรมเพื่อสังคมและชุมชนนั้น กลุ่มบริษัท ได้มีส่วนในการพัฒนาชุมชนโดยผ่านโครงการและกิจกรรมมากมาย ส่วนหนึ่งของกิจกรรมที่ช่วยขับเคลื่อนสังคมไทยให้ยั่งยืน

ในปี 2561 บริษัทและพนักงานของบริษัทได้มีกิจกรรมเพื่อประโยชน์ต่อสังคม ดังนี้

- กิจกรรมถวายเทียนพรรษา ณ วัดอุทัยธาราม แขวงบางกะปิ เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ
- ติดตั้งเครื่องปรับอากาศภายในมัสยิดยัมอียะตุลอิสลาม ตำบลเกาะไร่ อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา
- ติดตั้งเครื่องปรับอากาศภายในมัสยิดอมันนุญมิต แขวงบางโคล่ เขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร
- บริจาคอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ มูลนิธิสวนแก้ว
- บริจาคตู้ลิ้นชักเกอร์ โรงเรียนวัดสี่สุก (สีสุกราษฎร์บำรุง) แขวงบางมด เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร
- บริจาคสิ่งของ มูลนิธิหลวงตาน้อย

การควบคุมภายในและการบริหาร จัดการความเสี่ยง

คณะกรรมการบริษัทให้ความสำคัญต่อระบบการควบคุมภายใน จึงจัดให้มีระบบการควบคุมภายในตามกรอบการควบคุมภายในสากล (COSO Control Framework) ซึ่งครอบคลุมทั้งในด้านการเงิน การบริหาร การดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง และมุ่งเน้นให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในการควบคุมภายในองค์กร การประเมินความเสี่ยง การควบคุมการปฏิบัติงาน ระบบสารสนเทศ และการสื่อสารข้อมูล ตลอดจนระบบการติดตาม

ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งปัจจุบันประกอบด้วย กรรมการอิสระจำนวน 3 ท่าน และมีรองประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายตรวจสอบภายในทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ โดยคณะกรรมการตรวจสอบมีขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบในการสอบทานงบการเงิน การเปิดเผยข้อมูลในรายงานทางการเงินและรายการที่มีความเกี่ยวข้องกัน หรือมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน เชื่อถือได้ และประสานงานกับฝ่ายตรวจสอบภายใน ผู้สอบบัญชี และผู้บริหารของบริษัท ในการสอบทานระบบการควบคุมภายใน และดูแลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงาน การประเมินผลการปฏิบัติงานและผลตอบแทนของฝ่ายตรวจสอบภายใน และคัดเลือกและเสนอแต่งตั้งผู้สอบบัญชีและค่าสอบบัญชีประจำปี รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย และมีการประเมินผลการปฏิบัติงานตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อให้แน่ใจว่าคณะกรรมการตรวจสอบได้ปฏิบัติหน้าที่ตามขอบเขตที่ได้รับมอบหมายอย่างครบถ้วนและมีประสิทธิภาพ

กรรมการบริษัทได้ใช้แบบประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ เป็นแนวทางในการประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของบริษัทฯ และบริษัทย่อย และรายงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทอย่างน้อยปีละครั้ง โดยมีการเปิดเผยผลการประเมินไว้ในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (56-1) และรายงานประจำปีของบริษัทฯ

คณะกรรมการบริษัท และฝ่ายบริหาร ได้ร่วมประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในระหว่างปี 2561 โดยในการประชุมคณะกรรมการบริษัท เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2562 ซึ่งมีคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการตรวจสอบ ฝ่ายบริหาร ร่วมประชุมเพื่อพิจารณารับทราบผลประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ที่ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ กำหนดขึ้น คณะกรรมการบริษัท เห็นว่า “บริษัท มีการควบคุมภายในที่เพียงพอแล้ว คณะกรรมการตรวจสอบและฝ่ายบริหารได้ให้ความสำคัญกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีการควบคุมภายในที่เพียงพอเหมาะสมกับการดำเนินธุรกิจ มีการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีการควบคุมภายในที่เพียงพอเหมาะสมกับการดำเนินธุรกิจ มีการบริหารความเสี่ยงในระดับที่ยอมรับได้ ระบบบัญชีและรายงานทางการเงินมีความถูกต้อง เชื่อถือได้ รวมทั้งการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของบริษัท”

บริษัท มีฝ่ายตรวจสอบภายในซึ่งขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อรองรับการกำกับดูแลการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบภายในให้มีความเป็นอิสระ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ ครั้งที่ 14/2560 เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2560 ได้มีมติอนุมัติแต่งตั้งนายธนพล ธรรมวิฑูรย์ รองประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายตรวจสอบภายในของบริษัทฯ โดยคณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นว่าผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้างานตรวจสอบภายในเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีคุณสมบัติเหมาะสม มีประสบการณ์ในด้านการตรวจสอบภายใน มีความเข้าใจธุรกิจของบริษัทฯ และสามารถดำเนินการติดตามและประเมินผลระบบการควบคุมภายในได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ การแต่งตั้ง ถอดถอนและโยกย้าย รวมทั้งพิจารณาความเป็นอิสระของผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้างานตรวจสอบภายในต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการตรวจสอบ

รายการระหว่างกัน

1. รายการระหว่างกัน

รายการระหว่างกันกับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ข้อมูลระหว่างกันรวมทั้งมูลค่าของรายการระหว่างกันกับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ได้เปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินในหัวข้อ 5 ของงบการเงินแล้ว การทำรายการระหว่างกันนี้ เป็นไปตามเงื่อนไขทางการค้าและเกณฑ์ตามที่ตกลงกัน ซึ่งเป็นไปตามธุรกิจปกติ โดยเป็นราคาที่ตกลงร่วมกันและเป็นไปตามราคาตลาดที่เหมาะสม

2. ขั้นตอนการอนุมัติเข้าทำรายการระหว่างกัน

บริษัทและบริษัทย่อย จะทำรายการระหว่างกันกับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ก็ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท หรือที่ประชุมผู้ถือหุ้นก่อนทำรายการ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขนาดรายการตามที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนด อย่างไรก็ตาม รายการที่กรรมการหรือบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งมีส่วนได้เสียหรืออาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์อื่นใดกับบริษัทและบริษัทย่อย ให้กรรมการซึ่งมีส่วนได้เสียในเรื่องนั้นไม่มีสิทธิออกเสียงหรือลงคะแนนในเรื่องนั้น ทั้งนี้ในการดำเนินการดังกล่าวจะไม่มีลักษณะเป็นการมอบอำนาจที่ทำให้ผู้รับมอบสามารถอนุมัติรายการที่ตน หรือบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง มีส่วนได้เสีย หรือ อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในลักษณะอื่นใดกับบริษัทหรือบริษัทย่อย เว้นแต่เป็นการดำเนินงานตามธุรกิจปกติของบริษัท หรือได้รับมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทที่กรรมการอิสระเข้าร่วมประชุมและได้ประกอบการพิจารณาชัดเจนแล้ว

3. นโยบายการทำรายการระหว่างกันในอนาคต

คณะกรรมการตรวจสอบและบริษัทจะร่วมกันดูแลรายการระหว่างกันดังกล่าวที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตว่ามีความสมเหตุสมผลและได้รับอนุมัติตามขั้นตอนและประกาศของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และเปิดเผยข้อมูลของรายการระหว่างกันอย่างชัดเจน

การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

ภาพรวม

การขยายตัวของเศรษฐกิจไทยในปี 2561 จากการประมาณการของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อยู่ที่ร้อยละ 4.1 ซึ่งสูงกว่าปีที่ผ่านมา โดยในปี 2560 อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจอยู่ที่ร้อยละ 4.0 ซึ่งการเพิ่มขึ้นของปี 2561 เป็นการขยายตัวสูงสุดในรอบ 6 ปี โดยมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.7 การบริโภคภาคเอกชน และการลงทุนรวมขยายตัวร้อยละ 4.6 และร้อยละ 3.8 ตามลำดับ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 1.1 และบัญชีเดินสะพัดเกินดุลร้อยละ 7.4 ของ GDP

ในปี 2561 ที่ผ่านมาการแข่งขันในตลาดผู้ให้บริการด้าน System Integration มีการแข่งขันอย่างรุนแรง โดยเฉพาะเรื่องของราคา หลังจากที่กรมบัญชีกลางได้กำหนดให้ใช้วิธีการเสนอราคาด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-Bidding) ทำให้ผู้เข้าร่วมประกวดราคาใช้กลยุทธ์การตัดราคา ส่งผลกระทบโดยตรงกับงบกำไรขาดทุนของบริษัททำให้รายได้ลดลงในขณะที่ต้นทุนสูงขึ้น

ผลการดำเนินงานและความสามารถในการทำกำไร

รายได้

ในปี 2561 กลุ่มบริษัท มีรายได้รวม 1,079.88 ล้านบาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา 205.57 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 16 จากปี 2560 ที่มีรายได้รวม 1,285 ล้านบาท และกลุ่มบริษัทมีผลขาดทุนสุทธิ 60.8 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 57.26 ล้านบาท โดยปีที่ผ่านมา มีผลขาดทุนสุทธิอยู่ที่ 3.57 ล้านบาท มีสาเหตุหลักมาจาก

รายได้จากการพัฒนาระบบ

รายได้จากการพัฒนาระบบ เป็นรายได้จากธุรกิจประเภทโครงการ ซึ่งมาจากการให้บริการในด้านธุรกิจโทรคมนาคม ธุรกิจโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศระดับองค์กร ธุรกิจการให้บริการและพัฒนาระบบสารสนเทศ ธุรกิจระบบสนับสนุนกิจการโทรคมนาคม ธุรกิจระบบวิทยุและโทรทัศน์ และธุรกิจการให้บริการติดตั้งอุปกรณ์เครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยในปี 2561 กลุ่มบริษัทมีรายได้จากการพัฒนาระบบ จำนวน 441 ล้านบาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา 216 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 33 ซึ่งเป็นผลกระทบโดยตรงจากการแข่งขันด้านราคา

รายได้จากการขาย

รายได้จากการขายส่วนใหญ่มาจากหน่วยธุรกิจช่องทางจัดจำหน่ายสินค้าไอทีประเภทผลิตภัณฑ์ระดับองค์กร และธุรกิจผลิตซ้ำซอฟต์แวร์ โดยในปี 2561 มีรายได้จากการขาย จำนวน 623.6 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 11.4 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.9

รายได้ดอกเบี้ยจากสัญญาเช่าการเงิน

รายได้ดอกเบี้ยจากสัญญาเช่าการเงินจำนวน 4.8 ล้านบาท มาจากการการคิดมูลค่าปัจจุบันของสัญญาเช่าทางการเงินที่ปัจจุบันบริษัทให้บริการเช่าเครื่องคิดแยก และอุปกรณ์ส่งต่อหน้าจ่าย เป็นปีแรก

รายได้อื่น

ปี 2561 กลุ่มบริษัทมีรายได้อื่นจำนวน 10 ล้านบาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา 5.5 ล้านบาท ซึ่งเป็นผลมาจากส่วนจากของอัตราแลกเปลี่ยนและเงินสนับสนุนทางการตลาด

ต้นทุนค่าบริการพัฒนาระบบและต้นทุนขาย

ต้นทุนค่าบริการและพัฒนาระบบ

ต้นทุนค่าบริการและพัฒนาระบบเป็นต้นทุนสำหรับงานประเภทโครงการ โดยในปี 2561 กลุ่มบริษัทมีต้นทุนค่าบริการและพัฒนาระบบ จำนวน 391 ล้านบาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา 136.73 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 26 ซึ่งอัตราการลดลงของต้นทุนพัฒนาระบบ ลดลงน้อยกว่าอัตราการลดลงของรายได้ค่าบริการพัฒนาระบบเนื่องจากการแข่งขันด้านราคา

ต้นทุนขาย

ต้นทุนขายเป็นต้นทุนสินค้าสำหรับงานประเภทที่ไม่ใช่โครงการ โดยในปี 2561 กลุ่มบริษัทมีต้นทุนขาย จำนวน 524.7 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาจำนวน 17.3 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.4 ซึ่งอัตราการเพิ่มขึ้นของต้นทุนขายเพิ่มขึ้นมากกว่าอัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้จากการขาย

ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร

ในปี 2561 กลุ่มบริษัทมีค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร จำนวน 190 ล้านบาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา จำนวน 33 ล้านบาท โดยมีสาเหตุหลักมาจาก

1. ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญลดลง 11 ล้านบาทสำหรับโครงการที่ถูกยกเลิก ซึ่งในปี 2560 ได้บันทึกไว้จำนวน 17.71 ล้านบาท สำหรับโครงการที่เริ่มในปี 2556 และในปี 2561 บริษัทได้ตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเพิ่มเติมสำหรับโครงการที่เริ่มในปี 2558 อีกจำนวน 6.7 ล้านบาท
2. ค่าปรับและภาระค่าประกันลดลง 29 ล้านบาท ในปี 2561 มีการบันทึกสำรองค่าปรับและภาระค่าประกันจำนวน 6.6 ล้านบาทของโครงการที่ยังไม่มีการส่งมอบที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ในขณะที่ปี 2560 บริษัทได้ชำระค่าปรับและภาระหนี้สื่อค่าประกันจากโครงการที่ถูกยกเลิกรวม 35.7 ล้านบาท
3. ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารของบริษัททยอยเพิ่มขึ้น 8 ล้านบาท จากการสนับสนุนการขายและการปรับเงินเดือนประจำปี

ส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนในบริษัทร่วม

ในปี 2561 กลุ่มบริษัทมีผลขาดทุนจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม จำนวน 2.4 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา จำนวน 0.4 ล้านบาท ซึ่งเป็นผลมาจากการรับรู้ผลขาดทุนของบริษัท คลีน แพลนนิ่ง จำกัด โดยบริษัททยอยเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท คลีน แพลนนิ่ง จำกัด อยู่ร้อยละ 25 สำหรับผลขาดทุนที่เกิดขึ้นเกิดจากการที่บริษัท คลีน แพลนนิ่ง จำกัด อยู่ระหว่างดำเนินการขอจัดตั้งโรงไฟฟ้าซึ่งล่าช้ากว่ากำหนด ปัจจุบันอยู่ระหว่างการตรวจสอบเอกสารที่ใช้สำหรับยื่นขอเสนอขอขายไฟฟ้าจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน

ค่าใช้จ่ายทางการเงิน

ในปี 2561 กลุ่มบริษัทมีค่าใช้จ่ายทางการเงิน จำนวน 28.5 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 7.4 ล้านบาท เนื่องจากการเบิกใช้สินเชื่อจากวงเงินที่ธนาคารจัดให้สำหรับงานโครงการ ซึ่งเป็นไปตามแผนงานปกติ

ผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์

ในปี 2561 กลุ่มบริษัทมีผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ จำนวน 1.2 ล้านบาท โดยได้คำนวณจากภาระผูกพันผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2560 จำนวน 0.2 ล้านบาท ทั้งนี้ ยังไม่รวมผลกระทบจากการกำหนดอัตราค่าชดเชยเพิ่มเติมกรณีนายจ้างเลิกจ้างสำหรับลูกจ้างที่ทำงานติดต่อกันครบ 20 ปีขึ้นไป ให้มีสิทธิได้รับค่าชดเชยไม่น้อยกว่าค่าจ้างอัตราสุดท้าย 400 วันสุดท้าย

กำไร (ขาดทุน)

ในปี 2561 กลุ่มบริษัทมีผลขาดทุนทั้งสิ้น 60.8 ล้านบาท โดยมีสาเหตุหลักมาจากรายได้ที่ลดลงและต้นทุนที่เพิ่มขึ้น

ความสามารถในการบริหารทรัพย์สิน

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 กลุ่มบริษัทมีลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น จำนวน 333 ล้านบาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา 255 ล้านบาท เป็นผลมาจากการปรับปรุงลูกหนี้การค้าเข้าบัญชีลูกหนี้ภายใต้สัญญาผ่อนชำระ

สำหรับอัตราส่วนหมุนเวียนของลูกหนี้การค้าในปี 2561 อยู่ที่ 2.17 เท่า โดยมีระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ยอยู่ที่ 169 วัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา โดยปีที่ผ่านมาอยู่ที่ 160 วัน

สินค้าคงเหลือ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 กลุ่มบริษัทมีสินค้าคงเหลือ จำนวน 81.6 ล้านบาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา 88.8 ล้านบาท สำหรับอัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือในปี 2561 อยู่ที่ 7.27 เท่า ดีกว่าปีที่ผ่านมา โดยในปีที่ผ่านมาอยู่ที่ 6.43 เท่า ระยะเวลาในการขายสินค้าเฉลี่ยในปี 2561 อยู่ที่ 50 วัน เร็วกว่าปีที่ผ่านมา โดยในปีที่ผ่านมาอยู่ที่ 57 วัน

สภาพคล่องและความเพียงพอของเงินทุน

โครงสร้างเงินทุน

ในปี 2561 กลุ่มบริษัทมีหนี้สินรวมทั้งสิ้นเป็นจำนวน 911.5 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 246.4 ล้านบาท ซึ่งเป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของเงินกู้ยืมทั้งระยะสั้นและระยะยาวจำนวน 315 ล้านบาท เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนระหว่างรอเก็บหนี้จากลูกหนี้และเตรียมซื้อสินค้าเพื่อจำหน่าย และภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานเพิ่มขึ้น 4 ล้านบาท ในขณะที่เจ้าหนี้การค้าลดลงจำนวน 48 ล้านบาท และหนี้สินหมุนเวียนอื่นลดลง 22 ล้านบาท

อัตราส่วนหนี้ต่อส่วนของผู้ถือหุ้นในปี 2561 อยู่ที่ 3.14 เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา โดยปีที่ผ่านมาอยู่ที่ 1.87 เป็นผลมาจากการเงินกู้ที่เพิ่มขึ้นเพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียน แต่อย่างไรก็ตามบริษัทได้รับการชำระหนี้จากลูกหนี้ในเดือนมกราคม 2562 และบางส่วนได้นำมาชำระหนี้เงินกู้ทั้งนี้ กลุ่มบริษัทพยายามรักษาระดับอัตราหนี้สินต่อทุนเพื่อลดต้นทุนทางการเงินและลดความเสี่ยงในส่วน of สภาพคล่องทางการเงิน

สภาพคล่อง

งบกระแสเงินสด

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 กลุ่มบริษัท มีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดทั้งสิ้น จำนวน 215 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 154 ล้านบาท ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเกิดจากกิจกรรมดังต่อไปนี้

กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานจำนวน -117 ล้านบาท ในปี 2561 กลุ่มบริษัทมีกำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน +0.5 ล้านบาท ลูกหนี้การค้าลูกหนี้เพิ่มขึ้น -192 ล้านบาท สินค้าคงเหลือเพิ่มขึ้น -24 ล้านบาท สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นเพิ่มขึ้น -9.5 ล้านบาท สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นลดลง 14.4 ล้านบาท เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นลดลง -49.7 ล้านบาท หนี้สินหมุนเวียนอื่นเพิ่มขึ้น 7 ล้านบาท และภาษีเงินได้ 2 ล้านบาท

กระแสเงินสดจากกิจกรรมการลงทุนใช้ไปจำนวน -18 ล้านบาท เป็นส่วนที่นำไปฝากประจำเพื่อค้ำประกันวงเงินสินเชื่อจำนวน -8.8 ล้านบาท ซื้ออุปกรณ์และทรัพย์สินไม่มีตัวตน -9 ล้านบาท และจำหน่ายอุปกรณ์ +0.2 ล้านบาท

กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน 289 ล้านบาท มาจากการชำระเงินกู้ยืมสถาบันการเงินทั้งระยะสั้นและระยะยาว -673 ล้านบาท ในขณะที่มีการกู้ยืมเพิ่ม +986 ล้านบาท ดอกเบี้ยจ่าย -21 ล้านบาท และการจ่ายปันผลส่วนของผู้ถือหุ้นที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย จำนวน -2 ล้านบาท

อัตราส่วนสภาพคล่อง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 กลุ่มบริษัทมีอัตราส่วนสภาพคล่อง (Current Ratio) อยู่ที่ 0.81 เท่า ต่ำกว่าปีที่ผ่านมา โดยปีที่ผ่านมา มีอัตราส่วนอยู่ที่ 1.33 เท่า และมีอัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว (Quick Ratio) อยู่ที่ 0.71 เท่า ต่ำกว่าจากปีที่ผ่านมา โดยปีที่ผ่านมา มีอัตราส่วนอยู่ที่ 1.07 เท่า อัตราส่วนสภาพคล่องที่ลดลงเป็นผลมาจากหนี้สินหมุนเวียนที่เพิ่มขึ้นจากเงินกู้ยืมเพื่อใช้ในโครงการ และซื้อสินค้าจากต่างประเทศ แต่อย่างไรก็ตามบริษัทได้เพิ่มความระมัดระวังและติดตามอย่างใกล้ชิดเพื่อลดความเสี่ยงของสภาพคล่อง

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานในอนาคต

เนื่องจากกลุ่มบริษัทมีรายได้แบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ รายได้ค่าบริการพัฒนาระบบ และรายได้จากการขาย ในส่วนรายได้ค่าบริการพัฒนาระบบมีกระบวนการในการวัดมูลค่ารวมถึงรอบระยะเวลาที่เหมาะสมในการรับรู้รายได้และต้นทุน ซึ่งเป็นเรื่องที่ทางผู้บริหารต้องใช้ดุลยพินิจในการประเมินขึ้นความสำเร็จของงานและความน่าจะเป็นของโอกาสที่จะเกิดผลขาดทุนและวัดมูลค่าผลขาดทุนที่อาจจะเกิดขึ้น จึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่กลุ่มบริษัทจะต้องศึกษาเงื่อนไขและความเสี่ยงต่างๆ ของสัญญา เพื่อให้การรับรู้รายได้และประมาณการต้นทุนสอดคล้องกับเงื่อนไขและเนื้อหาของสัญญา และลดความเสี่ยงในด้านค่าปรับ และการถูกยกเลิกโครงการในอนาคต

สำหรับในส่วนของรายได้จากการขาย ในการทำสัญญากับลูกค้าที่มีความหลากหลาย ทำให้การขายของกลุ่มบริษัทมีเงื่อนไขในการรับรู้รายได้ที่ซับซ้อน จึงอาจมีความเสี่ยงเกี่ยวกับการเกิดขึ้นจริงของรายได้และระยะเวลาในการรับรู้รายได้

ดังนั้น กลุ่มบริษัทจึงให้ความสำคัญต่อการบริหารสัญญาและหาวิธีป้องกันความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

รายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

เรียน คณะกรรมการบริษัทและผู้ถือหุ้น

คณะกรรมการตรวจสอบ บริษัท อินเทอร์เน็ตชั้นนำ รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ประกอบด้วยกรรมการอิสระ 3 คน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบัญชีการเงิน การบริหารองค์กร กฎหมาย การควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง คณะกรรมการตรวจสอบทุกคนมีคุณสมบัติตามข้อกำหนดของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและไม่ได้เป็นผู้บริหาร พนักงานหรือที่ปรึกษาใดๆ ของบริษัท

ในปี 2561 คณะกรรมการตรวจสอบเข้าร่วมการประชุมดังต่อไปนี้ (จำนวนครั้งที่เข้าประชุม/จำนวนครั้งทั้งหมด)

1. นายศิเว แสงมณี	กรรมการอิสระ/ประธานกรรมการตรวจสอบ	8/9
2. นายอำนาจ ทองสลิติย์	กรรมการอิสระ/กรรมการตรวจสอบ	7/7
3. นายเอกวัฒน์ พิริยวรสกุล	กรรมการอิสระ/กรรมการตรวจสอบ	9/9
4. นางสาวชลธิชา จิตราอาภรณ์	กรรมการอิสระ/กรรมการตรวจสอบ	3/3

(นายอำนาจ ทองสลิติย์ ได้ลาออกจากการเป็นกรรมการตรวจสอบ โดยนางสาวชลธิชา จิตราอาภรณ์ ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการบริษัท/กรรมการตรวจสอบแทน จากมติที่ประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ 9/2561 เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2561)

คณะกรรมการตรวจสอบได้ปฏิบัติหน้าที่ตามขอบเขตที่คณะกรรมการบริษัทได้มอบหมายให้กำกับดูแลตามกฎหมายบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบ การปฏิบัติหน้าที่ในรอบปี 2561 มีดังนี้

1. การสอบทานงบการเงิน

คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานข้อมูลที่สำคัญของงบการเงินรายไตรมาสและประจำปี 2561 ของ บริษัท อินเทอร์เน็ตชั้นนำ รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และงบการเงินรวมของบริษัท อินเทอร์เน็ตชั้นนำ รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ซึ่งได้จัดทำตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินของไทย โดยได้สอบทานประเด็นที่สำคัญรายการพิเศษ และได้รับคำชี้แจงจากผู้สอบบัญชี และฝ่ายตรวจสอบภายใน จนเป็นที่พอใจว่าการจัดทำงบการเงิน รวมทั้งการเปิดเผยหมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน คณะกรรมการตรวจสอบพิจารณาแล้วจึงได้ให้ความเห็นของงบการเงินดังกล่าว ซึ่งผู้สอบบัญชีได้สอบทานและตรวจสอบแล้วเป็นรายงานความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไข นอกจากนี้คณะกรรมการตรวจสอบได้ร่วมประชุมกับผู้สอบบัญชีโดยไม่มีฝ่ายจัดการ ได้รับการยืนยันว่าไม่มีปัญหาในการปฏิบัติงาน มีความเป็นอิสระและได้รับความร่วมมือจากผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานเป็นอย่างดี

2. การสอบทานการกำกับดูแลกิจการที่ดี

คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานการปฏิบัติตามจรรยาบรรณ พบว่ากรรมการบริษัทและพนักงานได้ปฏิบัติตามหลักการที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด บริษัทมีการนำนโยบายต่อต้านคอร์รัปชันไปปฏิบัติและขยายผลไปใช้กับบริษัทย่อยตามความเหมาะสมของธุรกิจ รวมทั้งการกำกับดูแลกิจการโดยคำนึงถึงสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะรายการเกี่ยวโยงและรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ คณะกรรมการตรวจสอบได้ประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่และการประเมินตนเอง เกี่ยวกับความพร้อมของกรรมการ รายงานทางการเงิน การประชุมกับผู้สอบบัญชี การสอบทานรายการที่เกี่ยวข้องกัน การเปิดเผยข้อมูลในรายงาน การบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน การประชุมกรรมการ การปฏิบัติหน้าที่ของสายงานตรวจสอบและเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ ผลสรุปอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพึงพอใจ

3. การสอบทานระบบการประเมินการบริหารความเสี่ยง

บริษัทมีหน่วยงานบริหารความเสี่ยงเป็นผู้ประสานงานและรับผิดชอบงานบริหารความเสี่ยงระดับองค์กร และมีคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง มีกรรมการเป็นประธานอนุกรรมการทำหน้าที่พิจารณาโครงสร้างนโยบาย กรอบการบริหารความเสี่ยงและแผนการจัดการความเสี่ยง รวมทั้งทบทวนความเสี่ยงและติดตามการบริหารความเสี่ยง การพิจารณาปัจจัยเสี่ยงทั้งภายในและภายนอก โอกาสที่จะเกิดผลกระทบและการบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ รวมทั้งสอบทานสัญญาณเตือนภัยตามหลักการที่กำหนดไว้

4. การสอบทานระบบการควบคุมภายในและการตรวจสอบภายใน

คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานการประเมินผลระบบการควบคุมภายใน โดยพิจารณาจากแผนงานและรายงานของสายงานตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอไม่พบข้อบกพร่องที่เป็นสาระสำคัญ และสายงานตรวจสอบได้รายงานโดยสรุปว่าระบบการควบคุมภายในของบริษัทและบริษัทย่อยมีประสิทธิภาพเพียงพอรวมทั้งผู้สอบบัญชีได้รายงานว่าระบบการควบคุมภายในด้านการบัญชีและการเงินมีความเพียงพอและเหมาะสม ด้านการตรวจสอบภายใน คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณาทบทวนกฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบและกฎบัตรของสายงานตรวจสอบเป็นประจำทุกปี สำหรับการพัฒนางานตรวจสอบสายงานตรวจสอบได้ให้ความสำคัญทั้งการพัฒนาคน ให้เป็นไปตามหลักการของมาตรฐานการปฏิบัติงานตามวิชาชีพการตรวจสอบภายใน

5. การสอบทานการเปิดเผยรายการเกี่ยวโยงกันและการปฏิบัติ

ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัทในปี 2561 คณะกรรมการตรวจสอบได้รับการยืนยันจากผู้บริหารว่าบริษัทและผู้บริหารได้ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดต่างๆ มีการเปิดเผยรายการเกี่ยวโยงกันตามประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ จากรายงานและคำยืนยันขอผู้บริหารที่ได้รับผิดชอบและผลการสอบทานของคณะกรรมการตรวจสอบเห็นว่าบริษัทได้ปฏิบัติและมีการเปิดเผยรายการเกี่ยวโยงกันอย่างถูกต้องเป็นไปตามกฎหมายข้อกำหนด และกฎระเบียบ

6. คณะกรรมการตรวจสอบสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย โดยไม่ถูกจำกัดขอบเขต สามารถขอข้อมูลได้โดยไม่จำกัด

คณะกรรมการตรวจสอบได้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยตนเองแล้ว ผลการประเมินอยู่ในระดับดี และเป็นผู้ให้ความเห็นชอบในการพิจารณาความดีความชอบ การเสนอแต่งตั้งถอดถอน โยกย้ายรองประธานฝ่ายตรวจสอบ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบงานตรวจสอบภายในของบริษัทและบริษัทย่อย

7. การพิจารณาเสนอแต่งตั้งผู้สอบบัญชีประจำปี 2562

คณะกรรมการตรวจสอบได้ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีในปีที่ผ่านมาเป็นที่น่าพอใจ และได้สอบทานคุณสมบัติรวมทั้งพิจารณาความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชีแล้ว เห็นว่าถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์กำหนด คณะกรรมการตรวจสอบจึงได้เสนอคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาเสนอให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นแต่งตั้งนายธวัช ภิบูลย์สวัสดิ์ และ/หรือ นายพีระเดช พงษ์เสถียรศักดิ์ และ/หรือ นายพจน์ อศวสันติชัย และ/หรือ นางสาวสุลลิต อาตสว่าง และ/หรือนางสาววันนิสา งามบัวทอง และ/หรือนางสาวธัญพร ตั้งโนปจัย และ/หรือนายสุวัฒน์ มณีคนกสกุล และ/หรือนางสาวโสธยา ดินตะสุวรรณ จากบริษัท สอบบัญชีธรรมนิติ จำกัด เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทและบริษัทย่อย ประจำปี 2562 โดยให้คนใดคนหนึ่งเป็นผู้ทำการตรวจสอบและแสดงความเห็นต่อการเงินของบริษัทและในกรณีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตข้างต้นไม่สามารถปฏิบัติงานได้ให้บริษัท สอบบัญชีธรรมนิติ จำกัด จัดหาผู้สอบบัญชีรับอนุญาตอื่นของบริษัท สอบบัญชีธรรมนิติ จำกัด แทนได้

นายศิวัธ แสงมณี

ประธานกรรมการตรวจสอบ

การประชุมร่วมกันของคณะกรรมการตรวจสอบและผู้สอบบัญชี โดยไม่มีฝ่ายจัดการของบริษัท

คณะกรรมการตรวจสอบได้ประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชี โดยไม่มีฝ่ายจัดการของบริษัทเข้าร่วมประชุม เพื่อขอทราบเรื่องความเป็นอิสระในการสอบบัญชีของบริษัทและบริษัทย่อย รวมทั้งความพอเพียงของระบบการควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยง และความร่วมมือของหัวหน้างานและผู้ปฏิบัติงานของผู้รับการตรวจทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้สอบบัญชีได้ยืนยันว่ามีความเป็นอิสระในการสอบบัญชีตามขอบเขตและมาตรฐานการสอบบัญชีทุกประการ ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานทุกหน่วยงานที่ได้รับการตรวจได้ให้ความร่วมมือดี การบริหารความเสี่ยงอยู่ในเกณฑ์เพียงพอและเหมาะสม รวมทั้งระบบการตรวจสอบภายในและการตรวจสอบภายในอยู่ในเกณฑ์ดี

การติดต่อคณะกรรมการ

ผู้มีส่วนได้เสียสามารถแสดงความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะ เสนอข้อร้องเรียนหรือการแจ้งเบาะแสที่พบเห็น อันจะนำมาซึ่งความเสียหายต่อบริษัท การกระทำใดที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือผิดจรรยาบรรณของบริษัท โดยสามารถแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรและส่งมาที่คณะกรรมการตรวจสอบหรือคณะกรรมการบริษัท ตามที่อยู่ด้านล่างนี้

บริษัท อินเทอร์เน็ตประเทศไทย จำกัด (มหาชน)

เลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ

23/106-108 ซอยศูนย์วิจัย

ถนนพระราม 9 แขวงบางกะปิ เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10320

หรือการส่งผ่านอีเมลล์ ดังนี้

คณะกรรมการตรวจสอบ ที่ ThanapholT@ircp.co.th

รายงานคณะกรรมการสรรหาและ พิจารณาค่าตอบแทน

เรียน ท่านผู้ถือหุ้น

บริษัท อินเตอร์เนชั่นแนล รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน โดยมีกรรมการจำนวน 3 ท่าน ซึ่งเป็นกรรมการอิสระ 2 ท่าน และกรรมการบริหาร 1 ท่าน ประกอบด้วย

1. นายอานวย ทองสฤติย์	ประธานคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน /กรรมการอิสระ
2. นายเอกวัฒน์ พิริยะวรสกุล	กรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน /กรรมการอิสระ
3. นายดล เทตระกุล	กรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน /กรรมการบริหาร

คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทนได้ปฏิบัติตามหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท ภายใต้นโยบายและกฎบัตรของคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน โดยมีหน้าที่สรรหาและคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมนำเสนอเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการต่อคณะกรรมการบริษัท ในการสรรหาจะให้ความสำคัญกับบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และมีประวัติการทำงานที่ดี มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีคุณธรรม จริยธรรม และสามารถอุทิศเวลาให้เพียงพอเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินกิจการของบริษัท รวมทั้งทำหน้าที่กำหนดค่าตอบแทนของกรรมการบริษัทและกรรมการชุดย่อยต่างๆ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท โดยในระหว่างปี 2561 คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทนมีการประชุมรวม 3 ครั้ง ในแต่ละครั้งมีการประชุมเข้าร่วมประชุมครบทั้งสามท่าน โดยมีข้อสรุปจากการประชุมดังนี้

1. เพื่อให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลที่ดี บริษัทได้เปิดโอกาสให้สิทธิผู้ถือหุ้นเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้ารับการเลือกตั้งเป็นกรรมการและการให้สิทธิผู้ถือหุ้นเสนอวาระเพื่อบรรจุเป็นวาระในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 โดยผ่านไปยังตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และในเว็บไซต์ของบริษัท เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2561 โดยให้ระยะเวลาในการเสนอชื่อจนถึงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2561 รวมเวลา 30 วัน พบว่าไม่มีผู้ใดขอเสนอชื่อบุคคลเพื่อบรรจุเป็นวาระในการประชุมผู้ถือหุ้นแต่อย่างใด
2. พิจารณาค่าตอบแทนที่เหมาะสมในการดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัทแทนกรรมการที่ครบวาระจำนวน 3 ท่าน โดยใช้หลักเกณฑ์และวิธีสรรหาตามแนวทางการพิจารณาเป็นกรรมการข้างต้น ได้เสนอให้กรรมการที่ครบวาระกลับเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการทั้ง 3 ท่านอีกวาระหนึ่ง โดยเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการ เพื่อนำเข้าที่ประชุมผู้ถือหุ้น
3. พิจารณาค่าตอบแทนและผลประโยชน์อื่นๆ สำหรับกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อย โดยพิจารณาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบ มีการเปิดเผยค่าตอบแทนกรรมการ กรรมการชุดย่อย และผู้บริหารไว้ในรายงานประจำปี เพื่อให้เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี

ทั้งนี้ คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท อย่างเต็มความสามารถด้วยความระมัดระวัง รอบคอบ และโปร่งใส เพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัทและผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเหมาะสม

นายอานวย ทองสฤติย์

ประธานกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน

ข้อมูลงบการเงิน ประจำปี 2561

บริษัท อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
รายงานและงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอ ผู้ถือหุ้นและคณะกรรมการ

บริษัท อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

ความเห็น

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (กลุ่มบริษัท) ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและงบกระแสเงินสดรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันและหมายเหตุประกอบงบการเงินรวม รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ และข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (บริษัท) ซึ่งประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นและงบกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันและหมายเหตุประกอบงบการเงิน รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

ข้าพเจ้าเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินรวมของบริษัท อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และผลการดำเนินงานรวมและกระแสเงินสดรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และแสดงฐานะการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากกลุ่มบริษัทและบริษัทตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงิน และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่นๆ ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดเหล่านี้ ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือเรื่องต่างๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพของข้าพเจ้าในการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการสำหรับงวดปัจจุบัน ข้าพเจ้าได้นำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณาในบริบทของการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวมและในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ทั้งนี้ข้าพเจ้าไม่ได้แสดงความเห็นแยกต่างหากสำหรับเรื่องเหล่านี้

การรับรู้รายได้ค่าบริการพัฒนาระบบ

กลุ่มบริษัทและบริษัทมีรายได้จากการให้บริการพัฒนาระบบเป็นจำนวนเงินที่มีสาระสำคัญเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้รวมของกลุ่มบริษัทและบริษัท (ประมาณร้อยละ 40.68 และร้อยละ 89.27 ของรายได้รวม ตามลำดับ) ซึ่งกิจการรับรู้รายได้ดังกล่าวด้วยวิธีอัตราส่วนของงานที่ทำเสร็จ ผู้บริหารต้องประมาณการผลสำเร็จของรายการที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการพัฒนาระบบดังกล่าวซึ่งมีผลต่อการวัดมูลค่าและรอบระยะเวลาที่เหมาะสมของการรับรู้รายได้ สำหรับงวดบัญชี โดยกระบวนการดังกล่าว ผู้บริหารต้องใช้ดุลยพินิจที่มีนัยสำคัญในการจัดทำและทบทวนประมาณการต้นทุนของโครงการและการกำหนดขั้นความสำเร็จของงานตลอดระยะเวลาที่ให้บริการ ซึ่งทำให้เกิดความเสี่ยงเกี่ยวกับการวัดมูลค่าและรอบระยะเวลาในการรับรู้รายได้ ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงระบุว่า การรับรู้รายได้จากการให้บริการพัฒนาระบบเป็นความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญซึ่งต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษในการตรวจสอบ กลุ่มบริษัทและบริษัทได้เปิดเผยนโยบายการบัญชีและจำนวนเงินที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้รายได้ค่าบริการพัฒนาระบบในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.1 และข้อ 28 ตามลำดับ

วิธีการตรวจสอบของข้าพเจ้าต่อเรื่องดังกล่าว ข้าพเจ้าได้ทำความเข้าใจระบบการควบคุมภายในวงจรรายได้และรายการบัญชีที่เกี่ยวข้อง ทดสอบการออกแบบและประสิทธิภาพของการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้รายได้และรายการบัญชีที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับการจัดทำและทบทวนประมาณการต้นทุนของโครงการและการกำหนดขั้นความสำเร็จของงาน นอกจากนี้ ข้าพเจ้าได้สุ่มตัวอย่างรายการรายได้เพื่อทดสอบรายละเอียด โดยการพิจารณาเงื่อนไขตามที่กำหนดในสัญญาและความเสี่ยงต่าง ๆ การจัดทำและทบทวนประมาณการต้นทุนของโครงการและการกำหนดขั้นความสำเร็จของงาน ณ วันสิ้นงวดบัญชีจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง การตรวจสอบขั้นความสำเร็จของงานโดยสำรวจจากงาน สอบถามผู้บริหารโครงการ และขอหนังสือรับรองขั้นความสำเร็จของงานที่ประมาณการโดยผู้บริหารโครงการ รวมทั้ง การสอบทานเหตุผลสนับสนุนความแตกต่างระหว่างขั้นความสำเร็จของงานที่กำหนดจากต้นทุนที่เกิดขึ้นกับขั้นความสำเร็จของงานที่ประเมินโดยผู้บริหารโครงการ นอกจากนี้ ข้าพเจ้าได้พิจารณาความเพียงพอและเหมาะสมของการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงินแล้ว

การรับรู้รายได้จากการขาย

กลุ่มบริษัทและบริษัทมีรายได้จากการขายระบบข้อมูลสารสนเทศ ระบบสารสนเทศเครือข่ายและระบบสารสนเทศโทรคมนาคม ในจำนวนเงินที่เป็นสาระสำคัญเมื่อเทียบกับรายได้รวมของกลุ่มบริษัทและบริษัท (ประมาณร้อยละ 57.75 และร้อยละ 2.85 ของรายได้รวม ตามลำดับ) ประกอบกับกลุ่มบริษัทและบริษัทได้ทำสัญญากับลูกค้าเป็นจำนวนมากและเงื่อนไขที่ระบุในสัญญาที่ทำกับลูกค้ามีความหลากหลาย ทำให้รายได้ดังกล่าวมีเงื่อนไขในการรับรู้รายได้ที่ซับซ้อน ซึ่งทำให้เกิดความเสี่ยงเกี่ยวกับการวัดมูลค่าและรอบระยะเวลาในการรับรู้รายได้ ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงระบุว่า การรับรู้รายได้จากการขายเป็นความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญซึ่งต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษในการตรวจสอบ กลุ่มบริษัทและบริษัทได้เปิดเผยนโยบายการบัญชีและจำนวนเงินที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้รายได้จากการขายในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 31 และข้อ 28 ตามลำดับ

วิธีการตรวจสอบของข้าพเจ้าต่อเรื่องดังกล่าว ข้าพเจ้าได้ทำความเข้าใจระบบการควบคุมภายในวงจรรายได้และรายการบัญชีที่เกี่ยวข้อง ทดสอบการออกแบบและประสิทธิภาพของการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้รายได้และรายการบัญชีที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับการควบคุมการวัดมูลค่าและรอบระยะเวลาในการรับรู้ของรายได้จากการขาย นอกจากนี้ ข้าพเจ้าได้สุ่มตัวอย่างรายการรายได้เพื่อทดสอบรายละเอียดกับสัญญาหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการรับรู้รายได้ตามเงื่อนไขของสัญญาและมีความสอดคล้องกับนโยบายการบัญชี รวมทั้งการตรวจสอบการตัดยอดรายได้จากการขายในช่วงก่อนและภายหลังวันสิ้นงวดบัญชี รวมทั้ง การวิเคราะห์เปรียบเทียบ นอกจากนี้ ข้าพเจ้าได้พิจารณาความเหมาะสมและเพียงพอของการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงินแล้ว

ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ

กลุ่มบริษัทและบริษัทได้บันทึกค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น ณ วันสิ้นงวดบัญชี ในจำนวนเงินที่เป็นสาระสำคัญเมื่อเทียบกับสินทรัพย์รวมของกลุ่มบริษัทและบริษัท (ประมาณร้อยละ 10.85 และร้อยละ 13.16 ของสินทรัพย์รวม ตามลำดับ) ผู้บริหารต้องใช้ดุลยพินิจที่มีนัยสำคัญในการประมาณการจำนวนเงินค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ โดยพิจารณาจากอายุของลูกหนี้ การวิเคราะห์ประวัติการชำระหนี้ และการคาดการณ์เกี่ยวกับการชำระหนี้ในอนาคตของลูกหนี้ ซึ่งทำให้เกิดความเสี่ยงเกี่ยวกับการวัดมูลค่าของการประมาณการค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงระบุว่า การวัดมูลค่าของค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเป็นความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญซึ่งต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษในการตรวจสอบ กลุ่มบริษัทและบริษัทได้เปิดเผยนโยบายการบัญชีและจำนวนเงินที่เกี่ยวกับประมาณการค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3.3 และข้อ 7 ตามลำดับ

วิธีการตรวจสอบของข้าพเจ้าต่อเรื่องดังกล่าว ข้าพเจ้าได้ทำความเข้าใจและประเมินระบบการควบคุมภายในของกิจการที่เกี่ยวข้องกับการประมาณการค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ โดยการสอบถามผู้บริหารและประเมินความสมเหตุสมผลของข้อสมมติฐานที่ผู้บริหารใช้ในการประมาณการ นอกจากนี้ ข้าพเจ้าได้ทดสอบรายละเอียดของค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ ณ วันสิ้นงวดบัญชี โดยการวิเคราะห์ระยะเวลาการเก็บหนี้โดยเฉลี่ย การสุ่มตัวอย่างรายการลูกหนี้การค้าเพื่อทดสอบความถูกต้องของการจัดทำรายงานแยกอายุลูกหนี้ การสอบถามผู้บริหารเกี่ยวกับลูกหนี้ที่ค้างชำระเกินกำหนดเป็นเวลานานหรือลูกหนี้ที่คาดว่าจะไม่ได้รับชำระหนี้ การตรวจสอบหลักฐานการติดตามทวงถามเพื่อการชำระหนี้และความเหมาะสมของการประมาณการค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญตามที่กำหนดไว้ในนโยบายการบัญชี รวมทั้งการตรวจสอบการรับชำระหนี้ภายหลังวันสิ้นงวดบัญชีร่วมด้วย นอกจากนี้ ข้าพเจ้าได้พิจารณาความเพียงพอและเหมาะสมของการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงินแล้ว

เรื่องอื่น

งบการเงินรวมของบริษัท อินเตอร์เนชั่นแนล รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อยและงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท อินเตอร์เนชั่นแนล รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 ที่แสดงเป็นข้อมูลเปรียบเทียบตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีอื่น ซึ่งแสดงความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไขตามรายงานลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2561

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ข้อมูลอื่นประกอบด้วยข้อมูลซึ่งรวมอยู่ในรายงานประจำปีแต่ไม่รวมถึงงบการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชีที่อยู่ในรายงานนั้น ซึ่งคาดว่าจะรายงานประจำปีจะถูกจัดเตรียมให้ข้าพเจ้าภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้

ความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและข้าพเจ้าไม่ได้ให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลอื่น

ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงิน คือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของข้าพเจ้า หรือปรากฏว่า ข้อมูลอื่นมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อข้าพเจ้าได้อ่านรายงานประจำปี หากข้าพเจ้าสรุปได้ว่ามีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้าพเจ้าต้องสื่อสารเรื่องดังกล่าวกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล เพื่อให้ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลดำเนินการแก้ไขข้อมูลที่แสดงขัดต่อข้อเท็จจริง

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต้องการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของกลุ่มบริษัทและบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่องตามความเหมาะสม และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องเว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกกลุ่มบริษัทและบริษัทหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของกลุ่มบริษัทและบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน

การตรวจสอบของข้าพเจ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของข้าพเจ้าอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตาม มาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินจากการใช้งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเหล่านี้

ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามมาตรฐานการสอบบัญชี ข้าพเจ้าได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของข้าพเจ้ารวมถึง

ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็น เกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงผล การแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน

ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมี ประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัทและบริษัท

ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร

สรุปเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหารและจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์ หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของกลุ่มบริษัทและบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าข้าพเจ้าได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ ข้าพเจ้าต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า โดยให้ข้อสังเกตถึงการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินรวม และงบการเงิน

เฉพาะกิจการที่เกี่ยวข้อง หรือถ้าการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของข้าพเจ้าจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้กลุ่มบริษัทและบริษัทต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง

ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลว่างบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่ ได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการภายในกลุ่มหรือกิจกรรมทางธุรกิจภายในกลุ่มบริษัทเพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงินรวม ข้าพเจ้ารับผิดชอบต่อการกำหนดแนวทาง การควบคุมดูแล และการปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มบริษัท ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวต่อความเห็นของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลในเรื่องต่างๆที่สำคัญซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบรวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากข้าพเจ้าได้พบในระหว่างการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้ให้คำรับรองแก่ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลว่าข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอิสระ และได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทั้งหมดตลอดจนเรื่องอื่นซึ่งข้าพเจ้าเชื่อว่ามีเหตุผลที่บุคคลภายนอกอาจพิจารณาว่ากระทบต่อความเป็นอิสระของข้าพเจ้าและมาตรการที่ข้าพเจ้าใช้เพื่อป้องกันไม่ให้ข้าพเจ้าขาดความเป็นอิสระ

จากเรื่องที่สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล ข้าพเจ้าได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญมากที่สุดในการตรวจสอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการในงวดปัจจุบันและกำหนดเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ข้าพเจ้าได้อธิบายเรื่องเหล่านี้ในรายงานของผู้สอบบัญชีเว้นแต่กฎหมายหรือข้อบังคับไม่ให้เปิดเผยต่อสาธารณะเกี่ยวกับ เรื่องดังกล่าว หรือในสถานการณ์ที่ยากที่จะเกิดขึ้น ข้าพเจ้าพิจารณาว่าไม่ควรสื่อสารเรื่องดังกล่าวในรายงานของข้าพเจ้าเพราะการกระทำดังกล่าวสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่าจะมีผลกระทบในทางลบมากกว่าผลประโยชน์ต่อส่วนได้เสียสาธารณะจากการสื่อสารดังกล่าว

ผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงานสอบบัญชีและการนำเสนอรายงานฉบับนี้คือ นายธนะวุฒิ พิบูลย์สวัสดิ์

บริษักรับรองบัญชีอิสระ จำกัด

กรุงเทพมหานคร

วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2562

บริษัท อินเทอร์เน็ตชั่นแนล รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

		สินทรัพย์			
		บาท			
		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
หมายเหตุ		2561	2560	2561	2560
สินทรัพย์หมุนเวียน					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	6	215,147,885	60,724,660	151,052,188	9,328,437
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	5, 7	333,224,960	588,638,146	148,562,861	445,216,722
ลูกหนี้ภายใต้สัญญาผ่อนชำระที่ครบกำหนด					
รับชำระภายในหนึ่งปี	8	63,329,360	2,553,947	63,329,360	2,553,947
สินค้าคงเหลือ	9	81,576,093	170,355,511	41,304,573	119,751,474
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	10	23,947,063	35,086,634	18,737,629	27,237,136
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		717,225,361	857,358,898	422,986,611	604,087,716
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน					
เงินฝากสถาบันการเงินที่มีภาระกำกับ	11	104,343,000	95,586,000	74,843,000	70,086,000
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	12	5,462,578	7,841,016	-	-
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	13	-	-	95,437,978	96,550,110
ลูกหนี้ภายใต้สัญญาผ่อนชำระที่ยังกำหนด					
ชำระเกินกว่าหนึ่งปี	8	320,553,501	348,051	320,553,501	348,051
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	14	20,890,210	20,903,818	4,905,660	5,786,262
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	15	2,735,315	3,449,110	110,981	163,081
สิทธิการเช่า	16	788,972	1,649,674	788,972	1,649,674
สินทรัพย์ภายใต้เงินได้รอการตัดบัญชี	17	11,798,612	10,366,774	10,926,784	9,815,491
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น		18,137,119	22,630,746	14,955,909	20,001,581
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		484,709,307	162,775,189	522,522,785	204,400,250
รวมสินทรัพย์		1,201,934,668	1,020,134,087	945,509,396	808,487,966

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล รีเสริช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หนี้สินและผู้ถือหุ้น

หมายเหตุ	บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
หนี้สินหมุนเวียน				
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	18	375,474,370	164,610,379	235,720,188
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	5, 19	292,678,389	340,662,835	211,257,860
ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระในปี				
สัญญาเช่าทางการเงิน	20	1,454,114	1,735,479	1,093,422
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	21	201,677,653	93,130,707	201,677,653
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	5	-	-	35,000,000
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย		-	1,326,249	-
หนี้สินหมุนเวียนอื่น		19,113,445	40,772,376	13,686,179
รวมหนี้สินหมุนเวียน		890,397,971	642,238,025	698,435,302
หนี้สินไม่หมุนเวียน				
ส่วนของหนี้สินระยะยาวสุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระในปี				
สัญญาเช่าทางการเงิน	20	1,507,142	2,772,680	1,169,922
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	21	-	4,400,086	-
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	22	19,603,034	15,682,266	14,676,501
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		21,110,176	22,855,032	15,846,423
รวมหนี้สิน		911,508,147	665,093,057	714,281,725

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท อินเทอร์เน็ตชั้นนำ รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ)

หมายเหตุ	บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ส่วนของผู้ถือหุ้น				
ทุนเรือนหุ้น				
ทุนจดทะเบียน				
หุ้นสามัญ 320,536,266 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท	320,536,266	320,536,266	320,536,266	320,536,266
หุ้นที่ออกจำหน่ายและเรียกชำระแล้ว				
หุ้นสามัญ 254,299,746 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 1 บาท	254,299,746	254,299,746	254,299,746	254,299,746
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	117,150,669	117,150,669	117,150,669	117,150,669
กำไร (ขาดทุน) สะสม				
จัดสรรแล้ว				
ทุนสำรองตามกฎหมาย	25,429,816	25,429,816	25,429,816	25,429,816
ยังไม่ได้จัดสรร	(90,128,675)	(37,726,066)	(165,652,560)	(127,668,318)
รวมส่วนของผู้ถือหุ้นบริษัทใหญ่	306,751,556	359,154,165	231,227,671	269,211,913
ส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย	(16,325,035)	(4,113,135)	-	-
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	290,426,521	355,041,030	231,227,671	269,211,913
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	1,201,934,668	1,020,134,087	945,509,396	808,487,966

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

		บาท			
		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
หมายเหตุ		2561	2560	2561	2560
รายได้					
รายได้ค่าบริการพัฒนาระบบ	5	441,284,652	657,582,158	418,977,347	620,347,943
รายได้จากการขาย		623,589,608	612,160,221	13,353,527	17,268,424
รายได้ดอกเบี้ยจากสัญญาเช่าการเงิน		4,786,438	-	4,786,438	-
รายได้จากเงินปันผล	5	-	-	22,640,925	9,113,578
รายได้อื่น	5	10,221,022	15,709,940	9,608,953	7,520,727
รวมรายได้		1,079,881,720	1,285,452,319	469,367,190	654,250,672
ค่าใช้จ่าย					
ต้นทุนค่าบริการพัฒนาระบบ	5	390,740,717	527,471,962	370,993,092	507,062,919
ต้นทุนขาย		524,660,525	507,369,296	8,820,090	9,665,749
ค่าใช้จ่ายในการขาย		58,478,698	53,083,639	17,258,343	16,703,921
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร		131,609,914	169,759,698	84,640,621	122,780,414
ต้นทุนทางการเงิน	5	28,509,548	21,126,026	26,750,579	19,480,330
รวมค่าใช้จ่าย		1,133,999,402	1,278,810,621	508,462,725	675,693,333
ส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	12.2	(2,378,438)	(2,024,688)	-	-
กำไร (ขาดทุน) ก่อนค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้		(56,496,120)	4,617,010	(39,095,535)	(21,442,661)
ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้	26	4,337,559	8,191,308	(1,111,293)	(1,883,286)
กำไร (ขาดทุน) สำหรับปี		(60,833,679)	(3,574,298)	(37,984,242)	(19,559,375)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น					
รายการที่จะไม่ถูกจัดประเภทรายการใหม่เข้าไปไว้ใน					
กำไรหรือขาดทุน :					
กำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์					
ประกันภัยสำหรับโครงการผลประโยชน์พนักงาน		(1,203,021)	(1,048,229)	-	(1,048,229)
ภาษีเงินได้เกี่ยวกับรายการที่จะไม่ถูกจัดประเภท					
รายการใหม่		240,604	209,646	-	209,646
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี - สุทธิจากภาษี		(962,417)	(838,583)	-	(838,583)
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี		(61,796,096)	(4,412,881)	(37,984,242)	(20,397,958)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท อินเทอร์เน็ตชั้นนำ รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (ต่อ)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หมายเหตุ	บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
การแบ่งปันกำไร (ขาดทุน)				
ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นบริษัทใหญ่	(51,525,462)	(3,017,263)	(37,984,242)	(19,559,375)
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(9,308,217)	(557,035)	-	-
	<u>(60,833,679)</u>	<u>(3,574,298)</u>	<u>(37,984,242)</u>	<u>(19,559,375)</u>
การแบ่งปันกำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จรวม				
ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นบริษัทใหญ่	(52,402,610)	(3,855,846)	(37,984,242)	(20,397,958)
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(9,393,486)	(557,035)	-	-
	<u>(61,796,096)</u>	<u>(4,412,881)</u>	<u>(37,984,242)</u>	<u>(20,397,958)</u>
กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้น	27			
กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน				
ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นบริษัทใหญ่	<u>(0.20)</u>	<u>(0.01)</u>	<u>(0.15)</u>	<u>(0.08)</u>
จำนวนหุ้นสามัญเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (หุ้น)	<u>254,299,746</u>	<u>254,299,159</u>	<u>254,299,746</u>	<u>254,299,159</u>
กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้นปรับลด				
ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นบริษัทใหญ่	<u>(0.20)</u>	<u>(0.01)</u>	<u>(0.15)</u>	<u>(0.08)</u>
จำนวนหุ้นสามัญเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (หุ้น)	<u>254,299,746</u>	<u>254,299,159</u>	<u>254,299,746</u>	<u>254,299,159</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท อินเทอร์เน็ตประเทศไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

บาท									
งบการเงินรวม									
ส่วนของผู้ถือหุ้นบริษัทใหญ่									
ทุนเรือนหุ้นที่ออก และชำระแล้ว	ส่วนเกินมูลค่า หุ้นสามัญ	กำไร (ขาดทุน) สะสม			รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		ส่วนของผู้ถือหุ้น ที่ไม่มีอำนาจ ควบคุม		รวมส่วนของ ผู้ถือหุ้น
		จัดสรรแล้ว	ยังไม่จัดสรร	ยังไม่ได้จัดสรร	ผู้ถือหุ้น บริษัทใหญ่	ความคุม			
หมายเหตุ									
254,298,158	117,143,920	25,429,816	(33,870,220)	363,001,674	(2,669,678)			360,331,996	
-	-	-	(3,017,263)	(3,017,263)	(557,035)			(3,574,298)	
-	-	-	(838,583)	(838,583)	-			(838,583)	
-	-	-	-	-	(886,422)			(886,422)	
1,588	6,749	-	-	8,337	-			8,337	
254,299,746	117,150,669	25,429,816	(37,726,066)	359,154,165	(4,113,135)			355,041,030	
-	-	-	(51,525,462)	(51,525,462)	(9,308,217)			(60,833,679)	
-	-	-	(877,147)	(877,147)	(85,270)			(962,417)	
-	-	-	-	-	(2,119,075)			(2,119,075)	
การเงินปันผลจ่าย									
การเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมจากการคืนทุน									
-	-	-	-	-	(699,338)			(699,338)	
ของบริษัทย่อย									
254,299,746	117,150,669	25,429,816	(90,128,675)	306,751,556	(16,325,035)			290,426,521	
ของคงเหลือปลายปี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561									

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท อินเทอร์เน็ตประเทศไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

	บาท				
	งบการเงินเฉพาะกิจการ				
	ทุนเรือนหุ้นที่ออก และชำระแล้ว	ส่วนเกินมูลค่า หุ้นสามัญ	กำไร (ขาดทุน) สะสม		รวมส่วนของ ผู้ถือหุ้น
			จัดสรรแล้ว	ยังไม่จัดสรร	
			ทุนสำรอง		
			ตามกฎหมาย		
หมายเหตุ					
	ยอดคงเหลือต้นปี ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	117,143,920	25,429,816	(107,270,360)	289,601,534
	กำไร (ขาดทุน) สำหรับปี	-	-	(19,559,375)	(19,559,375)
	กำไร (ขาดทุน) เมื่อเสร็จสิ้นสำหรับปี	-	-	(838,583)	(838,583)
	เพิ่มทุนหุ้นสามัญจากการแปลงสภาพสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ	1,588	6,749	-	-
ยอดคงเหลือปลายปี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	254,299,746	117,150,669	25,429,816	(127,668,318)	269,211,913
กำไร (ขาดทุน) สำหรับปี	-	-	-	(37,984,242)	(37,984,242)
กำไร (ขาดทุน) เมื่อเสร็จสิ้นสำหรับปี	-	-	-	-	-
ยอดคงเหลือปลายปี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	254,299,746	117,150,669	25,429,816	(165,652,560)	231,227,671

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

	บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน				
กำไร (ขาดทุน) สำหรับปี	(60,833,679)	(3,574,298)	(37,984,242)	(19,559,375)
รายการปรับกระทบกำไร (ขาดทุน) สำหรับงวดเป็นเงินสดรับ (จ่าย)				
จากกิจกรรมดำเนินงาน				
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	10,910,007	9,129,038	2,435,560	2,481,565
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ (โอนกลับ)	7,980,641	26,641,294	6,532,241	17,552,056
ขาดทุนจากการลดมูลค่าสินค้า (โอนกลับ)	9,164,711	5,300,549	(126,866)	(21,068)
ประมาณการค่าเบี้ยปรับโครงการล่าช้า	3,028,338	9,597,930	3,028,338	9,597,930
(กำไร) ขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์	(125,023)	(1,547,715)	-	(1,502,990)
ขาดทุนจากการตัดจำหน่ายสินทรัพย์	113	-	113	-
ส่วนแบ่ง (กำไร) ขาดทุนจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	2,378,438	2,024,688	-	-
ขาดทุนจากการซื้อขายของเงินลงทุนในบริษัทร่วม (โอนกลับ)	-	(1,391,704)	-	-
ขาดทุนจากการซื้อขายของเงินลงทุนในบริษัทย่อย (โอนกลับ)	-	-	(7,062,868)	100,000
(กำไร) ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้น	(7,467)	(196,102)	22,881	10,324
ตัดจำหน่ายภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย	421,078	5,960	-	-
รายได้เงินปันผล	-	-	(22,640,925)	(9,113,578)
รายได้ดอกเบี้ย	(1,090,225)	(721,057)	(702,705)	(803,694)
ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงาน	2,717,747	124,531	2,299,709	1,353,917
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยจ่าย	21,601,137	12,088,044	20,261,225	10,862,210
ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้	4,337,559	8,191,308	(1,111,293)	(1,883,286)
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลง				
ในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน	483,375	65,672,466	(35,048,832)	9,074,011
สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง				
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	(191,546,234)	(96,686,114)	(148,844,775)	(72,549,046)
ลูกหนี้ภาษีได้สัญญาเช่าทางการเงิน	29,297,365	(2,741,998)	29,297,365	(2,741,998)
สินค้าคงเหลือ	79,614,708	(24,240,005)	78,573,767	(23,990,627)
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	(9,539,607)	(4,760,294)	(12,364,437)	(5,786,449)
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	14,352,088	4,935,245	14,904,137	6,137,104

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท อินเทอร์เน็ตชั่นแนล รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

	บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)				
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	(49,721,217)	71,914,206	(35,960,263)	27,276,609
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	7,049,345	(43,578,394)	8,217,052	(41,234,108)
การระดมทุนผลประโยชน์พนักงาน	-	(175,109)	-	-
เงินสดรับ (จ่าย) จากการดำเนินงาน	(120,010,177)	(29,659,997)	(101,225,986)	(103,814,504)
รับดอกเบี้ย	1,070,085	731,305	683,194	814,502
รับคืนเงินภาษีเงินได้	17,520,801	-	16,704,709	-
จ่ายภาษีเงินได้	(15,476,207)	(24,610,721)	(7,199,227)	(11,610,453)
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน	(116,895,498)	(53,539,413)	(91,037,310)	(114,610,455)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน				
เงินฝากประจำที่มีภาระค่าประกัน (เพิ่มขึ้น) ลดลง	(8,757,000)	(30,296,000)	(4,757,000)	(25,606,000)
เงินสดรับจากการคืนทุนจากบริษัทย่อย	-	-	8,175,000	-
เงินสดรับเงินปันผล	-	-	22,640,925	9,113,578
เงินสดรับจากการจำหน่ายอุปกรณ์	174,569	1,597,113	-	1,508,245
เงินสดจ่ายเพื่อซื้ออุปกรณ์และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(9,183,561)	(8,862,829)	(642,270)	(357,550)
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุน	(17,765,992)	(37,561,716)	25,416,655	(15,341,727)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน				
เจ้าหนี้บัตรเครดิตเพิ่มขึ้น (ลดลง)	(11,430,887)	17,898,515	(38,324,636)	42,471,636
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	835,440,847	335,615,318	659,373,188	210,170,000
เงินสดจ่ายเพื่อชำระหนี้ระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	(613,145,969)	(444,693,479)	(498,800,000)	(319,170,000)
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกันเพิ่มขึ้น (ลดลง)	-	-	-	(10,000,000)
เงินสดจ่ายเพื่อชำระหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	(1,734,903)	(1,759,977)	(1,045,947)	(1,195,317)
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	150,203,807	54,000,000	150,203,807	54,000,000
เงินสดจ่ายเพื่อชำระหนี้เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	(46,378,614)	(17,989,901)	(46,378,614)	(17,989,901)
เงินสดจ่ายคืนทุนผู้ถือหุ้นที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	(699,338)	-	-	-
เงินสดจ่ายเงินปันผลส่วนของผู้ถือหุ้นที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	(2,119,075)	(886,422)	-	-
เงินสดจ่ายเงินปันผล	(315)	(967)	(315)	(967)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท อินเทอร์เน็ตชั้นนำ รีเสริช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

	บาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
เงินสดรับจากการใช้สิทธิใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญ	-	8,337	-	8,337
เงินสดจ่ายดอกเบี้ย	(21,050,838)	(13,127,401)	(17,683,077)	(10,787,130)
เงินสดสุทธิได้มากกว่า (ใช้ไป) ในกิจกรรมจัดหาเงิน	289,084,715	(70,935,977)	207,344,406	(52,493,342)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) - สุทธิ	154,423,225	(162,037,106)	141,723,751	(182,445,524)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นปี	60,724,660	222,761,766	9,328,437	191,773,961
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันสิ้นปี	215,147,885	60,724,660	151,052,188	9,328,437
ข้อมูลกระแสเงินสดเปิดเผยเพิ่มเติม				
รายการที่ไม่ใช่เงินสด				
ซื้ออุปกรณ์ตามสัญญาเช่าทางการเงิน	188,000	1,301,869	-	886,916
ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	-	1,048,229	-	1,048,229

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

วันที่ 31 ธันวาคม 2561

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 ภูมิฐานะและสถานะทางกฎหมายของบริษัท

บริษัทได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัดกับกระทรวงพาณิชย์เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2529 และได้แปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัด เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2546

บริษัทมีที่อยู่ตามที่ได้จดทะเบียนไว้ดังนี้

สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่เลขที่ 23/106-108 ซอยศูนย์วิจัย ถนนพระราม 9 แขวงบางกะปิ เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร 10320 ประเทศไทย

1.2 ลักษณะการดำเนินงานและกิจกรรมหลัก

บริษัทประกอบธุรกิจหลักเกี่ยวกับการจำหน่ายและให้บริการพัฒนาระบบสารสนเทศไอที ระบบสารสนเทศเครือข่าย และระบบสารสนเทศโทรคมนาคม

2. หลักเกณฑ์ในการจัดทำงบการเงิน

2.1 หลักเกณฑ์ในการจัดทำงบการเงิน

งบการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีที่กฎหมายกำหนดตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 โดยได้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินและการแสดงรายการได้ทำขึ้นตามแบบกำหนดรายการย่อที่ต้องมีในงบการเงินสำหรับบริษัทมหาชนจำกัด ที่กำหนดโดยประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ออกตามความในพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

งบการเงินนี้ได้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมวันแต่จะได้เปิดเผยเป็นอย่างอื่นในนโยบายการบัญชี

งบการเงินฉบับภาษาไทยเป็นงบการเงินฉบับที่บริษัทใช้เป็นทางการตามกฎหมายงบการเงินฉบับภาษาอังกฤษแปลมาจากงบการเงินฉบับภาษาไทยดังกล่าว

2.2 หลักเกณฑ์ในการจัดทำงบการเงินรวม

2.2.1 งบการเงินรวมได้จัดทำขึ้นโดยรวมงบการเงินของบริษัท อินเทอร์เน็ตชั่นแนล รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ดังนี้

ชื่อบริษัท	ประเภทธุรกิจ	จัดตั้งขึ้นที่ประเทศ	อัตราร้อยละของการถือหุ้น	
			2561	2560

ถือหุ้นทางตรง

บริษัท ไอที กรีน จำกัด (มหาชน)	จำหน่ายสินค้าไอทีและอุปกรณ์เครือข่ายเฉพาะตลาดลูกค้าระดับองค์กร	ประเทศไทย	91.14	91.14
บริษัท อินเทลลิเจนท์เอ็นเตอร์ไพรส์คอมพิวเตอร์ จำกัด	ให้บริการให้คำปรึกษาและแก้ปัญหาด้านระบบสารสนเทศแบบครบวงจร (IT Total Service Solutions)	ประเทศไทย	92.00	92.00
บริษัท ทีวี. เทเลคอม จำกัด	ให้บริการเป็นที่ปรึกษาและพัฒนาระบบบริหารโครงการและบำรุงรักษาด้านระบบสนับสนุนการดำเนินธุรกิจ	ประเทศไทย	99.99	99.99
บริษัท สิงห์คอม อินเทอร์เน็ต จำกัด	จำหน่ายหรือให้บริการติดตั้งเกี่ยวกับระบบเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่และระบบโทรคมนาคม	ประเทศไทย	50.99	50.99
บริษัท ไออาร์ซีที คลาวด์ เซอร์วิส จำกัด	ให้บริการออกแบบให้คำปรึกษาทางระบบสารสนเทศบนคลาวด์ (Integrated Cloud Service Agency)	ประเทศไทย	-	50.99

(จดทะเบียนเลิกบริษัทเมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2561)

ถือหุ้นทางอ้อม

บริษัท เอช อาร์ ซี พี จำกัด	จำหน่ายและติดตั้งระบบสารสนเทศไอทีระบบสารสนเทศเครือข่าย และระบบสารสนเทศโทรคมนาคม	ประเทศไทย	50.99	50.99
-----------------------------	---	-----------	-------	-------

2.2.2 บริษัทจะถือว่ามีการควบคุมกิจการที่เข้าไปลงทุนหรือบริษัทย่อยได้ หากบริษัทมีสิทธิได้รับหรือมีส่วนได้เสียในผลตอบแทนของกิจการที่เข้าไปลงทุน และสามารถใช้อำนาจในการสั่งการกิจกรรมที่ส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อจำนวนเงินผลตอบแทนนั้นได้

2.2.3 บริษัทนำงบการเงินของบริษัทย่อยมารวมในการจัดทำงบการเงินรวมตั้งแต่วันที่บริษัทมีอำนาจในการควบคุมบริษัทย่อยจนถึงวันที่บริษัทสิ้นสุดการควบคุมบริษัทย่อยนั้น

2.2.4 งบการเงินรวมจัดทำขึ้นโดยใช้นโยบายการบัญชีเดียวกันสำหรับรายการบัญชีที่เหมือนกันหรือเหตุการณ์ทางบัญชีที่คล้ายคลึงกัน

2.2.5 ยอดคงค้างระหว่างบริษัทและบริษัทย่อย รายการค้าระหว่างกันที่มีสาระสำคัญได้ถูกตัดออกจากงบการเงินรวมนี้แล้ว

2.2.6 ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม คือ จำนวนกำไรหรือขาดทุนและสินทรัพย์สุทธิของบริษัทย่อยส่วนที่ไม่ได้เป็นของบริษัทและแสดงเป็นรายการแยกต่างหากในส่วนของกำไรหรือขาดทุนรวมและส่วนของผู้ถือหุ้นในงบแสดงฐานะการเงินรวม

2.3 มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความมาตรฐานการบัญชีและ มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุงใหม่ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่รอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2561 ดังต่อไปนี้

มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การนำเสนองบการเงิน
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สินค้าคงเหลือ
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง งบกระแสเงินสด
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สัญญาก่อสร้าง
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง ภาษีเงินได้
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สัญญาเช่า
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง รายได้
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 20 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การบัญชีสำหรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับ ความช่วยเหลือจากรัฐบาล
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 23 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง ต้นทุนการกู้ยืม
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 26 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การบัญชีและการรายงานโครงการผลประโยชน์เมื่อออกจากงาน
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง งบการเงินเฉพาะกิจการ
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 28 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การรายงานทางการเงินในสภาพเศรษฐกิจที่เงินเฟ้อรุนแรง
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 33 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง กำไรต่อหุ้น
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 34 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การรายงานทางการเงินระหว่างกาล
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 37 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง ประมาณการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นและสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 38 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 40 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 41 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง เกษตรกรรม
มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์
มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 3 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การรวมธุรกิจ
มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สัญญาประกันภัย
มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 5 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและการดำเนินงานที่ยกเลิก
มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 6 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การสำรวจและประเมินค่าแหล่งทรัพยากรแร่
มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง ส่วนงานดำเนินงาน
มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง งบการเงินรวม
มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การร่วมกิจการงาน

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนได้เสียในกิจการอื่น
มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การวัดมูลค่ายุติธรรม
การตีความมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง ความช่วยเหลือจากรัฐบาล-กรณีที่ไม่มีความเกี่ยวข้องอย่างเฉพาะเจาะจงกับกิจกรรมดำเนินงาน
การตีความมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 15 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สัญญาเช่าดำเนินงาน-สิ่งจูงใจให้แก่ผู้เช่า
การตีความมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 25 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง ภาษีเงินได้-การเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางภาษีของกิจการหรือของผู้ถือหุ้น
การตีความมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การประเมินเนื้อหาสัญญาเช่าที่สร้างขึ้นตามรูปแบบกฎหมาย
การตีความมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลของข้อตกลงสัมปทานบริการ
การตีความมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 31 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง รายได้-รายการแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับบริการโฆษณา
การตีความมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 32 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน-ต้นทุนเว็บไซต์
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การเปลี่ยนแปลงในหนี้สินที่เกิดขึ้นจากการรีดถอน การบูรณะและหนี้สินที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การประเมินว่าข้อตกลงประกอบด้วยสัญญาเช่าหรือไม่
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 5 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สิทธิในส่วนได้เสียจากกองทุนการรีดถอน การบูรณะและการปรับปรุงสภาพแวดล้อม
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การปรับปรุงย้อนหลังภายใต้มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2560) เรื่องการรายงานทางการเงินในสภาพเศรษฐกิจที่เงินเฟ้อรุนแรง
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การรายงานทางการเงินระหว่างกาลและการด้อยค่า
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง ข้อตกลงสัมปทานบริการ
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง โปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 14 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง ข้อจำกัดสินทรัพย์ตามโครงการผลประโยชน์ ข้อกำหนดเงินทุนขั้นต่ำและปฏิสัมพันธ์ของรายการเหล่านี้ สำหรับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 15 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สัญญาสำหรับการก่อสร้างอสังหาริมทรัพย์
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การจ่ายสินทรัพย์ที่ไม่ใช่เงินสดให้แก่เจ้าของ
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การโอนสินทรัพย์จากลูกค้า
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 20 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง ต้นทุนการเปิดหน้าดินในช่วงการผลิตสำหรับเหมืองผิวดิน
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง เงินที่นำส่งรัฐ

ฝ่ายบริหารของบริษัทและบริษัทย่อยได้ประเมินแล้วเห็นว่ามาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความมาตรฐานการบัญชีและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ปรับปรุงใหม่ข้างต้นไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่อการเงินสำหรับปีปัจจุบัน

3. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

3.1 การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย

รายได้ค่าบริการพัฒนาระบบ

รายได้จากการให้บริการพัฒนาระบบรับรู้เป็นรายได้ตามขั้นความสำเร็จของงานบริการซึ่งกำหนดจากอัตราส่วนของต้นทุนค่าบริการที่ให้งจนถึงปัจจุบันเทียบกับประมาณการต้นทุนค่าบริการทั้งสิ้นที่ต้องให้บริการ ซึ่งประเมินและรับรองโดยผู้เชี่ยวชาญโครงการของบริษัท โดยจะบันทึกค่าเพื่อผลขาดทุนสำหรับงานโครงการทั้งจำนวนเมื่อทราบแน่ชัดว่างานโครงการนั้นจะประสบผลขาดทุน

รายได้ค่าบริการบำรุงรักษารับรู้เป็นรายได้ในแต่ละเดือนโดยวิธีเส้นตรงตามระยะเวลาที่ระบุในสัญญา

รายได้จากการขายสินค้าโดยมีเงื่อนไขการติดตั้งและตรวจสอบ รับรู้รายได้หากผู้ซื้อยอมรับสินค้าเมื่อการติดตั้งและสินค้าได้ผ่านการตรวจสอบแล้ว

รายได้จากการให้บริการที่รับรู้แล้วแต่ยังไม่ถึงกำหนดชำระตามสัญญาแสดงอยู่ภายใต้รายการ “รายได้ที่ยังไม่เรียกชำระ” ซึ่งรวมอยู่ใน “ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น” ในงบแสดงฐานะการเงิน รายได้ที่ยังไม่ให้บริการแต่ได้รับชำระตามสัญญาแสดงอยู่ภายใต้รายการ “รายได้รับล่วงหน้า” ซึ่งรวมอยู่ใน “หนี้สินหมุนเวียนอื่น” ในงบแสดงฐานะการเงิน

รายได้จากการขายสินค้า

รายได้จากการขายสินค้ารับรู้เมื่อได้โอนความเสี่ยงและผลตอบแทนที่เป็นสาระสำคัญของความเป็นเจ้าของสินค้าให้กับผู้ซื้อแล้ว รายได้จากการขายแสดงมูลค่าตามราคาในใบกำกับสินค้าโดยไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม และแสดงสุทธิจากสินค้ารับคืนและส่วนลดแล้ว

รายได้จากการขายตามสัญญาผ่อนชำระจะรับรู้เป็นรายได้ ณ วันที่ขายโดยราคาขายเป็นมูลค่าปัจจุบันของสิ่งตอบแทนที่ได้รับหรือค้ำรับ ซึ่งไม่รวมดอกเบี้ย อัตราคิดลดที่ใช้คืออัตราดอกเบี้ยที่กำหนดขึ้น สำหรับรายได้ส่วนที่เป็นดอกเบี้ยถือเป็นรายได้ตามเกณฑ์คงค้างโดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง

ดอกเบี้ยรับ

ดอกเบี้ยรับรับรู้เป็นรายได้ตามเกณฑ์คงค้างโดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง

เงินปันผลรับ

เงินปันผลรับรับรู้เป็นรายได้เมื่อมีสิทธิในการรับเงินปันผล

รายได้อื่นและค่าใช้จ่าย

รายได้อื่นและค่าใช้จ่ายรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

3.2 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด หมายถึง เงินสดและเงินฝากธนาคาร และเงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูง ซึ่งถึงกำหนดจ่ายคืนภายในระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือนนับจากวันที่ได้มาและไม่มีข้อจำกัดในการเบิกใช้

3.3 ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น (รวมยอดคงเหลือกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน) รับรู้มูลค่าเริ่มแรกด้วยมูลค่าตามใบแจ้งหนี้ และจะวัดมูลค่าต่อมาด้วยจำนวนเงินที่เหลืออยู่หักด้วยค่าเผ่อนหนี้สงสัยจะสูญ (ถ้ามี) ซึ่งประมาณจากการสอบทานยอดคงเหลือ ณ วันสิ้นปี ค่าเผ่อนหนี้สงสัยจะสูญคือ ผลต่างระหว่างราคาตามบัญชีของลูกหนี้การค้าเปรียบเทียบกับมูลค่าที่จะได้รับจากลูกหนี้การค้า หนี้สูญที่เกิดขึ้นจะรับรู้ไว้ในกำไรหรือขาดทุนทันทีโดยถือเป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายบริหาร

ค่าเผ่อนหนี้สงสัยจะสูญประเมินโดยการวิเคราะห์ประวัติการชำระหนี้ และการคาดการณ์เกี่ยวกับการชำระหนี้ในอนาคตของลูกค้า จำนวนค่าเผ่อนหนี้สงสัยจะสูญพิจารณาจากประวัติการตัดจำหน่ายหนี้สูญและอายุหนี้ของลูกหนี้ ลูกหนี้จะถูกตัดจำหน่ายบัญชีเมื่อทราบว่าเป็นหนี้สูญ

3.4 สินค้าคงเหลือ

สินค้าคงเหลือแสดงในราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า ราคาทุนของสินค้าคำนวณโดยใช้วิธี ดังนี้

- สินค้าสำเร็จรูปทั่วไป	วิธีเข้าก่อน-ออกก่อน
- สินค้าสำเร็จรูปสำหรับโครงการ	วิธีราคาทุนแบบเฉพาะเจาะจง
- งานระหว่างทำตามสัญญาโครงการ	วิธีราคาทุนแบบเฉพาะเจาะจง
- วัสดุหีบห่อ	วิธีเข้าก่อน-ออกก่อน

ต้นทุนในการซื้อ ประกอบด้วย ราคาซื้อและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการซื้อสินค้านั้น เช่น อกรขาเข้า ค่าขนส่ง และต้นทุนอื่นๆที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการได้มาซึ่งสินค้า และหักด้วยส่วนลดการค้าและเงินที่ได้รับคืนจากการซื้อสินค้า

ต้นทุนงานระหว่างทำตามสัญญาโครงการ ประกอบด้วย ต้นทุนค่าวัสดุอุปกรณ์ ค่าแรงงาน ค่างานผู้รับเหมาช่วงและค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวข้อง

มูลค่าสุทธิที่จะได้รับเป็นการประมาณราคาที่สามารถขายได้ตามปกติธุรกิจ หักด้วยประมาณการต้นทุนในการผลิตสินค้าให้เสร็จและต้นทุนที่จำเป็นต้องจ่ายไปเพื่อให้ขายสินค้าได้

3.5 เงินลงทุน

เงินลงทุนในบริษัทร่วมและบริษัทย่อย

บริษัทร่วม หมายถึง กิจการที่อยู่ภายใต้อิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญของบริษัท กล่าวคือ มีอำนาจในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายทางการเงิน และการดำเนินงานของกิจการ แต่ไม่ถึงระดับที่จะควบคุมนโยบาย

บริษัทย่อย หมายถึง กิจการที่บริษัทมีอำนาจในการควบคุมนโยบายการเงินและการดำเนินงาน ซึ่งโดยทั่วไปแล้วบริษัทจะถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่ง

ตามงบการเงินเฉพาะกิจการเงินลงทุนในบริษัทร่วมและบริษัทย่อยบันทึกด้วยวิธีราคาทุนสุทธิจากค่าเผ่อนการด้อยค่าเงินลงทุน (ถ้ามี) ขาดทุนจากการด้อยค่าของเงินลงทุนจะบันทึกเป็นขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จและตามงบการเงินรวมเงินลงทุนในบริษัทร่วมและบริษัทย่อยบันทึกด้วยวิธีส่วนได้เสีย

การจำหน่ายเงินลงทุน

เมื่อมีการจำหน่ายเงินลงทุน ผลต่างระหว่างจำนวนเงินสุทธิที่ได้รับและมูลค่าตามบัญชีและรวมถึงกำไรหรือขาดทุนสะสมจากการตีราคาหลักทรัพย์ที่เกี่ยวข้องที่เคยบันทึกในส่วนของผู้ถือหุ้น จะถูกบันทึกในกำไรหรือขาดทุน

ในกรณีที่บริษัทและบริษัทย่อยจำหน่ายบางส่วนของเงินลงทุนที่ถืออยู่ การคำนวณต้นทุนสำหรับเงินลงทุนที่จำหน่ายไป และเงินลงทุนที่ยังถืออยู่ใช้วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ปรับใช้กับมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนที่เหลืออยู่ทั้งหมด

3.6 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และค่าเสื่อมราคา

ที่ดินแสดงในราคาทุน อาคารและอุปกรณ์แสดงในราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อด้อยค่า (ถ้ามี)

ราคาทุนรับรู้เมื่อเริ่มแรกที่สินทรัพย์มารวมถึงต้นทุนทางตรงอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการจัดหาสินทรัพย์เพื่อให้สินทรัพย์อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้ได้ตามวัตถุประสงค์รวมทั้งต้นทุนในการรื้อถอน ขนย้าย และการบูรณะสถานที่ตั้งของสินทรัพย์ซึ่งเป็นภาระผูกพันของกิจการ (ถ้ามี)

บริษัทและบริษัทย่อยจะบันทึกค่าเผื่อด้อยค่าของสินทรัพย์หากมีข้อบ่งชี้ว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนอาจต่ำกว่ามูลค่าสุทธิตามบัญชี

รายการเกี่ยวกับการต่อเติม การต่ออายุ หรือการปรับปรุงสินทรัพย์ให้ดีขึ้นในภายหลัง จะถูกบันทึกเพิ่มในบัญชีของสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้อง หากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่าจะก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจเพิ่มเติมในอนาคตเกินกว่าที่ได้เคยประเมินได้จากสินทรัพย์นั้น ส่วนค่าซ่อมแซมและค่าบำรุงรักษาอื่นในภายหลังและจะบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีที่เกิดขึ้น

ค่าเสื่อมราคาคำนวณจากราคาทุนหักมูลค่าคงเหลือของสินทรัพย์โดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์ดังต่อไปนี้

อาคาร	20 ปี
ส่วนปรับปรุงอาคารสำนักงานและอาคารเช่า	20 ปี
เครื่องใช้สำนักงาน	5 ปี
เครื่องตกแต่งและติดตั้ง	5 ปี
เครื่องมือเครื่องใช้	5 ปี
ยานพาหนะ	5 ปี

บริษัทและบริษัทย่อยมีการทบทวนมูลค่าคงเหลือและอายุการให้ประโยชน์ทุกปี

บริษัทและบริษัทย่อยคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับส่วนประกอบของรายการสินทรัพย์แต่ละส่วนแยกต่างหากหากกันเมื่อส่วนประกอบแต่ละส่วนนั้นมีต้นทุนที่มีนัยสำคัญเมื่อเทียบกับต้นทุนทั้งหมดของสินทรัพย์นั้น

ค่าเสื่อมราคารวมอยู่ในการคำนวณผลการดำเนินงาน

ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับสินทรัพย์ระหว่างก่อสร้างและอุปกรณ์ระหว่างติดตั้ง

บริษัทและบริษัทย่อยตัดรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ออกจากบัญชีเมื่อจำหน่ายสินทรัพย์ รายการผลกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายหรือตัดจำหน่ายสินทรัพย์ จะรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

3.7 ต้นทุนการกู้ยืม

ต้นทุนการกู้ยืมของเงินกู้ที่ใช้ในการจัดหาหรือก่อสร้างสินทรัพย์ที่ต้องใช้ระยะเวลานานในการทำให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้หรือขาย ได้ถูกนำไปปรวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์จนกว่าสินทรัพย์นั้นจะอยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้ได้ตามประสงค์ ส่วนต้นทุนการกู้ยืมอื่นถือเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เกิดรายการ ต้นทุนการกู้ยืม ประกอบด้วย ดอกเบี้ยและต้นทุนอื่นที่เกิดขึ้นจากการกู้ยืมนั้น

3.8 สัญญาเช่าการเงิน

สัญญาเช่าทรัพย์สินที่มีความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ได้โอนให้ผู้เช่าทรัพย์สิน จะถูกจัดเป็นสัญญาเช่าการเงิน สัญญาเช่าการเงินถูกบันทึกเป็นรายจ่ายฝ่ายทุนด้วยมูลค่ายุติธรรมของทรัพย์สินที่เช่า หรือมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่า แล้วแต่จำนวนใดจะต่ำกว่า โดยจำนวนเงินที่ต้องจ่ายแต่ละครั้งจะแบ่งเป็นเงินส่วนของหนี้สินและค่าใช้จ่ายทางการเงินเพื่อให้อัตราดอกเบี้ยคงที่ต่อหนี้สินคงค้าง ยอดคงเหลือของภาระผูกพันตามสัญญาเช่าการเงินจะถูกบันทึกเป็นหนี้สินระยะยาว ดอกเบี้ยจ่ายจะบันทึกในงบกำไรขาดทุนตลอดอายุของสัญญาเช่า

3.9 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่บริษัทและบริษัทย่อยซื้อและมียุการใช้อย่างจำกัดแสดงตามราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและค่าเพื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

รายจ่ายภายหลังการรับรู้รายการจะรับรู้เป็นสินทรัพย์เมื่อก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต โดยรวมเป็นสินทรัพย์ที่สามารถระบุได้ที่เกี่ยวข้องนั้น ค่าใช้จ่ายอื่น รวมถึงค่าความนิยมและตราผลิตภัณฑ์ที่เกิดขึ้นภายในรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนเมื่อเกิดขึ้น

ค่าตัดจำหน่ายคำนวณจากราคาทุนหักมูลค่าคงเหลือของสินทรัพย์โดยวิธีเส้นตรงตามระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์ดังต่อไปนี้

ค่าลิขสิทธิ์โปรแกรมสำเร็จรูป 3 - 7 ปี

บริษัทและบริษัทย่อยมีการทบทวนมูลค่าคงเหลือและอายุการให้ประโยชน์ทุกปี

3.10 การด้อยค่าของสินทรัพย์

ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน บริษัทและบริษัทย่อยจะประเมินว่ามีข้อบ่งชี้ของสินทรัพย์ว่ามีการด้อยค่าหรือไม่ หากสินทรัพย์นั้นไม่มีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่า บริษัทและบริษัทย่อยจะประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์ หากมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์สูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน บริษัทจะรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ ผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์จะถูกกลับรายการเมื่อมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนเพิ่มขึ้นในภายหลังและจะกลับรายการได้ไม่เกินกว่ามูลค่าตามบัญชีภายหลังหักค่าเสื่อมราคาสะสมหรือค่าตัดจำหน่าย มูลค่าที่จะได้รับคืนของสินทรัพย์ หมายถึง มูลค่าจากการใช้ของสินทรัพย์ หรือมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์หักต้นทุนในการขาย

3.11 เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น

เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นแสดงในราคาทุน

3.12 ผลประโยชน์พนักงาน

ผลประโยชน์ระยะสั้น

บริษัทและบริษัทย่อยรับรู้เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส และเงินสมทบกองทุนประกันสังคมและกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดรายการ

ผลประโยชน์หลังจากออกจากงานของพนักงาน (โครงการสมทบเงิน)

บริษัทและบริษัทย่อยและพนักงานได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งประกอบด้วยเงินที่พนักงานจ่ายสะสมและเงินที่บริษัทและบริษัทย่อยจ่ายสมทบให้เป็นรายเดือน สินทรัพย์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้แยกออกจากสินทรัพย์ของบริษัทและบริษัทย่อย เงินที่บริษัทและบริษัทย่อยจ่ายสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในปีที่เกิดรายการ

ผลประโยชน์หลังออกจากราชการของพนักงาน (โครงการผลประโยชน์)

บริษัทและบริษัทย่อยมีภาระสำหรับเงินชดเชยที่ต้องจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อออกจากราชการตามข้อบังคับของบริษัทและบริษัทย่อย กฎหมายแรงงาน และตามโครงการผลตอบแทนพนักงานอื่นๆ ซึ่งบริษัทและบริษัทย่อยถือว่าเงินชดเชยดังกล่าวเป็นโครงการผลประโยชน์หลังออกจากราชการสำหรับพนักงาน

บริษัทและบริษัทย่อยคำนวณหนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากราชการของพนักงานโดยใช้วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) โดยผู้เชี่ยวชาญอิสระได้ทำการประเมินภาระผูกพันดังกล่าวตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งหลักการประมาณการดังกล่าวต้องใช้ข้อสมมติที่หลากหลาย รวมถึงข้อสมมติเกี่ยวกับอัตราคิดลด อัตราการขึ้นเงินเดือนในอนาคต อัตราการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน อัตราการมรณะและอัตราเงินเฟ้อ

ผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย (Actuarial gains and losses) จะรับรู้ทันทีในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของกำไรสะสม

3.13 ประเมินการหนี้สิน

การประมาณการหนี้สินจะรับรู้ในงบแสดงฐานะการเงินก็ต่อเมื่อบริษัทและบริษัทย่อยมีภาระหนี้สินเกิดขึ้นตามกฎหมายหรือภาระผูกพันซึ่งเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีต และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่าประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจะต้องถูกจ่ายไปเพื่อชำระภาระหนี้สินดังกล่าว โดยจำนวนภาระหนี้สินดังกล่าวสามารถประมาณจำนวนเงินได้อย่างน่าเชื่อถือถ้าผลกระทบดังกล่าวเป็นนัยสำคัญ ประมาณการกระแสเงินสดที่จะจ่ายในอนาคตจะคิดลดเป็นมูลค่าปัจจุบันโดยใช้อัตราคิดลดในตลาดปัจจุบันก่อนคำนวณภาษีเงินได้ เพื่อให้สะท้อนมูลค่าที่อาจประเมินได้ในตลาดปัจจุบันซึ่งแปรไปตามเวลาและความเสี่ยงที่มีต่อหนี้สิน

3.14 การแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ

รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศได้บันทึกไว้เป็นเงินบาท โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ สินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศที่มียอดคงเหลือ ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงินได้บันทึกไว้เป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน กำไรหรือขาดทุนจากการแปลงค่าได้บันทึกเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในงวดปัจจุบัน

3.15 สัญญาเช่าดำเนินงาน

สัญญาเช่าทรัพย์สินที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนแก่เจ้าของทรัพย์สินยังเป็นของผู้ให้เช่าจะถูกจัดเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน โดยบริษัทและบริษัทย่อยจะบันทึกการจ่ายชำระค่าเช่าภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานเป็นค่าใช้จ่ายโดยวิธีเส้นตรงตลอดระยะเวลาของการเช่า

3.16 ภาษีเงินได้

ภาษีเงินได้ ประกอบด้วยภาษีเงินได้ปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ภาษีเงินได้ปัจจุบัน

บริษัทและบริษัทย่อยบันทึกภาษีเงินได้ (ถ้ามี) ตามจำนวนที่จะต้องจ่าย คำนวณตามหลักเกณฑ์แห่งประมวลรัษฎากรในอัตราภาษีเงินได้ร้อยละ 20 ของกำไรสุทธิก่อนภาษีเงินได้ หลังจากปรับปรุงบวกกลับด้วยค่าใช้จ่ายต่างๆ ซึ่งไม่สามารถถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณภาษีและหักออกด้วยรายการที่ได้รับยกเว้นหรือไม่ถือเป็นรายได้ในการคำนวณภาษี

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะคำนวณขึ้นจากผลแตกต่างชั่วคราวระหว่างมูลค่าตามบัญชีกับฐานภาษีของสินทรัพย์หรือหนี้สินนั้น ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน รายการเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะถูกรับรู้เป็นรายได้ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีหรือค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีโดยจะรับรู้ในกำไรขาดทุน เว้นแต่ในส่วนที่เกี่ยวกับรายการที่รับรู้โดยตรงในส่วนของผู้ถือหุ้นหรือกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีจะถูกรับรู้เป็นสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่าบริษัทและบริษัทย่อยจะมีกำไรทางภาษีจากการดำเนินงานในอนาคตเพียงพอที่จะนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีมาใช้ประโยชน์ได้ และผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีทุกรายการจะถูกรับรู้เป็นหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะไม่ถูกรับรู้เมื่อเกิดจากผลแตกต่างชั่วคราวต่อไปนี้ การรับรู้ค่าความนิยมในครั้งแรก การรับรู้สินทรัพย์หรือหนี้สินในครั้งแรกซึ่งเป็นรายการที่ไม่ใช่การรวมธุรกิจและรายการนั้นไม่มีผลกระทบต่อกำไรขาดทุนทางบัญชีหรือทางภาษี และผลแตกต่างที่เกี่ยวข้องกับเงินลงทุนในบริษัทย่อยและกิจการร่วมค้าหากเป็นไปได้ว่าจะไม่มีการกลับรายการในอนาคตอันใกล้

สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีถูกวัดมูลค่าโดยใช้อัตราภาษีเงินได้สำหรับงวดที่บริษัทและบริษัทย่อยคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีหรือจะจ่ายชำระหนี้สินภาษีเงินได้ โดยใช้อัตราภาษีและกฎหมายภาษีอากรที่มีผลบังคับใช้อยู่หรือที่คาดได้ค่อนข้างแน่นอนว่าจะมีผลบังคับใช้ภายในสิ้นรอบระยะเวลาที่รายงาน

ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะถูกทบทวนและปรับลดมูลค่าเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่าบริษัทและบริษัทย่อยจะไม่กำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอต่อการนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทั้งหมดหรือบางส่วนมาใช้ประโยชน์ได้

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะหักกลบกันได้ที่ต่อเมื่อกิจการมีสิทธิตามกฎหมายและภาษีเงินได้นี้ประเมินโดยหน่วยงานจัดเก็บภาษีหน่วยงานเดียวกัน

3.17 กำไรต่อหุ้น

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณโดยการหารกำไรสำหรับปีด้วยจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่ถือโดยบุคคลภายนอกที่ออกจำหน่ายอยู่แล้วในระหว่างปี

3.18 บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันหมายถึง บุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุมบริษัท ถูกควบคุมโดยบริษัทไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม หรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันกับบริษัท รวมถึงบริษัทที่ทำหน้าที่ถือหุ้น บริษัทย่อย และกิจการที่เป็นบริษัทย่อยในเครือเดียวกัน นอกจากนี้บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันยังหมายรวมถึงบริษัทร่วมและบุคคลซึ่งถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมและมีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญกับบริษัท ผู้บริหารสำคัญ กรรมการหรือพนักงานของบริษัทตลอดทั้งสมาชิกในครอบครัวที่ใกล้ชิดกับบุคคลดังกล่าว และกิจการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลเหล่านั้น

ในการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัทแต่ละรายการ บริษัทคำนึงถึงเนื้อหาของความสัมพันธ์มากกว่ารูปแบบทางกฎหมาย

4. การใช้ดุลยพินิจและประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ

ในการจัดทำงบการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจและการประมาณการในเรื่องที่มีความไม่แน่นอนเสมอ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการดังกล่าวนี้ส่งผลกระทบต่อจำนวนเงินที่แสดงในงบการเงินและต่อข้อมูลที่แสดงในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากจำนวนที่ประมาณการไว้ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการที่สำคัญมีดังนี้

สัญญาบริการพัฒนาระบบ

บริษัทและบริษัทย่อยรับรู้รายได้จากงานค่าบริการพัฒนาระบบโดยอ้างอิงกับขั้นความสำเร็จของงานพัฒนาระบบตามสัญญา เมื่อกิจการสามารถประมาณผลของงานพัฒนาระบบตามสัญญาได้อย่างน่าเชื่อถือ ขั้นความสำเร็จของงานพัฒนาระบบถูกกำหนดโดยพิจารณาจากการสำรวจและประมาณการโดยผู้เชี่ยวชาญโครงการของบริษัทฯและบริษัทย่อย ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องทำการประมาณขั้นความสำเร็จของงานโดยคำนึงถึงประสบการณ์ในอดีตและข้อมูลที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญโครงการของบริษัทและบริษัทย่อย

ประมาณการต้นทุนค่าบริการพัฒนาระบบ

บริษัทและบริษัทย่อยประมาณการต้นทุนค่าบริการพัฒนาระบบของแต่ละโครงการจากรายละเอียดของงานพัฒนาระบบที่ต้องใช้ในโครงการดังกล่าว รวมถึงค่าแรงและค่าวัสดุที่ต้องใช้ในการให้บริการพัฒนาระบบ กับการพิจารณาถึงแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงราคาสินค้า ค่าแรง และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ บริษัทและบริษัทย่อยจะทำการทบทวนประมาณการต้นทุนอย่างสม่ำเสมอ และทุกคราวที่ต้นทุนที่เกิดขึ้นจริงแตกต่างจากประมาณการต้นทุนอย่างเป็นสาระสำคัญ

สำรองเพื่อผลขาดทุนสำหรับโครงการ

ฝ่ายบริหารได้ทำการประมาณการผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากโครงการแต่ละโครงการจากประมาณการต้นทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้น โดยพิจารณาจากความคืบหน้าของ ต้นทุนที่เกิดขึ้นจริง ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงของราคาวัสดุก่อสร้าง ค่าแรง และสถานะการณ์ปัจจุบัน

สัญญาเช่า

ในการพิจารณาประเภทของสัญญาเช่าว่าเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานหรือสัญญาเช่าทางการเงิน ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินเงื่อนไขและรายละเอียดของสัญญาเพื่อพิจารณาว่าบริษัทและบริษัทย่อยได้โอนหรือรับโอนความเสี่ยงและผลประโยชน์ในสินทรัพย์ที่เช่าดังกล่าวแล้วหรือไม่

ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกค้า

ในการประมาณค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกค้า ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณการผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากลูกค้าแต่ละราย โดยคำนึงถึงประสบการณ์การเก็บเงินในอดีต อายุของหนี้ที่ค้างค้างและสถานะเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ในขณะนั้น

ค่าเผื่อการลดมูลค่าสินค้าคงเหลือ

ในการประมาณค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าสินค้าคงเหลือ ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประมาณการผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากสินค้าคงเหลือนั้น โดยค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าสุทธิที่จะได้รับพิจารณาจากราคาที่คาดว่าจะขายได้ตามปกติของธุรกิจหักด้วยค่าใช้จ่ายในการขายสินค้า

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์/ค่าเสื่อมราคา

ในการคำนวณค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องทำการประมาณอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือเมื่อเลิกใช้งานของอาคารและอุปกรณ์ และต้องทบทวนอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือใหม่หากมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น

นอกจากนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องสอบทานการด้อยค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ในแต่ละช่วงเวลาและบันทึกขาดทุนจากการด้อยค่าหากคาดว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์รายได้และค่าใช้จ่ายในอนาคตซึ่งเกี่ยวเนื่องกับสินทรัพย์นั้น

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

บริษัทและบริษัทย่อยจะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีและขาดทุนทางภาษีที่ไม่ได้ใช้เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่าบริษัทและบริษัทย่อย จะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวและขาดทุนนั้น ในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องประมาณการว่าบริษัทและบริษัทย่อยควรรับรู้จำนวนสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นจำนวนเท่าใด โดยพิจารณาถึงจำนวนกำไรทางภาษีที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตในแต่ละช่วงเวลา

ผลประโยชน์หลังออกจากรางงานของพนักงานตามโครงการผลประโยชน์

หนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากรางงานของพนักงาน ประมาณขึ้นตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งต้องอาศัยข้อสมมติฐานต่าง ๆ ในการประมาณการนั้น เช่น อัตราคิดลด อัตราการขึ้นเงินเดือนในอนาคต อัตราการเกษียณ และอัตราการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน เป็นต้น

คดีฟ้องร้อง

บริษัทมีหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากการถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหาย ซึ่งฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินผลของคดีที่ถูกฟ้องร้องแล้วและเชื่อมั่นว่าจะไม่มีความเสียหายเกิดขึ้นจึงจะไม่ได้บันทึกประมาณการหนี้สินดังกล่าว ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน อย่างไรก็ตาม ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากที่ได้มีการประมาณการไว้

5. รายการธุรกิจกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

5.1 ลักษณะความสัมพันธ์กับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน สรุปได้ดังนี้

ชื่อบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	ลักษณะความสัมพันธ์
บริษัทย่อย	
บริษัท ไอที กรีน จำกัด (มหาชน)	เป็นผู้ถือหุ้นและมีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วมกัน
บริษัท อินเทลลิเจนท์ เอ็นเตอร์ไพรส์ คอมพิวติ้ง จำกัด	เป็นผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วมกัน
บริษัท ทีวี. เทเลคอม จำกัด	เป็นผู้ถือหุ้นและมีผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วมกัน
บริษัท สิงห์คอม อินเตอร์ กรุ๊ป จำกัด	เป็นผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วมกัน
บริษัท ไออาร์ซีที คลาวด์ เซอร์วิส จำกัด (จดทะเบียนเลิกบริษัทเมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2561)	เป็นผู้ถือหุ้นและกรรมการร่วมกัน
บริษัท เอช อาร์ ซี พี จำกัด	เป็นผู้ถือหุ้นทางอ้อม (ถือหุ้นโดยบริษัท ไอที กรีน จำกัด (มหาชน)) และกรรมการร่วมกัน
บริษัทร่วม	
บริษัท คลีน แพลนนิ่ง จำกัด	เป็นผู้ถือหุ้นทางอ้อม (ถือหุ้นโดยบริษัท ไอที กรีน จำกัด (มหาชน)) และกรรมการร่วมกัน
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน	
บริษัท สิงห์คอม เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด	กรรมการร่วมกัน
บุคคลที่เกี่ยวข้องกัน	
ผู้บริหารสำคัญ	บุคคลที่มีอำนาจและความรับผิดชอบในการบริหารงาน

5.2 นโยบายการกำหนดราคา

บริษัทและบริษัทย่อยมีนโยบายการกำหนดราคาสำหรับรายการกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ดังนี้

รายการ	นโยบายการกำหนดราคา
รายได้ค่าบริการพัฒนาระบบ	- ราคาที่ตกลงร่วมกัน
เงินปันผล	- ตามที่ประกาศจ่าย
ดอกเบี้ยรับ	- ตามที่สัญญาที่ตกลงร่วมกัน
ซื้อสินค้าและบริการ	- ราคาที่ตกลงร่วมกัน
ดอกเบี้ยจ่าย	- ตามที่สัญญาที่ตกลงร่วมกัน
ค่าธรรมเนียมการค้าประกัน	- ราคาที่ตกลงร่วมกัน
ค่าตอบแทนผู้บริหาร	- ตามที่ได้รับอนุมัติโดยกรรมการและ/หรือผู้ถือหุ้น

5.3 รายการธุรกิจระหว่างปี

บริษัทและบริษัทย่อยมีรายการธุรกิจที่สำคัญกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน รายการธุรกิจดังกล่าวเป็นไปตามเงื่อนไขทางการค้าและเกณฑ์ตามที่ตกลงกันระหว่างบริษัทและบริษัทย่อยหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันเหล่านั้น ซึ่งเป็นไปตามปกติธุรกิจรายได้และค่าใช้จ่ายกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ประกอบด้วย

รายการธุรกิจกับบริษัทย่อย

	พันบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
รายได้ค่าบริการพัฒนาระบบ	-	-	-	836
รายได้เงินปันผล	-	-	22,641	9,114
ดอกเบี้ยรับ	-	-	-	1,455
รายได้อื่น	-	-	422	-
ซื้อสินค้าและบริการ	-	-	1,424	6,650
ดอกเบี้ยจ่าย	-	-	2,070	2,265
ค่าธรรมเนียมการค้าประกัน	-	-	111	111

รายการธุรกิจกับบริษัทร่วม

	พันบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ค่าธรรมเนียมการค้าประกัน	-	236	-	-

ค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร

	พันบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ผลประโยชน์ระยะสั้น	32,830	33,261	22,472	21,699
ผลประโยชน์หลังออกจากงาน	309	715	83	292
รวม	33,139	33,976	22,555	21,991

ค่าตอบแทนผู้บริหารนี้เป็นผลประโยชน์ที่จ่ายให้แก่ผู้บริหารของบริษัท ประกอบด้วยค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงิน ได้แก่ เงินเดือน และผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงผลประโยชน์ตอบแทนในรูปอื่น ทั้งนี้ผู้บริหารของบริษัทหมายถึงบุคคลที่กำหนดตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ได้แก่ กรรมการผู้จัดการ ผู้ดำรงตำแหน่งระดับบริหารสี่รายแรกนับต่อจากผู้จัดการลงมา

5.4 ยอดคงเหลือ ณ วันสิ้นปี

ยอดคงเหลือกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ประกอบด้วย

	พันบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

บริษัทย่อย

บริษัท ไอที กรีน จำกัด (มหาชน)

- - 26 161

บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน

บริษัท สิงห์คอม เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด

30,900 30,900 - -

บุคคลที่เกี่ยวข้องกัน

กรรมการของบริษัทย่อย

58 58 - -

รวม

30,958 30,958 26 161

เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น

บริษัทย่อย

บริษัท ไอที กรีน จำกัด (มหาชน)

- - 1,121 3,541

บริษัท อินเทลลิเจนท์ เอ็นเตอร์ไพรส์ คอมพิวติ้ง จำกัด

- - - 124

บริษัท ทีวี. เทเลคอม จำกัด

- - 12,975 10,905

บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน

บริษัท สิงห์คอม เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด

31,276 31,276 - -

บุคคลที่เกี่ยวข้องกัน

กรรมการของบริษัทย่อย

1,756 1,756 - -

รวม

33,032 33,032 14,096 14,570

เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน

รายการเปลี่ยนแปลงของเงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกันสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 สรุปได้ดังนี้

	พันบาท			
	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	รายการในระหว่างปี		ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561
		เพิ่มขึ้น	ลดลง	
บริษัทย่อย				
บริษัท สิงห์คอม อินเตอร์ กรุ๊ป จำกัด	40,000	-	-	40,000
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ				
บริษัท สิงห์คอม อินเตอร์ กรุ๊ป จำกัด	(40,000)	-	-	(40,000)
สุทธิ	-	-	-	-

	พันบาท			
	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	รายการในระหว่างปี		ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560
		เพิ่มขึ้น	ลดลง	
บริษัทย่อย				
บริษัท สิงห์คอม อินเตอร์ กรุ๊ป จำกัด	40,000	-	-	40,000
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ				
บริษัท สิงห์คอม อินเตอร์ กรุ๊ป จำกัด	(40,000)	-	-	(40,000)
สุทธิ	-	-	-	-

เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บริษัทย่อยข้างต้นคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 12.00 ต่อปี เงินให้กู้ยืมดังกล่าวเป็นเงินให้กู้ยืมที่ไม่มีหลักประกันและมีกำหนดให้ชำระคืนภายในเดือนธันวาคม 2559 ถึงมกราคม 2560 อย่างไรก็ตาม บริษัทหยุดรับรู้รายได้ดอกเบี้ยแล้ว

เงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

รายการเปลี่ยนแปลงของเงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกันสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 สรุปได้ดังนี้

	พันบาท			
	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	รายการในระหว่างปี		ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561
		เพิ่มขึ้น	ลดลง	
บริษัทย่อย				
บริษัท ทีวี. เทเลคอม จำกัด	35,000	-	-	35,000

	พันบาท			
	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	รายการในระหว่างปี		ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560
		เพิ่มขึ้น	ลดลง	
บริษัทย่อย				
บริษัท ทีวี. เทเลคอม จำกัด	35,000	-	-	35,000

เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบริษัทย่อยข้างต้นคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 5.80 ถึง 6.00 ต่อปี เงินกู้ยืมดังกล่าวเป็นเงินกู้ยืมที่ไม่มีหลักประกันและมีกำหนดชำระคืนเมื่อทวงถาม

5.5 ภาระค้ำประกันกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บริษัทมีภาระจากการค้ำประกันให้กับกิจการที่เกี่ยวข้องกันตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุ 18 และ 31.5

6. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ประกอบด้วย

	พันบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
เงินสดในมือ	18	15	9	3
เงินฝากสถาบันการเงิน				
- บัญชีกระแสรายวัน	25,274	8,016	11,460	1,795
- บัญชีออมทรัพย์	187,562	50,224	138,312	5,889
- บัญชีประจำ	2,294	2,470	1,271	1,641
รวม	215,148	60,725	151,052	9,328

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 เงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำมีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 0.125 ถึง 1.30 ปี และร้อยละ 0.125 ถึง 1.10 ต่อปี ตามลำดับ

7. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น ประกอบด้วย

	พันบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
อายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระ				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	-	-	-	-
เกินกำหนดชำระ				
ไม่เกิน 1 เดือน	-	-	-	-
1 - 2 เดือน	-	-	-	-
2 - 3 เดือน	-	-	-	-
3 - 6 เดือน	-	-	-	-
6 - 12 เดือน	-	-	-	-
12 เดือนขึ้นไป	15,032	15,032	-	-
รวม	15,032	15,032	-	-
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(12,064)	(15,032)	-	-
รวม	2,968	-	-	-
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน				
อายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระ				
รายได้ที่ยังไม่เรียกชำระ	169,374	466,546	166,994	464,482
ตัวเงินรับการค้า	2,161	22,632	-	22,632
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	111,556	100,041	18,121	16,655
เกินกำหนดชำระ				
ไม่เกิน 1 เดือน	44,330	26,061	12,588	1,539
1 - 2 เดือน	15,543	2,318	3,671	1,623
2 - 3 เดือน	13,171	916	7,345	865
3 - 6 เดือน	12,991	37,252	9,309	36,354
6 - 12 เดือน	38,528	3,470	35,102	2,928
12 เดือนขึ้นไป	6,342	628	6,125	600
รวม	413,996	659,864	259,255	547,678
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(127,900)	(117,691)	(124,384)	(117,691)
รวม	286,096	542,173	134,871	429,987
รวมลูกหนี้การค้า - สุทธิ	289,064	542,173	134,871	429,987
ลูกหนี้อื่น				
ลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	32,542	32,542	26	161
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(2,484)	(1,584)	-	-
รวม	30,058	30,958	26	161
ลูกหนี้อื่น - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	14,103	15,507	13,666	15,069
รวมลูกหนี้อื่น	44,161	46,465	13,692	15,230
รวมลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น - สุทธิ	333,225	588,638	148,563	445,217

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทมีค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับรายได้ที่ยังไม่เรียกชำระของงานโครงการสัญญาจ้างเหมาจำนวน 3 โครงการและ 2 โครงการ เป็นจำนวนเงิน 124 ล้านบาทและ 117 ล้านบาท ตามลำดับ เนื่องจากการพัฒนาโครงการดังกล่าวมีระยะเวลาเกินกว่ากำหนดระยะเวลาส่งมอบงานตามสัญญาและบริษัทได้รับหนังสือบอกเลิกสัญญาจ้างเหมาจากผู้ว่าจ้าง นอกจากนี้ บริษัทได้ประมาณการค่าปรับตามสัญญาและค่ารื้อถอนเป็นจำนวนเงินรวม 26.97 ล้านบาท และ 20.34 ล้านบาท ตามลำดับ

8. ลูกหนี้ภายใต้สัญญาผ่อนชำระ

ลูกหนี้ภายใต้สัญญาผ่อนชำระ ประกอบด้วย

	พันบาท							
	งบการเงินรวม/งบการเงินเฉพาะกิจการ							
	ถึงกำหนดชำระภายใน หนึ่งปี		ถึงกำหนดชำระเกิน กว่าหนึ่งปี		เกินกำหนดชำระ		รวม	
	2561	2560	2561	2560	2561	2560	2561	2560
ลูกหนี้ตามสัญญาผ่อนชำระ	76,479	2,627	396,791	350	480	640	473,750	3,617
หัก ดอกเบี้ยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้	(8,293)	(73)	(50,279)	(2)	-	-	(58,572)	(75)
ภาษีขายรอตัดบัญชี	(4,857)	-	(25,958)	-	-	-	(30,815)	-
รวม	63,329	2,554	320,554	348	480	640	384,363	3,542
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	-	-	-	-	(480)	(640)	(480)	(640)
ลูกหนี้ตามสัญญาผ่อนชำระ - สุทธิ	63,329	2,554	320,554	348	-	-	383,883	2,902

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ลูกหนี้ภายใต้สัญญาผ่อนชำระ (สุทธิจากดอกเบี้ยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้) จำแนกตามอายุหนี้ได้ดังนี้

	พันบาท	
	งบการเงินรวม/งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560
อายุหนี้ค้างชำระ		
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	378,268	2,377
เกินกำหนดชำระ		
1 - 3 เดือน	5,615	525
3 - 6 เดือน	-	-
6 - 12 เดือน	-	-
12 เดือนขึ้นไป	480	640
รวม	384,363	3,542
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(480)	(640)
ลูกหนี้ภายใต้สัญญาผ่อนชำระ - สุทธิ	383,883	2,902

สัญญาผ่อนชำระของบริษัทมีระยะเวลาตามสัญญาโดยประมาณ 19 - 120 เดือน และมีกำหนดการจ่ายค่างวดเท่ากันทุกงวด

9. สินค้ำคงเหลือ

สินค้ำคงเหลือ ประกอบด้วย

	พันบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
สินค้าสำเร็จรูป	59,174	62,025	2,861	10,493
งานระหว่างทำ	46,903	118,162	39,224	110,516
วัสดุหีบห่อ	350	1	350	1
สินค้ำระหว่างทาง	65	5,920	1	-
รวม	106,492	186,108	42,436	121,010
หัก ค่าเพื่อการลดมูลค่าสินค้ำ	(24,916)	(15,752)	(1,131)	(1,259)
สุทธิ	81,576	170,356	41,305	119,751

รายการเปลี่ยนแปลงของค่าเพื่อการลดมูลค่าสินค้ำ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ดังนี้

	พันบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ยอดคงเหลือยกมาต้นปี	15,752	10,451	1,259	1,280
ยอดเพิ่มขึ้น (ลดลง) ในระหว่างปี	9,164	5,301	(128)	(21)
ยอดคงเหลือยกไปปลายปี	24,916	15,752	1,131	1,259

	พันบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
มูลค่าสินค้ำคงเหลือที่ปรับลดลงและรับรู้เป็นต้นทุนขาย				
สำหรับปี	9,164	5,301	-	-
มูลค่าการกลับรายการมูลค่าสินค้ำคงเหลือที่ปรับลดลง				
สำหรับปี	-	-	128	21

10. สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น

สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

	พันบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า	1,484	4,494	414	582
ภาษีซื้อที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	8,958	6,826	7,008	4,876
ภาษีเงินได้นิติบุคคลถูกหัก ณ ที่จ่าย	8,665	12,628	7,199	11,554
ลูกหนี้กรมสรรพากร	4,223	10,207	3,879	9,892
เงินจ่ายล่วงหน้าค่าสินค้า	360	272	130	272
อื่น ๆ	257	660	108	61
รวม	23,947	35,087	18,738	27,237

11. เงินฝากสถาบันการเงินที่มีภาระค้ำประกัน

ยอดคงเหลือนี้ คือ เงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำซึ่งบริษัทและบริษัทย่อยได้นำไปค้ำประกันวงเงินสินเชื่อที่ได้รับจากธนาคาร (หมายเหตุ 18) และหนังสือค้ำประกันที่ธนาคารออกให้ในนามของบริษัทและบริษัทย่อย

12. เงินลงทุนในบริษัทร่วม

12.1 เงินลงทุนในบริษัทร่วมตามวิธีราคาทุนและวิธีส่วนได้เสีย ประกอบด้วย

ชื่อบริษัท	ประเภทกิจการ	งบการเงินรวม			
		ทุนชำระแล้ว (พันบาท)		อัตราร้อยละของการถือหุ้น	
		2561	2560	2561	2560
บริษัท คลีน แพลนนิ่ง จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท ไอที กรีน จำกัด (มหาชน))	บริหารและกำจัดขยะ	55,000	55,000	22.80	22.80

ชื่อบริษัท	พันบาท							
	งบการเงินรวม							
	วิธีราคาทุน		มูลค่าตามบัญชีตามวิธีส่วนได้เสีย		ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน		มูลค่าตามบัญชีตามวิธีส่วนได้เสีย - สุทธิ	
	2561	2560	2561	2560	2561	2560	2561	2560
บริษัท คลีน แพลนนิ่ง จำกัด	13,750	13,750	5,463	7,841	-	-	5,463	7,841

12.2 ส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนในบริษัทร่วมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

ชื่อบริษัท	พันบาท	
	งบการเงินรวม	
	2561	2560
บริษัท คลีน แพลนนิ่ง จำกัด	(2,378)	(2,025)

12.3 ข้อมูลทางการเงินโดยสรุปของบริษัทร่วม

12.3.1 สรุปรายการฐานะการเงิน

	พันบาท	
	2561	2560
สินทรัพย์หมุนเวียน	3,103	2,780
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	51,808	46,224
หนี้สินหมุนเวียน	(32,911)	(16,770)
หนี้สินไม่หมุนเวียน	(150)	(870)
สินทรัพย์สุทธิ	21,850	31,364

12.3.2 สรุปรายการกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

	พันบาท	
	2561	2560
รายได้	8,643	6,110
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	(11,553)	(8,100)
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จรวม	(11,553)	(8,100)

12.3.3 กระทบบยอดข้อมูลทางการเงินข้างต้นกับมูลค่าตามบัญชีของส่วนได้เสียของบริษัทร่วมที่รับรู้ในงบการเงินรวม

	พันบาท	
	2561	2560
สินทรัพย์สุทธิของบริษัทร่วม	21,850	31,364
สัดส่วนการถือหุ้นของบริษัทในบริษัทร่วม (ร้อยละ)	25.00	25.00
ค่าความนิยม	-	-
การปรับปรุงอื่น	-	-
มูลค่าตามบัญชีของบริษัทในบริษัทร่วม	5,463	7,841

13. เงินลงทุนในบริษัทย่อย

เงินลงทุนในบริษัทย่อย ประกอบด้วย

ชื่อบริษัท	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ทุนชำระแล้ว (พันบาท)		อัตราส่วนร้อยละของการลงทุน	
	2561	2560	2561	2560
บริษัท ไอที กรีน จำกัด (มหาชน)	50,000	50,000	91.14	91.14
บริษัท อินเทลลิเจนท์ เอ็นเตอร์ไพรส์ คอมพิวติ้ง จำกัด	2,500	10,000	92.00	92.00
บริษัท ทีวี. เทเลคอม จำกัด	35,000	35,000	99.99	99.99
บริษัท ไออาร์ซีพี คลาวด์ เซอร์วิส จำกัด	-	2,500	-	50.99
บริษัท สิงห์คอม อินเตอร์ กรุ๊ป จำกัด	10,000	10,000	50.99	50.99

ชื่อบริษัท	พันบาท					
	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	วิธีราคาทุน		ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน		สุทธิ	
	2561	2560	2561	2560	2561	2560
บริษัท ไอที กรีน จำกัด (มหาชน)	45,568	45,568	-	-	45,568	45,568
บริษัท อินเทลลิเจนท์ เอ็นเตอร์ไพรส์ คอมพิวติ้ง จำกัด	2,300	9,200	-	(5,943)	2,300	3,257
บริษัท ทีวี. เทเลคอม จำกัด	50,410	50,410	(2,840)	(2,840)	47,570	47,570
บริษัท ไออาร์ซีพี คลาวด์ เซอร์วิส จำกัด	-	1,275	-	(1,120)	-	155
บริษัท สิงห์คอม อินเตอร์ กรุ๊ป จำกัด	5,100	5,100	(5,100)	(5,100)	-	-
รวม	103,378	111,553	(7,940)	(15,003)	95,438	96,550

ปี 2561

เมื่อวันที่ 3 เมษายน 2561 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 ของบริษัท ไอที กรีน จำกัด (มหาชน) อนุมัติการจ่ายปันผลจากผลการดำเนินงานระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2560 ถึง 31 ธันวาคม 2560 ให้แก่ผู้ถือหุ้น โดยจ่ายปันผลเป็นเงินสดในอัตราหุ้นละ 0.16 บาท หรือคิดเป็นจำนวนเงิน 16 ล้านบาท

เมื่อวันที่ 18 เมษายน 2561 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 ของบริษัท ไออาร์ซีพี คลาวด์ เซอร์วิส จำกัด มีมติเป็นเอกฉันท์ อนุมัติการเลิกบริษัทเนื่องจากบริษัท ไออาร์ซีพี คลาวด์ เซอร์วิส จำกัด ตั้งขึ้นมาเพื่อประกอบกิจการตามโครงการซึ่งปัจจุบันโครงการได้เสร็จสิ้นลงแล้ว และได้ดำเนินการจดทะเบียนเลิกบริษัทกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์แล้ว เมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2561 และจดทะเบียนเสร็จการชำระบัญชี เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2561

เมื่อวันที่ 18 เมษายน 2561 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 ของบริษัท อินเทลลิเจนท์ เอ็นเตอร์ไพรส์ คอมพิวติ้ง จำกัด มีมติอนุมัติการจ่ายเงินปันผลจากผลการดำเนินงานสำหรับปี 2560 ให้แก่ผู้ถือหุ้น โดยจ่ายปันผลเป็นเงินสดในอัตราหุ้นละ 8.76 บาท หรือคิดเป็นจำนวนเงิน 8.76 ล้านบาท และมีมติอนุมัติการลดทุนจดทะเบียนของบริษัทจำนวน 7.50 ล้านบาท จากทุนจดทะเบียนเดิม 10.00 ล้านบาท เป็นทุนจดทะเบียนจำนวน 2.50 ล้านบาท โดยการลดหุ้นสามัญจำนวน 750,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 10 บาท

ปี 2560

เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2560 ที่ประชุมสามัญประจำปีผู้ถือหุ้นของบริษัท ไอที กรีน จำกัด (มหาชน) อนุมัติการจ่ายปันผลจากการดำเนินงานระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2559 ถึง 31 ธันวาคม 2559 ให้แก่ผู้ถือหุ้น โดยจ่ายปันผลเป็นเงินสดในอัตราหุ้นละ 0.10 บาท หรือคิดเป็นจำนวนเงิน 10 ล้านบาท

14. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ประกอบด้วย

	พันบาท				
	งบการเงินรวม				
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	การเปลี่ยนแปลงในระหว่างปี			ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561
		เพิ่มขึ้น	ลดลง	รับโอน (โอนออก)	
ราคาทุน					
ที่ดิน	1,015	-	-	-	1,015
อาคาร	1,135	-	-	-	1,135
ส่วนปรับปรุงอาคารสำนักงานและอาคารเช่า	12,415	93	-	-	12,508
เครื่องใช้สำนักงาน	64,307	8,952	(304)	-	72,955
เครื่องตกแต่งติดตั้งและติดตั้ง	6,999	326	(248)	-	7,077
เครื่องมือเครื่องใช้	111	-	-	-	111
ยานพาหนะ	7,851	-	-	-	7,851
รวมราคาทุน	93,833	9,371	(552)	-	102,652
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม					
อาคาร	(1,135)	-	-	-	(1,135)
ส่วนปรับปรุงอาคารสำนักงานและอาคารเช่า	(10,790)	(499)	-	-	(11,289)
เครื่องใช้สำนักงาน	(52,534)	(6,875)	257	-	(59,152)
เครื่องตกแต่งติดตั้งและติดตั้ง	(5,732)	(394)	248	-	(5,878)
เครื่องมือเครื่องใช้	(111)	-	-	-	(111)
ยานพาหนะ	(2,627)	(1,570)	-	-	(4,197)
รวมค่าเสื่อมราคาสะสม	(72,929)	(9,338)	505	-	(81,762)
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์-สุทธิ	20,904				20,890

	พันบาท				
	งบการเงินรวม				
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	การเปลี่ยนแปลงในระหว่างปี			ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560
		เพิ่มขึ้น	ลดลง	รับโอน (โอนออก)	
ราคาทุน					
ที่ดิน	1,015	-	-	-	1,015
อาคาร	1,135	-	-	-	1,135
ส่วนปรับปรุงอาคารสำนักงานและอาคารเช่า	12,226	189	-	-	12,415
เครื่องใช้สำนักงาน	58,122	6,878	(1,108)	415	64,307
เครื่องตกแต่งติดตั้งและติดตั้ง	6,505	494	-	-	6,999
เครื่องมือเครื่องใช้	111	-	-	-	111
ยานพาหนะ	12,004	1,476	(5,629)	-	7,851
สินทรัพย์ระหว่างติดตั้ง	372	43	-	(415)	-
รวมราคาทุน	91,490	9,080	(6,737)	-	93,833
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม					
อาคาร	(1,135)	-	-	-	(1,135)
ส่วนปรับปรุงอาคารสำนักงานและอาคารเช่า	(10,326)	(464)	-	-	(10,790)
เครื่องใช้สำนักงาน	(47,914)	(5,683)	1,063	-	(52,534)
เครื่องตกแต่งติดตั้งและติดตั้ง	(5,437)	(295)	-	-	(5,732)
เครื่องมือเครื่องใช้	(110)	(1)	-	-	(111)
ยานพาหนะ	(6,768)	(1,483)	5,624	-	(2,627)
รวมค่าเสื่อมราคาสะสม	(71,690)	(7,926)	6,687	-	(72,929)
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์-สุทธิ	19,800				20,904

	พันบาท				
	งบการเงินเฉพาะกิจการ				
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	การเปลี่ยนแปลงในระหว่างปี			ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560
		เพิ่มขึ้น	ลดลง	รับโอน (โอนออก)	

ราคาทุน

ที่ดิน	1,015	-	-	-	1,015
อาคาร	1,135	-	-	-	1,135
ส่วนปรับปรุงอาคารสำนักงานและอาคารเช่า	7,738	-	-	-	7,738
เครื่องใช้สำนักงาน	12,237	329	(15)	-	12,551
เครื่องตกแต่งติดตั้งและติดตั้ง	5,019	28	-	-	5,047
เครื่องมือเครื่องใช้	97	-	-	-	97
ยานพาหนะ	9,505	887	(5,628)	-	4,764
รวมราคาทุน	36,746	1,244	(5,643)	-	32,347

หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม

อาคาร	(1,135)	-	-	-	(1,135)
ส่วนปรับปรุงอาคารสำนักงานและอาคารเช่า	(7,738)	-	-	-	(7,738)
เครื่องใช้สำนักงาน	(10,812)	(620)	15	-	(11,417)
เครื่องตกแต่งติดตั้งและติดตั้ง	(5,000)	(9)	-	-	(5,009)
เครื่องมือเครื่องใช้	(97)	-	-	-	(97)
ยานพาหนะ	(5,874)	(915)	5,624	-	(1,165)
รวมค่าเสื่อมราคาสะสม	(30,656)	(1,544)	5,639	-	(26,561)
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์-สุทธิ	6,090				5,786

	พันบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560

ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี

ต้นทุนขาย	4,728	3,732	103	95
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	4,610	4,194	1,420	1,449
รวม	9,338	7,926	1,523	1,544
กำไร (ขาดทุน) จากการจำหน่ายสินทรัพย์	(125)	1,548	-	1,503
ขาดทุนจากการตัดจำหน่ายสินทรัพย์	(1)	-	(1)	-

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีอาคารและอุปกรณ์ที่หักค่าเสื่อมราคาเต็มจำนวนแล้วแต่ยังคงใช้งานอยู่ มีมูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมจำนวน 63.27 ล้านบาท และ 60.18 ล้านบาท (สำหรับบริษัทที่มีจำนวน 24.32 ล้านบาท และ 24.47 ล้านบาท) ตามลำดับ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมียานพาหนะและเครื่องใช้สำนักงาน ซึ่งได้มาภายใต้สัญญาเช่าการเงินมีมูลค่าตามบัญชีจำนวนเงิน 4 ล้านบาท และ 5 ล้านบาท (สำหรับบริษัทที่มีจำนวนเงิน 3 ล้านบาท และ 4 ล้านบาท) ตามลำดับ

15. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน ประกอบด้วย

	พันบาท				
	งบการเงินรวม				
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	การเปลี่ยนแปลงในระหว่างปี			ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561
		เพิ่มขึ้น	ลดลง	รับโอน (โอนออก)	
ราคาทุน					
ลิขสิทธิ์โปรแกรมสำเร็จรูป	3,990	-	-	-	3,990
โปรแกรมสำเร็จรูประหว่างติดตั้ง	-	-	-	-	-
รวมราคาทุน	3,990	-	-	-	3,990
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม					
ลิขสิทธิ์โปรแกรมสำเร็จรูป	(541)	(714)	-	-	(1,255)
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน -สุทธิ	3,449				2,735

	พันบาท				
	งบการเงินรวม				
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	การเปลี่ยนแปลงในระหว่างปี			ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560
		เพิ่มขึ้น	ลดลง	รับโอน (โอนออก)	
ราคาทุน					
ลิขสิทธิ์โปรแกรมสำเร็จรูป	2,904	505	-	581	3,990
โปรแกรมสำเร็จรูประหว่างติดตั้ง	-	581	-	(581)	-
รวมราคาทุน	2,904	1,086	-	-	3,990
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม					
ลิขสิทธิ์โปรแกรมสำเร็จรูป	(198)	(343)	-	-	(541)
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน -สุทธิ	2,706				3,449

	พันบาท				
	งบการเงินเฉพาะกิจการ				
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	การเปลี่ยนแปลงในระหว่างปี			ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561
		เพิ่มขึ้น	ลดลง	รับโอน (โอนออก)	
ราคาทุน					
ลิขสิทธิ์โปรแกรมสำเร็จรูป	331	-	-	-	331
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม					
ลิขสิทธิ์โปรแกรมสำเร็จรูป	(168)	(52)	-	-	(220)
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน -สุทธิ	<u>163</u>				<u>111</u>

	พันบาท				
	งบการเงินเฉพาะกิจการ				
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	การเปลี่ยนแปลงในระหว่างปี			ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560
		เพิ่มขึ้น	ลดลง	รับโอน (โอน ออก)	
ราคาทุน					
ลิขสิทธิ์โปรแกรมสำเร็จรูป	331	-	-	-	331
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม					
ลิขสิทธิ์โปรแกรมสำเร็จรูป	(90)	(78)	-	-	(168)
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน -สุทธิ	<u>241</u>				<u>163</u>

16. สิทธิการเช่า

สิทธิการเช่า ประกอบด้วย

	พันบาท	
	งบการเงินรวม/งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560
มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 1 มกราคม	1,650	2,510
หัก ค่าตัดจำหน่ายระหว่างปี	(861)	(860)
มูลค่าสุทธิตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม	<u>789</u>	<u>1,650</u>

17. สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

การเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

	พันบาท			
	งบการเงินรวม			
	ณ วันที่ 31	รายได้ (ค่าใช้จ่าย) ในระหว่างปี		ณ วันที่ 31
	ธันวาคม 2560	ในกำไรขาดทุน	ในกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น	ธันวาคม 2561

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี :

ประมาณการค่าเบี้ยปรับโครงการ	7,594	605	-	8,199
ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน	3,136	544	241	3,921
รวม	10,730	1,149	241	12,120

หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี :

ค่าเสื่อมราคาสะสม - สินทรัพย์ภายใต้สัญญาเช่าทางการเงิน	(167)	23	-	(190)
ค่าธรรมเนียมทางการเงินรอตัดจ่าย	(196)	(65)	-	(131)
รวม	(363)	(42)	-	(321)

สินทรัพย์ (หนี้สิน) ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ	10,367			11,799
--	--------	--	--	--------

	พันบาท			
	งบการเงินรวม			
	ณ วันที่ 31	รายได้ (ค่าใช้จ่าย) ในระหว่างปี		ณ วันที่ 31
	ธันวาคม 2559	ในกำไรขาดทุน	ในกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น	ธันวาคม 2560

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี :

ประมาณการค่าเบี้ยปรับโครงการ	5,674	1,920	-	7,594
ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน	2,937	(11)	210	3,136
ผลขาดทุนสะสม	41	(41)	-	-
รวม	8,652	1,868	210	10,730

หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี :

ค่าเสื่อมราคาสะสม - สินทรัพย์ภายใต้สัญญาเช่าทางการเงิน	(94)	(73)	-	(167)
ค่าธรรมเนียมทางการเงินรอตัดจ่าย	-	(196)	-	(196)
รวม	(94)	(269)	-	(363)

สินทรัพย์ (หนี้สิน) ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ	8,558			10,367
--	-------	--	--	--------

	พันบาท			
	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ณ วันที่ 31	รายได้ (ค่าใช้จ่าย) ในระหว่างปี		ณ วันที่ 31
	ธันวาคม 2560	ในกำไรขาดทุน	ในกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น	ธันวาคม 2561

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี :

ประมาณการค่าเบี้ยปรับโครงการ	7,594	605	-	8,199
ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน	2,475	460	-	2,935
รวม	10,069	1,065	-	11,134

หนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี :

ค่าเสื่อมราคาสะสม - สินทรัพย์ภายใต้สัญญาเช่าทางการเงิน	(58)	18	-	(76)
ค่าธรรมเนียมทางการเงินรอตัดจ่าย	(196)	(65)	-	(131)
รวม	(254)	(47)	-	(207)

สินทรัพย์ (หนี้สิน) ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ	9,815			10,927
--	-------	--	--	--------

	พันบาท			
	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ณ วันที่ 31	รายได้ (ค่าใช้จ่าย) ในระหว่างปี		ณ วันที่ 31
	ธันวาคม 2559	ในกำไรขาดทุน	ในกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น	ธันวาคม 2560

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี :

ประมาณการค่าเบี้ยปรับโครงการ	5,674	1,920	-	7,594
ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน	1,995	270	210	2,475
รวม	7,669	2,190	210	10,069

หนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี :

ค่าเสื่อมราคาสะสม - สินทรัพย์ภายใต้สัญญาเช่าทางการเงิน	(3)	(55)	-	(58)
ค่าธรรมเนียมทางการเงินรอตัดจ่าย	-	(196)	-	(196)
รวม	(3)	(251)	-	(254)

สินทรัพย์ (หนี้สิน) ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ	7,666			9,815
--	-------	--	--	-------

18. เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน

เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน ประกอบด้วย

	พันบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
เงินกู้ยืมระยะสั้น	295,117	72,822	231,573	71,000
เจ้าหนี้ทรัสต์รีซีที	80,357	91,788	4,147	42,472
รวม	375,474	164,610	235,720	113,472

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีวงเงินสินเชื่อจากสถาบันการเงินหลายแห่งมีจำนวนรวม 652 ล้านบาท และ 580 ล้านบาท (สำหรับบริษัทมีจำนวน 406 ล้านบาท และ 406 ล้านบาท) ตามลำดับ สำหรับเงินกู้ยืมระยะสั้นและทรัสต์รีซีทีมีกำหนดระยะเวลา 10 - 100 วัน และ 88 - 120 วัน ตามลำดับ ซึ่งคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 4.000 - 4.750 ต่อปี และร้อยละ 4.500 - 5.025 ต่อปี ตามลำดับ

วงเงินสินเชื่อดังกล่าวของบริษัทมีหลักทรัพย์ค้ำประกันเป็นบัญชีเงินฝากประจำและบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ของบริษัท สำหรับวงเงินสินเชื่อของบริษัทย่อยค้ำประกันโดยบริษัทและมีหลักทรัพย์ค้ำประกันเป็นบัญชีเงินฝากประจำและบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ของบริษัทย่อย

19. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น

เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น ประกอบด้วย

		พันบาท			
		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2561	2560	2561	2560
เจ้าหนี้การค้า	- กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	189,149	247,290	144,724	180,738
	- กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	14,575	14,575	10,183	12,727
เจ้าหนี้อื่น	- กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	80,097	60,341	52,438	48,102
	- กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	8,857	18,457	3,913	1,843
รวม		292,678	340,663	211,258	243,410

20. หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน

หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน ประกอบด้วย

	พันบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	3,163	4,919	2,420	3,645
หัก ดอกเบี้ยรอการตัดจำหน่าย	(202)	(411)	(157)	(336)
รวม	2,961	4,508	2,263	3,309
หัก ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(1,454)	(1,735)	(1,093)	(1,046)
สุทธิ	1,507	2,773	1,170	2,263

บริษัทและบริษัทย่อยมีภาระผูกพันที่จะต้องจ่ายค่าเช่าขั้นต่ำตามสัญญาเช่าการเงิน ดังนี้

	พันบาท					
	งบการเงินรวม					
	2561			2560		
	เงินต้น	ดอกเบี้ยรอตตัด	ยอดชำระ	เงินต้น	ดอกเบี้ยรอตตัด	ยอดชำระ
ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	1,454	141	1,595	1,735	234	1,969
ถึงกำหนดการจ่ายชำระหลังจากหนึ่งปีแต่ไม่เกินห้าปี	1,507	62	1,569	2,773	177	2,950
รวม	2,961	203	3,164	4,508	411	4,919

	พันบาท					
	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	2561			2560		
	เงินต้น	ดอกเบี้ยรอตตัด	ยอดชำระ	เงินต้น	ดอกเบี้ยรอตตัด	ยอดชำระ
ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	1,093	114	1,207	1,046	179	1,225
ถึงกำหนดการจ่ายชำระหลังจากหนึ่งปีแต่ไม่เกินห้าปี	1,170	157	1,327	2,263	157	2,420
รวม	2,263	271	2,534	3,309	336	3,645

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินเพื่อเช่ายานพาหนะและอุปกรณ์กับบริษัทที่ผลิตในประเทศหลายแห่ง คงเหลือจำนวน 5 สัญญาและ 6 สัญญา โดยเป็นของบริษัทที่มีจำนวน 2 สัญญา และ 3 สัญญา มูลค่าตามสัญญารวมเป็นเงิน 5 ล้านบาทและ 6 ล้านบาท ระยะเวลาผ่อนชำระ 48 เดือน จ่ายชำระรวมงวดละ 0.10 ล้านบาทและ 0.11 ล้านบาท ตามลำดับ และของบริษัทย่อยจำนวน 3 สัญญา มูลค่าตามสัญญารวมเป็นเงิน 3 ล้านบาท ระยะเวลาผ่อนชำระ 48 - 60 เดือน จ่ายชำระรวมงวดละ 0.07 ล้านบาท

21. เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน

เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน ประกอบด้วย

เงินกู้ยืมจากธนาคาร	พันบาท	
	งบการเงินรวม/งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560
	202,334	98,509
เงินกู้ยืมจากธนาคาร	202,334	98,509
หัก ค่าธรรมเนียมทางการเงินรอตัดจ่าย	(656)	(978)
สุทธิ	201,678	97,531
หัก เงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(52,736)	(23,361)
ส่วนที่ถึงกำหนดชำระเกินกว่าหนึ่งปีซึ่งแสดง		
เป็นหนี้สินหมุนเวียน	(148,942)	(69,770)
เงินกู้ยืมระยะยาว - สุทธิ	-	4,400

รายการเปลี่ยนแปลงของเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 สรุปได้ดังนี้

เงินกู้ยืม	พันบาท					
	งบการเงินรวม/ งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	เพิ่มขึ้น ระหว่างปี	ตัดจำหน่าย ค่าธรรมเนียมทางการเงิน	จ่ายค่า ธรรมเนียมทางการเงิน	ลดลง ระหว่างปี	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561
ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)	82,832	150,204	322	-	(36,080)	197,278
ธนาคารไทยเครดิตเพื่อรายย่อย จำกัด (มหาชน)	14,699	-	-	-	(10,299)	4,400
รวม	97,531	150,204	322	-	(46,379)	201,678

เงินกู้ยืม	พันบาท					
	งบการเงินรวม/ งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	เพิ่มขึ้น ระหว่างปี	ตัดจำหน่าย ค่าธรรมเนียมทางการเงิน	จ่ายค่า ธรรมเนียมทางการเงิน	ลดลง ระหว่างปี	ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560
ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)	38,000	54,000	55	(1,033)	(8,190)	82,832
ธนาคารไทยเครดิตเพื่อรายย่อย จำกัด (มหาชน)	24,499	-	-	-	(9,800)	14,699
รวม	62,499	54,000	55	(1,033)	(17,990)	97,531

ในเดือนพฤษภาคม 2559 บริษัทได้เข้าทำสัญญากู้ยืมเงินกับธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) โดยสาระสำคัญของเงินกู้ยืมดังกล่าวมีดังนี้

จำนวนเงินกู้ยืม 1	:	70 ล้านบาท
อัตราดอกเบี้ย	:	ร้อยละ MLR-1.25 ต่อปี
กำหนดชำระคืน	:	ทุกเดือน ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2560
จำนวนเงินกู้ยืม 2	:	30 ล้านบาท
อัตราดอกเบี้ย	:	ร้อยละ MLR-1.25 ต่อปี
กำหนดชำระคืน	:	ทุกเดือน ตั้งแต่เดือนกันยายน 2560

ในเดือนมิถุนายน 2559 บริษัทได้เข้าทำสัญญากู้ยืมเงินกับธนาคารไทยเครดิต เพื่อรายย่อย จำกัด (มหาชน) โดยสาระสำคัญของเงินกู้ยืมดังกล่าวมีดังนี้

จำนวนเงินกู้ยืม	:	30 ล้านบาท
อัตราดอกเบี้ย	:	ร้อยละ MLR-3.52 แต่ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5.0 ต่อปี
กำหนดชำระคืน	:	ทุกเดือน ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2559

ในเดือนพฤศจิกายน 2560 บริษัทได้เข้าทำสัญญากู้ยืมเงินกับธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) โดยสาระสำคัญของเงินกู้ยืมดังกล่าวมีดังนี้

จำนวนเงินกู้ยืม	:	143 ล้านบาท
อัตราดอกเบี้ย	:	ร้อยละ MLR-1.50 ต่อปี
กำหนดชำระคืน	:	ทุกเดือน ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2561

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีวงเงินกู้ยืมระยะยาวตามสัญญาเงินกู้ยืมระยะยาวซึ่งได้เบิกใช้เงินกู้แล้วเต็มจำนวน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทมีวงเงินกู้ยืมระยะยาวตามสัญญาเงินกู้ยืมระยะยาวที่ยังไม่ได้เบิกใช้จำนวน 151 ล้านบาท ภายใต้สัญญาเงินกู้ยืมข้างต้นระบุให้บริษัทต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดต่าง ๆ ในสัญญา เช่น การรักษาอัตราส่วนทางการเงินให้เป็นไปตามอัตราที่กำหนดในสัญญา การโอนสิทธิการรับเงินตามสัญญาบริบูรณ์ การไม่ดำเนินการเปลี่ยนแปลงประเภทของธุรกิจ และการไม่ดำเนินการเปลี่ยนแปลงการจัดการในกิจการของบริษัท ซึ่งทำให้อำนาจการควบคุมกิจการเปลี่ยนไป ยกเว้นภายใต้เงื่อนไขบางประการ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขเรื่องการดำรงอัตราส่วนทางการเงินที่ระบุในสัญญาเงินกู้ของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) (“ธนาคาร”) ได้ ต่อมาเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2562 บริษัทได้รับจดหมายจากธนาคารแจ้งว่าธนาคารตกลงยินยอมผ่อนปรนข้อกำหนดเงื่อนไขทางการเงินดังกล่าวในปี 2561 อย่างไรก็ตาม เพื่อวัตถุประสงค์ในการรายงานตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน บริษัทได้แสดงยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ของเงินกู้ยืมดังกล่าวจากธนาคารเป็นหนี้สินหมุนเวียนทั้งจำนวนในงบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 บริษัทไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขเรื่องการดำรงอัตราส่วนทางการเงินที่ระบุในสัญญาเงินกู้ของธนาคาร กสิกรไทย จำกัด (มหาชน) (“ธนาคาร”) ได้ ต่อมาเมื่อวันที่ 29 มกราคม 2561 บริษัทได้รับจดหมายจากธนาคารแจ้งว่าธนาคารตกลง ยินยอมผ่อนปรนข้อกำหนดเงื่อนไขทางการเงินดังกล่าวในปี 2560 อย่างไรก็ดีตาม เพื่อวัตถุประสงค์ในการรายงานตามมาตรฐานการ รายงานทางการเงิน บริษัทได้แสดงยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ของเงินกู้ยืมดังกล่าวจากธนาคารเป็นหนี้สินหมุนเวียน ทั้งจำนวนในงบแสดงฐานะการเงิน

22. ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน

งบแสดงฐานะการเงิน

	พันบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ภาระผูกพันของโครงการผลประโยชน์ ณ วันต้นปี	15,682	14,685	12,377	9,975
ผลประโยชน์จ่ายโดยโครงการระหว่างปี	-	(175)	-	-
โอนกลับผลประโยชน์พนักงาน	-	(1,684)	-	-
ต้นทุนบริการปัจจุบัน และดอกเบี้ยระหว่างปี	2,718	1,808	2,300	1,354
ผล (กำไร) ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	1,203	1,048	-	1,048
ภาระผูกพันของโครงการผลประโยชน์ ณ วันสิ้นปี	19,603	15,682	14,677	12,377

ค่าใช้จ่ายที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

	พันบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ต้นทุนบริการปัจจุบัน				
ต้นทุนขาย	88	39	88	39
ค่าใช้จ่ายในการขายและการบริหาร	2,286	1,481	1,942	1,095
ดอกเบี้ยจากภาระผูกพัน	344	288	270	220
รวม	2,718	1,808	2,300	1,354

ผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย

	พันบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ผลขาดทุนที่เกิดจาก				
การเปลี่ยนแปลงข้อสมมติด้านประชากรศาสตร์	1,030	-	-	-
การเปลี่ยนแปลงข้อสมมติทางการเงิน	305	1,283	-	1,283
ประสบการณ์	(132)	(235)	-	(235)
รวม	1,203	1,048	-	1,048

การวิเคราะห์ความอ่อนไหว

ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสมมติฐานที่สำคัญต่อมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 สรุปได้ดังนี้

	พันบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
อัตราคิดลด				
เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.5	(608)	(470)	(422)	(365)
ลดลงร้อยละ 0.5	748	506	454	394
อัตราการขึ้นเงินเดือน				
เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.5	777	489	469	370
ลดลงร้อยละ 0.5	(614)	(460)	(440)	(347)
อัตราการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน				
เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.5	(728)	(537)	(516)	(403)
ลดลงร้อยละ 0.5	569	344	337	267

ข้อสมมุติหลักในการประมาณการตามหลักการคณิตศาสตร์ประกันภัย

	2561		2560	
	ร้อยละ		ร้อยละ	
	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
อัตราคิดลด	2.81 - 3.23	2.81	2.03 - 2.81	2.81
อัตราการเพิ่มขึ้นของเงินเดือน	8.76 - 8.81	8.81	5.88 - 8.81	8.81
อัตราการหมุนเวียนพนักงาน	0 - 43	0 - 43	0 - 43	0 - 43
	10.00	10.00	10.00	10.00
อัตราการทุพพลภาพ	ของอัตราภาระ	ของอัตราภาระ	ของอัตราภาระ	ของอัตราภาระ
	100.00 ของอัตรา	100.00 ของอัตรา	100.00 ของอัตรา	100.00 ของอัตรา
อัตราภาระ	ภาระไทยปี 2560	ภาระไทยปี 2560	ภาระไทยปี 2560	ภาระไทยปี 2560

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทและบริษัทย่อยคาดว่าจะจ่ายชำระผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานภายใน 1 ปี ข้างหน้า เป็นจำนวนประมาณ 1.08 ล้านบาท และ 1.08 ล้านบาท (สำหรับบริษัทเป็นจำนวนเงินประมาณ 1.08 ล้านบาท และ 1.08 ล้านบาท) ตามลำดับ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ระยะเวลาเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการจ่ายชำระผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานของบริษัทและบริษัทย่อยประมาณ 13 - 19 ปี และ 13 ปี (สำหรับบริษัทประมาณ 13 ปี และ 13 ปี) ตามลำดับ

เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2561 สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้มีมติผ่านร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน ซึ่งกฎหมายดังกล่าวอยู่ในระหว่างรอประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยกำหนดอัตราค่าชดเชยเพิ่มเติมกรณีนายจ้างเลิกจ้าง สำหรับลูกจ้างซึ่งทำงานติดต่อกันครบ 20 ปีขึ้นไปให้มีสิทธิได้รับค่าชดเชยไม่น้อยกว่าค่าจ้างอัตราสุดท้าย 400 วันสุดท้าย จากปัจจุบันอัตราค่าชดเชยสูงสุดคือ 300 วัน โดยหากกฎหมายดังกล่าวมีผลบังคับใช้ บริษัทและบริษัทย่อยจะรับรู้ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานเพิ่มขึ้น ซึ่งมีจำนวนเงินไม่เป็นสาระสำคัญ

23. ใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นสามัญ

เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2557 บริษัทได้ออกและเสนอขายใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ (IRCP-W2) ครั้งที่ 2 เพื่อจัดสรรให้กับผู้ถือหุ้นเดิมจำนวน 56,791,566 หน่วย ในอัตรา 3.09 หุ้นเดิมต่อ 1 ใบสำคัญแสดงสิทธิ ในราคาเสนอขายศูนย์บาทต่อหน่วย ใบสำคัญแสดงสิทธิมีอายุ 2 ปี 6 เดือน นับตั้งแต่วันออกใบสำคัญแสดงสิทธิ โดยมีอัตราการใช้สิทธิคือใบสำคัญแสดงสิทธิ 1 หน่วย มีสิทธิซื้อหุ้นสามัญใหม่ได้ 1 หุ้น ในราคาใช้สิทธิ 6.30 บาทต่อ 1 หุ้นสามัญ โดยผู้ถือใบสำคัญแสดงสิทธิแต่ละรายสามารถใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญได้ในวันที่ 15 พฤษภาคม 2558 วันที่ 16 พฤศจิกายน 2558 วันที่ 16 พฤษภาคม 2559 วันที่ 15 พฤศจิกายน 2559 และวันที่ 16 พฤษภาคม 2560 (วันใช้สิทธิครั้งสุดท้าย)

เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2557 ใบสำคัญแสดงสิทธิดังกล่าวได้รับการจดทะเบียนเพื่อซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยเริ่มทำการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ได้ตั้งแต่วันที่ 26 พฤศจิกายน 2557

เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2558 ที่ประชุมสามัญประจำปีของผู้ถือหุ้นของบริษัทมีมติให้ปรับสิทธิใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ (IRCP-W2) โดยปรับอัตราการใช้สิทธิใบสำคัญแสดงสิทธิ เดิม 1 หน่วย มีสิทธิซื้อหุ้นสามัญใหม่ได้ 1 หุ้น ราคาการใช้สิทธิเดิม 6.30 บาทต่อ 1 หุ้นสามัญ เป็นอัตราการใช้สิทธิใบสำคัญแสดงสิทธิใหม่ 1 หน่วย มีสิทธิซื้อหุ้นสามัญใหม่ได้ 1.20 หุ้น ราคาการใช้สิทธิใหม่ 5.25 บาทต่อ 1 หุ้นสามัญ

ในระหว่างปี 2560 ผู้ถือใบสำคัญแสดงสิทธิได้ใช้สิทธิจำนวน 1,324 หน่วย ซื้อหุ้นสามัญของ บริษัทจำนวน 1,588 หุ้น ด้วยราคาการใช้สิทธิ 5.25 บาทต่อ 1 หุ้นสามัญ เป็นจำนวนรวม 8,337 บาท บริษัทได้จดทะเบียนเพิ่มทุนที่ชำระแล้วกับกระทรวงพาณิชย์เป็น 254,299,746 บาท เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2560

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 มียอดคงเหลือของใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญที่ไม่มีผู้ใช้สิทธิและหมดอายุไปจำนวน 55.2 ล้านหน่วย

24. สรรองตามกฎหมาย

ภายใต้บทบัญญัติของมาตรา 116 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชน พ.ศ. 2535 บริษัทต้องจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีส่วนหนึ่งไว้เป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปีหักด้วยขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าทุนสำรองนี้จะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน สรรองตามกฎหมายดังกล่าวไม่สามารถนำไปจ่ายเงินปันผล บริษัทได้จัดสรรสรรองตามกฎหมายไว้ครบถ้วนแล้ว

25. ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ

ค่าใช้จ่ายตามลักษณะสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายที่สำคัญดังนี้

	พันบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ค่าซื้อสินค้าสำเร็จรูป	526,154	504,160	521,657	5,086
การเปลี่ยนแปลงในสินค้าสำเร็จรูปและงานระหว่างทำ	74,110	(19,791)	78,448	(24,080)
วัตถุดิบและวัสดุสิ้นเปลืองใช้ไป	1,302	1,594	771	882
เงินเดือน ค่าแรงและผลประโยชน์อื่นของพนักงาน	110,636	108,221	53,640	55,317
ค่าเสื่อมราคา	9,337	7,926	1,523	1,544
ค่าตัดจำหน่าย	1,575	1,203	913	938
ค่าเช่าจ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงาน	3,547	3,998	1,036	1,268
หนี้สงสัยจะสูญ	7,980	26,641	6,532	17,552
ค่าปรับตามสัญญาจ้างเหมาโครงการ	7,128	42,795	7,128	42,795

26. ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้

26.1 ส่วนประกอบหลักของค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ประกอบด้วย

	พันบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้ปีที่แสดงอยู่ในกำไรขาดทุน :				
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ของปัจจุบัน :				
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับปี	5,529	9,790	-	56
ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี :				
การเปลี่ยนแปลงของผลต่างชั่วคราว				
ที่รับรู้เมื่อเริ่มแรกและที่กลับรายการ	(1,191)	(1,599)	(1,111)	(1,939)
รวม	4,338	8,191	(1,111)	(1,883)
ภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับส่วนประกอบของกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น:				
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกี่ยวข้องกับ				
กำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการตามหลัก				
คณิตศาสตร์ประกันภัย	(241)	(210)	-	(210)
รวม	(241)	(210)	-	(210)

26.2 การกระทบยอดระหว่างจำนวนค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้และผลคูณของกำไรทางบัญชีกับอัตราภาษีที่ใช้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 สรุปได้ดังนี้

	พันบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
กำไร (ขาดทุน) ทางบัญชีสำหรับปี	(56,496)	4,617	(39,096)	(21,443)
อัตราภาษีที่ใช้ (%)	20%	20%	20%	20%
ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้คำนวณตามอัตราภาษีที่ใช้	(11,299)	923	(7,819)	(4,289)
รายการกระทบยอด				
ผลกระทบทางภาษีของค่าใช้จ่ายที่ไม่สามารถนำมาหักใน				
การคำนวณกำไรทางภาษี				
- ค่าใช้จ่ายที่ไม่อนุญาตให้ถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณ				
กำไรทางภาษี	4,769	10,416	3,431	6,729
ผลกระทบทางภาษีของรายได้หรือกำไรที่ไม่ต้องนำมา				
คำนวณกำไรทางภาษี				
- รายได้เงินปันผลที่ได้รับยกเว้น	(97)	(1,246)	(4,528)	(2,129)
ค่าใช้จ่ายที่มีสิทธิหักได้เพิ่ม	(207)	(303)	(112)	(255)
ขาดทุนทางภาษีที่ไม่ได้บันทึกสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	12,363	-	9,028	-
โอนกลับประมาณการค่าใช้จ่ายที่ได้รับรู้สินทรัพย์ภาษี				
เงินได้รอตัดบัญชี	(1,191)	(1,599)	(1,111)	(1,939)
รวมรายการกระทบยอด	15,637	7,268	6,708	2,406
รวมค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้	4,338	8,191	(1,111)	(1,883)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีผลขาดทุนทางภาษีสะสมที่ยังไม่ได้ใช้เป็นจำนวนเงินประมาณ 88.70 ล้านบาทและ 40.30 ล้านบาท (สำหรับบริษัทเป็นจำนวนเงินประมาณ 45.14 ล้านบาทและ 0.00 ล้านบาท) ตามลำดับ ซึ่งบริษัทและบริษัทย่อยไม่ได้บันทึกสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจากผลขาดทุนทางภาษีดังกล่าว เนื่องจากยังมีความไม่แน่นอนว่าบริษัทและบริษัทย่อยจะมีกำไรทางภาษีเพียงพอต่อการนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีมาใช้ประโยชน์

26.3 การกระทบยอดระหว่างอัตราภาษีที่แท้จริงถัวเฉลี่ยและอัตราภาษีที่ใช้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 สรุปได้ดังนี้

	งบการเงินรวม			
	2561		2560	
	จำนวนภาษี (พันบาท)	อัตราภาษี (%)	จำนวนภาษี (พันบาท)	อัตราภาษี (%)
กำไร (ขาดทุน) ทางบัญชีก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับปี	(56,496)		4,617	
ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้ตามอัตราภาษีที่ใช้	(11,299)	20.00	923	20.00
รายการกระทบยอด	15,637	(27.68)	7,268	157.41
ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้ตามอัตราภาษีที่แท้จริงถัวเฉลี่ย	4,338	(7.68)	8,191	177.41

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	2561		2560	
	จำนวนภาษี (พันบาท)	อัตราภาษี (%)	จำนวนภาษี (พันบาท)	อัตราภาษี (%)
กำไร (ขาดทุน) ทางบัญชีก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับปี	(39,096)		(21,443)	
ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้ตามอัตราภาษีที่ใช้	(7,819)	20.00	(4,289)	20.00
รายการกระทบยอด	6,708	(17.16)	2,406	(11.22)
ค่าใช้จ่าย (รายได้) ภาษีเงินได้ตามอัตราภาษีที่แท้จริงถัวเฉลี่ย	(1,111)	2.84	(1,883)	8.78

27. กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้น

กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณโดยหารกำไร (ขาดทุน) สำหรับปีที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัท (ไม่รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น) ด้วยจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่ออกอยู่ในระหว่างปี

กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้นปรับลดคำนวณโดยหารกำไร (ขาดทุน) สำหรับปีที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัท (ไม่รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น) ด้วยผลรวมของจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่ออกอยู่ในระหว่างปีตามที่กล่าวข้างต้นกับจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่บริษัทอาจต้องออกเพื่อแปลงหุ้นสามัญเทียบเท่าปรับลดทั้งสิ้นให้เป็นหุ้นสามัญ โดยสมมติว่าได้มีการแปลงเป็นหุ้นสามัญ ณ วันต้นปีหรือ ณ วันออกหุ้นสามัญเทียบเท่า

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560

		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2561	2560	2561	2560
กำไร (ขาดทุน) สำหรับงวดที่เป็นของบริษัทใหญ่ (พันบาท)		(51,525)	(3,017)	(37,984)	(19,559)
จำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	(พันหุ้น)	254,300	254,299	254,300	254,299
จำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักที่กิจการ					
ต้องออกให้ตามสิทธิของ (IRCP-W2)	(พันหุ้น)	-	-	-	-
จำนวนหุ้นสามัญที่สมมติว่าออกในมูลค่ายุติธรรม	(พันหุ้น)	-	-	-	-
จำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก					
รวมหุ้นสามัญเทียบเท่าปรับลด	(พันหุ้น)	254,300	254,299	254,300	254,299
กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน	(บาทต่อหุ้น)	(0.20)	(0.01)	(0.15)	(0.08)
กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้นปรับลด	(บาทต่อหุ้น)	(0.20)	(0.01)	(0.15)	(0.08)

28. ส่วนงานดำเนินงาน

ข้อมูลส่วนงานดำเนินงานที่นำเสนอขึ้นสอดคล้องกับรายงานภายในของบริษัทและบริษัทย่อยที่ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานได้รับและสอบถามอย่างสม่ำเสมอเพื่อใช้ในการตัดสินใจในการจัดสรรทรัพยากรให้กับส่วนงานและประเมินผลการดำเนินงานของส่วนงาน ทั้งนี้ ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานของบริษัทคือคณะกรรมการบริษัท

เพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารงาน บริษัทและบริษัทย่อยจัดโครงสร้างองค์กรเป็นหน่วยธุรกิจตามประเภทของโครงการ บริษัทและบริษัทย่อยมีส่วนงานที่รายงานทั้งสิ้น 2 ส่วนงาน ดังนี้

- ประเภทโครงการ
- ประเภทไม่ใช่โครงการ

ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดสอบถามผลการดำเนินงานของแต่ละหน่วยธุรกิจแยกจากกันเพื่อวัตถุประสงค์ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรและการประเมินผลการปฏิบัติงาน บริษัทประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนงานโดยพิจารณาจากกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงานและสินทรัพย์รวมซึ่งวัดมูลค่าโดยใช้เกณฑ์เดียวกับที่ใช้ในการวัดกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงานและสินทรัพย์รวมในงบการเงิน

การบันทึกบัญชีสำหรับรายการระหว่างส่วนงานที่รายงานเป็นไปในลักษณะเดียวกับการบันทึกบัญชีสำหรับรายการธุรกิจกับบุคคลภายนอก

รายละเอียดรายได้และกำไร (ขาดทุน) จำแนกตามส่วนงานดำเนินงานสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

	พันบาท							
	งบการเงินรวม							
	ส่วนงานธุรกิจประเภทโครงการ		ส่วนงานธุรกิจประเภทไม่ใช่โครงการ		ตัดบัญชี		รวม	
	2561	2560	2561	2560	2561	2560	2561	2560
รายได้								
รายได้ส่วนงานดำเนินงาน								
รายได้รวม	411,739	601,688	669,463	658,017	(11,296)	(12,359)	1,069,906	1,247,346
รายได้ระหว่างส่วนงาน	-	(1,527)	-	(10,832)	-	12,359	-	-
รายได้จากการขายจากลูกค้าภายนอก	411,739	600,161	669,463	647,185	(11,296)	-	1,069,906	1,247,346
ผลการดำเนินงานของส่วนงาน	21,002	115,279	111,412	142,675	1,790	(11,637)	134,204	246,317
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร							(76,847)	(143,007)
ค่าใช้จ่ายในการขาย							(58,478)	(38,765)
กำไร (ขาดทุน) จากการจำหน่ายอุปกรณ์							125	1,548
ดอกเบี้ยรับ							1,070	721
ต้นทุนทางการเงิน							(28,510)	(21,126)
ค่าเสื่อมราคาและตัดจำหน่าย							(10,910)	(9,129)
ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ							(7,985)	(26,641)
โอนกลับขาดทุน/								
(ขาดทุน) จากการลดมูลค่าของ								
สินค้านคงเหลือ							(9,165)	(5,301)
(ค่าใช้จ่าย) รายได้ภาษีเงินได้							(4,338)	(8,191)
กำไร (ขาดทุน) สำหรับปี							(60,834)	(3,574)

สินทรัพย์ของส่วนงานของบริษัทและบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังต่อไปนี้

	พันบาท				
	ส่วนงานธุรกิจประเภทโครงการ	ส่วนงานธุรกิจประเภทไม่ใช่โครงการ	รวมส่วนงาน	สินทรัพย์ที่ไม่ได้ปันส่วน	รวม
สินทรัพย์ของส่วนงาน					
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	606,791	306,760	913,551	288,384	1,201,935
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	602,419	235,159	837,578	182,556	1,020,134

ข้อมูลเกี่ยวกับเขตภูมิศาสตร์

บริษัทและบริษัทย่อยดำเนินธุรกิจในประเทศเดียว คือประเทศไทย ดังนั้นรายได้และสินทรัพย์ที่แสดงอยู่ในงบการเงิน จึงถือเป็นการรายงานตามเขตภูมิศาสตร์แล้ว

ข้อมูลเกี่ยวกับลูกค้ารายใหญ่

สำหรับปีวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้จากลูกค้ารายใหญ่จำนวนสองราย เป็นจำนวนเงิน 216 ล้านบาท และ 130 ล้านบาท และเป็นจำนวนเงิน 246 ล้านบาท และ 146 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งมาจากส่วนงานธุรกิจประเภทโครงการ

29. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

บริษัทและบริษัทย่อยได้จัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานสำหรับพนักงานประจำทั้งหมดของบริษัทและบริษัทย่อยตามความในพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ.2530

พนักงานและบริษัทและบริษัทย่อยจ่ายสมทบเข้าเงินกองทุนตามโครงการนี้ในอัตราร้อยละของเงินเดือนของพนักงานแต่ละคน พนักงานจะได้รับส่วนที่บริษัทสมทบตามระเบียบและข้อบังคับของเงินกองทุนและตามระยะเวลาการทำงานกับบริษัท บริษัทและบริษัทย่อยได้แต่งตั้งผู้จัดการกองทุนแห่งหนึ่งเพื่อบริหารกองทุนตามข้อกำหนดในพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ.2530

บริษัทและบริษัทย่อยจ่ายสมทบเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 เป็นจำนวนเงิน 1.23 ล้านบาท และ 1.16 ล้านบาท (สำหรับบริษัทเป็นจำนวนเงิน 0.51 ล้านบาทและ 0.59 ล้านบาท) ตามลำดับ

30. การเปลี่ยนแปลงในหนี้สินที่เกิดจากกิจกรรมจัดหาเงิน

การเปลี่ยนแปลงในหนี้สินที่เกิดจากกิจกรรมจัดหาเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

	พันบาท			
	งบการเงินรวม			
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	กระแสเงินสด เพิ่ม (ลด)*	รายการที่ไม่ใช่ เงินสด เพิ่มขึ้น	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	72,822	222,295	-	295,117
เจ้าหนี้การค้า	91,788	(11,431)	-	80,357
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	97,531	103,825	322	201,678
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	4,508	(1,735)	188	2,961
รวม	266,649	312,954	510	580,113

	พันบาท			
	งบการเงินรวม			
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	กระแสเงินสด เพิ่ม (ลด)*	รายการที่ไม่ใช่ เงินสด เพิ่มขึ้น	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	181,900	(109,078)	-	72,822
เจ้าหนี้การค้า	73,890	17,898	-	91,788
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	62,499	34,977	55	97,531
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	4,966	(1,760)	1,302	4,508
รวม	323,255	(57,963)	1,357	266,649

	พันบาท			
	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	กระแสเงินสด เพิ่ม (ลด)*	รายการที่ไม่ใช่ เงินสด เพิ่มขึ้น	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	71,000	160,573	-	231,573
เจ้าหนี้ทรัพย์สิน	42,472	(38,325)	-	4,147
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	35,000	-	-	35,000
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	97,531	103,825	322	201,678
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	3,309	(1,046)	-	2,263
รวม	249,312	225,027	322	474,661

	พันบาท			
	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	กระแสเงินสด เพิ่ม (ลด)*	รายการที่ไม่ใช่ เงินสด เพิ่มขึ้น	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	180,000	(109,000)	-	71,000
เจ้าหนี้ทรัพย์สิน	-	42,472	-	42,472
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	45,000	(10,000)	-	35,000
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	62,499	34,977	55	97,531
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	3,618	(1,195)	886	3,309
รวม	291,117	(42,746)	941	249,312

* กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงินสดรวมจำนวนเงินสดรับและเงินสดชำระคืนในงบกระแสเงินสด

31. ภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

31.1 ภาระผูกพันเกี่ยวกับการซื้ออุปกรณ์และการจ้างผู้รับเหมาช่วง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีภาระผูกพันเกี่ยวกับการซื้ออุปกรณ์ และการจ้างผู้รับจ้างช่วงเป็นจำนวนเงินรวม 130 ล้านบาท และ 201 ล้านบาท (สำหรับบริษัทมีจำนวนเงินรวม 90 ล้านบาทและ 181 ล้านบาท) ตามลำดับ

31.2 ภาระผูกพันเกี่ยวกับสัญญาบริการและสัญญาเช่าดำเนินงาน

บริษัทและบริษัทย่อยได้เข้าทำสัญญาบริการและสัญญาเช่าดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเช่าที่ดิน พื้นที่ในอาคาร รถยนต์ และอุปกรณ์ อายุของสัญญา มีระยะเวลาตั้งแต่ 1 ถึง 27 ปี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตทั้งสิ้นภายใต้สัญญาบริการและสัญญาเช่าดำเนินงานดังนี้

	พันบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560

จ่ายชำระภายใน

ภายใน 1 ปี	3,344	2,600	1,343	1,500
มากกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	2,691	400	-	400

31.3 ภาระผูกพันหากไม่ปฏิบัติตามสัญญา

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทมีสัญญาขายอุปกรณ์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ รวมถึงการให้บริการ ออกแบบระบบ พัฒนาระบบ และบริการอื่นที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวน 29 สัญญาและ 34 สัญญา ตามลำดับ มูลค่ารวมตาม สัญญาจำนวนเงิน 539 ล้านบาท และจำนวนเงิน 1,006 ล้านบาท ซึ่งบริษัทมีการส่งมอบงานแล้วจำนวนเงิน 247 ล้านบาท และจำนวนเงิน 749 ล้านบาท ตามลำดับ โดยบริษัทจะต้องส่งมอบงานให้กับผู้ว่าจ้างตามระยะเวลาที่กำหนดในสัญญา และ บริษัทจะต้องนำหนังสือค้ำประกันที่ออกโดยธนาคารไปวางเป็นหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา และในกรณีที่บริษัทไม่ สามารถปฏิบัติตามสัญญา บริษัทจะถูกริบหลักประกันและต้องชดเชยค่าเสียหายแก่ผู้ว่าจ้างตามที่กำหนดในสัญญา

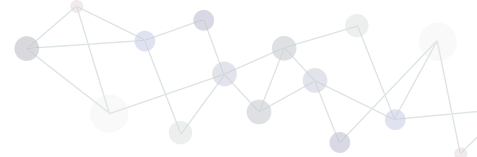
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทมีการทำสัญญาว่าจ้างเพื่อดำเนินงานด้านการออกแบบระบบ พัฒนาระบบ การ จัดทำระบบรวมถึงการฝึกอบรมกับผู้รับช่วงต่อเป็นจำนวน 18 สัญญา และจำนวน 19 สัญญา ตามลำดับ มูลค่ารวมตามสัญญาจำนวนเงิน 81 ล้านบาท และจำนวนเงิน 127 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งบริษัทได้จ่ายชำระเงินตามสัญญาแล้วจำนวนเงิน 39 ล้านบาท และจำนวน เงิน 98 ล้านบาท ตามลำดับ หากผู้รับช่วงต่อไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาจะต้องรับผิดชอบชดเชยค่าเสียหายต่อบริษัทตามที่กำหนด

31.4 หนังสือค้ำประกันธนาคาร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทมีหนังสือค้ำประกันซึ่งออกโดยธนาคารในนามบริษัทและบริษัทย่อยจำนวน ประมาณ 522 ล้านบาท และ 422 ล้านบาท (สำหรับบริษัทมีจำนวนเงิน 507 ล้านบาทและ 406 ล้านบาท) ตามลำดับ ซึ่ง เกี่ยวเนื่องกับภาระผูกพันทางปฏิบัติบางประการตามปกติธุรกิจของบริษัทบริษัทย่อยและบริษัทรวม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

	พันบาท			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ค้ำประกันการชำระเงินรับล่วงหน้าและเงินประกันผลงาน	352,928	415,420	337,878	401,810
ค้ำประกันการประมูลงาน	169,240	4,430	169,240	4,430
ค้ำประกันอื่น ๆ	170	1,800	170	170
รวม	522,338	421,650	507,288	406,410

เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2560 บริษัทได้รับหนังสือบอกเลิกจ้างมาจากผู้ว่าจ้างรายหนึ่ง ซึ่งเมื่อวันที่ 27 เมษายน 2560 ผู้ว่าจ้าง ได้มีหนังสือเรียกให้ธนาคารผู้ออกหนังสือค้ำประกันสองฉบับเป็นจำนวนรวม 33 ล้านบาท ชำระหนี้ตามหนังสือค้ำประกัน บริษัทได้ มีหนังสือแจ้งธนาคารดังกล่าวให้ระงับการชำระหนี้ตามหนังสือค้ำประกัน และได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองโดยมีคำขอเกี่ยวกับวิธี การชั่วคราวก่อนการพิพากษาโดยขอให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้ว่าจ้างระงับการดำเนินการเพื่อบังคับธนาคารให้ชำระเงินตามหนังสือค้ำประกัน จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2560 ศาลปกครองกลางได้มีคำสั่งยกคำขอให้ศาลกำหนดวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาของบริษัท เนื่องจากเห็นว่าบริษัทยังไม่ได้ได้รับความเสียหายจากการที่ผู้ว่าจ้างส่งหนังสือไปยังธนาคารเพื่อขอบังคับหลักประกันที่บริษัทได้ให้ไว้ตามสัญญา ต่อมาเมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2560 ธนาคารดังกล่าวได้ชำระหนี้ตามหนังสือค้ำประกันให้แก่ผู้ว่าจ้างตามหนังสือค้ำประกันเป็นจำนวนรวม 33 ล้านบาท และได้เรียกร้องให้บริษัทชำระหนี้ดังกล่าวแก่ธนาคาร และเมื่อวันที่ 28 กันยายน 2560 บริษัทได้ชำระหนี้ดังกล่าวแก่ธนาคารแล้ว และได้รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหาร

31.5 การค้ำประกันให้กับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีภาระผูกพันร่วมกับกรรมการของบริษัทจากการค้ำประกันวงเงินสินเชื่อให้แก่บริษัทย่อยแห่งหนึ่งในวงเงิน 246 ล้านบาท และ 174 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งบริษัทย่อยดังกล่าวนำวงเงินไปออกหนังสือค้ำประกันธนาคารให้แก่บริษัทร่วมจำนวน 15.05 ล้านบาท และ 15.20 ล้านบาท ตามลำดับ เพื่อค้ำประกันสัญญาของบริษัทร่วม

31.6 คดีฟ้องร้อง

- (1) เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2560 บริษัทแห่งหนึ่งได้ยื่นฟ้องบริษัทและจำเลยอีก 5 ราย โดยบริษัทเป็นจำเลยที่ 6 ต่อศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศในข้อหาละเมิดลิขสิทธิ์ และเรียกค่าเสียหายเป็นจำนวนเงิน 378 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีนับจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระแล้วเสร็จ และค่าใช้จ่ายประโยชน์ลิขสิทธิ์เดือนละ 10 ล้านบาท นับจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะหยุดการละเมิดลิขสิทธิ์

เนื่องจากคดีดังกล่าวอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ และบริษัทได้ยื่นคำให้การต่อศาลแล้วในวันที่ 8 มกราคม 2561 และบริษัทได้ยื่นคำร้องคัดค้านคำร้องขอคุ้มครองชั่วคราวโจทก์ในวันที่ 29 มกราคม 2561 และในวันที่ 27 สิงหาคม 2561 ศาลชั้นต้นได้มีการตัดสิน แต่ทางโจทก์อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวและอยู่ในระหว่างกระบวนการพิจารณา อย่างไรก็ตาม ผู้บริหารของบริษัทเชื่อมั่นว่าบริษัทจะไม่ได้รับค่าเสียหายอย่างเป็นสาระสำคัญจากคดีฟ้องร้องดังกล่าว บริษัทจึงยังมีได้บันทึกประมาณการหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากคดีความไว้ในบัญชี

- (2) เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2560 อดีตพนักงานคนหนึ่งได้ยื่นฟ้องบริษัทต่อศาลแรงงานกลาง โดยเรียกค่าชดเชยและค่าจ้างจำนวนเงินรวม 4.80 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปีนับแต่วันที่เลิกจ้างเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระแล้วเสร็จ
- เนื่องจากคดีดังกล่าวศาลแรงงานได้พิพากษายกฟ้องแล้ว แต่โจทก์ยื่นอุทธรณ์ ผู้บริหารของบริษัทเชื่อมั่นว่าบริษัทจะไม่ได้รับค่าเสียหายอย่างเป็นสาระสำคัญจากคดีฟ้องร้องดังกล่าว บริษัทจึงยังมีได้บันทึกประมาณการหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากคดีความไว้ในบัญชี

32. เครื่องมือทางการเงิน

32.1 การบริหารความเสี่ยง

บริษัทและบริษัทย่อยบริหารความเสี่ยงทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นในสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินตามปกติ ธุรกิจ โดยใช้ระบบการจัดการและการควบคุมภายในองค์กรโดยทั่วไป และไม่ได้ประกอบธุรกรรมตราสารอนุพันธ์ทางการเงินใด ๆ เพื่อการค้าหรือการเก็งกำไร

32.2 ความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อ

บริษัทและบริษัทย่อยมีความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น ลูกหนี้ภายใต้สัญญาผ่านชำระ และเงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ฝ่ายบริหารควบคุมความเสี่ยงนี้โดยการกำหนดให้มั่นนโยบายและวิธีการในการควบคุมสินเชื่อที่เหมาะสม ดังนั้นบริษัทและบริษัทย่อยจึงไม่คาดว่าจะได้รับความเสียหายที่เป็นสาระสำคัญจากการให้สินเชื่อ นอกจากนี้ การให้สินเชื่อของบริษัทและบริษัทย่อยไม่มีการกระจุกตัวเนื่องจากบริษัทและบริษัทย่อยมีฐานของลูกค้าที่หลากหลายและมีอยู่จำนวนมาก ราย จำนวนเงินสูงสุดที่บริษัทและบริษัทย่อยอาจต้องสูญเสียจากการให้สินเชื่อคือมูลค่าตามบัญชีของลูกค้า ลูกหนี้อื่นและตัวเงินรับที่แสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงิน

32.3 ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย

บริษัทและบริษัทย่อยมีความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยเนื่องจากมีเงินฝากสถาบันการเงิน ลูกหนี้ภายใต้สัญญาผ่อนชำระ เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน เงินฝากสถาบันการเงินที่มีภาระค้ำประกัน เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน เงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน เงินกู้ยืมระยะยาวจากธนาคารและหนี้สินภายใต้สัญญาเช่าทางการเงิน ทั้งนี้สินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินส่วนใหญ่มีอัตราดอกเบี้ยที่ปรับขึ้นลงตามอัตราตลาดหรือมีอัตราดอกเบี้ยคงที่ซึ่งใกล้เคียงกับอัตราตลาดในปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม บริษัทและบริษัทย่อยเชื่อว่าความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยในตลาดในอนาคตจะไม่ส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดของกิจการ บริษัทและบริษัทย่อยมิได้ใช้ตราสารอนุพันธ์ทางการเงินอื่นเพื่อป้องกันความเสี่ยงดังกล่าว

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 สินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่สำคัญสามารถจัดตามประเภทอัตราดอกเบี้ยได้ดังนี้

	ล้านบาท				
	งบการเงินรวม				
	2561				
	อัตราดอกเบี้ยคงที่	อัตราดอกเบี้ยปรับขึ้นลงตามอัตราตลาด	ไม่มีอัตราดอกเบี้ย	รวม	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละต่อปี)

สินทรัพย์ทางการเงิน

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	2.30	187.56	25.29	215.15	0.125 - 1.10
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	-	333.22	333.22	-
ลูกหนี้ภายใต้สัญญาผ่อนชำระ	383.88	-	-	383.88	400 - 5.00
เงินฝากสถาบันการเงินที่มีภาระค้ำประกัน	104.34	-	-	104.34	0.37 - 1.10

หนี้สินทางการเงิน

เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	216.30	159.17	-	375.47	4.00 - 4.75
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	-	292.68	292.68	-
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	2.96	-	-	2.96	3.27 - 9.17
เงินกู้ยืมระยะยาวจากธนาคาร	-	201.68	-	201.68	MLR - 3.52 ถึง MLR - 1.25

	ล้านบาท				
	งบการเงินรวม				
	2560				
	อัตราดอกเบี้ย คงที่	อัตราดอกเบี้ย ปรับขึ้นลงตาม อัตราตลาด	ไม่มี อัตราดอกเบี้ย	รวม	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละต่อปี)

สินทรัพย์ทางการเงิน

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	2.47	54.21	4.04	60.72	0.125 - 1.10
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	-	588.64	588.64	-
ลูกหนี้ภายใต้สัญญาผ่อนชำระ	2.90	-	-	2.90	5.00
เงินฝากสถาบันการเงินที่มีภาระค้ำประกัน	95.59	-	-	95.59	0.37 - 1.10

หนี้สินทางการเงิน

เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	91.79	72.82	-	164.61	4.50 - 5.025
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	-	340.66	340.66	-
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	4.51	-	-	4.51	3.27 - 9.17
เงินกู้ยืมระยะยาวจากธนาคาร	-	97.53	-	97.53	MLR - 3.52 ถึง MLR - 1.25

	ล้านบาท				
	งบการเงินเฉพาะกิจการ				
	2561				
	อัตราดอกเบี้ย คงที่	อัตราดอกเบี้ย ปรับขึ้นลงตาม อัตราตลาด	ไม่มี อัตราดอกเบี้ย	รวม	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละต่อปี)

สินทรัพย์ทางการเงิน

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	1.27	138.31	11.47	151.05	0.125 - 1.30
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	-	148.56	148.56	-
ลูกหนี้ภายใต้สัญญาผ่อนชำระ	383.88	-	-	383.88	400 - 5.00
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ก่อนหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ)	40.00	-	-	40.00	12.00
เงินฝากสถาบันการเงินที่มีภาระค้ำประกัน	74.84	-	-	74.84	0.37 - 1.10

หนี้สินทางการเงิน

เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	76.55	159.17	-	235.72	4.00 - 4.75
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	-	211.26	211.26	-
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	35.00	-	-	35.00	5.80 - 6.00
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	2.26	-	-	2.26	3.27 - 9.17
เงินกู้ยืมระยะยาวจากธนาคาร	-	201.68	-	201.68	MLR - 3.52 ถึง MLR - 1.25

	ล้านบาท				
	งบการเงินเฉพาะกิจการ				
	2560				
	อัตราดอกเบี้ย คงที่	อัตราดอกเบี้ย ปรับขึ้นลงตาม อัตราตลาด	ไม่มี อัตราดอกเบี้ย	รวม	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละต่อปี)

สินทรัพย์ทางการเงิน

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	1.64	5.89	1.80	9.33	0.125 - 1.10
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	-	445.22	445.22	-
ลูกหนี้ภายใต้สัญญาผ่อนชำระ	2.90	-	-	2.90	5.00
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ก่อนหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ)	40.00	-	-	40.00	12.00
เงินฝากสถาบันการเงินที่มีภาระค้ำประกัน	70.09	-	-	70.09	0.37 - 1.10

หนี้สินทางการเงิน

เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	42.47	71.00	-	113.47	4.50 - 4.75
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	-	243.41	243.41	-
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	35.00	-	-	35.00	5.80 - 6.00
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าการเงิน	3.31	-	-	3.31	3.27 - 9.17
					MLR - 3.52 ถึง
เงินกู้ยืมระยะยาวจากธนาคาร	-	97.53	-	97.53	MLR - 1.25

32.4 ความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน

บริษัทและบริษัทย่อยมีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ เนื่องจากบริษัทและบริษัทย่อยมีรายการซื้อหรือขายสินค้าที่เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศ ซึ่งบริษัทและบริษัทย่อยไม่ได้ทำสัญญาซื้อเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมียอดคงเหลือของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศซึ่งไม่ได้รับการป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนดังนี้

สกุลเงิน	งบการเงินรวม					
	สินทรัพย์ทางการเงิน		หนี้สินทางการเงิน		อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย	
	2561 (พัน)	2560 (พัน)	2561 (พัน)	2560 (พัน)	2561	2560
	(บาทต่อหน่วยเงินตราต่างประเทศ)					
เหรียญสหรัฐอเมริกา	6	62	1,249	1,496	32.4498	32.6809
ยูโร	-	-	-	8	36.7620	39.0273
ลาวกิบ	6	6	-	-	0.0038	0.0039

สกุลเงิน	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	สินทรัพย์ทางการเงิน		หนี้สินทางการเงิน		อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย	
	2561	2560	2561	2560	2561	2560
	(พัน)	(พัน)	(พัน)	(พัน)	(บาทต่อหน่วยเงินตราต่างประเทศ)	
เหรียญสหรัฐอเมริกา	5	16	1,073	595	32.4498	32.6809
ยูโร	-	-	-	8	36.7620	39.0273

32.5 ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

บริษัทและบริษัทย่อยมีการควบคุมความเสี่ยงจากการขาดสภาพคล่อง โดยการรักษาระดับของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดให้เพียงพอต่อการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อย รวมทั้งจัดหางบการเงินสินเชื่อระยะสั้นจากสถาบันการเงินต่างๆ เพื่อสำรองในกรณีที่มีความจำเป็นและเพื่อลดผลกระทบจากความผันผวนของกระแสเงินสด

32.6 มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

ราคาตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่แสดงไว้ในงบการเงินมีอัตราดอกเบี้ยปรับขึ้นลงตามอัตราตลาด หรือมีอัตราดอกเบี้ยคงที่ใกล้เคียงกับอัตราดอกเบี้ยในตลาด ฝ่ายบริหารของบริษัทและบริษัทย่อยเชื่อว่ามูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินดังกล่าวจะไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญกับมูลค่าตามบัญชี

33. การบริหารจัดการทุน

วัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการทุนที่สำคัญของบริษัทและบริษัทย่อย คือการจัดให้มีซึ่งโครงสร้างทางการเงินที่เหมาะสมและการดำรงไว้ซึ่งความสามารถในการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่องตามงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทและบริษัทย่อยมีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนเท่ากับ 3.14 : 1 และ 1.87 : 1 ตามลำดับ และบริษัทมีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนเท่ากับ 3.09 : 1 และ 2.00 : 1 ตามลำดับ

34. การจัดประเภทรายการในงบการเงิน

รายการบัญชีบางรายการในงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 ได้มีการจัดประเภทใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดประเภทรายการบัญชีในปัจจุบัน ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อกำไรหรือส่วนของผู้ถือหุ้น การจัดประเภทรายการใหม่มิได้ดังต่อไปนี้

	พันบาท		
	งบการเงินรวม		
	ตามที่เคยเสนอ รายงานไว้เดิม	จัดประเภท เพิ่ม (ลด)	จัดประเภท รายการใหม่
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ			
ค่าใช้จ่ายในการขาย	38,765	14,319	53,084
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	184,078	(14,319)	169,759

35. มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกและปรับปรุงใหม่และมีผลบังคับใช้ในอนาคต

สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกประกาศสภาวิชาชีพบัญชี ซึ่งลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้ มาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความมาตรฐานการบัญชีและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกและปรับปรุงใหม่

โดยมีผลบังคับใช้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มต้นในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562 เป็นต้นไป มีดังนี้

มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การนำเสนองบการเงิน
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง สินค้าคงเหลือ
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง งบกระแสเงินสด
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง ภาษีเงินได้
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง สัญญาเช่า
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 20 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การบัญชีสำหรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความช่วยเหลือจากรัฐบาล
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 23 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง ต้นทุนการกู้ยืม
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 26 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การบัญชีและการรายงานโครงการผลประโยชน์เมื่อออกจากงาน
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง งบการเงินเฉพาะกิจการ
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 28 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การรายงานทางการเงินในสภาพเศรษฐกิจที่เงินเฟ้อรุนแรง
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 33 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง กำไรต่อหุ้น
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 34 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การรายงานทางการเงินระหว่างกาล
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การด้อยค่าของสินทรัพย์
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 37 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง ประมาณการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นและสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 38 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 40 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 41 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง เกษตรกรรม
มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 1	เรื่อง การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินมาใช้เป็นครั้งแรก
มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 2 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์
มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 3 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การรวมธุรกิจ

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง สัญญาประกันภัย
มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 5 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและการดำเนินงานที่ยกเลิก
มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 6 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การสำรวจและประเมินค่าแหล่งทรัพยากรแร่
มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง ส่วนงานดำเนินงาน
มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง งบการเงินรวม
มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การร่วมการงาน
มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนได้เสียในกิจการอื่น
มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การวัดมูลค่ายุติธรรม
มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 15	เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า
การตีความมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง ความช่วยเหลือจากรัฐบาล-กรณีที่ไม่มีความเกี่ยวข้องอย่างเฉพาะเจาะจงกับกิจกรรมดำเนินงาน
การตีความมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 15 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง สัญญาเช่าดำเนินงาน-สิ่งจูงใจที่ให้แก่ผู้เช่า
การตีความมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 25 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง ภาษีเงินได้-การเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางภาษีของกิจการหรือของผู้ถือหุ้น
การตีความมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การประเมินเนื้อหาสัญญาเช่าที่สร้างขึ้นตามรูปแบบกฎหมาย
การตีความมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลของข้อตกลงสัมปทานบริการ
การตีความมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 32 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง สินทรัพย์ไม่มีตัวตน-ต้นทุนเว็บไซต์
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การเปลี่ยนแปลงในหนี้สินที่เกิดขึ้นจากการรื้อถอน การบูรณะและหนี้สินที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การประเมินว่าข้อตกลงประกอบด้วยสัญญาเช่าหรือไม่
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 5 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง สิทธิในส่วนได้เสียจากกองทุนการรื้อถอน การบูรณะและการปรับปรุงสภาพแวดล้อม
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การปรับปรุงย้อนหลังภายใต้มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 29 (ปรับปรุง 2561) เรื่องการรายงานทางการเงินในสภาพเศรษฐกิจที่เงินเฟ้อรุนแรง
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2561)	เรื่อง การรายงานทางการเงินระหว่างกาลและการด้อยค่า

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2561) เรื่อง ข้อตกลงสัมปทานบริการ

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 14 (ปรับปรุง 2561) เรื่อง ข้อจำกัดสินทรัพย์ตามโครงการผลประโยชน์ ข้อกำหนดเงินทุนขั้นต่ำและปฏิสัมพันธ์ของรายการเหล่านี้ สำหรับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2561) เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2561) เรื่อง การจ่ายสินทรัพย์ที่ไม่ใช่เงินสดให้เจ้าของ

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 20 (ปรับปรุง 2561) เรื่อง ต้นทุนการเปิดหน้าดินในช่วงการผลิตสำหรับเหมืองผิวดิน

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2561) เรื่อง เงินที่นำส่งรัฐ

โดยมีผลบังคับใช้ถือปฏิบัติกับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 มีดังนี้

มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 32 เรื่อง การแสดงรายการเครื่องมือทางการเงิน

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 7 เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 16 เรื่อง การป้องกันความเสี่ยงของเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 19 เรื่อง การชำระหนี้สินทางการเงินด้วยตราสารทุน

ฝ่ายบริหารของบริษัทและบริษัทย่อยเชื่อว่ามาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความมาตรฐานการบัญชี และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกและปรับปรุงใหม่ข้างต้นจะไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่อกองการเงินเมื่อนำมาถือปฏิบัติ

36. การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับอนุมัติให้ออกโดยกรรมการของบริษัท เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2562

บริษัท อินเตอร์เนชั่นแนล รีเสิร์ช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

23/106-108 ซอยศูนย์วิจัย ถนนพระรามเก้า

แขวงบางกะปิ เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ 10320

โทรศัพท์ 0-2203-0009, 0-2645-8900

โทรสาร 0-2203-0260, 0-2203-0122

www.ircp.co.th